TIGHT BINDING BOOK

brown book

UNIVERSAL
LIBRARY
OU_204903
UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. T81 R16P Accession No. T 1577

Author రామకృష్ణకవి. తె

Title పాండురంగమాహాత్మ్యము.

This book should be returned on or before the date last marked below.

పాతంజల యోగశాస్త్రము

దుఃఖసాగరమునుండి తరింపనెంచు వివేకులీ యోగగ్రం
థవశ్యము పఠింపదగును పతంజలిముని ప్రణీతమైన సూత్రములకు
మహర్షులచే వ్యాఖ్యాన మొనర్పఁబడినవి. సమాధిపాదము సాధ
నపాదము. విభూతిపాదము కైవల్యపాదము నను విషయములు మిక్కి
లి విపులముగా చెప్పఁబడినవి. కైవల్యస్థితిస్వరూప మెఱుఁగఁగోరు
ముముక్షులకిది కల్పతరువు. మహాత్ముల వేదాంతరహస్య సంకలితమై
యీ గ్రంథము శ్లోకతాత్పర్యములతో నొప్పుచున్నది. పాఠకుల
కొఱకు సుబోధకమగు సులభశైలిని వ్రాయించి ప్రచురించినారము.

వెల రు **1—0—**

జ్యోతిషఫలప్రదర్శని

గ్రంథకర్త:— మద్దూరి శ్రీరామమూర్తిగారు.

ఇందు జీవితమునందు జరుగగల ఫలాఫలములును, జరుగబో
యే ఫలములను, జరుగుచున్న ఫలములను, షోడశవర్గు, చంద్రదశ,
సూర్యదశ, పొంతనములు, నామనక్షత్రము గర్భధారణ విషయకము
ప్రశ్నలు, శయ్యాలక్షణములు, గృహప్రవేశముహూర్తములు, శం
కుస్థాపనము, ఇత్యాదులు, తేటతెల్లముగా గృహస్థులకు యావన్మందికి
ఉపయోగించులాగున వ్రాయబడినది. ఇవియవియన నేల? గృహస్థుల
కవసరమగు అన్నిసంగతులు గలవు.

వెల రు 0—

శ్రీ

పాండురంగమహాత్మ్యము

(పరమభాగవతచరిత్రము.)

ఇది,

తెనాలి రామకృష్ణకవిచే

రచియింపఁబడియె.

పబ్లిషరు.

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య

శ్రీసత్యనారాయణబుక్కుడిపో, రాజమండ్రి.

శ్రీచింతామణీప్రెస్‌లో ముద్రింపఁబడియె, రాజమండ్రి.

1934.

వెల రు **1-8-0**

శ్రీ ర స్తు.

పాండురంగమాహాత్మ్యము

ప్రథమాశ్వాసము.

శా. శ్రీకాంతామణిఁ గన్నులంగి మదిఖా ♦ త్రీనమంచినన్ దద్భృతి
శ్రీకాదంబినిమీఁదికుబ్బెననగా ♦ శ్రీవత్సముందాల్చి ము
ల్లోకంబుల్బ్రదలించుకృష్ణుఁడు దయా ♦ ఘుండేలు శ్రీవైష్ణవ
స్వీకారాస్పద విహారి పట్టణపతిన్ ♦ వేదాద్రిమంత్రీశ్వరున్. 1

సీ. అవతారమందె నే ♦ యమృతాబ్ధికన్యయై
కలశరత్నాకర ♦ గర్భసీమఁ
దోఁబుట్టువయ్యె నే ♦ తులితకాంచనవర్ణ,
వెలఁది వెన్నెలఁగాయు ♦ వేల్పుఱేనికిని
నాయకయుండు నే ♦ పరమపావనమూర్తి
చక్రిబాహామధ్య ♦ సౌధవీథి
సఖిసేకవరాఁడు నే ♦ యన్నపూర్ణ తాఁచారి
దగ్గ్రజాసీతమా ♦ తెటసిటు
గీ. సవసిధానంబు లేదేని ♦ జవణసరకు
లమ్మహాదేవి శ్రీదేవి ♦ యాదిలక్ష్మి
సరసశుభదృష్టి రామాను ♦ జయ్యసుతుని
నాదరించు విరూరివే ♦ దాద్రినాథు. 2

ఉ. మాద్రికిమీరునంచవెలి ♦ మావుపయిన్ మురువైన జోదుచే
భద్రమయాత్ముచే భువన ♦ పాలనఖేలను చే సరస్వతీ

ముద్రితవక్త్రచేత నలు ♦ మోముల వేలుపుచే విహారివే
దాద్రిచమూవిభుండు గను ♦ నాయువు శ్రీయునిరంతరాయము౯.

శా. కద్రూజాంగదుతోడఁబుట్టువు శర ♦ త్కాదంబినీచంద్రికా
చిద్రూపాంచిత పద్మగర్భముఖరా ♦ జీవాళిహంసంబు వ
ర్ణద్రాక్షాఫలకీరి శారద కృప౯ ♦ రామానుజామాత్యువే
దాద్రిస్వామికి నిచ్చునిచ్చలును వి ♦ ద్యాబుద్ధివాక్సిద్ధులన్. 4

ఉ. ఈచిగురాకు నీప్రసవ ♦ మీపువుఁదేనియ యెంతయొప్పెడిన్
జూచితిరే! యటంచుఁదన ♦ చుట్టు శుకాదులుగొల్వఁగాఁగప
ర్దాచితచంద్రగాంగజల ♦ మైనశివాహ్వయకల్పశాఖివే
దాచలమంత్రికీర్తికల ♦ శాబ్ధిని వెన్నెలమాడ్కిఁ జూపుతన్. 5

ఉ. చిద్రసవేదియౌకొదమ ♦ చిల్కకు విష్ణుసహస్రనామముల్
ముద్రతి మోము మోవినిడి ♦ ముక్కుచు గోరునమేనుదువ్వుచున్
భద్రసిధానమైవెలయు ♦ పర్వతకన్య విహారిమంత్రివే
దాద్రికి విష్ణుభక్తిమహిమాతి ♦ శయం బనయంబునీవుతన్. 6

సీ. సూత్రవతీదేవి ♦ సొబగుపాలిండ్లపై
మలపచ్చిగందంపు ♦ వలపుతోడ
శిరసులువంచు ని ♦ ర్జరకోటిఁ బనిగొను
తపనీయవేత్రహ ♦ స్తంబుతోడఁ
బనియేమియని విన్న ♦ పము సేయు సుమనోర
థములై నదివ్యాయు ♦ ధములతోడ
బ్రహ్మాండకోటుల ♦ పారుపత్తెములెల్లఁ
గనియున్కినిద్దంపు ♦ మనసుతోడ

గీ. శార్ఙ్గిరెండవమూర్తియై ♦ జగము లేలు
మునిమనోహారి శ్రీసేన ♦ మొదలియారు
చేయుపనులెల్ల సఫలముల్ ♦ సేయుఁగాత
యలరి రామానుజయ్యవే ♦ దాద్రిపతికి. 7

శా. మీఁదం దారథరాధరంబుగల యా ♦ మేరున్నగంబాలిత
త్రాదృక్తుండరుచి స్థలిర్చ్ఛఖగయా ♦ ధన్వాని హేమప్రభా
ప్రాదుర్భావశుభప్రభుండుమనుచు ♦ నాప్రహానుజామాత్యశ్రీ
వేదాద్రీశు విహారిమందిరు జగ ♦ ద్విఖ్యాతకీర్తీశ్వరుస్. 8

సీ. ధరణీభరముదాల్బ ♦ తనచేవయంతయు
భుజపరిఘంబులఁ ♦ బొంకపఱచి
మానుషినిన్ గనినైన ♦ తనప్రజ్ఞయంతయు
మతివిశేమునందు ♦ మస్తరించి
వైత్యారివశమైన ♦ తనచిత్తమంతయు
నినుమగౌరవమున ♦ నిన్వరించి
తనువువెన్నెలగాయు ♦ తనమూర్తియంతయు
గిరివైభవమునఁ ♦ గీలుకొలిపి

గీ. వేషశైలప్రపంచవి ♦ శేషశాలి
నిత్యముక్తుల కాద్యుఁడై ♦ నిలుచుమేటి
చారుచారిత్రి రామాను ♦ జయ్యపుత్రుఁ
గరుణసద్రామమంత్రిశే ♦ ఖరుని మనుచు. 9

క. పుట్టకుఁబుట్టఁగఁ దావోటం
దిట్టపురుసుపచ్చిపుట్ట ♦ నేసియహమల్లోకిఁ
బుట్టు నన నమ్మతిముట్టఁడు
పుట్టనిసుపుసత్కవిత్వ ♦ ముముక్షుంతుఁడా 10

క. ఇట్టాహరానియాగిమ
ఘట్టమునకునడవ యచ్చు ♦ కట్టెసమునితా
ట్పట్టాభిషిక్తుఁ దహముల
పుట్టినవెలవయిన వ్యాస ♦ ముని ప్రస్తుతుఁడా. 11

తే. వ్యాస వాల్మీకి ముఖసూక్తి ♦ వైభవముల
నేర్పుమీరంగసజకావ్య ♦ దర్పణముల

సరసమానసముల నేలు ♦ పలుచుకీర్తి
భవ్యుల నన్నయభట్టాది ♦ కవులఁ దలఁతు. 12

ఉ. చాటుకవిత్వతత్త్వరస ♦ సాగరపారగులయ్యు సత్కవుల్
పాటిగఁబట్టి విందురొకొ ♦ పాటివిగావన కన్యకావ్యముల్
కైటభవైరిమానవతి ♦ భామణిలోసతిఁ బేరురంబునన్
మాటియు నీటికెంపుబహు ♦ మానముగం బదకింబుఁ జేయదే. 13

తే. తప్పుగలిగినచోటనే ♦ యొప్పుఁ గలుగు
నరసి కావలె కవితల ♦ యవగుణములు
సరసకవి తావపోక్తుల ♦ సరణియందు
నమృతధారా ప్రవాహంబు ♦ లపుచు గాదె. 14

తే. కానదోషాత్మ్యలెసను ♦ కృపులకితను
గరిమవహింయించుఁ గవిరాజ ♦ కావ్యమహిమ
బహుళపక్షంబుచీఁకటి ♦ బహుళమగుట
జాయవెన్నలతరితీపు ♦ సేయుకరణి 15

వ. అని నిఖిలభువనప్రధానపస్యంబులగుమాన్య దైవతంబులంగొని యాడి మాఘ మొదలు కవివృషభుల నభినుతించి యుగంచితంబగు కవిత్వ తత్వంబునంగలగరిమంబు బరిశీలించి వంచకులగు కొంచెపుం గవులరవళి యదలంచి పంచాశత్కోటివిస్తీర్ణ బగునగ్న నమేఖలా వలయంబునంగల పరమవైష్ణవరత్నంబులకుఁ బ్రియత్నపూర్వకంబుగ నభివందనంబాచరించి 16

క. వాక్కాంతాశ్రియభట్టరు
దిక్కాచార్యుల మహాత్ము ♦ శ్రీగురుమూర్తిన్
నిక్కపుభక్తి భజించెద
నిక్కావ్యకళాకలాప ♦ మీఁడేలుటకున్.

క. కవణింతు నొక్క శ్రీభా
గవతచరిత్రంబుఁ బరమ ♦ కల్యాణసము
ద్భవభవనాంబుజతుర్దశ
భువనమహారత్నసూత్రి ♦ ముగఁ దగుసరణిన్. 18

వ. అని యిట్లభినవ ప్రబంధనిర్మాణ కౌతూహలాయత్తచిత్తుండ
నగు నే మున్న [illegible]మయంబున. 19

సీ. తనకులాచారవ ♦ర్తన వైష్ణవాచార
పర్యాయముల కొజ్జ ♦ బాతియనఁగ
[illegible]పూర్వ్యకము పురా ♦ తనసత్యనిధులయు
న్నతికిఁబుట్టిన ప్రతి ♦ ష్ఠితము గాఁగ
[illegible] సరిశా ♦ స్త్ర[illegible] [illegible]
ముగఁ [illegible] ♦ ముక్తిగాఁగ
[illegible] యుగ[illegible] ♦ మో[illegible] [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]గాఁగ
[illegible] [illegible] ♦ [illegible]
[illegible]భూపాల [illegible] ♦ [illegible]
[illegible]యుతుండైన [illegible] ♦ [illegible]తుఁడు
[illegible] ♦ [illegible] 20

మ. [illegible]కులున్ [illegible] నలం ♦ కారమ్ములున్ [illegible]లున్
[illegible] ♦ తా[illegible]
ధవళం బైనసువర్ణకుంభయుత[illegible] ♦ [illegible] నావాసమై
[illegible]యపురాణ[illegible] ♦ [illegible]మోద[illegible]న్ 21

క. నను రామకృష్ణకవిఁ గవి
జనసహాకారావళీవ ♦ సంతోషనవనూ
క్తినిధి బిలిపించి యర్థా
సనమునఁ గూర్చుండఁబనిచి ♦ చతురత ననినన్ 22

సీ. జగతి సొబగుల నె ♦ న్నఁగఁగావ్యధారల
ఘనుఁడ వాశువునందుఁ ♦ గరము మేటి
వఖిలభూమిపాల ♦ కాస్థానకమలాక
రోదయతరుణసూ ♦ ర్యోదయుఁడవు
శైవ వైష్ణవ పురా ♦ ణావళీనానార్థ
రచనాపటిష్ఠైక ♦ రమ్యమతివి
లౌకికవైదిక ♦ లక్షణచాతుర్య
ధైర్య ప్రభారూఢ ♦ కార్యచణుఁడ
గీ. వరయ భూమికుచాగ్రహా ♦ రాభమైన
శ్రీతెనాల్యగ్రహారాని ♦ స్థితవగ్రి
శారదాకోకిలమానీవు ♦ సరసకవివి
రమ్యగుణాకృష్ణ! రామయ ♦ రమకృష్ణ! 23

క. కౌండిన్యసగోత్రుఁడవా
ఖండలసమవిభుఁడ వఖిల ♦ శాస్త్రవిసముఁ
మండనకుండలుఁడవు భూ
మండలవినుతుఁడవు లక్ష్మ ♦ మాంబారతనయా! 24

క. యశము గలిగించు నిమ్మహి
విశదోక్తులఁ బౌండరీక ♦ విభుచరితఁజెలు
ర్దశభువనవినుతముగ శుభ
వశమతి నాపేరనుడువు ♦ వరతత్వనిధీ. 25

ఉ. స్కందపురాణనీరనిధి ♦ కౌస్తుభమై ప్రభవించు దేవకీ
నందనుసత్కథోద్యమము ♦ నవ్యకవిత్వకళాకలాపమున్
కుందనమున్ ఘటించి కడుఁ ♦ గొప్పగు సొమ్మొనరించి విష్ణుసే
వందిలకించు నప్పరమ ♦ వైష్ణవకోటి నలంకరింపుమా. 26

మ. ఉదయం బస్తనగంబు సేతువు హిమ ♦ వ్యూహంబునం జుట్టిరా
విదితంబైనమహిన్ మహాంధ్రకవితా ♦ విద్యాబలప్రౌఢి నీ
కెదు రేరీ? సరసార్థబోధఘటనా ♦ హేలాపరిష్కారశా
రద నీరూపము రామకృష్ణకవిచం ♦ ద్రా! సాంద్రకీర్తీశ్వరా! 27

వ. అని సంభావించి కనకాంబరాభరణంబులం బ్రసాదించి యాప్రధానపంచాననుండు.

మ. పలుకుం దొయ్యలిమాళికాంతి కెనయై ♦ బాగాలు నయ్యంతిచె
క్కులఁ బోలుం డెలనాకు లయ్యవిదప ♦ ల్కుల్వంటికప్రింపుఁ బ
ల్కులతోఁ గూడినవీడియం బొసఁగె నా ♦ కుం బద్మనాభార్చనా
కలనాపావనహస్తకంకణరుణ ♦ త్కారంబు తోరంబుగన్. 29

వ. ఇట్లు లోకోత్తరగుణోత్తరుండగు నాప్రధానశేఖరుండు పరమపురుషపరికరచరిత్రంబునను నశ్వరుఁడగుట తీర్థంబును స్వార్థంబును జాడుచుం దేవరప్రసాదంబును పుణ్యంబును బురుషార్థంబును నయ్యెనయ్యభ్యుదయంబునకుం గల్యాణాచారంబుగాఁ గృతిపతి వంశావతారంబభివర్ణింపఁబూని. 30

సీ. మిగులఁ గన్పట్టిన ♦ బిగువ యొక్కఁడుగాని
కరుణాకటాక్షవీ ♦ క్షణమువాఁడు
దంష్ట్రాగ్రఘటనక ♦ ర్ధనమ యొక్కఁడుగాని
ముద్దుఁ జందురు నేలు ♦ మోమువాఁడు
నరమృగదేహ వి ♦ స్ఫురణ మొక్కఁడుగాని
బహుకోటిమదన రూ ♦ పంబువాఁడు
దైత్యుదండించును ♦ ద్ధతియె యొక్కఁడుగాని
శ్రితజనావనఘనర ♦ క్షించువాఁడు
నాఁగ గరుడాద్రిసింహాస ♦ నమున నుండి
యెల్లజగముల నేలు ల ♦ క్ష్మీశ్వరుండు

శ్రీయహోబలనరసింహ ♦ నాకకుండు
శరమఠనగోత్రమంత్రి ర ♦ క్షణ మొనర్చు. 31

చ. జఠర వసత్ప్రపంచసుర ♦ సత్త్వమతుల్యుఁ డశేషయోగిరా
ణ్మరహృదయుండు మానిజన ♦మాన్యుఁడు సన్మునిముక్తికామినీ
కఠినకుచద్వయీనిహిత ♦ కాంచనమాలిక హేలికల్పుఁ డా
శరమఠణార్షి శేఖరుఁ బ్రి ♦ తింప నొనర్పఁదగుం జగంబులన్. 32

శా. ఆవాచంయమవంశసాగరమునం ♦ దవ్యాహతైశ్వర్యల
క్ష్మీవంతుండు విహారికర్త సచివ ♦ శ్రేష్ఠుండు విద్యాభాయ
గ్రిప్రుం డన్నయమంత్రియవ్విభుని స ♦ త్కీర్తుల్ [illegible] చు నీ
ద్యావాపృథ్వ్యవకాశ [illegible] ♦ [illegible] పారపారీణతన్. 33

ఉ. ఆసదివాపతా సముదు ♦ [illegible] చెల్వగులక్ష్మమాంబ గ[illegible]
[illegible] సతీమో [illegible] ♦ [illegible] లక్ష్మి [illegible]
వాసవు రా [illegible] ♦ [illegible] నన్నయుఁగ[illegible]త్తులన్
జేసిన మూర్తి మేలు పతి ♦ చిత్తమునచ్చిపసన్నరితోలతా. 34

ఉ. అన్నయ లక్ష్మమాంబ సుతు ♦ ల[illegible]సము [illegible]రాజుసం
పన్నుఁడు రంగరాజుఁ బ్రితి ♦ [illegible]నిధి గు[illegible]మరాజుఁబోల్చి రా
సన్నుతభాగ్య [illegible]నుల ♦ సన్నుతి [illegible] [illegible]మున్న యా
భ్యున్నతి నీతిరీతి జయ ♦ మొ[illegible]చు నేర్పును నెన్నశక్యమే! 35

క. ఆముప్వురిలో రంగ సు
ధీమణి దీపించె వంశ ♦ తిలకంబగుచున్
శ్రీమహిత గంగమాంబా
కామా రమణీయరాగ ♦ రసరంజితుఁడై 36

క. ఆరంగరాజు కీర్తులు
శ్రీరంగనివాసహాస ♦ శివనరలక్ష్మిం

జేరంగ దిగుచునహితులఁ
బారంగా నెగుచునతని ♦ బాహాసి యశీన్ 37

సీ. శ్రీమదష్టాక్షరీ ♦ సేవైకనిపుణుండు
గీతార్థసారసం ♦ కేతవేది
పరిచితదివ్యప్ర ♦ బంధసంఘానుండు
మహితసౌదర్శన ♦ మనువిదుండు
వితతప్రభాసిత ♦ విజ్ఞానకోవిద
నిజసమయాగమ ♦ నిపుణబుద్ధి
సరసరామాయణ ♦ సప్తకాండఖ్యాత
యాళవందారు స్తో ♦ త్రాభిశోభి

గీ॥ సలిలనిధిజాల జంఘాల ♦ జలవిశాల
ఘూర్ణిపాళిభయాక్రాంత ♦ క్షేమభూమ
శంకితాత్మప్రతాపన్న ♦ శ్యాసరుండు
గంగమాంబాప్రాణవిభుండొప్పు ♦ రంగరాజు 38

తే. దశరథేశ్వరు భార్యలైన ♦ ధన్యమహిమ
మున్ను కౌసల్య శ్రీరాముఁ ♦ గన్నకరణి
రంగయామాత్యు సతియైన ♦ గంగమాంబ
మహిమరుస్మూర్తి శ్రీరామ ♦ మంత్రిఁ గనియె 36

క. ఆరామ ... వాహిని
వారాన్నిధు లేదు దాఁటు ♦ వసుమతి మున్నే
శ్రీరామరాజు వాహిని
వారాన్నిధు లేదు దాఁటి ♦ వర్ధిలునవలన్ 40

సీ. పుడమిపై నడనేర్చి ♦ యడుగుబెట్టెడునాఁడె
ధర్మంబునాల్గుపా ♦ దములనిలిపె
జిలిబిలిపలుకులు ♦ పలుకనేర్చిననాఁడె
సత్యభాషాహరి ♦ శ్చంద్రుఁడయ్యె

వరుసమీఁదటివ్రాలు ♦ వ్రాయ నేర్చిననాఁడె
కమిచి దిక్కులజయాం ♦ కములు వ్రాసె
ముఖ్యవ్రతస్ఫూర్తి ♦ ముంజిఁ గట్టెడునాఁడె
కవులఁబ్రోచుటకుఁ గం ♦ కణము గట్టె
గీ. సంబరాంబిక కళ్యాణ ♦ మైననాఁడె
వాసిగలకీర్తి లక్ష్మికి ♦ సేసవెట్టె
ధైర్యహేమాద్రి ప్రజ్ఞశాం ♦ తనవుఁ బాండు
రంగయామాత్యవరుని శ్రీ ♦ రామమంత్రి.
సీ. సంస్కృతాంధ్రస్ఫూర్తి ♦ సింహాసనుండు నృ
సింహావిక్రముఁడు నృ ♦ సింహశౌరి
త్రయ్యంతవాసనా ♦ గ్రహబుద్ధి నొయ్యారి
యొయ్యారి రామాను ♦ జయ్యగారు
గంగాతరంగసా ♦ రంగలాంఛనదీప్తిఁ
బాంగుకీర్తికి రాజు ♦ రంగరాజు
శరణాగతత్రాణ ♦ కరుణాచరణకేళి
నందరాజులఁబోలు ♦ వరదరాజు
గీ. సనగశ్రీరామవిభునికి ♦ సంబమకును
గలిగి రామచంద్రతారార్క ♦ గతిఁబ్రశస్తి
సలుపు రాత్మజు లౌదార్య ♦ సలిలనిధులు
భుజగశాయికి నాలుగు ♦ భుజములట్లు. 42
గీ. అందునగ్రజుఁ డఖిలవి ♦ ద్యావినోది
శ్రీనృసింహాఖ్యసన్మంత్రి ♦ సింహమలరు
లీల లక్ష్మమ్మ తనకుని ♦ ల్లాలుగాఁగ
వెలఁగె లక్ష్మీనృసింహావి ♦ శేష ముద్ర. 43
క. శ్రీనరసింహాని లక్ష్మీ
మానవతికి వెంగళాఖ్య ♦ మంత్రీశ్వరుఁడున్

గోనప్పయు ననఁదగువి
ద్యానిధులిరువురును బుత్రు ♦ లై మని రవనిన్. 44

క. నయ వినయంబుల కైవడి
జయతేజములట్లువిభవ ♦ శమముల క్రియ స
వ్యయయశులు వెంగళయ కో
నయ లిరువురు వెలసి రవని ♦ నార్యార్చితులై, 45

క. ఆ వెంగళమంత్రీశ్వరు
దేవికి శ్రీయాభలాఖ్య ♦ తిలకపతికి రా
ధావిభు దేవేరియు నల
కావేరియు నీడుజోడు ♦ గాఁగన కళలన్. 46

క. గానకళాతుంబురుఁ డనఁ
గా నయవిద్యావివేక ♦ గౌరవలక్ష్మిం
జని యనంగా నిద్ధరఁ
గోనప్రభుఁ డొప్పుమంత్రి ♦ కులతిలకంబై. 47

తే. ఆ విదేహాధిపతిపుత్రి ♦ యాత్మభార్య
గాఁగ విఖ్యాతిఁబొందు రా ♦ ఘు నికరశో
రాఘవాంబాధినాధుఁడై ♦ ప్రాజ్ఞుమీఱు
శ్రీనృసింహునికోనప్ప ♦ సిరులకుప్ప. 48

ఉ. సామజరక్షణున్ గొలిచి ♦ సన్నుతి కెక్కినభాగ్యశాలి శ్రీ
రామచమూప శేఖరుని ♦ రంగసమంత్రి ననంతమాంబికా
స్వామి నుతింతు మన్మథభు ♦ జానతపుష్పధనుర్మధూళిధా
రామధురోక్తిగుంభసభ ♦ రస్ఫురణాపరిణాహచాతురిన్. 49

చ. ఉరుమతి రంగమంత్రితన ♦ యుల్ విలసిల్లిరి పుల్లమల్లికా
హారదరహాసహీరహిమ ♦ హారపటీరయశోధురంధరుల్.
వరదయగల్గువారు గుణ ♦ వంతులు శాంతులు కాంతిచంద్రముల్
వరదయమంత్రిపుంగవుఁడు ♦ వాసవతుల్యుఁడు రాఘవయ్యయున్

క. రంగయవరదామాత్యు వి
హంగమవిభు గమన భజన ♦ హంసధ్వజు సా
రంగధరహారనిభవా
గ్గంగాశృంగారితాస్యు ♦ కవులు నుతింతుర్. 51

సీ. సమకూర్పఁగా నేర్చు ♦ సకలవైష్ణవశాస్త్ర
సిద్ధాంతశుద్ధాంత ♦ సిద్ధగరిమ
పావనింపఁగా నేర్చు ♦ నఖిలాఘసంచక్ర
సామ్రాజ్యపూజ్యవి ♦ శాలలక్ష్మి
వలపింపఁగా నేర్చు ♦ వాలారుఁజూపుల
కోపులు చూపుచ ♦ కోరదృశల
పాలింపఁగా నేర్చు ♦ బాంధవకవిగాయ
కార్థార్థినివహంబు ♦ ననుదినంబు
గీ॥ దండనాథునిమాత్రుఁడే ♦ దశదిశాన
కాశసంపూర్ణ విజయప్ర ♦ కాశశాలి
రంగయామాత్యవరదయ్య ♦ ప్రకటశౌర్య
ధారి వాచాధరాధర ♦ ధారికయ్య,

క. తిమ్మాంబ యక్క మఱియు సర
దమ్మయు వరదప్పభార్య ♦ లై వెలసిరి తే
జమ్మున శక్తిత్రయము వి
ధమ్మున సకలోన్నతప్ర ♦ ధాన్యతమతిన్, 52

ఉ. మున్నొకరాఘవుండు తల ♦ మోచిభజించు విభీషణాదులన్
మన్ననఁబ్రోచె గాఁచెనను ♦ మాటలె కాని గుణప్రసన్నతన్
బ్రన్నదనంబుఁ జూపఁగల ♦ రంగయరాఘవమంత్రి నిచ్చలున్
వన్నెకుఁదెచ్చునిచ్చు సభ ♦ వాంఛితవస్తువు లర్థికోటికిన్. 54

క. తేజమున రాఘవునియం
భోజేక్షణతిమ్మమాంబ ♦ పోల్పందగునా

రాజీవవదన శారద
రాజార్ధకిరీటపూర్ణ ♦ రాజసభాస్యా. 55
క. శ్రీరామమంత్రివరద సు
ధీరత్నము కులవధూటి ♦ దీపించుయశో
దారమణిరమణవిష్ణు
శ్రీరంజితకొండమాంబ ♦ చిరపుణ్యమునన్ 56
క. ఆదంపతులకుగలిగిరి
గాదిలిసత్పుత్రవరులు ♦ గనుగొండనయున్
శ్రీదనరు సం బళయ్యయు
వేదస్మృతిపాయమూన ♦ వినయనయగరిమన్ 57
క. కనుగొండ యుతసద్ధైర్యము
పెరుగొండెను [illegible] ♦ [illegible] దే
చన [illegible] కనగాం డబు
కను [illegible] గనరాంపి ♦ [illegible]. 58
ఆ. అతనిసోదరుండు ♦ మత [illegible] ధారి
గురుడు బాహులోక ♦ సురధి వెలయు
నాం [illegible] ఖ్యమంత్రి ♦ యాంబరా! యాతని
జయమున యమునాదు ♦ జనులు బొగడ 59
ఉ. ఇమ్మనవద్యహృద్యసము ♦ దీర్ణగుణాళికిఁ గల్పవృక్షపుం
గొమ్మనసీనదానగుణ ♦ గుంభనసంభృతిఁ బద్మనాభుఁగ
న్నమ్మనరామరస్తుతజ ♦ యస్థితి కొండళమంత్రిభార్యయౌ
నమ్మమ యమ్మదద్వయద ♦ యాంకకు నేసతు లేదుధారుణిన్ 60
వ. ఏనంవిధాన్వవాయ పయఃపారావారంబునకుం దారశాకమనాకృతియగుకృతిపతి తెరంగెట్టిదనిన 61
ఉ. మానితరాజితస్మృతిస ♦ మంచితమోహనమూర్తి వైష్ణవ
జ్ఞానపరాయణుం డమృత ♦ సాగరగాజగభీరుఁ డర్థిసం

తానసురద్రుమంబతఁడు ♦ దానవ నానత శాత్రవుండు రా
మానుజమంత్రి వర్ధిలు మ ♦ హామహుఁడై నిజవంశకర్తయై. 66

సీ. కలపత్రమిడవచ్చుఁ ♦ గలఁగాంచునప్పుడైనఁ
గోరికఁ బరకాంత ♦ గోరడనుచు
ముడియవైవఁగ వచ్చు ♦ మొనదారసించిన
శూరత్వమును వెచ్చు ♦ చూపఁడనుచు
దిబ్బె మెత్తఁగ వచ్చు ♦ సుబ్బరంగుకల్మి
మేరమీరినరీతి ♦ మెలఁగడనుచుఁ
జేసాఁపఁగావచ్చుఁ శివుమీఁద నేనియు
బూనిక తోఁబల్కి ♦ బొంకఁడనుచు

గీ. జలధివలయితవసుమతీ ♦ స్థలవలయ
భాసురాంత సమాశ్రిత ♦ భ్రాజికీర్తి
శ్రీసమానగోత్ర ధనమంత్రి ♦ చక్రవర్తి
యైనరామానుజయ్యకు ♦ నైకసంగి. 63

శా. రాధానాధపదాబ్జభృంగ మగునా ♦ రామానుజామాత్యు తే
జోధారాసరి భానుభానుసమమౌ ♦ జూపట్టు మిత్రాంబుజో
ద్బోధంబుం బ్రతిపక్షకైతవనిరు ♦ ద్బోధంబు నిర్వక్రియా
సాధుత్వంబు వహింపనున్నతము ♦ స్సంరాధముల్ జూడఁగన్ 64

క. కామగవీ సురతరువులు
వేమాఱును నిచ్చుఁ దవులు ♦ విడిబేరముగా
రామానుజయ్య దాన
ప్రామాణికముద్ర కొంగు ♦ బంగారముగన్ 65

శా. ఆ రామానుజమంత్రిచంద్రుఁడు వివా ♦ హంబయ్యె నెయ్యంబుతో
భారద్వాజ పవిత్రగోత్రనిధికిన్ ♦ బల్లాపటి కన్నయ్యకున్
గారామైన కుమారికాతిలకమున్ ♦ గౌరీధరాశారదా
మారామాపర మప్రసిద్ధమతి న ♦ మ్మాజమ్మఁ దేజంబునన్ 6

సీ. తోడవులు పెక్కులు ♦ దోడవియుండెనె కాని
సత్యంబు తనకు ని ♦ జాలతోడవు
చుట్టాల సురభియై ♦ సొబగు నొందెనె కాని
నెనరైన చుట్టంబు ♦ దనకుఁ గీర్తి
కులదైవతం బహా ♦ బలనాథుఁ డనెకాని
పతిమూర్తి పరమదై ♦ వతము తనకుఁ
జక్కఁదనంబులు ♦ సహజంబులనికాని
తనచక్కఁ దనము వ ♦ ర్తనమునంద
గీ. యనఁ గవిలసిల్లె నిఖిలవి ద్యారహస్య
పరమవిజ్ఞాన పాండిత్య ♦ భద్రమూర్తి
విప్రసురశాఖి రామాను ♦ జప్రధాన
మాత్య యర్ధాంగలక్ష్మియై ♦ మ్మాజమమ్మ. 67
క. ఇమ్మహిం గ మానుజవిభు
సమ్మాన్యమ్మగు జనించి ♦ సద్గుణసముఖా
ర్యమ్ముగఁ బొలిచి ప్రసిద్ధ
త్వమ్ములు సల్పొగుచు నాఁగ ♦ తాఁ జత వెగడుల్ 68
సీ. మదేంద్రనిభసము ♦ న్నిద్రాదరోక్షేజన
విద్రావితారి వే ♦ దాద్రిశౌరి
విష్ణుపదధ్యాన ♦ నిష్ఠాతవిజ్ఞాన
కృష్ణుండు శ్రీరామ ♦ కృష్ణమంత్రి
శరశరచ్చంద్రికా ♦ హారహార హిమహీర
కరకీర్తి వరశయ్య ♦ తిరుమలయ్య
పక్ష్మలితత్యాగ ♦ లక్ష్మీకరోద్యోగ
లక్ష్మలక్షిత మూర్తి ♦ లక్ష్మఘనుఁడు
గీ. ననఁగ వెలసిరి రామాను ♦ జయ్యసుతులు
దశరథక్షోణి పాలనం ♦ దనసమృద్ధి

దైవతేశము దావళ ♦ దంతరేఖ
నురగపర్యంక నిజచతు ♦ ర్వ్యూహలక్ష్మి. 69

ఉ. ముద్రితవైరి వక్త్రిలగు ♦ ముప్పురుతమ్ములుఁ బంపుసేయ వే
దాద్రివిహారి మందిరుఁ డ ♦ హర్పతిసేజుఁడు రాజిలున్ యశో
భద్రుఁడు రామభద్రుని ప్రి ♦ భావనయుఙ్ గురుభక్తియున్ బ్రతా
పద్రవిణప్రసిద్ధి యును ♦ బంధుజనంబు ప్రియంబుసేయగన్ 70

సీ. పట్టెవట్రియును ♦ బరిపుష్టి తలకట్టు
గుడిసున్నకియ్యయు ♦ సుడియుమూడియు
నైత్వంబు నెత్వంబు ♦ నందమందంబు
గిలకయు బంతులు ♦ నిండు పొలుపు
నయము నిస్సందేహ ♦ తయు నొప్పుమురువును
ద్రిప్పివేసిన యాస్య ♦ లేనరుఁ డును
షష్ఠ్యర్థసుప్రియు ♦ [illegible]యును
[illegible] ♦ పిదగిలియుఁ

గీ. గీలుకొన వ్రాయసంబులు ♦ నా యువాయు
[illegible]కుకొనసును జేతప్పు ♦ గానకయుండు
లలితముక్తాఫలాకార ♦ [illegible]
మతిమరున్మంత్రి వేదాద్రి ♦ మంత్రివరుడు. 71

తే. మాంద్రిమాదువిహారి వే ♦ దాద్రి రాజు
దానధారార్ధ మఖిలప్రి ♦ ధానసగుం
వెచ్చ పెట్టుటఁదలఁకియో ♦ విబుధతటిని
తరుణశశిహార్పి జడలలో ♦ డాగియుండు

ఉ. చేతులద్రిప్పఁచుఙ్ బ్రభుల ♦ చెంతల నూరక దార్వసీతులై
యేతులఁబోవుచున్ దిరుగు ♦ నిప్పటిమంత్రులుతంత్రులిందఱున్
భూతలకల్పవృక్షముఁ బ్రి ♦ భూతగుణాఢ్యుని సర్వలోకవి
ఖ్యాతు వినీతు వేదగిరిఁ ♦ గాతరచిత్తులుపోలనేర్తురే. 73

సీ. కరుణించి చూచెనా ♦ కవిగాయకార్థార్థి
నివహాగేహంబుల ♦ నెరయు సిరులు
కోపించి చూచెనా ♦ కొంటతో నెనవచ్చు
ననవచ్చునతఁడైన ♦ నవని దూఱు
మెచ్చి మన్నించెనా ♦ మెదుకపాలసుఁడైన
దొరతనంబున నిల్చి ♦ పరిఢవించు
బొందుగావించెనా భువి నెట్టిఖలునకు
నాదటకరుణాప్తి ♦ సాదమొసఁగు
గీ. మంత్రిమాత్రుండె దుర్మంత్రి ♦ మథనకథన
చారుచర్యాచమత్కార ♦ చక్రవర్తి
యదిగ్రనిభుఁడు విఖ్యాతిఁ వే ♦ దాద్రి రామ
భద్రపాదసరోరుహ ♦ బంభరంబు. 74

మ. జలజాతాంఘ్రిసరోజషట్పదము వి ♦ శ్వామిత్రగోత్రోద్భవుం
డలఘుప్రాభవుఁ డర్థిలోకసులభుం ♦ డైకీర్తిఁ బెంపొందు నా
కలకాళాస్తితనూభవన్ సుగుణాల ♦ క్ష్మన్ దిర్మలాంబన్ప్రభల్
వెలయంగా కులకాంతఁజేసి వెలసెన్ ♦ వేదాద్రిభద్రోన్నతిన్. 74

సీ. వృషభేంద్రగమనుఁడు ♦ వేదాద్రినాథుండు
గిరిరాజతనయ యా ♦ తిరుమలాంబ
వేదనిశ్వాసుండు ♦ వేదాద్రినాథుండు
శ్రుతిసారగాంబ యా ♦ తిరుమలాంబ
విహగేంద్రగమనుఁడు ♦ వేదాద్రినాథుండు
శరధితనూజ యా ♦ తిరుమలాంబ
విబుధాధినాథుఁడు ♦ వేదాద్రినాథుండు
ధర శచీదేవి యా ♦ తిరుమలాంబ
గీ. యనఁగ ననుకూలదాంపత్య ♦ వినుతమహిమ
పరువుదీపించె నార వే ♦ దాద్రివిభుఁడు

హరియశుఁ డైనకలకాళ హస్తితనయు
తిరుమలాంబయు నిత్యవ ♦ ధిష్ణలక్ష్మి 76

సీ. వేదమార్గప్రతి ♦ ష్ఠాదైవతజ్యేష్ఠుఁ
డభ్యస్తషడ్దర్శ ♦ నార్ధరాశి
యతిరాజరచితభా ♦ ష్యగ్రంథనిర్ణేత
యఖిలపురాణేతి ♦ హాసకర్త
బంధురదివ్యప్ర ♦ బంధానుసంధాత
పంచసంస్కారప్ర ♦ పంచచతురుఁడు
వాధూలమునిచంద్ర ♦ వంశవర్ధనమూర్తి
సకలదేశాచార్య ♦ నికరగురువు
గీ. పట్టమేలుఁగు శ్రీరంగ ♦ పతికి సన్న
గారిగర్భాంబురాశిని ♦ హారరశ్మి
సారసాహిత్యసర్వస్వ ♦ సయ్యనేటి
యాళవందారుకంగాళ ♦ యప్పగారు. 77

శా. తత్తాదృగ్విభవప్రభావనిధిఁ గం ♦ దాళప్పగారి స్త్రియా
యత్తస్వాంతు నితాంతశాంతియుతు లో ♦ కాచార్యవశ్య న్మహా
చిత్తాంభోరుహభానుఁ గొల్చుచుఁ దదా ♦ శీర్వాదలబ్ధోన్నతిన్
హత్తైన్ దానుఁ రూరిమంత్రిమణి నే ♦ దాదీప్తుఁడుద్యత్ప్రభన్. 78

వ. వెండియు సవ్వెంగదాద్రిమంత్రీశ్వరుండు రవికులతిలకుండును రణరంగధీరుండును సంబునిధిగంభీరుండును భట్టరభావాంకుండును సకలంకుండును నవత్తారుమండలీకరగండుండును నుద్దండభుజాదండుండును నై పరనారీసహోదరుండ య్యును నితరసముపార్జితవధూవల్లభుండును గోపికాగోవిందుండయ్యు నీశ్వరలక్షణలక్షితుండును బొన్నాంచారుదేవి దివ్యశ్రీపాదపద్మారాధకుండయ్యును బ్రతిష్ఠాపిత పరమవైష్ణవకుటుంబవిశేషుండును నయిన ఘనుని.

గీ. గుఱుతుగలరాజు మంగయ ♦ గురువరాజు
పుత్రు పెదసంగభూపాల ♦ శత్రుజైత్రు

భానుసమతేజుఁ డిద్యాన ♦ ధానభోజుఁ
గొల్చి వేదాద్రి సత్యల ♦ క్ష్ములఁ దలిర్చు. 80

మ. విభవేంద్రుండు విమానశాసనమహా ♦ విఖ్యాతిరామానుజ
ప్రభువేదాద్రి లిఖించువ్రాయసము తా ♦ రా పెద్దసింగావని
విభుచిత్తంబు నెఱింగి గంటమురవల్ ♦ విద్యావధూనూపుర
ప్రభవప్రోద్ఘరఝుళంఝుళారభటిసౌ ♦ భాగ్యంబుఁగల్పింపఁగన్. 81

చ. అతనిసహోదరుల్ వెలసి ♦ రార్యగుణాఢ్యులు రామకృష్ణుఁ డా
యతభుజశౌర్యుఁడౌ తిరుమ ♦ లయ్యవిచక్షణ భవ్యసత్కళా
చతురుఁడు లక్ష్మణయ్యయుర ♦ సాతలనూతనకామధేనువుల్
చతురపథావిధాననయ ♦ సాంద్రులుచంద్రులుకాంతిసంపదన్. 82

గీ. ధర్మనిర్ణేత వేదాద్రి ♦ కూర్మితమ్ము
డైనశ్రీరామకృష్ణప్ర ♦ ధాని వెలసె
లక్ష్మమాంబాధనాధుఁడై ♦ లక్ష్మితోడ
స దినారాయణునికృప ♦ ననుదినంబు. 83

క. ఇంతిం దిగుమలమంత్రియ
సంతసంగొనియాడవలయు ♦ సారెహాయుసగిం
పొత్రింత్రోపవనంబు త్రాంత్రా
సంతమున దస్సంతె ♦ కాంచితెసూక్ష

క. లక్ష్మణమాంత్రిగ్వరు
లీలావతివెంగళాంబ ♦ లేఖవిభుసభా
పాలితనానావిధుల
క్ష్మలక్షణశోభ విభవ ♦ కీర్తులవెలసెఁ. 84

క. సోదరులు సుతులు సతులును
వేదోదితమార్గచర్య ♦ వినయము సయమూన్
శ్రీదాంపత్యము నెసఁగఁగ
వేదాద్రి మహాప్రధాని ♦ వెలయుం గృతులన్. 86

షష్ఠ్యంతములు.

క. ఏవంవిధగుణమణిఖని
కావిర్భవమునకృపాక ♦ టాక్షునికి ల
క్ష్మీవల్లభచరణాంబుజ
సేవాహేవాకశీల ♦ శీలనమునకున్. 87

క. అంధకరిపుగంధమ్రమ
గంధాంధద్విపవిపక్ష ♦ గరుడపోత్రి
బాంధవబంధురకీర్తిసు
గంధిలభువనత్రయునకు ♦ ఘనవినయునకున్. 88

క. చతురుదధివలయవలయిత
కుతలభరణకరణభుజున ♦ కును సుజనునకున్
నుతిశాలికి జితవైరికి
హితకారికి సమదగమన ♦ హేలాకరికిన్. 89

క. వాణీసఖముఖముఖరిత
వీణానిక్వాణపల్ల ♦ వితసంగీతసుధా
పాణిసఖలేఖసీకల
రాణున కాచరితభూసు ♦ రత్రాణునకున్. 90

క. సంధారఘుపతికి నృప
స్కంధున కైదంయుగీన ♦ కస్తునకుసమి
న్మాంధాతకు బాంధవశుభ
సంధాతకు ధాతకును వృ ♦ షభగమనునకున్. 91

క. భీమక్రోధాంధవిమత
సీమంతవతీలలామ ♦ సీమంతమణి

స్తోమాపాకరణపటు
శ్యామల తరవాలజయస ♦ హాయభుజునకున్. 92

క. రవికి రణరుచికి మతిభా
రవికి విమతసచివ గళిత ♦ రవపదభూపా
రవికి భుజాంతరమణిహా
రవికిని రుచిరాకృతికి ధ ♦ రాగ్రసుతికృతికిన్. 93

క. రామానుజార్య సుతునకు
శ్రీమంతున కర్థిసార్థ ♦ జీమూతమునకు
స్తోమోన్నతికి విరామ
శ్రీమద్వేగాద్రి మంత్రి ♦ సింహాంబునకున్. 94

కథాప్రారంభము

వ. అభ్యుదయ పరంపరాభివృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిన పాండురంగక్షేత్ర మాహాత్మ్యంబునకుం గథావిధానం బెట్టిదనిన. 95

మ. తులితోత్కృష్టధ్వజసూత్రుఁడై వెలయుచున్ ♦ తుంగాంబిముఖ శైవనదా
దులు క్షేత్రంబును వేల్పుఁదీర్థము బుధ ♦ స్తుత్యాన్యభావంబులై
దళితైనస్తిమిరంబులై యిహపరా ♦ ర్థప్రాప్తిస్థానంబులై
యిలపై నొక్కెడఁ గల్గెనే సనఘయూ ♦ హెప్పవే నావుడున్. 96

క. ఆఋషులప్రశ్న మంగీ
కారంబొనరించి పలుకు ♦ గథకుఁడు శ్రీనా
థా గాధసహితచర్యన్
భారాశర్యుం దలంచి ♦ ప్రాంజలియగుచున్. 93

వ. మహాత్ములారా యీపురావృత్తంబు త్రిగావృత్తంబుగా నుత్తమశ్లోకుండగు కృష్ణద్వైపాయనునవలన మున్నెఱింగిన యది కల దత్తెరంగఖిలంబును మీయంతరంగంబులకువచ్చునట్లుగావిన్నవించెద వినుండని సూతుండిట్లనియె. 98

శా. శీతాహార్యసుతాళినీ వికచ తా ♦ జీవంబు విశ్వేశ్వర
జ్యోతిర్లింగ విశుద్ధరత్నఖని మో ♦ క్షోపాయమార్గైకవే
లాతీరావనికుంజి నామకగజా ♦ లానంబు గంగామృత
స్రోతోనిస్స్రుతి చంద్రగోత్రమసమిం ♦ చునగాశి శ్రీరాశియై 99

శా. ప్రాలేయాచలకన్యకావదనశుం♦ భత్పద్మసౌరభ్యముల్
గ్రోలంగల్గియుఁ దృప్తిలేక మానివ్యా ♦ తో [illegible] దాంగ్రసౌగంధ్యసి
లం [illegible] లిత్యముఁ గోరు [illegible] ♦ [illegible] నైజా [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]. 100

సీ. [illegible] నా [illegible] ♦ [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]
నా [illegible] ♦ [illegible]
[illegible] వైశ్వేశ్వ ♦ [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]
దేహ [illegible] ♦ [illegible]
నాయుషప్ర [illegible] ♦ యలఁగుభీరుప్ర [illegible]
నాఁడిమువ్యోమ్నముల ♦ [illegible]

గీ. మలినవర్త్మునుఁదమను సుధా ♦ లలితమూర్తి
మించి వర్తించుమతి లేని ♦ మేదకుఁడు
మాసివస్త్రులఁ [illegible] ♦ మద్యనిడఁ
బంచముఖువీడు మే నోస ♦ రించెనేని. 101

క. ఆనంద కాననంబున
నానగకన్యాణి కేళ ♦ మాహాత్మ్యముఁ జె

పానం దగుముక్తిప్రమో
దానందిత హారనీర ♦ తరళోపమమై. 102

సీ. శ్రీకరోదయ వధూ ♦ లోకాననప్రభా
నాటిత బహుచంద్ర ♦ నాటనంబు
సమ్యగ్గగళితభూ ♦ షణరత్న మంజరీ
యోజితసంధ్యా ప్ర ♦ పూజనంబు
కైలాస శైలసంకాశ ♦ సౌధనివేశ
కౌముదీక వచిత ♦ గగనతలము
విస్తీర్ణవిపణిసీ ♦ న్యస్తవస్తువ్రజ
ప్రకటిత రత్నగ ♦ ర్భాజఠరము

గీ. విపుల ఘనమాన తాండవ ♦ వేగమాన
లాంఛనధ్వజ పట్టప ♦ ల్లవ లలాము
పుంజిత విశాలశాఖ్యశ్రు ♦ [illegible] ములు
దీపిత బహు [illegible] కాంతి ♦ కాపురంబు. 103

చ. జలజహితంబు [illegible] నాగిరిస ♦ సంగతిసంతతిఖాజలంబులో
పలుచ్ప్రతిబింబితంబులగు ♦ బంగరుకోటకు బెట్టినట్టికొ
మ్మలచెలువంబునస్ [illegible] ♦ హారమణీమణిమొప్పరావియా
కుల మొలనూలు పెట్టినవ ♦ గోరి కనుంగొను వారు మెచ్చఁగన్. 104

క. పెరిగినత్రివిక్రమేశ్వరు
చరణాంతులాకోటి యతఁడు ♦ సంహృతదేహ
స్ఫురణుఁ డగునపు డూడిన
కరణిం బురికోట యొప్పు ♦ గనకమయంబై. 105

చ. పరిఘనిజాశ్రయంబుపరి ♦ పాటిఁ దలిర్ప బదారువన్నెబం
గరుపున నైనరాజగృహ ♦ కల్పనకగ్గిక గాఁగ గంధసిం
ధురములు తేటులై మొరయఁ ♦ దోరపుఁగొమ్మలు తేకులట్లుగా
ధరయనుకొల్మిలో మొలచు ♦ దామనఘావనఁగోట మించుగన్. 107

క. పురి రాకోమరుల కీర్త్యం
బరవాహిని భుజగపురికిఁ ♦ బలువిడి జని యం
దిగవుకొన నెడముచాలమి
మరలినతఱి బుగ్గలన న ♦ మరు సౌధంబుల్. 107

ఉ. నాకనదీప్రదీప్తపులి ♦ నంబుల నిచ్చలు నిల్చినన్మనుల్
సైకతలింగపూజనము ♦ సల్పుతఱిన్ రమణించుతత్పతా
కాకలకింకిణీరవము ♦ ఘంటలు మ్రోఁగుట ధూపధూమముల్
పైకొలుపు న్సమర్థగతి ♦ బర్వెమగుగ్గులుధూపహారిణిన్. 108

చ. చగువులపుట్టినిండ్ల శమ ♦ సాపదయిక్కలు పుణ్యలక్ష్మికిన్
మొదలిదివాణము ల్పురస ♦ మూహముహాకొటుంట లంచితా
భ్యుదయనిసర్గబాహువులు ♦ శో[illegible]తనంబుల[illegible]ణము ల్పురిన్
బొదలెశిఖాగ్రగోపురము[illegible] ♦ [illegible]పవిత్ర[illegible]వనల్లకుల్. 109

ఉ. పుట్టిన[illegible] ♦ [illegible]ల[illegible]
[illegible]కా[illegible] ♦ [illegible]
పట్టున ధర్మ[illegible] ♦ [illegible]
[illegible]లు[illegible] ♦ [illegible]. 110

సీ. బలయురత్నాకరములు నా ♦ [illegible]జేసి
పొదివినిధులెల్లఁగొని నాచి ♦ మొదలు చేసి
బేరసూడెడిపాటియు ♦ దారలక్ష్మి
బచ్చు లప్పురినున్నారు ♦ పెచ్చు పెరిగి. 111

క. హరవహ్నిహర మచ్యుత
చరణాబ్జమరందధార ♦ జాహ్నవి లోకే
శ్వరి తమసోదరి యనఁగా
పురి వెలమలభాగ్యమహిమ ♦ పొగడఁగ వశమే. 112

ఉ. భూమియునాకసంబుఁ దన ♦ పొంకమున న్నిగియించుతత్పురీ
సామజకోటియున్నతికి ♦ సర్వజగంబులగల్గనున్నతుల్

భూమము డిందె వామనతఁ ♦ బూనఁగ దక్షిణదిక్కరేణుఁగుల్
వామనమంచునాఁడ దగ ♦ వా తగవాడరుగాక భూజనుల్. 113

చ. కెరలక క్రిమ్మరింప నడు ♦ గెంటనె నిల్చునొక్కింత నూకినన్
శరనిధులేడుదాఁటు మెయి ♦ చాఁచి చిపుక్కున నుక్కుమీరి సం
గరమున గాయమైనపతి ♦ గాచు జలింపక తత్ప్రతీహారుల్
హరిహయుమావ్రముండిగిన ♦ యంబుధిరేపుచవచ్చెనోసుమీ. 114

ఉ. సారథి ఛాందసుండు బడి సాగదు ♦ చక్రియుగంబు పాత్రిపం
చారపుగుట్టుము లర్థియు ♦ శౌర్యమునం దరమాని సాత్మవి
స్తారము ఖండఖండములు ♦ తానట మానసేయుంచు దత్పురిం
దేరులు నవ్వ శంకరుని ♦ పేరని గెలసకిరికిశేఖ్వసిన్. 115

క. వేటారుతునియలుగ సరి
పాటన మొనరించు బాహు ♦ పాటవగరిమన్
మేటులగు పోటుమగల
న్వేటన్ విహరింతు రుగ్ర ♦ విక్రములగుచున్. 116

సీ. మొలకచీఁకటి జల ♦ జలరాల్పఁగారాదె
నెరులుమించిననీరి ♦ కురుల [illegible]
కరలించి యమృతంబు ♦ నలకొట్టఁగారాదె
ముగ్ధమూపెటిపరి ♦ మోవులందు
పచ్చబంగారు కు ♦ వ్వల [illegible]గారాదె
గబ్బమా [illegible] ♦ గుబ్బలందు
పండువెన్నల తేటఁ ♦ బరిహసి[illegible]గారాదె
నగవుగుల్కెడుపరి ♦ మొగములందు

గీ. నారి కరవాఁడిచూపుల ♦ [illegible]ఘుళంబు
బాపురే భూరికటితటీ ♦ భారమహిమ
చాఁగుమదమందగమన ల ♦ క్షణము లసఁగ
నేరు మించెద రప్పురి ♦ వారసతుల. 117

సీ. మారుతాహతి రాలు ♦ నారికేళఫలాళి
నిడిసి జల్లించు పుం ♦ డ్రేక్షురసము
చిలుకపోటులచేతఁ ♦ జిరిఁగిన సహకార
ఫలములఁ దొరఁగెడి ♦ పచ్చితేనె
చీక్రోడ దంష్ట్రలు ♦ చెక్కు సుగంధయ
సంటిపండ్లను గాఱు ♦ సవ్యసుధయుఁ
బాకవేళారంభ ♦ పరిపాటిఁ దమయంత
బగిలినపనస క్రొం ♦ బ్రష్ల బేస
గీ. మేకమై రాలువలుగట్టి ♦ యేకహేలఁ
బఱవ నందలికిఁ బ్రియ్యూట ♦ పసిమి తేటఁ
బండు నవ్వీటి ముక్కారు ♦ బసిడి గారు
సరస ధాన్యంబు మంచిరా ♦ జనపుఁజేల 118

చ. తెలతెలవారనొయ్య నరు ♦ దెంచి నిశాంతరతాంతతాంతనా
చెలువలకింపుగా మెలఁగి ♦ చెక్కుల గూరిన చూర్ణకుంతలా
వళి సరళంబుగా జడిసి ♦ వాడినస్రజ్జలమీఁదిప్రావిరుల్
దొలఁగఁబ్రభాతవాయువులు ♦ దోఁచుబురింబఁ జారికాకృతిన్ 119

సీ. ఏవంవిధఖ్యాతి ♦ నెసగు శ్రీవారాణ
సీపట్టణంబున ♦ సిద్ధతటిని
పొంత సిద్ధాశ్రమం ♦ బు ఘటించి యుండు లో
పాముద్రయును దాను ♦ బ్రియయుఁ దనరఁగ
యునుబోలెఁబాయని ♦ యనుకూలదాంపత్య
మునఁబొల్చి మునికోటి ♦ తను భజింప
దారకబ్రహ్మవి ♦ ద్యారహస్యజ్ఞాత
చుళుకితాంభోరాశి ♦ కలశసూతి
గీ. బ్రహ్మనిభమూర్తి పెక్కుక ♦ ల్పంబులుండి
విబుధయూథంబు ప్రార్థింప ♦ వింధ్యశిఖరి

విక్రమార్కోపమడప నరేంద్రుడు వెడలె
బరవిపత్ప్రతిహార తస్కరులు ఘనులు. 120

గీ. అగ్నితోఁగూడ మునుగోళ్లు నార్యవహ్ని
యుదరబిలమున నొకచోట నుండియుండి
జటిలవరునకు గద్యోజ కటకటక
విరహతాపనిమిషంబున వెడలె నపుడు. 121

చ. పుడిసిటఁబట్టె నేతపసి పొంగుపయోనిధి బిల్వలానుజున్
గడుపున వేల్చె నేతపసి గాఢతపోనిధి నయ్యగస్త్యునిన్
బొడగని వింధ్యభూధరము పొంకము బింకము దక్కి నేలలో
నడఁగెఁబిలాంతరస్థలిధరాహతి జొచ్చకు నేరమోయనన్. 122

శా. ఆవింధ్యాచల మట్లు సహ్యవిజగర్వారంభమై యుండ న
గ్గోవిందాభుఁ డథాగుణోదయనిధి గొల్లాపులక్ష్మీర
క్షోవిద్వేషి భుజాంతరాళపదవిన్ సుద్ధాంతసైరంధ్రికన్
సేవించెన్ స్తుతియించె నాగమకథాసిద్ధాంతసుస్తోత్రులన్ 123

క. ఆపగమేర్వరి తను నా
జ్ఞాపింపఁగ సాధువులను శుశ్రూషపసే
వాపరతఁ జనియె నట్టని
లోపాముద్రయును శిష్యులును సేవింపన్. 124

వ. ఇట్లు చనుచున్నసమయంబున. 125

సీ. కౌనలజుట్టినతీగ పెసచేఁ ఢమరవాల
పరికరంబుల జుట్టు పట్టె తిగిచి
కమ్మసంపెగలవాలు గ్గల నిరుగడరాయు
జిగురుఁదిరికలు చెంపఁబెట్టి
లేడికి నొడియుచు లీముఖ శ్రేణిచే
మొలిపూగుత్తులు రాలరువ్వ

కబళనత్వరమాణ । కరటితుండములచే
గదళికాతరువుల । గాల్గ్రోదాంచి

గీ. నెఱికురులు జారునాసలు । నిబ్బరంపు
గుబ్బచన్నులుఁ దొడల పెన్కువయుఁగలుగు
మృగవధూకీవ సుహృన్నితాంత । మీనవనితాస
లర్చనలు చేసి కొలిచి ర । య్యుర్వ్యమరులు. 126

వ. ఇట్లులనుదినప్రయాణంబుల నమ్మహీసురపుంగవు లుంతల దేశప్రాంతం
బు గదిసిన. 127

క. పంపాతరంగరింఖణ
ఝంపా సంపాత్యమాన [illegible]
సంపాతశీతలానిల
సంపద వాదలించెబరము । [illegible]. 128

సీ, నఖరాగ్రలగ్న నానా । సస్వేదకోరకం
బగుకేసరాయుద్ధ । గంచలంబు
ప్రబలనిర్ఝరసరి । ద్భాసద్రుమదా[illegible]
[illegible]
దర్శితమృష్య [illegible]
[illegible]
సంతప్త[illegible]
సచల[illegible] । లాంక[illegible]బు

గీ; సరణి దరుణాతరుచ్ఛాయ । శిశుతఫద
మలసమృణాలాంగకంబునై । యరుగుదెంచు
నన్నిజపరిగ్రహము గూర్మి । నాదరించు
పలుకు వింధ్యాదినిర్బంధ । బాంధవుండు 129

మ. వనితా చూచితె మాల్యవంతము ప్రభావంతంబు నానామణీ
జనకోదంచితసానుకాంతము మరు । త్సంపూర్ణచంద్రానా

జనకేళీపదచంద్రికాంతము నభ ♦ స్సంబాధకృత్కూటవ
ర్ధనదుర్దాంతము సర్వపర్వతకథా ప్రాగ్వర్ణితోదంతమున్. 130

సీ. ఇవె యూహస్సృతశాఖు ♦ లివె లూనముఖదర్భ
సాదన్యవేశాంత ♦ సైకతంబు
లివె శశ్యసహమృగ ♦ యువయుగంబులు విరె
చలకాకపక్షము ♦ స్తకులు బ్రహ్మ
చారులు నిజహోమ ♦ సౌరశేయాత్ణ
కములనీడలనిల్చి ♦ కాచియున్న
వాగు సామోదిత ♦ స్వరసారయము నొంది
చిలుకకోయిల నిదె ♦ [illegible]లియ నడిగ
గీ. ఘనలకలభకు లాస్పృష్ట ♦ కుసుమవిసర
మన్యు[illegible]దముయ[illegible] ♦ మాలిమోగ
కీసల [illegible] ♦ [illegible]
[illegible] ♦ [illegible] 131

క. ని[illegible]
వి[illegible] ♦ [illegible]
సూ[illegible]
వర్ధితసుకృతంబు లివటి ♦ నాయుష్య లజలం 132

ఉ. [illegible]లలితాంగి యిాగ సుఖ ♦ మున్న మృకండు కణాద గాధి వా
సూలముఖాత్రి[illegible]చరి ♦ తుమ్మ మతంగ మహాతపస్వి ని
ష్కాళగళుండు నిర్వృతి ♦ గాత్రము విర్చి టిరేషునుండు ని
త్యార్చిమభూషణుండు నగు ♦ నాబుగ[illegible]. 133
గీ. హోమధూమాసితప్రభ ♦ సీమహత్మ
నాశ్రమం బొప్పనీయది ♦ యాంతికమున
వలుదమై మించునప్పాట ♦ వలంతి నెలంత
చంటికన్న నంటు పుప్పగనాభి ♦ చన్న[illegible]. 134

ఉ. భూరితరాభ్రవిభ్రమము ♦ పుష్కరరమ్యకరంబు దానల
క్ష్మీరుచిరంబు సత్వగుణ ♦ కీర్తితమూర్తియు వాలిసాలసం
హారవిహారకారణము ♦ నా రఘుకుంజరభర్త మున్ను సం
చార మొనర్చె నీయచల ♦ సానుతలంబున నంబుజాననా, 135

సీ. పద్మినీపద్మాత ♦ పత్రంబు శిథిలప
త్రాగ్రమై రాయుంచ ♦ యూర్త్రియింపఁ
దాలుసవ్రివప్పైన ♦ జాలంబుతో ఘోణి
పంచల గొంపెఁగ ♦ లంచి యూడె
దూర్వోద్గమద్దావ ♦ ఘూము మంబుదబుద్ధి
నెమ్మి లోపాదనుండి ♦ నిక్కి చూచె
జగరస్థజలము నా ♦ సానాళమునఁ బీల్చి
సామజా బీరు పక్కఁ ♦ జల్లుకొనుగను
గీ. సరసిపై నీరు సలసల ♦ వెగటె విపిన
సాలవీనులు నిర్మలో ♦ ష్ణముగ లవెఁ
మట్టమధ్యాహ్న మిది సుఘా ♦ మసుర వా
యుర్త్య మిదోచ్చెడ బభశ్రమ ♦ సహసయింపు. 136

వ. అనుచు సభార్యుండై పింధ్యాహార్య ప్రాంభయిత సంభృతాను
రాగంబున నిగిడిచని. 137

క. నటనోద్భటుఁడైనమహా
నటునిజటాజూట ముఠిలి ♦ నఁ దొరఁగుమను
త్కటకనది యిది యనుచు జని
యటఁగనియె దుంగభద్ర ♦ నఘముఖ ముద్రిక్,

శా. గంగాసంగమ మిచ్చగించునె మదిన్ ♦ గావేరిదే దేరిగా
నంగీకార మొనర్చునే యమునతో ♦ నానందముం బొందునే
రంగత్తుంగతరంగహస్తముల నా . రత్నాకరేందుం డిందు నీ
యంగం బాటి సుఖించు నేని గుణభ , ద్రా తుంగభద్రానదీ 239

క. ఓపును భూపరిధిం గల
యాపగ లవి బాహ్యతాప ♦ మాపంగ నీవే
యోపుదు గా యంతర్గత
తాపత్రయ మడంప నోయు ♦ దన్వన్మహిళా. 140

చ. అని కొనియాడి యన్నది మ ♦ హానియమంబునఁ దీర్థమాడి బో
రన భవరోగజాడ్యములు ♦ గ్రాఁగఁ దదుజ్జ్వల కర్బురాబ్జగం
ధనిచిత వారసౌషధము ♦ ద్రాఁగి తటస్థితపూజ్యపూజనం
బు నడపెఁ గాశికావిరహ ♦ భూరివిషాదము సాద మొందఁగన్. 141

వ. ఇవ్విధంబునఁ ద్రిభువనపవిత్రీకరణ సమర్థ చరిత్రంబగు నయ్యుదధి కళత్రంబున ససతీభ్రాతృపుత్రుండై యుచిత కృత్యంబు లాచరించి నీవారముష్టింపచ వారంబులుండి తద్వారపూరంబు వినిర్గమించి మించుఁబోఁడియునుం దానును బంచాక్షరీ గుహా హర్యక్షంబగు విరూపాక్షు నక్షధ్వజు దాక్షాయణీవిభు వళక్షమయూఖ రేఖాముకుటు భ్రుకుటీమాత్ర విద్రావిత పురనిశాటు హేమకూట నివాసు వాసుకివలయు వలయు [illegible]గుసం బ్రస్తుతించి సమస్త కలుషనిరసన లలితమూర్తియై చనిచని ముందట సముద్రమణికందళ దంతురంబయి మహామందగమన కేళీకందుకంబునుం బోలె సుత్రాలంబగు స్వామిశైలంబు నధిరోహణంబుచేసి యక్కుధరమ్మునందు. 142

క. షణ్ముఖు శిఖిసంతప్తహి
రణ్మయనిభవర్ణుఁ గేకి ♦ రాడ్ధ్వజుఁ గొలిచెన్
షాణ్మాతురుఁ దపసి తురా
షాణ్ముఖసుఖదప్రభావు ♦ సతియుం దానున్. 143

క. కొలిచి నుతించెం గ్రౌంచా
చలవిదళననిపుణబాహు ♦ సారుఁ గుమారున్
గలశసుతుండుం బలుకుల
మొలకలు పుష్పోపహార ♦ ములు చెలు వొనరఁగన్. 144

సీ. కావు కావనుట ర ♦ క్కసులమూఁక నెకాని
ననిచె నీయెడ సింహ ♦ నాదవిహృతి
పొత్తులు తొలువేలు ♦ వ్రలగంట్లనేకాని
హత్తె నీమేన వ ♦ జ్రాంగిజోడు
వసవల్పు దైత్యుల ♦ వ్రయ్యుగుండె నెకాని
నినుఁగప్పె వీరచం ♦ దనపుఁదావి
యంగుళీచర్వణం ♦ బసురులందు నెకాని
గెలుపుజెందము మోవు ♦ నిలిచె నీకు
గీ. నీవు తలమావి వీడని ♦ నిసువువయసు
నాఁడె జేజేలదళవాయి ♦ నాయకరపుఁ
బట్టమున నిల్చి తారకు ♦ గిట్టిపొట్టి
తారకాక్షి పరాక్రమించు ♦ తండ్రి మహాత్మ. 142
ఆ. అహహ తారకారి ప్రాభవప్రౌఢి ♦ నాగవాహనస్ఫూర్తి నిస
శక్తిధరగ బ్రశంస ♦ శక్తి కెదుగు
ఘనవిస్ఫూర్తి బేర్చి ♦ గర్వించుశూలు నీకు
శిఖికి సత్ప్రతాప ♦ శిఖికి సమము. 143

వ. అని యమ్మునికులచక్రవర్తి వెండియుం గార్తికేయుండాత్రిత్రార్తిహరుండనియును, శరవణభవుండు పరమపురుషార్థప్రవణుండనియును. మహాసేనుండు దీనజనమందారుండనియును, శశ్వద్బాలుం కృపావిశాలుండనియును, షడాననుండు కీడువలనఁ గాచి ప్రోచుప్రోడయనియును నీలదంష్ట్రుండు జయసిరిలాభంబునకు మూలంబనియును, గాంగేయుండు పెన్నిధానందనియును, కుక్కుటధ్వజుండు మొక్కుటకుం దగిన వేల్పనియును, బ్రహ్మగర్భుండు నిర్భరబ్రహ్మవిద్యోపదేశదేశికుండనియును, విశాఖుడు కుశాగ్రబుద్ధి యనియును, సుబ్రహ్మణ్యుం డుదభ్రగుణరత్నఖనియనియును

శిఖివాహనుండు సాధుసఖుండనియును, పార్వతీనందనుండు సచ్చిదానందుండనియును, బాహులేయుండు మోహమహీధరప్రవ్యూహ మేఘవాహనుండనియును తారకారాతి యకారణసుకృతి యనియును, శక్తిధరుండు భుక్తిముక్తికరుండనియును స్వామి యోగక్షేమస్వామియనియును, స్కందుండు జగత్సందోహావనపరిస్పందుండనియును, క్రౌంచదారణుండు పంచవదనాపరావతారుండనియును, గుహుండు నిరవగ్రహానుభావుండనియును, కుమారుండమరచమూసముద్ధరణనిర్వికారుండనియును, షాణ్మాతురుండు తురాషాణ్ముఖసుఖప్రదుండనియును, బ్రహ్మదరసమగ్నమనస్కుండై యగ్నిభవుం బ్రణుతించి యనాదంబగు తదీయ ప్రసాదంబువడసి కతిపయదివసంబు లుచితగతింగడపి తద్విరచితమహాస్కాంద గ్రంథసందర్భంబునం బూర్వభాగంబు విని తదాశ్చర్యావబోధ సుధాధునీ వినిమజ్జనంబునం గాశీవియోగ జనితక్లేశంబు దీసివైచి యందలియుత్తరభాగంబున. 147

సీ. మిన్నేటిపాటియు ♦ వెన్నయున్నతియు వి
పాశవాసియుఁ జాద్రి ♦ భాగచేగి
యును శంపతిభూతి ♦ యును వేత్రవతిచరి
త్రము బాహుదయువారి ♦ తయును గృష్ణ
వేణిమహత్త్వము ♦ వృద్ధయుఁ గావేరి
కనియుఁ గపిలయు ♦ లాంగలభవము
పంపానదీమహిమ ♦ రైవతసంబును భవ
నాశని క్లేశని ♦ ర్నామకృతియుఁ
గీ. తుంగభద్రప్రసంగము ♦ తుంగభద్రి
రాజిరాజిల్లుగౌతమి ♦ యోజ మరియు
వార్త కెక్కినతీర్థప్ర ♦ వర్తనములు
స్వామి వినిపించె వింధ్యసం ♦ స్తంభయితకు. 148

క. ఆకుంభజుతో మఱియుం
గేకిధ్వజుఁ డనియె మౌని ♦ కేసర విను మిం
కేకథ వినియెదు సకలము
నీకెఱిఁగించితిని సాధు ♦ నీచరితంబుల్. 149

క. ఈ గంగాదికతీర్థము
లీఁ గంగాప్రదమున ♦ శుద్ధాంబువులన్
దోఁగెడు వారల గనఁగనఁ
గ్రాఁగెడు సంగారసింధు ♦ కల్లోలమునన్. 150

క. వివిధక్షేత్రచరిత్రలు
వివిధసుపర్వానుభావ ♦ విలసనములు దీ
ర్థవిశేషశ్రవణము తెలి
సెవికిం జవియొసఁగెనే వి ♦ శిష్టవిచారా. 151

చ. అనుడు నగస్తుఁ డిట్లనియె ♦ హైమవతీసుతుతోడ నోడిన
న్మౌని లలరంగ నోయనఘ ♦ మూర్తి సమస్తముఁ గ్రింగఁ జేసి మిం
చిన బలు వేల్పు దీర్థమును ♦ క్షేత్రము నొక్కటఁ గూడియుండెనే
ని నిరుపమాద్భుతిం దెలిపి ♦ నిన్ను మమున్ గరుణింపఁ గాఁడగున్ 152

క. అని పలుకు కలశభవముఖ
మునిజనముల ప్రశ్నవాక్య ♦ ములు విని పురభి
త్తనయుఁడు తత్త్రివిధము నొ
క్కొ నెలం గుమిగూడి యునికి ♦ గనఁజాలమికిన్. 153

వ. ముహూర్తమాత్రవిచారదోలాయమాన నిజస్వాంతుండై యా
యాశ్రమపవిశ్రాంతులం గూర్చి యిట్లనియె. 154

క. ఏతత్త్రితయము నొకచోఁ
భూతలమున మేళవించి ♦ పొగడొందుట మ

చ్చేతోగతిఁ దోఁచెను సము
పేతావృతిముకురకుక్షి ♦ నిభమునఁ బోలెన్. 155

గీ. చిత్తమాశ్చర్యరసమున ♦ జొత్తిలంగఁ
జేయు నీప్రశ్న మత్కికో ♦ శ్రేయుచేత
నిందుకరుచేత హరుచేత ♦ నెఱుఁగవలయు
రండు పోదము మునులార! ♦ రజతగిరికి. 156

క. పావనసందేహంబులఁ
జడిసిన మందేహులం బ్ర ♦ సన్నులఁ జేయన్
మృడునకుఁ బని గావున మన
మడిగినయర్థంబు సతఁడె ♦ యాదేశించున్. 157

క. అనికృతనిశ్చయమతి స
న్మునులంగొని రజతశైల ♦ మున కేగఁదలం
చినగుహుఁ బొగడెదుకి ప్రియబో
రన మోసెఁ బ్రియ ... భేరి ♦ ప్రసభారభటిన్. 158

ఉ. ఆసమయంబునన్ ధృతిని ♦ జాయునస లాధృతభూషణు ల్మహో
ల్లాసలసన్ముఖు ల్వివిధ ♦ లాంఛనలక్షితులాసు సన్వయ
తాపసకరుల్ విమానగులు ♦ దైవతవీరులు తారకారిపె
న్మోసలమోలనిల్చినట ♦ ... ములుమూడుకోటులున్. 159

మ. హసితప్రకృతియు ... బ్రతిష్ఠానహైషస్యనో
భనముంగైకొని బ్రహ్మగర్భ ... ♦ త్ప్రల్యాణకల్యాణమై
ఘనగర్జ స్సకిలించువారువము నెక్కన్ ♦ బోవుచోఁబర్వెసం
జనితాశాకరికర్ణసంజ్వరభరాం ♦ చత్కంచు కీధ్వానముల్. 160

సీ. ఆటకుమెచ్చి బ♦ లారి యీరాఁగొనుమరు
త్ఫలమిది యన బర్హ ♦ భార మమర
హరుఁ గుత్తుకన డాక ♦ శిరసునఁ బోలఁ దా
ల్చినజటాచ్ఛటలీల ♦ శిఖ వెలుంగ

క్షితిశిరోభూషావి ♦ శేషనిర్మితికిఁ బా
ల్పడు పడియచ్చుల ♦ ట్లడుగులు దగ
ధాతృవాహము భుక్తిఁ ♦ దానభ్యసింప బి
సము మ్రింగుభంగి ద ♦ ష్టఘణిగాఱిలఁ 161

గీ. కంఠగంభీర నినదంబు ♦ ఖచరయువతి
గానవిద్యకు షడ్జసం ♦ ధాన మొసఁగ
నెసఁగు దెలికన్ను గోనల ♦ నెక్కురింత
నెక్క బలుకొండఁ దూఁటువో ♦ నేయు మేటి

క. అది సజ్జస్యందనమై
మదకరియై తత్తదుచిత ♦ సర్గంబుల నే
ర్పొదవ నొకకొంతచని పా
రదని భశుభమూర్తి సర్వ ♦ రత్నంబగుచున్. 162

క. శితికంఠ సుతుఁడు ఖచర
స్తుతుఁడై యాయచ్చరూపు ♦ తురికి న్నాస్కం
దిత ధౌరితక ప్లుత రే
చిత వల్గిత గతులఁ దాఁకులు ♦ చేసిన నదియున్. 163

క. మురళిఁ గొనియు రవణమునకు
బరువడి గోమూత్రికాది ♦ భంగజభూలఁ గెడఁగ
గెరలి చతుర్విధధావిత
పరిపాటీపాటవమునఁ ♦ బతి మెప్పించెన్. 164

సీ. బలుపాఁపతలచుట్ట ♦ లలవరించినవారు
లేఁతచందురులఁ దా ♦ లిచినవారు
పునుకతమ్మంటులఁ ♦ బొలుచుపీనులవారు
నొసలమిక్కిలిచూపు ♦ లెసఁగువారు

భూదిఁ పారఁగ మేన ♦ బూదిఁ బూసినవారు
త్రిముఖాస్త్రములు కేల ♦ దిప్పువారు
పులితోలు హొంబట్టు ♦ పుట్టముల్గలవారు
కొమ్ముతేజుల నెక్కి ♦ గునియువారు
గీ. ఘోరతపముల హరు దక్కఁ ♦ గొన్నవారు
కరటిదైతేయకుంభము ♦ క్త్రాలలాము
హారిభుజమధ్యముల వారు ♦ దారయశులు
ప్రమథవీరులు గొల్చి రా ♦ బాహులేయు. 165

శా. క్షోణీరేణుకృతంబు లంజనరజో ♦ గుచ్ఛావసితాంబుల్ తమ
శ్రేణుల్ దూషిత పూర్వభీషణగతిన్ ♦ జృంభించియుండూతె స
క్షీరోత్తుంభీతరెక్కి భృద్భ్రుంశర ♦ స్వీవాంకికిటస్పృం
న్నాంగికాత్మతప [illegible] ♦ వగిర్హాత్రాంబుగె. 166

క. స్మర శశి ఘటిడజునవా
న రవి సుధా సలిల ముగ ♦ నరోత్గగ్రిస్తా
సురమృత్యుజ్వలనంబలగు
సుర వేశ్యలు గొలిచి పుష ♦ సుబ్రహ్మణ్యున్. 167

క. దైవతభటభుజశిఖర
వ్యాపల్గన్న వక్రపాణ ♦ వల్లిక లలరెన్
దైవపదవారినిధిసలి
లావిష్కృతవిషమహిమ ♦ హార్చులు వోలెన్. 168

క. నయనత్రిభాగవృతహా
సయుతంబుగ సాధ్యసతులు ♦ చల్లినరాజల్
నయనాయుధతన యాయుధ
చయలతికావళులఁ గుసుమ ♦ సమత వహించెన్. 169

గీ. వివిధదివిషద్వ్యధూముక్త ♦ దివిజవిటపి
కుసుమ కేసర లసదంస ♦ కూటుఁడగుచు
వేల్పుఁబడవాలు కడువాలు ♦ విరియబడిన
కందమునఁబొల్చుదుర్గకం ♦ ఖాణ మనఁగ 170

గీ. విబుధమధురాధరాభుజా ♦ వీజ్యమాన
విమలచామరబహుసహ ♦ స్రములు వొలిచె
స్వామియిరుగడఁ బుష్పవ ♦ ష్రములఁ దలఁకి
సురవిమానమరాళము ♦ ల్బెరలె ననఁగ. 171

గీ. స్వామిమలనుండి రాజతా ♦ చలముదాఁక
సేతువెత్తినగతి మహా ♦ సేనసేన
రోదసీరంధ్రనీరంధ్రి ♦ రూప మగుచు
నడచె గిరి సింధు వనస్థలుల్ ♦ పుడమి నడఁగ. 172

ఉ. పుట్టిన మోముల్ త్రిశిఖర ♦ ముల్ త్సౌంబగోంచ నిత్య బహుపటలిం
గట్టినకృత్తివాసు నిభిక ♦ కాసనరేఖ జనిప్ప లోకంచూ
పట్టిన విశ్వమై వెలుఁగు ♦ ప్రాణిగణంబులం బలుగక నీసుజ
ప్పట్టికిఁగా నిపించినవి ♦ ఖండగిరీ కోశగి బు ద్దోచిన్. 173

క. జైవాత్రృకబింబము నిజ
జీవాతువుఁ గాంచి ప్రాప్త ♦ జీవము లగుమన్
జీవంజీవము లలరెడు
భావంబున బాహులేయు ♦ బలములు పొదలెన్ 174

గీ. పద్మరాగ మణీమయ ♦ ప్రదలబ్ధి
స్ఫురిత గైరిక శిఖరచం ♦ చూసమృద్ధి
గంధవతియను నొక్కరూపం ♦ కజముననుమ
మించుననొక్కండ కొదమరా ♦ యంచఁబోలి. 175

గీ. నీలగళవాహ రింఖాఖ ♦ నితతినిహతి
నింగికెగసిన వెండిరానేల ♦ దుమ్ము

ప్రాంతవర్తిష్ణు సపర్షి ♦ పరివృఢులకు
నొసఁగు నిర్యత్న భసితవి ♦ లసితమచట. 176

వ. ఇట్లు నిజబల నిఖిలనిరీక్షణ నిస్తంద్రి చంద్రశాఖిం బగు నగ్గట్టుజేసి వైమానికసేనాని మానధనుఁడగు నధికుండు నిజపుర ప్రాకారంబుముంబోలె నధిరోహించె. 177

క. వాహనము డిగి గగనచర
వాహినిఁ దత్కుధరసవిధ ♦ వనవిహరణకాం
క్షాహూతహృదయ నటనట
యోహో! నిలుమనుచు నిలిపి ♦ యుల్లంబలరన్. 178

ఉ. ఆరవి వాలఖిల్యయుతుఁ ♦ డై విధుగర్భముఁ దూఱెనోయనన్
దారక వైరి సంయమిక ♦ దంబయుతంబుగ నేగుదెంచి ము
క్తారుచిరుంద్రమైన వసు ♦ ధారథు గేహము జొచ్చునప్డు మా
ఘాటియు నిష్కుటాంతరగ విహారము ♦ మాన్పితుఁడై యొనర్చఁగన్ 179

గీ. మందిరోద్యాన శైల నా ♦ నందవిభవ
మవధరించెదు తాగా వి ♦ టాగ్ధమాళి
జిప్రుసుగుత్తుల విరుఁలబూ ♦ జించుటకునొ
యాఱుబుతుపులు సన్నిధ ♦ యయ్యెనచట 180

సీ. మరువంపువలపుఁ బ♦ ల్మఱు గ్రోలి క్రోలి కన్
మ్రాల్చి యూరక మేను ♦ మఱచుగొన్ని
యరవిచ్చు తెలిమొల్ల ♦ విరులుమూతలుసాచి
పొదిగూడి తెక్కల ♦ బొదువుఁ గొన్ని
గురువింద పూదేనె ♦ పెరలకై తమలోన
బొత్తువోవక పోరెఁ ♦ బోరుగొన్ని
పక్వంబులగుదాక ♦ బాటించు మల్లికా
కలికానికాయంబు ♦ గాచుఁగొన్ని

గీ. భోగివశమైనగేదంగి ♦ పూవునకును
నగచు మది గొన్ని బంధుజీ ♦ వకలతాంత
గుచ్ఛములలోన నొకకొన్ని ♦ కొలువుసేయు
దేఁటు లఖిలర్తు మయమనీ ♦ వాటిఁగమి వి. 181

గీ. పూవుఁదేనియఁ దడిసిన ♦ మావిచిగురు
మీఁద నంటి చరించుచు ♦ మ్మోద దలిర్చు
సమయమహాటయు మసి నెయ్యి ♦ సమది వఁరుసు
తుల్యిపాహో దోమునీలంపు ♦ దునుక యనగ. 182

గీ. గంధవిరహితమనుబుద్ధి ♦ గనక తేఁటి
మూతి విచ్చినమోదుగు ♦ మొగ్గఁగగిలి
సౌరభాకాంక్షఁ జొచ్చి చె ♦ న్నారెఁగీర
తుండ [illegible] ♦ [illegible]. 183

క. [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]
[illegible]
[illegible] ♦ [illegible]. 184

క. నలువదిరొమ్మిది రూపం
బులుగొనియున్ బుష్పగంధ♦ములు మోవఁగలే
కలిసియుఁ దెమ్మెరలానం
బలుమలు యువజనము మేని ♦ పలుచనిచెమటల్. 185

చ. విమలమయూఖ రేఖయు న ♦ పీనతరోత్పల పత్రమున్ బ్రవా
ళమణియు నొక్కటైవియ బ ♦ లాద్భుతి దాల్చెనటన్న పించు వి
భ్రమశిథిలాంగియయ్యెఁ గుచ ♦ భార నితంబ కపోల శోభన
క్రమకలన కులాత్మయయి ♦ కన్నులనీశు నదల్చెగరయుక్. 186

గీ. ప్రావృషేణ్య పయోధర ♦ పటలిచేత
గాడ్పు నీహారకర రేఖ ♦ గప్పుకరణి

ధరణిధర కార్ముకుఁడు శైల ♦ తనయఁబొడవెఁ
బచ్చడంబునఁబొల్చుపూ ♦ బచ్చడమున. 187

చ. పామువుపరాగవృష్టి మొగ ♦ మున్ శ్రమవారిని మేనుభానుదీ
ప్తి దవులహెచ్చు జన్నిడలుఁ ♦ దేజముఁదాల్చెనె కాని యొప్పుగుం
దదు నగపుత్రికప్డు భసి ♦ తంబున నర్ఘముచేత నగ్నిపైఁ
గెమరుట నద్దమున్ లతయు ♦ గాంచనకుంభములున్ బెడంకునే, 188

మ బొమలెక్కించిన విల్లువంచు నునుఁజూ ♦ పుల్బంచలాచంచల
క్రిమ రేఖన్నిగిడింప శాతవిశిఖా ♦ ఘంబుల్ మెయిన్నించునె
య్యమున న్బల్కు గొ నల్కమీఁటుచటుల ♦ జ్యాఘోషమున్ జేయున
య్యుమపొంపొందిరతీశ్వరుండు సూరుబి ♦ ట్టోడింప నుట్టాడుచున్

చ. చిగురులు దేఁజేసి విరి ♦ చిక్కని చక్కని పువ్వుగుత్తులన్
బిగువుచనుంగవంబొదివి ♦ వ్రేలెడు చిల్కలఁ జూపి తేనియల్
బొగపినపల్కులంబొగడి ♦ భూతపతిన్పతి మెచ్చఁజేసె న
య్యగజ తనుద్యమస్థ వినయానున ♦ యాభినయానుకూలతన్

క. ఈరీతి ప్రమదవిపినవి
హారం బొనరించి హిమన ♦ గాత్మజయుం గెం
జారి, రవి, శిఖి, సుధాంశుఁ డను
చారంబులు సమద పంచవతి ♦ జన మొనరింపన్. 191

ఉ. నాకవిభూషలోత్కలిత ♦ నచ్ఛిఖరాస్మృతమైన యొక్క ప
ద్మాకరతీర కేళికసకాసు ♦ ఖస్థగసుండుసంత బుం
జీకృత తారహారసగ ♦ శేషవిభూ షణుసంఘంబికి న్నమో
వాక మొనర్చి యిట్లను ప్ర ♦ వా కలకంఠ సమంజసోక్తులన్. 192

సీ. విజ్ఞానమయమహా ♦ ప్రాజ్ఞ యోసర్వజ్ఞ
ప్రార్థింతు నిన్నొక్క ♦ యర్థమేను

నిర్వాణఫలదమై । కాశికన్న నెక్కుడైన
క్షేత్రము దేవతా । సింధుముఖ్య
తీర్థములు జయించు । తీర్థంబునత్యుత్క
టప్రభావములు । దీప్రమైన
దైవతంబునుగూడి । దర్శనస్నానపూ
జనములఁ గలుషభం । జనమొనర్పఁ

గీ. ఇలు నిమ్మాడు నొకచోట । మేళవించి
యుండునో? కాక వేర్పడి । యుండునొక్కొ?
దీనిచందంబు సకలంబుఁ । జేట పడఁగఁ
హృదయగమ్యంబుచేసి న । న్నేలుమనుడు 193

మ. లవలీపల్లవ పాండురంబులగుగ । ల్లస్థలంబుల్ చంద్రికా
లవలీలం దరహాస మింపెసఁగఁ గే । లం బైఁడి మొగ్గోలచే
లవరీతిం గొన్ని తెచ్చి ంకకదళా । లంకారముం జేసి బా
లవిధూత్తంసుఁడు పల్కె మాధవకథాలాపానుభాసక్తుఁడై 194

క. కించిద్వలగ్న మిక్కిలి
మంచిది నీప్రశ్నమిది స । మర్థముగా వి
న్పించెద ననునాలోచన
కంచుకు లరుదెంచి ఘటిత । కరకిసలయులై 195

క. దేవ! యగస్త్యాదికమును
సేవితుఁడై వచ్చినాడు । సేనాని భవ
త్సేవార్థి యగుచు నతఁడిట
రావచ్చునొ? యనుడు వాగ । రసభంతమతిన్ 196

వ. దేవీసహితుండై యద్దేవదేవుండు తదాగమనం బనుమతించుటయు వల్లెయని సౌవిదల్లనికరంబు నిజకరంబులం బుత్తడిబెత్తంబు లంబురుహాచుంబిత తరుణతరణి కిరణంబులం బురణింప మరలిపఱచి

శరవణప్రభవునకు భవానీపతి యనుగ్రహించుటం దెలియ విన్నవించు
టయు నతండు. 197

సీ. వీడియంబెదలించి ♦ విధురత్నకనకాలు
కాంచితాంబువు పుక్కి ♦ లించి యుమిసి
యుదిరిబంగరువ్రాత ♦ హారంబట్టుబలెవాటు
సడలించి వెనఁగటి ♦ స్థలిని జుట్టి
యనుయాయి పృథుకహ ♦ స్తాంతరన్యస్తోప
వోచితార్థము తనె ♦ యుద్వహించి
యంగుళీసంజ్ఞ సం ♦ యమిలఁ బ్రత్యేకంబు
మునుమున్ను లోనికిఁ ♦ జనఁ జెప్పి
గీ. ద్వారపార్శ్వస్థవేదికా ♦ వలులఁజరఠ
రక్షివర్గంబు టంక్రియా ♦ రభటిసరలు
నలయుమకుఁ బాదికంబుగ ♦ నిలిచి మ్రొక్క
నగవుఁజూపులఁజూచుచు ♦ నగరుసొచ్చి. 198

ఉ. వచ్చి పయోజపత్రముల ♦ వ్రాలెమతుస్సమ్మదదొమ్మిమూఁకలన్
దచ్చన సేయుచున్ బితృప ♦ దంబులఁగూకటులంట దర్శనం
బిచ్చుటమున్నగాఁగ నతి ♦ యించుచు మ్రొక్కుడు, గేలుసాచి వే
గ్రుచ్చి కవుంగిలించి వలి ♦ గుబ్బలిపట్టియు వాఁకదాలుపున్. 199

తే. సమ్మదాశ్రులు కనుఁగవఁ ♦ గ్రమ్మ దేర
నాఱుమోము లబాలు ని ♦ జాంతరమున
నిలుప నతఁడొప్పె రోహిణీ ♦ జలజవిమత
మధ్యమున నున్న తారాకు ♦ మారుఁబోలె. 200

క. నిటలాక్షువలన నప్పుడు
ఘటసంభవముఖ్యమునులు గని రెంతయు వా

చ్చుటఁ బిలిచి పీఁటయిడియు
త్కటకృపతో నొసఁగుపరమ ♦ గౌరవమంతన్. 201

సీ. అలవోక కనకాద్రి ♦ నెలయుచో వీఁగిన
హాఁవర హాసుదంష్ట్ర ♦ నవతరించె
నెద్ది మున్నపాంజ ♦ యిసుకఁ నేలలఁ
జరియించు గంధర్వ ♦ పరిబృఢునకుఁ
జితాగ్రిస్వనకు నెద్ది ♦ చేరాన నెద్ది తా
చ్ఛుభ్రాంతకామిసీ ♦ సురత ఖేద
మపనయింపఁగ జాలెఁ దపనాసరంబుల
నంచయై గరుడంచ ♦ లాసిలముల
గీ. నెగ్గ ప్రాపించె నాఖేచ ♦ రేంద్రగెలుపు
గొన్నతారకునకు వాని ♦ గుహుఁడు మునిని
తెచ్చె తానగ్ని యమ్ముత్య ♦ మిచ్చెనచల
సుతకు శితికంధరునకు నీ ♦ చ్చుటయునలకి 202

చ. హరుఁడు శిరంబునం జెవిఁ గ ♦ రాంబుజహారంబుగ దాల్పఁ జంద్రకాం
కురపరభాగమై యుంగ ♦ కుండలమైస్ఫటికాక్షసూత్రమై
గిరిజ కచాళిఁ గ్రొన్ననఁ ♦ గెల వహింపఁ బ్రసూన కాంతికా
కరిరదపత్ర విభ్రమునఁ ♦ కంబులునై మణి యుల్లసిల్లుచున్. 103

వ. మౌడియు సకోృండ రాహూలియు ఖాండపరశుండును దొందం
బుల నెద్ది యభిలషించిరయ్యాహాసంబు లాపరమరత్నంబు ధరియించితి
దాదరణ చరితార్థంబయ్యెనంత. 204

క. మత్స్వామీప్యమునకు నీ
సత్సంయమివరులు వీప్సఁ ♦ జనుదెంచుట కో
వత్సా యెయ్యదికతమని
వాత్సల్యము గదుర పంచ ♦ వదనుఁడు పలుకన్. 205

సీ. తనతండ్రి బలుకుఁ గాఁ ♦ చ నిషూదనుఁడు చంద్ర
హాసన్నిరుద్ధనీ ♦ రరుహాక్షుకు
భాతి మోదుపుఁ గేలు ♦ పాలాగ్రవీధిక
విలసిల్లియులర నో ♦ వృషభగమన
నాపేర స్కాందంబు వా దగునోకపురా
ణము నీకుకరుణ క ♦ లిమి రచించి
యిమ్మనీసమ్ములకెల్ల ♦ నెరిఁగింప సంహా పి
రలు సురక్షేత్ర తీ ♦ ర్థములకథలు
గీ. చాల విని వినిసర్వాతి ♦ శాయియైన
దేవుఁ దేనియు నటువంటి ♦ తీర్థమేని
సుక్షేత్ర మేని నా ♦ గోచర
నాయులెల్ల [illegible] మునీశ్వర పుణ్య శీల యనఘ. 206
వ. అని సోమశర్మ ప్రశ్నంబునకు [illegible] మహాభా
గంబు మునీయభిమానమ్మన [illegible] పలికె. 207
క. నీవలసిన కథముత్తిక
దైవత మహిమయును క్షేత్ర ♦ తత్త్వము తీర్థ
శ్రీవిభవముఁ శ్రుతిమార్గసు
ధా. వృత్తి గాఁగ వినుట ♦ కై ముదమొదవన్. 208
ఉ. ఈకలశోద్భవప్రముఖు ♦ లేనును వచ్చితి మీహితార్థల
క్ష్మీకర దీని మాకు నెఱ ♦ గింపు మనంబున నున్నసందియో
ద్రేకము మానిపింపు కృప ♦ దేలెడుచూపుల జూడుమన్న దా
రాకమనార్థమాళి మధు ♦ రంబు ప్రియంబును గాగ నిట్లనున్. 209
మ, మమునీయర్థము వేడుచున్నయది యు ష్మన్మాత యోపుత్రియీ
యుమకు న్నీకు నెఱుంగఁ జెప్పెద వినుం ♦ డూహించియేతచ్చరి

త్రము సర్వంబు కరోదరస్ఫటికర త్నశ్రీబ్రకాశింపగో
ష్యము సేయందగు దీనివిన్నపిదపర్ బ్రాణంబుగా, జూచుచుర్. 110

గీ. శఠమతికి నాస్తికునకు బా షండునకును
గర్మముగుఱించి యాచించు గర్హితునకు
నీపరమగోప్య మోపుత్ర యోపురంధ్రి
తప్పిదారియు నెరిగింపఁ దగవుగాదు. 211

క. అని నిజతనూభవునకును
దనమగువకు దీర్ఘదైవ తక్షేత్రములో
క్క నెలవునన భువనత్రయి
వినుతి గనుట దెలుప గడగి విధుమౌళి మదిన్. 212

సీ. వెడదకన్నులవాని వెయినామములవాని
వేత్రల వలపించు నెరవువాఁ
చిప్పకూకటివాని చిన్నినవ్వులవాని
సెరిచిన మంచి పిం ఛియమువానిఁ
బలుగుతత్తడివాని బాడవుల తుదవాని
గొక్కెట వెలిదమ్మి పూవువాని
మినుకుటూర్పులవాని మిసిమిమేతలవాని
మెఱుగు జామ్నచాయ మేనివాని

దీ. దిస్స మొలవాని బసిఁగానఁ దిప్పువాని
మురళి గలవాని ముష్వంక మురువువాని
తీర్థలాంఛనుఁదలఁచి త ద్వీపులమహిమ
నొందువుఁ బ్రామత్త్రికీనీడ విడిదిపోడ. 213

శా. సాంద్ర చారవిచార చారణవధూసం స్తూయమాన ప్రథా
ధారోదారవిహార హారసుషమా ధన్యస్ఫురత్కీర్తిక

ధ్యాలంకృత దిక్కా! దిక్కరికరా ♦ భోగస్ఫురద్బాహుశా
ఖారారజ్యదశేష భూభరణద ♦ క్షా! దక్షజిద్వైభవా!. 214

క. నారాయణపదసేవా
పారాయణ! బంధులోక ♦ పాలనదీక్షా
ప్రారంభ!కల్పభూరుహ!
భారత రామాయణాది ♦ పరమార్థజ్ఞా! 215

మాలిని. సకల సుజన వర్యా! ♦ శాంభవాహార్యధైర్యా!
సుకవివినుతకీర్తీ! ♦ శుద్ధతత్వ ప్రవర్తీ!
ముకురనిభ కపోలా! ♦ ముగ్ధలక్ష్మీ విశాలా!
కకుబధిప సమానా! ♦ గౌరవశ్రీనిధానా! 216

గద్య

ఇది శ్రీమత్పరమపదనాథ నిరవధిక పరిపాక
పరిచిత సరసకవితాసనాథ రామకృష్ణ
కవినాథ ప్రణీతంబయిన పాండు
రంగ మహాత్మ్యంబను
పరమభాగవతచరిత్రం
బునందుఁ బ్రథ
మాశ్వాసము.

శ్రీరస్తు

పాండురంగమహాత్మ్యము

ద్వితీయాశ్వాసము.

క. శ్రీదయితచరణసేవా
ప్రాదుర్భవదఖిలవిభవ ♦ భాసుర! నిరతా
హ్లాదక వితరణవిద్యా
వేదీ! రామానుజేంద్ర ♦ వేదాంతీశా! 1

వ. ఆకర్ణింపు మాగోకర్ణునకు పులస్త్యుండు సనత్కుమారుం డుమానంద
న చూలింగనుంగొని॥ 2

సీ. శైలజ! విను విను ♦ షణ్ముఖాంబ! కరవీర
కుశపల్లవంబులఁ ♦ గోమరుమిగులు
ఘర్మవీరానది ♦ గలసె నెచ్చట నట్టి
స్థలమిదక్షిణతీర ♦ భాగమునకు
యోజనంబున సమ ♦ ప్రోన్నతంబగు తీర్థ
మును క్షేత్రమును జాలఁ ♦ బొగడునట్టియుఁ
బౌండరీకములన ♦ భాసిల్లు నచట న
ద్దేవతోత్తముఁడు ల ♦ క్ష్మీవరుండు
గీ. భక్తరక్షణదాక్షిణ్య ♦ సక్తబుద్ధి
యఖిలనిగమౌఘగిరిగుహా ♦ హారిపృథుకము
పాండురంగండు సాకృతి ♦ బ్రహ్మలీల
నిలిచియున్నాఁడు భువనవ ♦ న్దితవిభూతి. 3

వ. ఆదికల్పంబునందలి పదునెనిమిదవ ద్వాపరంబుకడకందువ శతానందాది బృందారక సందోహ శిరశ్శిఖరమణి గణమయూఖచ్ఛటాగోప మహనీయచరణ నఖరశిఖరుండగు పుండరీకాక్షుండు పాండురంగాహ్వయంబునం బుండరీకుండను నొక్క భూసుర పుండరీకునకు బ్రత్యక్షంబై భక్తపక్షపాతంబునం దత్క్షేత్ర తీర్థంబులకుం బౌండరీకంబులను నామకల్పనంబు నాచరించి యా చతుర్భుజుండు నేఁడు నచ్చోట నున్నవాఁడు అవ్వెన్నునిచరిత్రంబు మీకు శ్రోత్రరసాయనంబు చేసెద వినుండు. ఇది మీ యిద్దఱి ప్రశ్నంబులకు నుత్తరంబయ్యెడునని నృపుండు మునిసన్నిధానంబునఁ గుమారుండు వినుకొన గిరికుమారిం గటాక్షించి ద్రాక్షారసపక్షంబు లగు నక్షర విశేషంబు లాలయనిట్లనియె. 4

చ. అలికులవేణి విన్మురచి ♦ తాఖిలపుణ్యుఁ డగణ్యగణ్యుఁ డ
త్యలఘువివేక పాకఖని ♦ యార్యజనస్తవనీయచర్యుఁ డు
జ్జ్వలగుణరత్నరత్ననిధి ♦ సత్య, దయార్జవ, శాంతి దాంతి మాం
సలగతి పుండరీకుఁడను ♦ సన్మునిపాల్పు నొకండు పెంపునన్. 5

సీ. చలిచీమ నేనియు ♦ జాఁ ద్రొక్క శంకించుఁ
బలుకఁ డెన్నఁడు మృషా ♦ భాషణములు
కలుషవస్తును లుబ్ధు ♦ పొలముపోఁ జనఁడు
కలిమిఁ బుబ్బఁడు లేమి ♦ కలఁగఁ డాత్మ
దలయెత్తి చూడఁడు ♦ నవ్వలన బరస్త్రీల
ధైర్యంబు విడఁ డెట్టి ♦ దగ్గరుటల
నొరులసంపదకునై ♦ యుపతపింపఁడు లోన
నిందింప డెంతటి ♦ నీచునైన
గీ. మిన్నకయు చూడఁ డాఁకలి ♦ గన్నకడుపు
సర్వభూతదయోదయో ♦ త్సవ మొనర్చు

నిగమఘంటాపథైకాధ్వ ♦ నీనబుద్ధి
బ్రహ్మవిద్యానవద్యుండు ♦ బ్రాహ్మణుండు. 6

చ. హరిహయదేశికాభుఁడగు ♦ నమ్మహిదైవతమౌళియందు బం
గురునగరుఁ మృగీమదను ♦ గంధము సంభిలుకాంతి సంబుజో
దరచరణారవిందనత ♦ తస్మృతిలోలుపమైన బుద్ధియుఁ
బరిణతిఁగాంచె సంపదల ♦ పై మరియుంజనియించు సంపదల్. 7

సీ. మొదలఁ గామక్రోధ ♦ ములఁ బరాబరి చేసి
సత్యవాఙ్నియమంబు ♦ సగ్రహించి
సాత్వికస్వల్పభో ♦ జనలబ్ధిఁ గ్రొవ్వాగి
యంగాష్టకాశక్తి ♦ హవణుపఱచి
తెరచి ముప్పదిరెండు ♦ తత్త్వంబులూహించి
మది సత్వసంపద ♦ మస్తరించి
తెలిసి ముద్రాసనం ♦ బుల మేనిఁ బనిగొని
పాపపూరుషుఁబటా ♦ పంచ చేసి

గీ. యతఁడు మూలాలవాలగ ♦ హ్వారికరఁడు
కుండలీస్థాన గోకర్ణ ♦ కులకళాప
తత్త్వదర్శన వర్ణాధి ♦ దైవతదళ
నిర్ణయంబెంత యంతయు ♦ నిజముగాంచి 8

చ. మను హఠ రాజ యోగముల ♦ మర్మమెఱింగి తదర్థసిద్ధి నె
మ్మనము దలిర్చి హృజ్జలజ ♦ మండిత మానస షట్పదంబు న
ర్జునరథ భూషణంబు వెలి ♦ జూడని నిద్దపునెట్టచూపులన్
మునుకొని చొక్కులోన నిజ ♦ మూర్ధగళత్సుధ సేదదేర్పగన్. 9

మ. శతపత్రాక్షుము శిక్య ♦ ♦ సఖ్యభృతిచంచన్మౌళిసన్నాహము
న్నత నాశా ముకుళంబు పూర్ణతరచం ♦ ద్రిస్నిగ్ధముగ్ధాననం

బతసీసూన సవర్ణ వర్ణ మతిసౌ ♦ మ్యం బబ్జనాభంబు శ్రీ
శ్రితవక్షంబు మహామహంబు కడుబ ♦ ర్వెం దన్మనఃపేటికన్. 10

సీ. సనకసనందనా ♦ ది నిఖిలాంతర్వాణి
హృల్లీనభావంబు ♦ నల్లపెట్టి
విశ్వంభరాభోగ ♦ వివిధమూర్త్యంతర
స్ఫురితానుభావంబు ♦ బుజలువైచి
శింశుమారాకృతి ♦ స్వీకృతి వైకుంఠ
పట్టవిహారంబు ♦ జారవిడిచి
క్షీరోదమధ్యస్థ ♦ లీరత్ననగగుహా
గర్భనివాసంబు ♦ కప్పువదలి

గీ. పుండరీకేక్షణుండు శ్రీ ♦ ఖండిబర్హి
మండిత శిఖండకుండు నతా ♦ ఖండలుండు
పుండరీకుని మానసాం ♦ భోజపీఠి
మింట తుమ్మెదయై యుండు ♦ నిండుకొలువు. 11

ఉ. అస్వహాముస్ బ్రవృద్ధమగు ♦ నంబుజనాభపదారవిందభ
క్తిస్వహిం కెరుక్ చుక్ వసుమ ♦ తీసురవంశవతంస మెల్లవా
రు న్వినుతింప బెంపెసగు ♦ పోవిగొనుచ్చుచు దల్లిదండ్రి నెం
దున్విధానుమోహతను ♦ దోహద భోజన పూజకాపలన్. 12

క. హరిభక్తియు గురుభక్తియు
సురరక్తియుఁ బుటముగాఁగ ♦ యోగీంద్రశిఖా
భరణము ముక్తామయతా
స్ఫురణము భువనప్రశస్తి ♦ మగ జగిమీరెన్. 13

సీ. మును మీనగుటబట్టి ♦ మునులు వైచినబత్తి
వలఁజోలె జిక్కినా ♦ దలఁ దలిర్ప

నెలితిగాఁజవిఁగొన్న ♦ వెన్నముద్దయుఁబోలె
శంఖంబు వామహ ♦ స్తమునఁదనర
జగదండభవహరకాల ♦ చక్రభ్రమణహేతు
దండమై నిజధేను ♦ దండ మమర
సంచిఁబట్టినపద్మ ♦ జాతాండములలీల
వలకేల గ్రొచ్చకా ♦ యలు ఘటిల్లఁ

గీ. గలయఁబూచిన కల్పవృ ♦ క్షంబుచాయ
సరస వనపుష్పమాలికా ♦ భరసమగ్ర
విగ్రహముతోడ విలసిల్లు ♦ విప్రునెదుట
మందపో్రయాండ్ర కూరిమి ♦ మ్రానిపండు 15

క. నియమాంతంబున సత్యా
ప్రియరూపము తోడఁగూడఁ ♦ బెనచినయంత
ర్నయనము సడలిచి పితృపా
దయుగార్చాధీనబుద్ధిఁ ♦ దహాతహ వెలుఁగన్ 15

ఉ. పావన దృగ్విలాసములు ♦ బాహ్యగతిం బచరించి చంద్రికా
శ్రీవిభవంబులం బఱచ ♦ సేయు ముఖప్రభలుల్లసిల్లఁగా
సైవదలించి పూర్వమగు ♦ మట్టును గాఢ్పను సాగనిచ్చి సైఁ
గావలియుక్తి శక్తులన ♦ గోరవదృష్టి బరిగ్రహించుమన్. 16

సీ. తనుపుత్రోఁ జరియించు ♦ ధర్మదేవతఁబోలె
మొలఁపున వనవాటి ♦ గలయఁదిరిగి
గణనమీరిన శార్ఙ్గి ♦ గుణములు హృదయసం
పుటి నించుకిరియ విరుల ♦ బుట్టఁబెట్టి
తినకుఁ బవిత్రివ ♦ ర్థనమొ కృత్యంబను
కరణి నూతనకుశో ♦ త్కరముఁగూర్చి

యపవర్గఫలసిద్ధి ♦ హాదన్నైన జేపట్టు
కైవడి బహుఫలో ♦ త్కరముఁ గోడిచి

గీ. యోగయాగంబు సలుపుచో ♦ నూర్మిహసువి
శసన మొనరించుకొనుటకు యూప ♦ సమితి చెచ్చు
భాతి సమిధలుగొని మహా ♦ ప్రాజ్ఞుఁడతఁడు
వచ్చు లేఁబగటికి నిజా ♦ వాసమునకు. 17

క. విహితమతిం బరిచారిక
సహస్రమయి పితృయుగంబు ♦ సంభావించున్
గృహమేధివతంసము నిజ
మహిళామణి యుపస్తీప ♦ నుతి నోప్పఁగన్ 18

సీ. ఆసాం[illegible] మస్తంబు ♦ సం[illegible] నానియఁగాఁచి
స [illegible] నద్ద్వ [illegible] ♦ సం [illegible]
[illegible] ♦ [illegible] స్వ[illegible] జలమాల
దధి [illegible] ♦ [illegible] ♦ [illegible] వి
లఘుక్షౌతవసనమ ♦ ల్లనములు గట్టించు
శిర సార్చు మృగాలు ♦ సునటి విసరి
హేమగాత్ర యొసని వేం ♦ చేయించు లోనికి
ద్వారావతిగలంతి ♦ దాన యొసగు

గీ. తెలుపు సంధ్యాసమాధివి ♦ ధపయుక్తి
సగ్ని వేల్పించు విష్ణున ♦ హస్రనామ
పాఠ మొనరించుతలకి దోడు ♦ పడు గుగునకుఁ
గవలు వోకుండ బుత్రిదో ♦ కలువకంటి 19

గీ. మాపుచాలమి వివిధరూ ♦ పోపకరణ
వితతిఁ దడవాడుజనకునా ♦ సతి శిరమున

దాల్చి నిద్దంపుబుద్ధి ద ద్వారకుండు
చక్రిహస్తార్చనమునకు నుపక్రమించు. 20

సీ. అభిషేక మొనరించు నాకాశవాహినీ
జననకారణపాద జలరుహములకు
వైచు దోమాలియ వైజయంతీకాంతి
నలయితవక్షఃక వాటునకును
గాశేయముఁ గప్పించుఁ గాంచనమయపట
పల్లవారుణకటి బంధురునకుఁ
జందనం బలఁదు నీ శ్రీందిరాకుచకుంభ
సంగికుంకుమపంకి లాంగునకును

గీ. రత్నహారంబు సాతుని ర్యత్నసిద్ధ
కౌస్తుభోద్దీప్రరక్షితా కంధరునకు
[illegible]కల్పనమున్న గా [illegible]
[illegible] యాతము [illegible] కస్త [illegible] ముకునకు. 21

క. నిండుదచిగురనంటియాకున
నిడి వివిధాన్నములు భూసు రేశ్వరుఁ డొసఁగెన్
బడిఘంటు మొరయఁ జేయుచు
జపనిధితల్పునకు బ్రహ్మ సంకల్పునకున్. 23

క. భూమిసురసూతి సొంపల
గ్రామశిలావారి కంబు గర్భస్థమునై
వ్యామోదశ్రితులసీ
కోమలదళ సురభితంబు గురుపకు నొసఁగున్. 23

మ. తిరువారాధన మిట్లొసర్చి ధరణీ దేవాన్వయ శ్రేష్ఠుఁ డా
హరి కర్పించుట పావనంబులగు శా ల్యన్నంబులు న్నేతులున్

వరుగుల్ చారులుపప్పు లప్పడములు ♦ న్దాలింపులున్ బూపముల్
పరమాన్నంబులుఁ బెట్టు నెట్టనభుజిం ♦ పం దల్లికిం దండ్రికిన్ 24

వ. ఇట్లు కడువృద్ధులు సిథిలబుద్ధులు నగు జనయిత్రీ జనయిత లాగని మని నడచుచు నడుగులకు మడుగులొడ్డుచు నడుగునెడఁ బులిజున్నెనియుం దెచ్చియిచ్చుచు గోత్రయగు మచ్చికం గచ్చువదలక గోముమెఱసి యోమనగాయలాగా నోముచు గాలోచితంబుగా నోములు నోమించుచు నర్థరామరనందనుండు జగదభినందితుండై యుండి వెండియు. 25

క. పరలోకావాససుఖా
దరపరతం జనినతల్లి ♦ దండ్రులకొసగన్
గురుభక్తి నిగుడఁ గొడుకతి
కరుణామతి గాఁగ నస్థి ♦ గయ బిండంబుల్ 26

క. ప్రేయసివలన బ్రబోధ వి
ధేయమతుల సుతులఁ గాంచి ♦ కీర్తిబిత్రాణా
ణాయయ్యె తదీయంబగు
ప్రాయపు బ్రొద్దంత గొంత ♦ పడమర దిరిగెన్ 27

క. భాషావిభు నిభు డమ్ముని
యీషణదూషణ మొనర్చి ♦ యిలుమఱచి మదిన్
శేషఫణిశయనుగను నభి
లాషోన్నతి జేయుదప మి ♦ లాధరతనయా 28

సీ. మిసిమింతుఁడునుగాక ♦ వసియించు గుత్తుక
బంటినీటను బుండు ♦ వంటిచలిని
మోముదమ్మికిదేటి ♦ మొత్తమై పొగపర్వ
వ్రేలు గ్రిందల గాగ ♦ వృక్షశాఖ

వేరువెల్లకి కాయ ♦ గూరపండనికోర
కుదరగ్ని గాడ్పుచే ♦ నుజ్జగించు
నేచి యీచెవిగాడ్పు ♦ నాచెవి బోవంగ
నుబ్బలింగముపోలె ♦ నుండు నెండ
గీ. నంత రాయాంధకారంబు ♦ నలమికొనిన
నడచు నిజధైర్య సూర్యోద ♦ యంబుచేత
దానవారిని గతిచేసి ♦ తనకుబోదు
నాకు బోదని నమ్మి సు ♦ శ్లోకుడతడు 29
ఉ. ఓగజరాజగామిని మ ♦ హోగ్రపు నోములునోచుచున్న య
య్యోగివరేణ్య నేమమున ♦ నుల్లము పెన్నవలెం గరంగె హ్రా
ద్రాగసమగ్ర గోప వని ♦ తా జనతా పరిరంభ సంభ్రమో
ద్యోగకళా ప్రవర్తికి జ ♦ తుర్ముఖ వంచిత గూర్జరీకికిన్ 30
సీ. యతిమనోహర దీప్తి ♦ కాంకూరముగులీల
గోవర్ధనాచల ♦ గుహ మెలగుచు
గిరికూటతటరట ♦ త్కేకి జమురీతి
రాధచన్గవమీద ♦ వ్రాలి నగుచు
జితాభ్రభ్రమలనేలు ♦ సుతాభ్రముక్తైవడి
బలువన్నె యాలమం ♦ దల మెలపుచు
గమలకాననమధ్య ♦ కలహంసవిభు భాతి
గూర్మినెచ్చెలిపింఛ ♦ గొని చెలగుచు
గీ. చంద్రబింబంబునకు మృదు ♦ స్వనము గలుపు
రచన సంజ్ఞాత్మశంఖ మూ ♦ దుచు నొసర్చు
నాటలన్నియు జాలించి ♦ యరిగె దపసి
పర్ణశాలకు దేవకీ ♦ తర్ణకంబు

చ. లలితశిరీషపుష్పమృదు ♦ లంబులు నీచరణంబు లక్కటా
యిలయిది మోక్షమిట్టు లల ♦ యించుట గాదని పార్థనామృదూ
క్తులు సెలఁగంగ వెన్ పొడివి ♦ తొల్చనువుల్ తగువిన్నిపంబులం
బలుమఱుఁ జేయుచందమున ♦ బంగరుటందియ లుగ్గడింపఁగన్. 32

క. మెత్తగ నూఱినచుట్టుం
గత్తిన్ మధుకైటభారు ♦ కంఠము లలనా
దొత్తిన హత్తిన చెన్నుం
దిత్తులకిరియఁ దొడల యడ్డ ♦ తిత్తులు వ్రేలన్. 33

క. మాయావృతుఁడగు నాత్ముని
సోయగమును దెగడుతీఁగ ♦ సొగసు ముచ్చు
లై యునికి సంగరహితం
బాయెన్ గాకున్న జఘన ♦ మభిరామ మగున్. 34

క. ఇట నభ మిట భూవలయం
బిట బలిసద్మంబు నుండుఁ ♦ బిరవు లని యనన్
బటువులగువళుల చెలువునఁ
బుటపుటనై యున్న చిన్ని ♦ బొజ్జ గదలఁగన్. 35

చ. తులసికిఁ బచ్చరాకునను ♦ తోయదవాహనరత్నవేది య
క్కలిమిమెఱుంగుఁబోడికిని ♦ గౌస్తుభపుర్మగభస్తికిన్ సభ
స్తలము ననంగఁ బొల్పు నిర ♦ తంబు కృపావిభవంబునింటిపో
ర్తలుపుఁ దలంపుసేయుచు ను ♦ రంబుకరంబు పరిస్ఫురింపఁగన్.

క. కలుషఖగవధవిధానా
కలితఘుటిక లనఁగ గ్రిచ్చ ♦ కాయలు వలచే
నెలకొనులలజలిబిలివ
న్నెలవన్నెలసంచి నిండి ♦ యింపలరారన్,

క. లలిత నిజవామకరతల
కలితకనత్కంబుకాంతి ♦ గలకలనవ్వన్
గలువలచెలిగిలిగింతల
గలువగు జాలక్ బిసాళి ♦ నలువగుజాలక్. 38

క. నిజధైర్యౌదార్యములను
గజములకుం బొడమునిడుద ♦ కరములువోలెన్
భుజములు పోషితభక్త
వ్రజములు కరవిజితపుష్క ♦ రజములు పొదలున్. 39

క. వదనైకస్తంభకనక
సదనము సిరికొలు కొనర్చు ♦ సృష్టి నిలుపుస
మ్మోదలింటిశంఖశంకువొ
యిది యనఁగాఁ గంబొకంఠ ♦ మింపు వహింపన్. 40

క. బింకపువ్రాతల వాతెలు
ముంకెనపూఁదేనె తేట ♦ మానక పైఁబై
నించఁగ నించఁగఁ బల్లఱుఁ
బంకించుటఁ బోలె మోవి ♦ బచ్చెప హొవ్పన్. 41

క. తళుకుమొగము నెలపదకము
నెలవున నిడుఁదీరు గాఁగ ♦ నిలిపినయాఖం
డలనీలకళికక్రియ ని
ట్టలమై స్ఫుటనాసికాపు ♦ టము దీపింపన్. 42

తే. తళుకుఁ జెక్కులు మకరకుం ♦ డలకలాప
మరకతద్యుతిరించోళి ♦ హారిణలక్ష్మ
మండలంబున లాంఛన ♦ మంజిమములు
గానిపించువిధంబునఁ ♦ గలయఁ బ్రిక. 43

చ. తరళమసారసారనిభ ♦ తారకముల్ సితపద్మపత్రిబా
ధురములు రాధికాహృదయ ♦ తోయజకోరకబోధనక్రియా
తరుణతరార్కరుగ్విలసి ♦ తస్ఫుటరక్తిమసక్తకోణభా
స్వరములు సూక్ష్మపద్మములు ♦ వాలికకన్నులుచెన్నుమీఱఁగన్

తే. అలకతిమిరంబు తనుగప్పు ♦ ననుభయమున
ముఖసుధాసూతి నునువెల్గు ♦ ములికి గూర్చి
నవదరించినసింగిణి ♦ చాయ నొసలి
వంకచూపున దగెఁ గలికి ♦ వంక బొమలు 45

క. బలభిదుపలాది పలాళిన్
బలపలగా బొరువుము దిం ♦ పటలము పగిదిన్
లలితోత్తమాంగతలమున
జిలుగుందళుకొత్తుచలిది ♦ చిక్కురము దనరెన్

శా. దిగ్వాసుం డురుపింఛలాంఛిత శిఖా ♦ దీర్ఘుండు వల్గాపయో
మాగ్వారుండు నవాంబుజాహితలతా ♦ మత్తాంగదుండున్ సుధా
రుగ్విస్మేరముఖుండు వెంగళిజ ♦ దూర్ధ్వాపాంగికుం డగ్రిభూ
వాగ్గర్వోద్భవభూమి శ్రీవిభుఁడు శ్రీ ♦ సత్యాంకవక్షుండునై. 47

క. నోడప్రులపడతుకమగనికి
బోడచూపని తనకుమూపు ♦ పొడగనిపించెన్
జడనిధిశయనుడు కొంగున
ముడిచినమణిగాదె భక్త ♦ ముఖ్యులకెల్లన్

క. సిగనిగనివిదళకదళి
యుగళీన్నగి జిగిదొలంకు ♦ నూరుల గనిచో
క్కుగదురజేయుజగత్పతి
దగిలి కనుంగొనుచు మునిమ ♦ దావళ మెలమిన్. 49

గీ. విపులవీక్షణశక్తిచే ♦ నెండకుండ
లీందిరతలిమాంగరుచిసుధ ♦ యెత్తి కోరి
సంతతవ్రితకల్పనా ♦ జాయమాన
దుస్తరక్లేశమంతయు ♦ దొలఁగ ద్రోచి. 50

ఉ. ఆవునదల్చుపచ్చవెదు ♦ రంఘ్రియుగాంతరవీధి నూది య
గ్రావని జేజిల్లు కటి ♦ హస్తసమన్వితు గౌస్తుభాంకు నిం
దీవిభు నిందనీలనిభ ♦ దేహుఁ గనుంగొని హర్షవర్షధా
రావిలమానసుండగుచు ♦ నమ్ముని కృత్యవిమూఢబుద్ధియై 51

చ. విలిఖితమో శిలాకృతియొ ♦ విస్మృతిరూపు వహించెనో యనన్
జలనవిదూరుఁడయ్యె దొలు ♦ సావిపయోఘరధార దోఁగున
య్యల దళుకొత్తుకొత్రపులు ♦ నేపున వే పులకల్ తనూలతన్
మొలవగనున్ననఃయ్యయుడు ♦ ముఖ్యుఁడు తాపసముఖ్యునిట్లనున్ 52

ఉ. నిచ్చలు నిచ్చలో బొదలు ♦ నీపితృభక్తికి జ్ఞానశక్తికిన్
మెచ్చితి నిచ్చితిం గరము ♦ నీయెద నీయెడ యేల వేడుకొ
మ్మిచ్చెద జెచ్చెరన్ వలయు ♦ నీప్సితముల్ శతమేని దీన నే
హెచ్చెము నొచ్చెముం జొరదు ♦ భూసురకేసరి నమ్ము గావుమున్. 53

శా. భస్మోద్ధూళనపాండురాంగము రమా ♦ ప్రాణేశు పాదద్వయిన్
విస్మేరాంబుజగామిహంస మిది నా ♦ వేవ్రిల్చుచున్ లేచి „దే
వాస్మాకం శరణం త్వమేవ గతి ర ♦ న్యోనాస్తి దుర్వాసనా
పస్మారంహర„ యంచుబల్కె మఱియున్ ♦ భక్తుండు భక్తిస్పృహన్

సీ. పాదలునీపొక్కిటి ♦ పువ్వుకాన్పునగదా
పెనుమాయ పిల్లల ♦ బెట్టు టెల్ల
బోడమునీమొదలియూ ♦ ర్పుల నేర్పులనకదా
చదువుసంధ్యలు గల్గి ♦ జగము మనుట

కెరలునీయడుగుఁదా ♦ మరలఁదేనియఁ గదా
పాపంపుఁబెనురొంపి ♦ పలుచ నగుట
పొసఁగునీతెలిచూపు ♦ పసగదా యిదిరాత్రి
యిదిపగ లనుమేర ♦ లెఱుఁగఁబడుట

గీ. భవనఘటనకు మొదలికం ♦ బమునుబోలె
భువనమున కెల్ల నీవాది ♦ భూతుఁడగుట
నిట్టనిలుచున్కిచేఁ గాదె ♦ నెట్టికొనియె
గెంటుఁ గుంటును లేక ల ♦ క్ష్మీకళత్ర. 55

చ. మఁదమునసోమకాసురుఁడు ♦ ముచ్చిలియచ్చలమూరఁగొన్నప్రా
జదువులు తెచ్చి తజ్జఠర ♦ సాంద్రతరాంత్రము లంట నంటుబల్
గసరు దోలంగఁ గీర్తియును ♦ గంగఁ దోలంచి విధాతృవిస్ఫుర
ద్వదనసరోజగంధలలి ♦ తావులు చేసితి గా జగన్నిధీ. 56

ఉ. కోపనశాపనవ్యశిఖి ♦ గోర్మసఁగం గసుగంది మ్రింది త
త్తాపము నాఁప లేక తిమి ♦ ధామజలభ్రమిఁ గూలి తూలుజం
భాపహరాజ్యలక్ష్మివెఱ ♦ పాఱఁగఁ దేల్పవె యీఁతకాయరూ
పై పృథుకర్పరంబమర ♦ నాశ్రితరక్షణ దక్షిణేక్షణా. 57

ఉ. ఆపెనువెల్లిఁ దెల్లమక ♦ రాకరమేఖర ♦ నీవు దేల్చి య
ష్టాపదటంకనిభ్రమవిడంబిని ♦ యా నిజదంష్ట్ర, గూర్చుత
ద్రూపము దీపితంబగు స ♦ రోరుహలోచన సప్తజిహ్వజి
హ్వోపరిభాగధూమవల ♦ యోపమమై విలయోపలబ్ధులన్. 58

చ. అలఘుజగద్విషద్విషఘ ♦ టాంకుశశాతనఖాంకురాగ్రిలాం
గలముఁ మున్న నీ వసుర కె ఘుస్మర వైరిభుజాంతరాళజాం
గలమహిఁ జాలువట్టి పయిఁ ♦ గ్రమ్మెడునెత్తురునీరు వెట్టి యం
దలుకవె కీర్తి పూర్తికల ♦ మాంకుర మింద్రరమాఫలార్థివై. 59

క. దండితబలివై జగములు
నిండఁ బెరుగుచున్న వేళ ♦ నీయడుగున భూ
మండల మతిసూక్ష్మాకృతిఁ
గొండికమచ్చయును బోలెఁ ♦ గోమరొందఁ హరీ. 60

ఉ. మాకృకరోగకంఠబల ♦ మార్గగకమ్రధిరారుణానసం
బై తళుకొత్తుదోఃపరగు ♦ హాంసికి మేఁతయొసంగవే రిపు
క్ష్మాతలనాథమేచకక♦ చానుచహారమృణాళనాళసం
ఘాతము నాతనైణమద ♦ కర్గమపర్ధనసంప్రభూతముల్.   61

ఉ దారుణబాణపాతమద ♦ ధారలు గాఁగ గ్రాలుదోర్ధను
ర్వారణరాజు గ్రాల్చి దశ ♦ వక్త్రముఖాంబుజవాటి గూల్చి బృం
దారకహృత్సరోజములు ♦ దాసనచేసి వికాసమానసా
కారత నొంద జేసిన హరి ♦ గల్పిత నీక తగునె నగునె హరీ   62

మ వినఁ గన్ట్రోఁగభోగసైరభోగఘటనా ♦ విస్ఫూర్తిమానున్నతిన్
దనకనిర్మోకభయానకంబు వికృతా ♦ శుకస్ఫాళ మన్ప్లిచ్ఛటా
వికిరకూ గసరీక్షణంబు నగునీ ♦ వేషంబు చేపానుకా
రికళిన్ గ్రాలదె గ్రాలదే సమదవై ♦ రిప్రాణవాతాలముల్.   63

చ. ప్రతిదిన కేళిలుంఠనపు ♦ రాయిడి నెట్టన బట్టగట్టి పై
బుతపుతమంచు నున్నకుఱు ♦ బోడతలల్ ధరిియింప నోడియుఁ
సతముగ సామ్యుగాన నిడ ♦ జాలవుగా శిఖిపింఛవల్లి సో
గతమతధుర్య దాని గటి గట్టును పుట్టము మిన్న కేటికిన్

చ. కలిహిమవేళ శోభనపు ♦ గమ్మవిరుల్ సకలంబు డుల్చి భూ
వలయవనంబు గప్పికొని ♦ వర్తిలుజాడ్యపుటీద పర్వగా
నలయలకాఱులీల భవ ♦ దాగమనం బిటుగల్గ రోషపా
టలమనుగకనుంగడల ♦ డాలు నగున్ జిగురాకు నాక్రమిల్.   65

సీ. నీలకంఠుని వృషక ♦ నిలిచి కర్మమ్మురుపూనికఁ
గరినకర్పరపుఁజు ♦ కాను బిగువు
దంష్ట్రి నెత్తిన మహీం ♦ తలపుగాడఁపుఁజీర
యురుదారుకలనయుం ♦ దుదయ మగుట
పరులకుఁ దనకట్లు ♦ బలిమి చూపువిధంబు
పులిమిన నెత్తురు ♦ గ్గిలపునూనె
ద్వీపాంపరమునకుఁ దెగువమ్మైఁ జను పెంపు
చేముట్టునాఁగంటి ♦ జీనుతగులు
గీ. నాగతాగమమాలిమి ♦ శాస్త్రసరణి
వల్గునల్గనటత్థా ♦ వనముగల్గు
నిమ్నుఁ దరిచేసి భవవార్ధి ♦ నిస్తరించి
దాఁటఁ జేయుకున్నఁ గలదె మో ♦ దముముదారి ౮౮
ఉ. లలితకళావల్మ్యాపహ ♦ లాలసత్సుధామదగజపి
చ్ఛిలసుషమాప బాధగుణ ♦ కృపాతప్రసన్నసుధాంశుపుంభప్
షలసితపుష్కరాయతన ♦ షట్పద సంకలిత వేదసింధు
జ్జలజలజాక్షజాజలని ♦ గర్వితివాచుక శాంతికంచుకా
క. ఉత్పత్తిస్థితివిలయా
ద్యోత్పాదకశక్తిమాహ్వ ♦ యోన్నత సత్రి
పుత్పతిక్రాసతృష్ణద్ప
గుత్పబసుఖదా పఘునప ♦ యోధరశాలీ

స్రగ్విణి

అండజాధీశవా ♦ హాజ దుగ్దేహ దో
ర్దండచండారిని ♦ ర్దారితారీ నతా
ఖండలా గండరిం ♦ ఖన్మణీకుండలా
ఘుంపరీకేక్షణా ♦ సోపృనగ సుక్షణా. ౯౧

చ. అలికులభాగకుంతలము లందపుముద్దుమొగంబు జేరలం
గొలువఁగవచ్చు కన్నులుజిఁ ♦ గుర్నగుమోవి మెఱుంగుఁజెక్కులున్
వలమురియట్లులే మొసలి ♦ వాగడపోగులు లోతుపొక్కిటన్.
మొలచివ తెల్లదమ్మి బలు ♦ మూపులు నీలవినీలదేహముః 70

చ కలిగినవానిఁ బ్రాంబలుకుఁ ♦ గమ్మని యూర్పులవాని నెందు నే
వెలుఁగునుగాని పెన్వెలుగుఁ ♦ వెంబడినిం జనువాని నంతటన్
వెలసినవానినిన్ గనని ♦ వెంబరపుట్టువు [illegible]పుట్టువు
బలె గలిఁగానలేడు యతి ♦ మానససంసక కంసహింసకా 71

ఉ. ఛత్రిత శేష నాయక బ్రహ్మ ♦ సన్నుడ వయ్యెదవే గృహస్థగృహ
తుత్రపమైన యాలగిత ♦ మాపముతో [illegible]చటన్ వసింపు మే
క్షేత్రము సత్తీర్థము [illegible] ♦ [illegible] యీ
క్షేత్రముతీర్థమున్ గడు బ[illegible] ♦ సి[illegible]దాహ్వయుః[illegible]చుమీ. 72

తే. క్షత్రకులరాజమౌ[illegible] ♦ [illegible]
ద్విరకులరా[illegible]మైన[illegible] ♦ [illegible]
నిఖిలసురనాథకృత్య ♦ నియతి[illegible]దలి
యీ విట వసించుట[illegible] ♦ [illegible]చుము. 73

సీ. అనుకంప పెనుమోపు ♦ గనుసోంపునకు వింత
చెలువంబు మొలపింప ♦ జిగురుమోవి
పవడంపు గోన దంత ♦ పఙ్క్తిప్రభలు పుప్పు
తము గాగ హరిపల్కు ♦ ధరణిగివిజ
నివహ వరేణ్యునో ♦ నిఖిలధర్మధురీణ
యగునట్లుభవదాహ్వ ♦ తాము వహించు
నిత్తీర్థమున వసి ♦ యించెద నదుచక్కి
నిను జేతఃప్రీతి ♦ నెలకొనంగ

గీ. భీమఘర్మాంబుసంభూత ♦ భీమ యనఁగ
క్షేత్రమును దీర్థమును నిజ ♦ తత్ప్రసృష్టసలిల
వేణిసంప్లావితమ్ముగా ♦ వింపఁగలదు
నాకు నెంతయు నిష్టమై ♦ సర్పగమన. 74

వ. ప్రకటసుప్రాకారంబునం బశ్చిమాభిముఖుండనై సర్వోత్తమత్వంబు నిర్వహింప నేనిచ్చట ముచ్చటం దవిలి వర్తించెద. సకల క్షేత్రతీర్థోత్తమంబు లగు నీక్షేత్రతీర్థంబులుం బౌండరీకంబులై పాండురంగాహ్వయుండ నగు నాకు నెక్కాలంబును శ్వేతద్వీప సుధాసాగరంబులకంటె బ్రియంబులై నిత్యనివాసంబులై యత్యంత విభవంబుల నభిరామంబులయ్యెడు. నీకోరినయట్ల యిచ్చితినని యచ్చతుర్భుజుండు పుండరీకుని జేకొనియె 75

శా. శీతాహార్యకుమారి విస్మితులుగ ♦ శ్రీమజ్జనివాంఛయుమి
వాత్రశ్రేష్ఠునకుం బరంబగుగ సాం ♦ ద్రప్రీతి నచ్చోట్ల సద్మ
ధ్యేతీర్థంబున నున్నవాఁ డిపుడు భూ ♦ క్తిన్ ముక్తి నీజాలు వి
ఖ్యాతిం దాల్చి విచిత్రరత్నచయర ♦ మ్యస్వర్ణహార్మ్యంబునన్ 76

సీ. సలువ మొగంబు లెట్లున్నజన ♦ ప్రథమూహానునం దలిర్చు న
స్నలుపున సిద్ధ సాధ్య సర ♦ నాగ మరుద్వర యోగిమండలీ
కలకలాకు భితంబు గు ♦ కాంచనచామరప్రతైన నాల్గువా
కిళుల వెలుంగుచున్నదొప ♦ కేతనరాజమునం బ్రసన్నుఁడై. 17

గీ. పుండరీకుండు క్షేత్రపా ♦ లుండు గొలిచి
యుండ నవ్యక్తముఖ్యసం ♦ యుక్తుఁడగుచు
బాండురంగఁడు భక్తిక ♦ ల్పద్రులీల
నిష్టఫలసిద్ధి దోరమా ♦ ర్తించు నింక 78

క. ఆకంబులలితకరు బుధ
శోకంబులిపాలిహేళి ♦ గొలుతు రబల మూ

లోకంబులవారలు బరి
పాకంబుల నాత్మసుకృత ♦ పరికర మొప్పన్. 79

వ. అర్ధయోజన విస్తారంబును దదర్ధాయామసంయుతంబును నై కంబుకంధరునకు నాకుం బ్రియజనకంబై సనకసనందనాది సజ్జన చింతితార్థ ప్రదంబై యమ్మహాక్షేత్రరాజంబు పుష్కరంబున కంటె ద్విగుణంబును గేదారంబునకంటె షడ్గుణంబును వారణాసి కంటె దశగుణంబును శ్రీశైలంబునకంటె వసంతంబును నై పుండ రీకుని పేరం బౌండరీకంబును మహామండల మణికుండలం బగుచునుండు నప్పరమధామంబు నేనధిష్టించి 80

ఉ. ఆయదుభర్త నాహలధరానుజు నానవనీత చోరు నే
బాయనిభక్తితో గొలుతు ♦ బ్రత్యహముం గృహదైవతంబుగా
నోయరవిందకోరకస ♦ హోదరచారుపయోధరా ఘృణి
శ్రేయసకాంక్షు దక్కొరులు ♦ చేరి భజింతు రనంగ నేటికిన్ 81

క. ఇతరక్షేత్రస్థితదై
వతపూజల గలుగుఫలము ♦ వశ్యము గలుగున్
శతదశకగుణితమై యా
ద్వైతమతి దత్క్షేత్ర పూజ ♦ సేయుసుజనకున్ 82

క. నరు డిఱువదివేలేడు లి
తర దైవతదర్శనమున ♦ దాగనుఫలమున్
బోరయు నలవోకవలె శాం
కరి యాక్షేత్రోత్తమంబు ♦ గనుగొన్నంతన్ 83

క. సకలక్షేత్రనివాసము
నకంటె నందునికి యొప్పు ♦ నరునకు హృగడిం
భకనయన యేకదినవా
సకృతికివే దొరకు గాన ♦ సాయుజ్యంబున్. 84

సీ. దొరకు జన్మమునకు ♦ బరమభైషజ్యమౌ
మాతృశుశ్రూష ♦ మాధవియొకటి
చిలువాయానపు శేల్పు ♦ గొలము గొల్వక వాసు
దేవు నారాధించు ♦ తెలివి యొకటి
దుర్వాసనల బెట్టు ♦ దొసగులు పడదన్ని
యధ్యాత్మవాసన ♦ సలరు టొకటి
యుర్విజీవుల కెల్ల ♦ నుదయించి యుదయించి
తుది మర్త్యుడై పుట్టు ♦ పదవియొకటి
గీ. కాలమున వచ్చునర్థుల ♦ కాంక్షయొసగి
తృప్తి నొందింప గలుగంగ ♦ విరుగు టొకటి
దుర్లభం బెట్టు లట్లతే ♦ దుర్లభంబు
మగువ తత్తోత్ర వాసంబు ♦ మానవులకు. 85

చ. పినవె యజస్రమార్గ గుతిప ♦ వేప త్రివిధార్థుల కోట్ల కూర్చన
త నసరువెట్టె నవాంకల ♦ పౌత్రపు గూడు పసిండి పప్పు నా
జనుడే నెమోహనోన్ బడయ ♦ జాలడు పుత్ర మగణ్యమై ఘటి
బు నలత పంచశతిక మహా ♦ లోకముకోక్రతు కట్టు వానికిన్. 86

మ. నియతిన్ బాత్రక యత్తు కాంచనముగా ♦ నిసెంతి గానీ ఉగ
త్రియపూజ్యంబగు పాండురంగ వసతిన్ ♦ దానంబు గావింప పు
ణ్యయుతుండు ఘన సఖుడు లీలగలడా ♦ తాహార్య వర్యాత్మక
ప్రియ గేహంబులలో భవాంతరమునన్ ♦ బృథ్వీధరేంద్రాత్మజా

శా. ప్రావారాజినరాజ గంబళతతిన్ ♦ బట్టాంబరాళిన్ దయా
ప్లానస్నిగ్ధమతిన్ జలిన్ గృపణావి ♦ పరిశ్రేణిపై గప్పుబో
యే వాడేనియు బౌండరీకమహీ వా ♦ డిందుప్రభాకందళ
శ్రీవిభ్రాజయశంబులం బొందలు ధా ♦ త్రీదిగ్నభస్సీమలన్. 88

ఉ. వృత్రవిరోధిముఖ్యులగు ♦ వేల్పులు బుట్టదలంతు రోలతా
గాత్రి త్రివిష్టపస్థితి సు ♦ ఖంబులు గావని కర్మభూమిపై
బత్రిరథాధినాథరథు ♦ బాంధవతత్పలు పౌండరీకసు
క్షేత్రపతిన్ భజించి తమ ♦ చెన్నటిపుట్టువు నీగుకోరికన్. 89

సీ. పితరు లుబ్బుదురు హృ ♦ ద్గతుల నాత్మకులోద్భ
వు డెవ్వఁడైనను ♦ పౌండరీక
మునకు నేగకయున్నె ♦ యని యందునొసఁగుహ
వ్యము గవ్యము నమేయ ♦ మైఫలించు
నవదరించగ లేరు ♦ సాత్వికంబగుభావ
మేకొక్కడును దక్క ♦ నివుల నవు
భక్తు లెవ్వరు రజః ♦ ప్రకృతి దాల్తురె కాని
పౌండరీకేనుశాం ♦ బరికతము

గీ. దలఁపమానసమున గల్గు ♦ కలుషమడఁగు
పొగడుమాటలనగు కోప ♦ ములు దొలఁగు
కనుఁగొనగ నేత బట్టున ♦ ఘంబు లుడుగు
నమ్మహాక్షేత్రమునకు నె ♦ య్యది సమంబు. 90

సీ. కుఱుచలై సుముగులై ♦ గొనబులై శీర్ష
కొమ్మఁ జుట్టినజడల్ ♦ గుమురుకొనగ
మెఱుపులై మిట్టలై ♦ మిక్కిలిబటువులై
కాలుకన్నులచెన్ను ♦ గబ్బుదేర
జక్కనై చెలువమై ♦ చిన్నదియై యొప్పు
మోము దంష్ట్రాటంక ♦ ముల దలిర్ప
నీలమై నిబిడమై ♦ నిద్దమై నింగి క్రి
దుగనున్న బలుమేని ♦ పొగరు మెఱయ

గీ. బలిప్రతికేతనునిపురః ప్రత్యగ్రమూఁది
యున్నక్షేత్రపాలకు ♦ యోగి లోక
రమణు ముప్పదిరెండక్ష ♦ రములమంత్ర
రాజము జపించికొల్వ దొ ♦ రకు శుభములు.

ఉ. చేరి చతుశ్శ్రుతుల్ చిలుక ♦ చేఁ జదివించుచు నక్షమాలికా
ధారిణియై తనప్రభలు ♦ దట్టపువెన్నెలపండువండఁగాఁ
దూరుపువాకిటన్ నెలయు ♦ తోయజగర్భునిరాణి వాణి నీ
హారమయూఖబింబముఖి దా ♦ శాంకరమంత్రమయిం గనం దగున్.

ఉ. శ్రీరమణీమనోరమణు ♦ చేతఁ బ్రతిష్ఠితుఁ డౌట దక్షిణ
ద్వారమునందు నింగతను ♦ వైభవమొప్ప మహక్షగివిధుల్
గో— భజించువారలకు ♦ గొంగుధఁ బాయ వేఁబుముదత్రీలో
నా [illegible] ♦ [illegible] మహాప్రమా 93

ఉ. [illegible] ♦ [illegible] వాఙ్మనో
హారిణి [illegible] ♦ [illegible] దక్షిణ
ద్వారమునంక [illegible] ♦ [illegible] యువిద్య [illegible] జేరి నొన్నఁడో
[illegible] రతులిచ్చినారట త ♦ దాముత్తమనామము, నేమబ ర్వేడున్.

క. చేడియ యూర్ద్వారమందు
మూఁడామణి క్రీడలాఁడు ♦ చోటు న్మహాత్మ
క్రీడనభూస్థలి హరి గా
డాడుజుమీ యమునవల్ల ♦ భావలె నేఁడున్. 95

ఉ. సేచనముఖ్యకర్మముల ♦ సేతకు నూతనమైనయచ్చటన్
శ్రీచరణంబు లున్నయవి ♦ సింగము వెన్నున నంటి వాసికిన్
వేచని మొక్కి పూజనము ♦ నేమముతో రచియించెనేని శీ
తాచలపుత్త్రి పూరుషుడి ♦ హాంబు బరంబుగరంబునన్ గొనున్.

చ. మరలఁగఁబట్టఁ గట్టఁగ స ♦ మస్తమరుత్కరి దన్ను గూర్చియె
చ్ఛరిక ధరింపఁబోలు నన ♦ శాతమహాంకుశపాశముల్ వికా
స్వరరుచి దాల్చి పశ్చిమపు ♦ వాకిట హ్రీంకృతిమంత్రరూపభా
స్వరభువనాధినాయిక ల ♦ సద్రసనాయిక యొప్పు నెప్పుడున్. 97

ఉ. హాటకపథాంతరూఢ మహి ♦ మాసురకీకసవర్గ మర్గనా
గారిమహాలోహవాహ్య సద ♦ శాక్షరమంత్రవిశేష యుత్తర
ద్వారమునందు నుండు నిర ♦ తంబును దా ఫలపూపపాయసా
హారములం దనుం దెలుచ ♦ నయ్యలవొడ్డికి వేల్పుగడ్డయై. 98

క. ఇవి నాలుగు ద్వారంబులు
ధనదేశుల ద్వారదేవ ♦ తలు సల్వురు శ్రీ
నవస్థానబుద్ధి నెత్తె
త్తనుచు దీవించి మొనప్పు ♦ సాధన లొ దప్పక. 99

గీ. సముగ సన్నద్ధ ... ♦ శాత హేతి
పాతజాతక్షితవాంత ♦ భూతి దనరు
హగమహదనాథు నెన్మిక ♦ బరగువార్గ
గాడి యఖిలాబు కై మంత్రి ♦ రాజమబల 100

మ. అహరారంభమునం గురక్తు డయిమ ♦ ధ్యాహ్నంబునన్ శుభ్రదే
హ్రహగాడస్తమయంబునం దసితుడై ♦ గాయత్రియుం బోలియ
య్యహిపర్యంకుడుమూడుమూర్తులకుని ♦ మ్మెగొప్పబూజింతుగ
న్నహమున్ గోనుల మూడుమంత్రములని ♦ త్యానందకాంతున్.
మునుల్. 101

క. మూర్తిత్రితయముముత్వ
స్ఫూర్తిన్ వర్తించుచిహ్న ♦ ములు మంత్రము శ్రీ

భర్తకృప నేనెఱుంగుదుఁ
గార్తికరాకాసుధాంశు ♦ కమనీయముఖీ 102

మ. గదసారించి త్రిదంష్ట్రనాముఁడగురఁ ♦ డుఃసాలుఁ డొక్కండు వి
ట్టదరుల్ వాలి మురారియెద్దఁబరివే ♦ ష్టయన్ దాన నద్దిక్కు నో
చ్చె దళింపంబడియున్ దనుగ్రహతిగా ♦ సిక్ సుల్లకాధిక్యముల్
మృదుసంరంభముతోడ నవ్వుచును దు ♦ న్మోక్ దాని నద్దేవుఁడున్

సీ. ధాత్రీధగాత్మజ ♦ క్షేత్రాత్మయనఁగఁ గీ
ర్త్యాత్మయనఁగనుమూ ♦ ర్త్యాత్మ యనఁగఁ
ద్వివిధమూర్తులు దాల్చి ♦ దీపించు నతఁడు ము
న్నెలవుల యెడఁ బూజ ♦ నీయుఁ డగుఁ
గంబళ, కౌశేయ ♦ కలధౌత, కాంచన
గంధసింధుర తురం ♦ గము లొసంగి
కస్తూరికాశ్రీవేయ ♦ కటకకర్పూరగంధ
కాశ్మీరకస్తూరి ♦ కాగరువుల

గీ. ధాన్యదానాదిబహువిధా ♦ ర్థంబులచట-
బ్రహ్మలకు వేదవిదులకుఁ ♦ బ్రీతినొసఁగ
క్షేత్రమయమూర్తి యగుదేవ ♦ కీసుతునకుఁ
బాండురంగాధిపతికిని ♦ బ్రియము మొదవు. 104

ఉ. చేడియ! తీర్థమూర్తికడఁ ♦ జేయఁదగున్ మనుజుండు సేచనా
క్రీడనముల్ మహీదివిజ ♦ కేసులన్ బరమాన్నశర్కరా
పాడబ గోఘృతేక్షురస ♦ శాకములన్ ఫలపానకాదులన్
వీడెములన్ బ్రమోదపద ♦ వీసుదలిప్పఁ జెలంగఁ జేయుచున్ 105

క, పరిణతమతి నర్థాపూజా
ర్పణమునఁ దత్తీర్థమూర్తి ♦ భజియించుచున్

మణులకు నభిముఖమతి బ
ర్హిణబర్హాళుల్పఁ డొసఁగు ♦ నిహముంబరముల్. 106

వ. అని మూర్త్యర్చనా విధానకథనోన్ముఖుండై పంచముఖుండు శిఖరినందనతో నిట్లనియె.

సీ. మంత్రపూతముగాఁగ ♦ మజ్జనంబొనరించి
ప్రిన్నని శుభ్రాంబ ♦ రములు గట్టి
ఘనసారమిశ్రిత ♦ గంధసార మలంది
పరిమళంబుశీవోని ♦ విరులు ముడిచి
సిగరలతోడ గో ♦ క్షీరపూరముతోడ
బహువిధంబగుఫల ♦ హరితతితోడఁ
కొండిపాయసలతోడ ♦ ఖండశర్కరతోడ
నేతులతోడఁ బే ♦ నికలతోడ
గీ. దధులతోఁగూడఁ దగునసనా ♦ దులతోడ
వనధివనధాముఁ బీతాంబ ♦ రుని రమాకు
చరజనివిలిప్తశిఖిబర్హ ♦ ధరు ముఖాంత
భోక్తఁ బూజింపఁదగుఁ జైత్రి ♦ మాన శుభాంగి. 108

సీ. గంగ గాటుకకొండఁ ♦ గప్పునొప్పిదముద
య్యోత్తన వులపాల ♦ నోలలార్చి
బలితంపునురువుజొం ♦ పము ధాత్రరాష్ట్రంబు
జుట్టినకిరియఁ దెల్ల ♦ పట్టుగట్టి
మానురువెన్నెల యొప్పు ♦ మున్నిటిఁ గమిచిప
ట్టినలీలఁ గాలఁ జం ♦ దనముఁ బూసి
వడగండ్లు పొదువుశా ♦ ద్వలమహిఁ బొల్చుపొ
ల్పుగ మల్లెపువ్వులఁ ♦ బూజచేసి

గీ. మందువేసవి వాసవి మనఃపుకాపు
విబుధతతిపాలి పీడర వెల్లమ్రాను
భక్తసులభుని దెలిసి పూ ర్వోక్తభూరి
భక్ష్యభోజ్యాదు లర్పింప ♦ భద్రిమొదపు 109

సీ. వృష్టిగా శుద్ధాంబు వేణి మజ్జనమార్చి
శిఖరిమేఘముగ మం జటి ఘటించి
కరకపాతంబుగా విరిగొజ్జగలబూన్చి
కుమపంకిలతగ గుం కుమము బూసి
మఘవగోపములుగా మణిహారమర్పించి
పలుమెఱుంగులుగ దీ పమ్ములెత్తి
గర్జితంబులుగ శం ఖక్వాణములు చూపి
పచ్చికగా ధూప పటలిపెనచి

గీ. యుర్విబంటులభుక్తిగా నుష్ణతైల
పక్వగుడమిశ్రపిష్ట సూ ప పరమాన్న
రాసులొసగంగదగు గారు రాకహారికి
నట్టిఋతుధర్మములు చూపు నందమొంద 11

సీ. మహినాలపాడి ము న్నాగ్రముగా బ్రభవింప
నవనవోజ్జ్వల దధి స్నానపిథయు
శుభ్రాభ్రపట్టంబు లభ్రంబుపై బర్వ
లఘుధాతపములచే లములకప్ప
సితకుశేశయ కాశ శశధరద్యుతిహెచ్చ
దొరికిన యుచితంపు విరులపూజ
శాలిపాకస్ఫూర్తి గ్రాల గోరోచనా
సంమిశ్రచర్చిక్య సంఘటనము

గీ. వ్రజ భుజభుజుల భోగవ । ల్వలులవంట
కములు గావింప గోధూమ । ఖండ ఖండ
శర్కరాఢ్యసుపక్వ భో । జ్యములు నెఱపి
విష్ణుబూజింపదగు శర । ద్వేళయందు. 111

సీ. పాథోధివిహృతి సం । భవతనూజాడ్యంబు
సంతప్తగోఘృత । స్నానరచన
దలసి దండయకాని । కలుగనితెక్కువ
మరువక కుంద కు । ట్మలసమృద్ధ
గతసకచ్చురపీత । కౌశేయనిర్బంధ
మభిరామ చిత్రాంబ । రార్పణముల
ముదురువెన్నెలఁ జేయు । నుదరపోషణవృత్తి
సవ్య దివ్యాన్నపా । నప్రశస్తి

గీ. సజ్జగింపించి డెందాన । కుబ్బొనర్చు
నిశల గుంకుమ మగలు మై । నిండసలదు
గేహమున ఘుమఘుమము మే । ల్కొంచి కుసు
ధరుని హేమంతమున గొల్వ । దారకుముక్తి 112

క. శిశిరాగమున సరముల
యశోదగారాబుపట్టి । సర్చింపదగున్
శశిముఖి తత్కాలోచిత
కుశ కుసుమపటాంగరాగ । కూర్పాసాదిన్ 113

క. ఋతువులనాఁట నీక్రియ
బ్రతిదినము భజింప బరమ । పదనాథుకు వాం
ఛితశతము లొసగిభక్త
వ్రతతుల మన్నించు భక్త । పరతంత్రుండై 114

గీ. మురవిభంజను శ్రీక్షేత్ర మూర్తి దీర్థ
మూర్తి మూర్తులకడ నేను మునునొసర్చు
నర్చభాగ విశేషంబులానుపూర్వి
వినుము వినుపింతు బరమానంద విభవమొప్ప

గీ. పరమపదనాథు దిరిగిరం దిరువదేను
చేతుల ప్రమాణమున గలు భూగోళంబు
ముక్తికరిదైన శ్రీక్షేత్రమూర్తి యుండు
నర్చభాగంబునున్న చందార్ధనిటల. 116

క. సకలోత్కృష్టోన్నతిబా
యకయెయ్యది క్షేత్రపడయు సత్తీర్థముపా
లుక యర్చాభాగంబై
యకుటిలగతిదీర్ఘమూర్తియగు వలునుగును. 117

క. ఏనేల మూర్తియుండ
ల్చానియమవిభాగమున బ్రశస్తంబగునా
స్థానమునర్చింపక యె
వ్వానికిదా నయ్యుబ్రాజ యవ్వనిమూర్త్య. 118

వ. కాపున క్షేత్రమూర్తి తీర్థమూర్తి మూర్తి మూర్తులయందలి
యర్చాభాగంబులెఱింగి యర్చించుచు ననుచితాచరణ విముఖుండగుపు
ణ్యనిధికి సుముఖుండై పొందునింగంపెఖుండానందంబాపాదించుననియాప
రమేశ్వరుండు పార్వతితో నెండయుసిట్లనియె 119

మ. హరిపశ్చిద్దిశ నూఱువిందుల ప్రమాణాసక్తికల్మిగ శుభో
త్కరపద్మంబగు పద్మతీర్థమను తీర్థంబొప్పు నచ్చోనను
స్థిరతం శంఖముపద్మమన్ నిధులు వర్తించుందపోదిపితుల్
నర నారాయణులున్నవారచట బాలాపిప్పలాకారులై. 120

సీ. సమధికజ్ఞానవి । భ్రమముతోఁ గూడంగ
హరి మేన నవతార మైనవారు
మదము వోవఁగ నిండు మనసుతోఁ గూడంగ
బ్రహ్మచర్యము చిక్క । బట్టువారు
పరపురుషార్థసంపదతోడఁ గూడంగ
ధనురాదిశస్త్రము ల్దాల్చువారు
దుష్టనిగ్రహవిధా । నమరతోడఁ గూడంగ
బ్రాహ్మణక్షత్రోన్నతిఁ బూనువారు
గీ. మహితగాంభీర్యధైర్యసామగ్రితోడ
గూడ సౌజన్యరమఁ గూడి యుండువారు
ఘనప్రతిబింబవిభులు సహస్రకవచ
కవచనిర్భేదనులు వారు గనవలసినయును 121

క. ఏపట్టున జూపట్టును
రాపట్టున మూడుకోటులలమరాంగనల
ష్టాపదపాత్రనిహితమణి
దీపకళికలగుము శ్రీపతికి నీరాజింతుర్ 122

ఉ. దోశ్శమితారి శౌరి తన తోడ్వకుండలముల్ నిజకేమాం
తశ్శిలలోన దాప బ్రహ్మ దా యొక తీర్థమై కుండలాఖ్యమై
దుశ్శకునాది సంజనితదోషశతంబు హతంబు సేయు నం
భశ్శుచితన్ బ్రసిద్ధమగు బన్నగశాయికి నీశుదిక్కునన్ 123

క. నరసింహామధ్య యచ్చో
నరసింహుడు కుంజరాశనతదాల్చుట న
చ్చెరువగు దేవుడు నిజమం
త్రిరాజపూజైకతానతాయుతు బ్రోచున్ 124

క. ఓరాజవదన యచట
నీరాజన లబ్జనాభు ♦ నికి నీనున్నా
కేరాళము హరివల్లభ
లారాములఁ గొల్వవలయు ♦ నయకాములకున్. 125

శా. అంశేందూద్వహదేవి హ్రీంకృతిధ్రువం ♦ బైయున్న యచ్చోటికిన్
దిక్సంశచ్చాపమితోర్ధ్వతుత్తరమునం ♦ దీపించుతీర్థంబు మున్
భక్తింశంఖోదక వెన్కఁదత్సలిలభా ♦ రంగూడెఁ బుష్పావళీ
సంశుద్ధాంబువు లామోదం దనుజప ♦ స్నానార్ఘ్యదానక్రియల్. 126

సీ. భరమానుతటిఁదోడు ♦ పడవచ్చుగతిఁ దేవి
తోఁ గదమూలజ ♦ న్యతులు సాఁగ
సెలకులఁ బులుచల్వ ♦ నేర్పు సహార్కంగు
లఁ గనక ... లదీ ♦ పాంశులంటఁ
నాడీబుట్టా కాలమాన ♦ సురపు మేఘములకు
ముఖుఁగుల్లె మాపుఁగో ♦ విస్మయములఁగ
స్నేహంబు పాత్రని ♦ శ్రీస్తుతాటకు నుబ్బు
పగిదిఁ బాళిస్ఫురని ♦ బ్బరమునిక్క

గీ. హారికిఁ బలువంకలును వగ ♦ నగ్రవిధి
నిలిచి శతకోటిసంఖ్యల ♦ నియమపరత
నారతు లొసంగు దివ్యక ♦ న్యకలు ధన్య
మతులు క్రీడింతు రయ్యుత్త ♦ మస్థలమున 127

ఉ. గోపిక తొల్లి యోర్తు హరిఁ ♦ గూర్చి తపంబొనరింపదాని ని
ష్టాపదతన్ మదింగరఁగి ♦ శార్ఙ్గియుఁదోఁచినఁ జూచి వేడ్కతో
నాపసిగాపు ప్రాపవయు ♦ సాకె తిరంగ విమోహనక్రియా
దోషనివారణంబగు స ♦ రోరుహలోచను మాపుఁ జూచుచున్. 128

గీ. వైషమ్యమున విషమేషు ♦ శోషణమున
వేషమొకరీతిగా నిల్చి ♦ మేషనయన
యగుచు నెరగొంటఁ గదలని పొగరుమీను
దోయిఁజూపట్టుసత్త్రసిం ♦ ధువునుబోలె 129

సీ. క్లేశపాశంబుతోఁగూడఁ ♦ గేశపాశ
మురుల బర్హావతంసుండు ♦ కరుణ నిన్ను
నీవి యెఱుఁగక యొక్కింత ♦ నీవిజాఱ
దచ్చరణములు మదినంట ♦ మచ్చకంటి. 130

సీ. ఊరకుండినఁ జూచి ♦ యొక్కింత నగి కృష్ణుఁ
డిదియేమి నీవన్న ♦ నిందువదన
కాంచితానయవశాం ♦ సురువృద్ధిఁ దత్పాద
సరసీరుహంబులు కేల ♦ బిగియఁబట్టి
మచ్చిత్తహారములు ♦ మహాప్తసీపాద
వనరుహంబులు నివి ♦ వదలఁజాల
నిలిపితిఁ గన్ను మీఁ ♦ దేషగా సంచముగ
నాకస్మికారితం ♦ బగుట నడుగఁ

గీ. గవయిదిసలాంఛనంబగుఁ ♦ గాంత యనుచు
నట్లయగుఁగాక సర్వంబు ♦ నతిన నీవ
నంబరపు ముక్తకేశివి ♦ నిఖిలభూష
శోభితాంగివివై యుందు ♦ మనియె శౌరి 131

ఆ. అదియు నట్లయగుచు ♦ నభిరామమూర్తియై
తనపసిండిజడలు ♦ దలఁగఁద్రోచి
యానతార్థమూర్తి ♦ యై క్షేత్రమునకు ని
శాన్యమున వసించు ♦ చంద్రవదన 132

క. ఆమహనీయక్షేత్రశి
ఖామణిపైఁ బ్రిదపబక్ష్వ ♦ గామిని నానా
భూములను నిగిడి మదగజ
భైమి బహుళలహరి గహన ♦ భయదాకృతియై. 133

సీ. జడధిచల్లినగంద ♦ వోడి నేత్రములఁబడ్డ
గతిని దామరపరా ♦ గంబుగ్రమ్మ
తదితరక్షేత్రముల్ ♦ తమ యందునిలుమన్న
నోడ్డించుటలువోలె ♦ నూర్ములెసగ
బంకదంభమునఁ బా ♦ పములమ్రింగినసీటి
పెద్దనవ్వులలీల ♦ ఫేనమలరఁ
బెగవాహినులమీద ♦ బెరిగిన మత్సరా
వేశంబులను గ్రాహ ♦ విక్రృతులెసగ

తే. భానుభూమైకజనిభూమి ♦ భైమినడచి
యమ్మహాక్షేత్రమట వాసి ♦ యధికభీతి
ఘోరక గిరిరుద్ధగతియైన ♦ కిరణిఘూర్ణ
నంబు నొందుడు శ్రీజగ ♦ న్నాధుడెత్తెసి. 134

ఉ. ఏటిగురించి పల్కు విను ♦ మేటికి నీభయ మోసుభాంగి యి
ప్పాట భవత్సమానమగు ♦ పాటిసరిన్నికరంబు లేదు నా;
పాటన మొప్ప మత్పదము ♦ పైబ్రవహింపుమదాజ్ఞ నన్నన
చ్ఛోట సపాటమైకడలి ♦ జోటియు గొల్చెనిజప్రవాహముల్ 135

తే. క్షేత్రమున భైమినిల్చిపో ♦ ల్చినప్రదేశ
మున జనాభీష్టద మనాద్య ♦ మును జతుర్ము
ఖాదిసేవ్యంబు నగు నృసిం ♦ హాఖ్యతీర్థ
మమరుతిత్రింశద్ధనుఃప్రమా ♦ ణమున మెఱసి. 136

సీ. ఉత్సంగంబున వ్రచ్చి ♦ యుదయించె నేదేవు
డరణి సద్భవ మొనసు ♦ నగ్నికరణి
వాలారుగోరు మేల్ ♦ గాలాయుచేసె నే
దేవహిరణ్యాసు ♦ శిసుకమునకు
భక్తివృద్ధుడు గాగ ♦ బాటించె నేవేల్పు
ప్రహ్లాదు గనుబాల ♦ హంహ్లనాడు
నిజసింహాతను దగ ♦ సుజనహృన్నహాలాను
నీడిచె నేత్రిలో ♦ కేనియంత

గీ. యూనృహార్యకుమస్యాడు ♦ యాతు పతి
ఖచర గంధర్వ కిన్నర ♦ నాగమణేశ
కోమణీభృన్ముని చెరణాస ♦ [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]. 137

శా. [illegible] ♦ [illegible]
నోర్కిరుంభస్తుని [illegible] ♦ [illegible] నేటిన్యాలిం
గాకారంబున నిల్చు [illegible] ♦ [illegible] తీర్థంబు త
ద్వ్యక్రోచాక్ర [illegible] ♦ [illegible]. 138

మ. [illegible] ♦ [illegible]
యవధింబోనిగణాధిపత్యపదవిం ♦ బా్రసించి [illegible]
త వసింపంగ దదాహ్వ మంబుపసగా ♦ [illegible] పత్యమహా నట్టిత్రీ
ర్థవతంసంబు నగస్త్యతీర్థమున [illegible] ♦ దృ్యంబంచు విద్యాధికుల్

సీ. నగపుత్రి యట్టిగా ♦ [illegible] పత్యతీర్థంబు
నరు [illegible] ♦ [illegible]
వారికి మఱివారి ♦ వారికి నపవర్గ
వర్గంబునిజాలు ♦ వారిగలిగి

యచటసంకర్షణా ♦ హ్వాయతీర్థరాజంబు
వెలయు నచ్చోట నున్న ♦ హాలధరుండు
తీర్థయాత్రనొనర్చు ♦ త్రిమ్మరుబాటు వచ్చి
యవగాహంచేసి బ్రో ♦ తృప్తమైన

గీ. పాండురంగాధిపతికృప ♦ వడసి తద్వ
రాప్తినిజనామ మత్తీర్థ ♦ ముగ గనుండ
జేసికార్త్తీక్యమున గాండ ♦ శేసనుండు
సంద యాత్ర్యుతుండయ్యె ♦ నద్భుతముగ 140

శా. ఆసంకర్షణతీర్థరాజమున కా ♦ సన్నంబైన ముద్వేదని
శ్వాసంబై తనద్విప్రియనంతముచు నా ♦ చాశోద్ధనుర్మేయమై
భాసిల్లన్ నిటవాటిసుద్ధనల ♦ పాపాత్మితత్యాగదీ
ప్తాసమ్మర్థసునంబ సిద్ధవద ముక్ ♦ గంభాలితిప్పంబిలన్ 141

క. అత్తీర్థమునంతరమున
వృత్తిస్థని బ్రహ్మతీర్థ ♦ పనుపథపతిన్
పత్తి విలసిల్లు శతహో
రప్పుత్రాక్త్రాంత దాని ♦ వృత్తిం జెల్లన్. 142

క. అందువసియించు యుగము
నందనసేవానిధాన ♦ నంగ్రహితుల్
కుందవిశదరదన శ్రీ
సందము వాణీవధూస ♦ నాథుండుమనన్. 143

గీ. బ్రహ్మతీర్థంబునకు దండ ♦ వాణియాశ
గులశిఖరిపుత్రి దీపించు ♦ గలశతీర్థ
మేనుబారల నిడుపున ♦ దీనుమగలి
యదియ యమ్మృతామహాదేవి ♦ తాస్పదంబు 144

సీ. బ్రహ్మతీర్థంబు గలశతీ ♦ ర్థంబుబోగడ
నేర రెవ్వారు చంద్రికా ♦ గౌరమయ్యు
దత్పయోధరముక్తిని ♦ ధానమునకు
నంజనచ్ఛాయమై తోచు ♦ టద్భుతంబు 145

ఉ. తామరసాక్షి యందునకు ♦ దక్షిణదిక్కున సప్తదోర్మితా
యాను మయూతయామగుణ ♦ మై యెసగున్ బితృతీర్థమచ్చటం
దా మొనరించుదానములు ♦ దానములుఙ్ గయ జేయుసత్క్రియా
స్తోమము లై పితృప్రియము ♦ జొన్పుసుఖంపుమ రెల్లవారలుఙ్. 146

ఉ. దానికిదక్షిణాశ వసుధాధరనం ♦ దన యొప్పు బ్రహ్మవి
ద్యానిధిసేవితంబు నవ ♦ హస్తమితంబగుచక్రతీర్థ మ
చ్చోనలవోకయుంబలె వి ♦ శుద్ధజలంబులఁ గుంకి మాధవ
ధ్యానముసేయు మానవులకు ♦ సబ్రములే యపవర్గమార్గముల్ 147

క. చక్రప్తుని తేజ్జలముఁల
జాక్రాలంకృతశిలాసి ♦ చయు ముదయించున్
శక్రిముఖాఖిలముఖభు
క్చక్రము గానియాడు దత్ప్రి ♦ సన్తగుణంబుల్. 148

శా. ఆతీర్థంబునకుం గృతాంతదిశ ♦ నాద్యం బార్తిపద్యంబు ల
క్ష్మీతీర్థం బన నొక్కతీర్థము ప్రకా ♦ శించున్ రమాదేవి పీ
కాతంకస్థితి నచ్చటం దపముసే ♦ యల్ నేర్చి కా తొల్లి యా
దైతేయారి భుజాంతరాళమణిసా ♦ ధంబెక్కె బెన్మక్కువన్. 149

సీ. ఘూరాఘమైన ల ♦ క్ష్మి తీర్థమునకు ద
క్షిణమునగోమోద ♦ కియును బద్మ
మును శంఖమును జక్ర ♦ మును నిజనామచి
హ్నములుగా వెలయుదీ ♦ ర్థములు వోలుచు

మెలఁత! యీనాల్గులం ♦ గ్కృష్ణతీర్థమునఁగూడి
శక్తిపంచక నామ ♦ సంప్రయుక్తిఁ
దఱుకొత్తు వీని వి ♦ విస్తరంబు షష్టిహ
స్త్ర ప్రమాణంబునఁ ♦ జెలియుండుఁ

ఆ. వె. పరమపావనంబు ♦ పాతకనిర్మూల
నైకకర్మకరంబు ♦ లోకనుతము
తత్ప్రభావ మసుర ♦ దమనునకే యెను
ప్రాణధనములగుచుఁ ♦ బ్రణుతి వడయు. 150

ఉ. ఆమధువైరిదివ్యతను ♦ వై సకలోన్నతయూర్ధ్వదిశ
వ్యోమ విశాలమై పరమ ♦ మై భువనత్రయాభిగమ్యమై
యీ మునుపిన్నతీర్థముల ♦ కెక్కుడు చూపుచుఁ బౌండరీకముం
క్షేమగుణాభిరామమునఁ ♦ గావినఁగాఁ గనఁ గాఁదగుందగున్. 151

సీ. నిడువాలుఁగనుచూపు ♦ నిగిడిన చోనెల్ల
బీరెండ గేయెండఁ ♦ బెండ్లియాడు
నిశ్వాసపవనంబు ♦ నెలకొన్నచోనెల్ల
ప్రేమినక్క నత్త్రావు ♦ లోమునకపియుఁ
జొక్కుటితమ్మిపు ♦ వ్వాడియొల్కుచోనెల్ల
బ్రహ్మాంకురంబులు ♦ పాదుకొనఁగ
నడుగు లేఁజగుదాకు ♦ లంటినచోనెల్ల
వివిధ తీర్థశ్రేణి ♦ వెల్లివొడువ

గీ. బర్హ్మమణిబంధ మావేల్పు ♦ పచ్చవెగురు
గ్రచ్చకాయలతిత్తియుఁ ♦ గంబుశక్తి
గలిగి విహరించుఁ బౌండరీ ♦ కంబునందు
నందులేఁబట్టి ప్రాలేయ ♦ నగముపట్టి. 152

వ. అఖిలతీర్థరాజంబగు నమ్మహాదీర్ఘంబునకుఁ జముదిక్కున నైకృ
తావిముక్తంబగుముక్తకేశితీర్థం బఖిలార్థప్రదంబై యుండు. మున్న
ట్లు వెన్నునిపలుకఁ దీర్థాంతస్నానంబును, ముక్తిదాయిత్వంబునుం గాంచిన
యమ్ముక్తకేశియు నచ్చోట నచ్చువెన్నెలఁ దొచ్చుంబుచేసి యెసఁగు
నిసుకదిన్నెలపై నున్నయది యప్పగిదిం జేసి. 153

క. పులినోపకంఠలగత నా
తతోదరిని శిఖలస్నాన ♦ ఫణిస్త్రీముఖా
జ్వాలభూమహానసాంతి ని
శ్చలనదపపస్థి ఫిప నెం ♦ జను గుహాజనని!. 154

శా. భక్తుండైనన్యూనుముక్తికమయు ♦ పాసంబు గావించి ని
ర్ముక్తక్లేశను మ్రోఁగెం బులో మోక్షి సత్యామున
స్నక్తుం గ్రాసునఁ గన్నయుండి ♦ జన్మాబు నొందాల్చియున్
ముక్తుండై తెరఁ ధావితాలయనస ♦ బుల్ వానికింబూజ్యముల్ 155

చ. హరి మునుసంగమూహ్వానము ♦ సునిత నాసుపస్త్రుండో చిపే
రున పస పానిపై నసంగులూఁదఁ డిడంకము లెట్టిన పోటు నో
చనముగ పసు పొ- తోర్థలను ♦ నస్నుని పెన్నిధి వానిపేరటం
బరఁగమలోర్ధ ముక్తుఁ గల ♦ ఫలదో యపూప తోష ఉన్నతిన్. 156

క. స్నానిత ఘనపాపగుణు ప్రు
ష్పావళయానుసేయఁ గలయఁ ♦ జావ స్నానయు
దేవి! సంగమస్థం
బావిర్భావతాఘపాద్మ ♦ తీర్థత వెలయున. 157

సీ. ఆతీర్థమునకు నా ♦ ద్యము సోమతీర్థంబు
సోమలోకావాస ♦ సుఖకరంబు
దానికి దేవతీ ♦ ర్థము పూర్వమై యుండు
దేవతాభోగోప ♦ దేష్టయగుచు

నందున కటమున్న ♦ యవతరించిన సూర్య
తీర్థంబు సౌరసి ♦ [illegible]దంబు
తత్తీర్థమునకుఁ బ్రా[illegible] నము సరస్వతీ
తీర్థంబు [illegible] ♦ [illegible]

సీ. వీనన్నింటను సాధించి ♦ [illegible]
బ్రస్తుతించిన వీనిచే [illegible] భవము గన్నఁ
బ్రాజ్యసాయుజ్య ♦ సామ్రాజ్య పూజ్య [illegible]
భోగములు పంచ[illegible] ♦ [illegible] 158

స్రగ్ధర — [illegible] సితా[illegible]గిన్ ♦ [illegible] సం ♦ భోరుహాబ్రా
[illegible]రాణిక్
[illegible] ♦ [illegible] ♦ [illegible]మూర్తి [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]ల్ [illegible]
[illegible]. 159

స్రగ్విణి — [illegible] ♦ [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]
[illegible] ♦ [illegible]. 160

క. నీ వడిగినఁ [illegible]
దేవి చతుర్ముఖముఖులకుఁ ♦ [illegible]
దైవతతీర్థ[illegible]
హాపిర్భావములు చింతి ♦ తాత్పర్యములన్. 161

ఉ. ఈచరితంబు [illegible] ♦ యుంచిన వ్రాసిన బుత్రపౌత్త్రుల
[illegible]చతు[illegible] ♦ [illegible] మా[illegible]

జూచు నరుండు ప్రాఙ్మునులు ♦ చూడని చక్కనియిక్కనిక్కమో
మేచకమేఘసంసముప ♦ మేయశిరోజ సరోజదృక్కృపన్ 162

క. అనిశవృండు శుభకరకన్యకు
వినిపించినయట్టిసరణి ♦ వినిపించె మునుల
మునులకు ననుపమిత తపో
ధరనులకు గధకుండు తత్ప్రి ♦ యమొనమున్. 163

క. వినిపించిన విని శౌనక
మునిప్రముఖ నిఖిలమును ల ♦ మోఘానంద
బును మనములదాల్చిరి నెల
కొనునిజతను ఫలక పులక ♦ కుల కలన పూర్ణ 164

క, ఆశౌనకుండు మఱియు బి
లేశయతలిమోపధాన ♦ లీలాలోల
స్వాశయుడు పరమపద ల
ధ్ధాను డునై రోమహర్ష ♦ ణాత్మజుబలుకు 165

చ. దమనిధి విట్ఠలేశ్వరుడు ♦ దైవతరత్నము ... తీర్థర
త్నము నలపౌండరీకవసు ♦ ధాతలమన్నది క్షేత్రరత్న మీ
త్రిమణులు సూక్తిసూత్రవిత ♦ తిం గుదిగుచ్చితి మచ్ఛ్రిలోవిధే
యముగుచునున్కి నతవల ♦ యాకృతినీకృతి ... వ్వనెప్పుడున్ 166

క. చతురభవదుక్తిముకుర
ప్రతిఫలదఖిలేశగుణప ♦ రంపర కలుషో
జ్ఝితమగునంతర్దృష్టిఁ
సతతము నీక్షింపఁ దనివి ♦ సనదు మహాత్మా 167

మ హరియూర్యండఖిలాండనాయకుడు నం ♦ దాపత్యమేలయ్యె ద
చ్చరితం బెయ్యది దాధయెవ్వతె తది ♦ చ్చావృత్తి యెరీతి శం

కరుదేహంబున భైమియొల్లొదవె శ్రీ ♦ కాంతాంగజా తాక్షరో
త్కరమే మంత్రరహస్య మింతయునువ ♦ క్కాణింపుమాకింపుగన్ 168

ఉ. నావుడు సూతుడిట్లనియె ♦ నారదమౌనికి మున్ను మేచక
గ్రీవుఁడు పుండరీకునిచ ♦ రిత్రము దెల్పె దదర్థవై భవం
బేవినుపింతు మీరు విను ♦ డిందఱు నందియుమొల్ల డిందల
క్ష్మీవిభుదివ్యలీల లఱ ♦ చేతగనందగు దీన తీనుగన్ 169

క. అనిసూతుఁడు వెండియు న
ట్లనసూతు విహారములు ని రూఢోక్తుల వి
న్ననువొప్ప జెప్పదొడగెన్
మును వేదవ్యాసు వచన ♦ మున విని యుగికిన్. 170

చ. ధనపతిమిత్రుఁడట్లు ప్రియ ♦ దాప్రమదార్థముగానుపన్యసిం
చినవచనామృతాలి శ్రుతి ♦ సీమలగా గిరిబోధగాంచితే
చన మొనరించు నా సకలసంభ్రమునుల్లె ♦ సముద్యమంబు రాజవా
హనముగ మౌను లబ్జజల ♦ మానసపుంబులలీల నేగగన్. 171

సీ. జాలపాదపునంఘ్రి ♦ గీలితంబగు సితాం
బ్జనుభాతి గుంచె హ ♦ స్తమున గ్రాల
బిరుదంబు గొగ్గమ్మశ్రీ ♦ శ్వరుశంఖమనజాలి
తజ్ఞమముఖర కం ♦ ధర దనర్ప
గజతాద్రిసాటగ ♦ జ్జతొక్కవిశాకృతి
బృహదంసమునవిడ్డ ♦ మహతి పలుక
నిగిడిసుషుమ్న యో ♦ నినపిల్లవెలుగుల
వడువున నెరసంజ ♦ జడలు నిక్క

గీ. దెగినచుక్క ధరణికి నే ♦ తెంచుకరణి
దరణిజిత్ప్రభతో మేఘ ♦ సరణి డిగ్గి

నందనీట శతానంద ♦ నందనుండు
మజ్జనంబాడి బాలేందు ♦ మౌళిబాడి 172

చ. తటపుట బిల్వభూరుహవి ♦ తాన లతానవపుష్ప నిష్పత
జ్జటిలమధూళిధూళిభవ ♦ సౌరభ మూర భ్రమింప జొచ్చెని
చ్చట వనదేవతోద్ధత కు ♦ చద్వితయశ్రిత యక్షకర్దమ
చ్ఛటలదటాలునన్వడలు ♦ సారపుదాపులు దోరివలాగుచున్ 173

గీ. ఉచితనేపథ్య యుతులయ్యు ♦ సురగసతులు
నిఘ్నునిజమౌళిమణిఘృణి ♦ విగ్నలక్ష్మి
నభికసంకేతములకు రే ♦ లరిగియరిగి
తిరుగుమొగమైనచిక్కుల ♦ తెరువులివిర. 174

ఉ. వ్యాళకరాళకుంభములు ♦ వ్రచ్చుట గ్రచ్చుటబోలె బచ్చిమా
త్త్యాల నఖాగ్రధారలకు ♦ నాభరణాచరణాం గ్రసర్ప నీ
శైలగృహాగృహాస్థలుల ♦ జల్పెడు నిద్దుర గారగస్థురా
ఘూలివమౌళివాపురము ♦ సూడుకుబట్టుమహాగ్రసింహముల్. 175

సీ. కాబోలు నివి గణ ♦ గ్రామణికల్పి తా
నల్పవిహారగే ♦ హాగణములు
కాబోలు నివి చర ♦ క్షచరచారుస్త్రీని
సమ్మర్దగళితభూ ♦ పాస్రజములు
కాబోలు నివి దక్ష ♦ కన్యాంఘ్రివిన్యాస
ధన్యాసకృత్కేళి ♦ మాన్యగుహలు
కాబోలు నివి మోద ♦ కప్రియపద్రిబలదం
తహారిసనిర్భిన్న ♦ ధాతుఖనులు

గీ. తెలియ గాబోలునివి వహ్ని ♦ తిలక చల క
పర్దనిర్దోమసురసరి ♦ ద్బహుళలహరి

గహనకుసుమాయమానశ్రీ ♦ కరనిపాత
శీతలక్ష్మాతలోత్థమున్రి ♦ పోతకములు. 176

తే. రాజతాహార్యగోరాజ ♦ రాజమునకు
ఱంగ్రిశేఖరవరకకు ♦ చ్చారువునకు
నిమహాసింధు వృపకంఠ ♦ సీమ నిగిడి
డాలుదీపించె నిదెగంగ ♦ డోలు బోలె 177

ఉ. ఈపృథివీధరంబున ని ♦ భేంద్రకటోదితదానధారలై
ద్వీపవతీతరంగతట ♦ విస్ఫుట శైవలకందళంబులై
తాపసబాలికాశ్రవణ ♦ దత్తనాంకురభూషణంబులై
రేపు దమంబు సేయు శబ ♦ రీకబరీ నిబిరీసనీలిమల్

క. ఇటులనుచు దోడ్చి చని ముం
దట మునికనుగొనియె వేల్పు ♦ దళములుగొలువన్
ఘటవటుకప్రముఖ మహా
జటిలులతో వచ్చు నాభు ♦ జగ భుగ్వాహున్. 179

మ. కనియేకారణమేగుదెంచిరొకో యీ ♦ కామాంధరుండీమునుల్
కనజిత్రంబగు గంటికంటిస్వకృత ♦ స్కాందోర్త్తియందావహి
ల్లినసందేహము దండిఁచే దెలియుహా ♦ ళిస్వారి దోకొంచుఁ గాం
చనగోద్వేదియ వచ్చె నిట్లగుటకున్ ♦ శంకింప నింకేటికిన్ 180

క. శరవణభవయుతులగుని
పరమమునులు శోత్రలటయ ♦ పారప్రిజ్ఞా
కరుడు నిశాకరశిశుశే
ఖరుడు హరుడు వక్త్యయటయ ♦ గమ్యము గలదే 181

తే. అతిరహస్యంబు శుద్ధంబు ♦ నాజవంజ
వారిష్హారణంబు ననెగుద్ది ♦ యడిగెనొక్కొ

కొడుకు సర్వజ్ఞ విజ్ఞాన ♦ కుశలు ధర్మ
మర్మనిర్ణయవాఙ్మయ ♦ మహితు దండి 182

మ. మునుపుట్టెన్ బ్రకృతిం దమంబు నురజం ♦ బుః సత్వముః నాగనం
దు నిలింపారులు దామసాత్మకులు ను ♦ ర్త్యుల్ రాజసుల్ సాత్వికుల్
దనుజద్వేషణు లందు బూజ్యులు నితాం ♦ తఖ్యాతి నాజానుజల్
ఘనుడం దిందు ప్రదు పేంద్రుడీశుడమరుల్ ♦ గారెవ్వ రుందత్సముల్

ఉ. డక్కనవిష్ణుభక్తియు దృ ♦ ఢంపువిరక్తియు గల్గునమ్మురు
ద్భ్యక్కటకున్ భజించుమతి ♦ పుట్టక కంపలబడ్డ కాకినై
యక్కట మోసపోయితిగ ♦ దా పెనుతిమ్మట నెంతవారికిన్ 184
జిక్కనెముఖ్యసౌఖ్యము లిశిష్టజనంబుల సంఖ్యమందమిః 184

స్రగ్ధర. ఐసం గానిమ్ము నన్ని ♦ యతిగురుడువిడం ♦ డాస్త్రభృత్యు
డుగా స
న్మానాధీనుండుగా నై ♦ ష్ణవసుఖకుడుగా ♦ మత్కృపాపాత్రి
భూతుం
జేసంచున బోధచిగోష్యం ♦ బగునది తెలుపున్ ♦ బార్థితుం
డైము రారి
ధ్యానానూనాశయుల్ తు ♦ ల్యన్పృశులు డవుశి ♦ ష్యాళిభా
వింతు రెందుః 185

క. కొవ్వసశరణము వేడెడ
నా వైష్ణవసార్వభౌము ♦ నడిగెద వాకున్
గావలసినయర్థములా
దేవుండును దెలుపు తేట ♦ తెల్లముగాః 186

క. అని నిశ్చలతరనిశ్చయ
ముని నారదు డరిగె సురస ♦ మూహానాసం

బునకుఁ గైలాసమునకు
ననుబింబితశాంభవాట్ట ♦ హాసంబునకును. 187

సీ. నగధన్వివాహానం ♦ బగుగోవృషము లంకె
లనఁ బొల్చుఘంటామ ♦ హాక్వణములు
హరశిరశ్శశిరేఖ ♦ యపరావతారంబు
లనఁ బొల్చు సేవాగ ♦ తాబ్జముఖులు
కాద్రవేయాకల్ప ♦ కంఠమూలచ్ఛాయ
లనఁబొల్చునగరు ధూ ♦ పాయతంబు
లిశాన భూషణా ♦ హీనస్ఫటామణి కాంతు
లన బొల్చు తర్నదీ ♦ పాంకురములు

గీ. ఖండపరశుతను ప్రభా ♦ ఖండదుగ్ధ
జలధి జలశీకరములనఁ ♦ బొలుచు వెల్లు
లులికలు చల్లుపూవుదో ♦ యిళ్లు గలుగు
నగము మునిముఖ్యునకు దృగా ♦ నంద మొసఁగె. 187

సీ. ఆకొండనెత్తాన ♦ స్త్రామసాలావళి
వేల్లితంబగు బలు ♦ పిసుఁ గాంచె
నాపీటినడు చక్కి ♦ సభరామ శుభవిభా
ధగధగాయితు మొక్కి ♦ నగముఁ గాంచె
నామహాప్రాసాద ♦ మల్లనల్లనడాసి
వాకిట నొకకీశ ♦ వదను గాంచె
నాకపి లపనుచే ♦ ననుమంతుడై వచ్చి
చని యొక్కముత్యాల ♦ చవికఁ గాంచె

గీ. నందు విధుకాంతవేదికా ♦ భ్యంతరమున
ద్వీపిచర్మోపరిస్థల దీపితార్క

కోటినిభమైన యొకనిరా ♦ ఘాటనిరఘు
నిరుపమప్రభ గాంచెని ♦ ర్నిమిషదృష్టి. 189

ఉ. కాంచి విరించినందనుఁడు ♦ కన్నులు బిమ్మిటినొంద డిందియు
క్కించుక కొంకుదేఱి కని యెందదుగ్ర మహోగ్రదీప్తిలో
బంచముఖున్ శిఖీక్షణవి ♦ భాసిలలాటు మరుజ్జరీధరున్
సంచితసత్కృపారసవ ♦ శంవదు నాదికపిన్ వృషాకపిన్. 190

చ. విడువసి వైరివృత్తిఁ దఱి ♦ వేచి రతీశుఁడు చేతికత్తి నె
క్కుడురభసంబునన్ శిరసు ♦ గ్రుద్దిద నయ్యలుఁగెల్లఁబోయి లో
నఁడగ బహిస్థితత్సరుప ♦ ధార్పితసూకర దంష్ట్రకైవడిన్
జడముడిఁ జంద్రరేఖ వెద ♦ జల్లని చిన్ని వెన్నెలల్. 191

ఉ. కుంకుమ పంకశోణయుగ ♦ కొండలమండలనాథుపట్టి వా
మాంకము దాకొనన్ ఘుణ ఘు ♦ ణారవ భూరికపాలమాలికా
లంకృతు లోంకృతుల్ నొడువు ♦ శా గడరన్ దటవిద్రుమద్రుమ
కేంకృతికారిసారసప ♦ రీత సుధానిధిరీతిఁ గ్రాలుచున్. 192

చ. ఉమ పసుపాడి మోముతడి ♦ యొత్తిన హత్తిన తన్నిశాంక దృ
క్కమలదళాంజనాంక కుల ♦ కంబుగ నిమ్మగుచేలఁగేళి వి
భ్రమరతిఁ గప్పినాఁడనగఁ ♦ బచ్చని నల్లని చారలన్ మనో
రమమగుద్వీపిలాడజిన ♦ రత్నముయత్నముమీఱఁ దాల్చుచున్.

ఉ. దండనమస్క్రియాభిరతి ♦ దండములై బలభిన్ముఖామరుల్
తండు సువర్ణదండముఖ ♦ తాడన భిన్నకిరీటులయ్యుఁ బెన్
జండితనంబునన్ మిగుల ♦ సందడిచేయుచుఁ జొచ్చిరాగ్రపం
బండిననిండుఁ జూపుపయి ♦ బర్వగ వారలగారవించుచున్. 194

గీ. చరణ పీఠోపకంఠ ని ♦ షణ్ణవృషభ
రాజకుదర్పితాంఘ్రిన ♦ రోజుడగుచు

నిండుకొలువున్న దేవతా ♦ మండలేశు
నీకు డగ్గఱి మ్రొక్కెడో ♦ గీశ్వరుండు 195

క. కనదధరకాంతిపల్లవ
మును దశనద్యుతిలతాంత ♦ మునుగా వాక్పూ
జన మొనరించె బురారికి
దనివి వనక మౌనికుల వ ♦ తంసుడు వేడ్కన్. 196

సీ. రాజరాత్రిశుడగు నీకు ♦ గడిది తమము
పుండరీకాభుడగు నీకు ♦ భూరిరజము
సత్కృపాంభోధియగు నీకు ♦ సత్త్వభృతియు
నను గుణంబులు మూర్తిత్రి ♦ యైకనిలయ 197

ఉ. వేదనివాద గోష్ఠి బడి ♦ వృద్ధుల బుద్ధుల గొల్పవచ్చు శ్రీ
గాదిలియై మెలంగ కల ♦ కాలము గ్రాలగవచ్చు నిచ్చలుం
బ్రోదిడు నవ్యభవ్యసుఖ ♦ ముల్ మఖమూల్యము లొందవచ్చుగా
కేదొరకేటికిం దొరకు ♦ నీవు విశాగ్నుల నానబెట్టుటల్. 198

క. అనిపలుకు సిద్ధసంయమి
గనుగొని కృపమీఱ నీల ♦ కంఠుడు రార
మ్మని కూర్చుండుటకుం దగ
ననుజ్ఞ గావించె సాంద్ర ♦ హాసాధరుడై

క. కలహాశనముని చెన్నగు
నలికేక్షణుసవిధ వసుధ ♦ నాసీనుండై
వలిమల పురోధరిత్రిన్
మొలచిన ప్రత్యంతకుధర ♦ మునకుదరంబై. 200

చ. వారుకృప నిట్లుగన్గొని త ♦ దానసదత్త నిరీక్షణాబ్జుడై
సురముని పల్కు నోపురని ♦ షూదన నీయనుజీవి నేను మీ

దరయక మోసబోయితి గు ♦ ణాన్వితులైమును లక్ష్మి శేడ సు
స్థిరమతి మీరు తత్వమును ♦ దెల్పెడుచో నిటనుండగల్గమిన్ 200

ఆ. సాధుజనులతోడిసం ♦ సర్గములిన
హాని భయము క్లేశ ♦ మావహిల్లు
నెంతవారికైన ♦ నిదినిక్క మనుమాట
ననుమోచినల్చె ♦ నాగహార 202

గీ. దండితానగ నీదండ ♦ నుండియుండి
యిపుడు నేజన్న నింతలో ♦ ఋషులువచ్చి
మొగ్గిప్రార్థించిరో మీర ♦ శేవిధమున
నుత్తరంబిల్చితిరో వారి ♦ యుక్తులకును 203

క. తాలీచవహ జగాపుణా
నీలోకమునందు నెల్ల ♦ పెపెంతేడ
శ్రీలాభబుద్ధి నెవ్వగు
బోలరు తత్వంబు వెలుపు ♦ పొలుపున నిన్నుగా. 204

ఉ. కావున గాంచభేదియు న ♦ గస్త్యుడు దక్కమునుల్ త్రిలోకగ
తావశబుద్ధి నిన్నడి ♦ కాంచినయర్థములానతిచ్చినన్
బోవగబాడి యట్లగుట ♦ బోష్యులు శిష్యులు నైనవారలక్
దేవరవంటివా రలత ♦ దీర్చి కృపారసవృష్టి దేల్పరే 205

క. అనిపలికి యూరకుండిన
మునిముఖ్యుని ♦ వినయవాక్య ♦ ములు కలరి మనం
బున గృష్ణునిలిపి పురమ
ర్దనుడిట్లను దత్కథా క ♦ థనలాలసుడై. 206

చ. విను మునినాథ నన్ ఋషులు ♦ వేడిన యర్థముబోధతీర్థమ
త్యనఘ మనంతపుణ్యఫ ♦ దానవిదాన మనశ్వరంబు వి

శ్వనుతము దీనిపెంపు గన ♦ జాలరు తక్కినవారలెవ్వరుం
దనుజరిపు ప్రసాదజని ♦ తప్రతిభానిధి నేనుదక్కఁగన్. 206

సీ. తరిద్రాడుసీద్రింపు ♦ బోరలంటిగాలిచే
జడియుచందమునసం ♦ చలు భ్రమింప
సురలు బంతులుసాగి ♦ సుధమిధస్పృహ దాగు
తీండ్రి దేటులు పూవు ♦ దేనె లాన
నాఘుహావిషమాను ♦ నామూర్తులన జంబు
ఫలములందెల్లచి ♦ ల్కలుభుజింప
నాశ్రితాభ్రమ్ముల ♦ న్మతిని గూకలువెట్టు
క్రియమయూరంబులు ♦ కేరలిపలుక

గీ. నబ్ధిమధియింపనొక్కట ♦ నవతరిల్లు
నాటిసిరివోల్చు చాన్పన ♦ నవనవర్తు
లక్ష్మివిలకింప మదికి ను♦ల్లసనమొసగు
మందరంబున మున్నేను ♦ మయునుగూడి 203

ఉ. లాలితలీల నైందవశి ♦ లాస్థలి నాస్థ లిగుర్పుగ్రాలు వో
నాలలితాంగిజూచి విను ♦ మద్రిజ నామదిగూలము న్ప్రిజం
బైలనిల్చ నీవగువి ♦ హారముతోరముగాగ వేడు మి
ష్వేళవరంబులిత్తు నిదె ♦ వేళమనా విని దేవి యిట్లనున్ 209

చ. సేవకకల్పభూరుహము ♦ శిష్టసుధాంబుధి భక్తరోహణా
గ్రావము దేవముఖ్యుడన ♦ గా దగువేలు వనల్పరక్తిపీ
సేవకురాలికిట్లుదయ ♦ చేసిన యావరమిప్పుడొల్ల నే
గావలెనన్న నా [illegible]సగ ♦ గాదగు నాదగు విన్నపంబునన్. 210

క. అనివలికి కొంతకాలము
చన నేనుపవనవిహార ♦ సమయమునఁగన్

మును నాకడనున్న వరము
కొని వేడె గుమారజనని ♦ గుణతత్వనిధీ 211

సీ. కాశి, గుహాటవి, ♦ గయ కురుక్షేత్రంబు
సైంధవంబును నైమి ♦ శంబు పుష్క-
రంబును దండకా ♦ రణ్యంబు చంపకా
రణ్యంబు గాంచనా ♦ రణ్యకంబు
కేదారమనుమహా ♦ క్షేత్రంబు గంగయ
మున సరస్వతి గూడి ♦ మొనసి మెలగు
నెలవును మొదలుగా ♦ గల క్షేత్రములు వేన
వేల్వురి బొంగడంగు ♦ వీనిలోన

గీ. గోపురము సేయు గొన్నింట ♦ గొలుసుమేలు
మహిమ గొన్నిటం జేకురు ♦ మైదొరంగ
నిట్టిక్షేత్రంబులకు నెక్కు- ♦ డెద్దియెద్ది
గనబరంబిచ్చు నేక్షేత్ర ♦ మునికి నీకు. 212

సీ. నీరజగర్భుండు ♦ నీవు, నిందుండు భా
స్కరుడు చంద్రుడు బృహ♦స్పతియు దక్ష
ముఖ్యప్రదేశ ♦ సమూహంబు మన్వాది
చక్రవర్తులు మునుల్ ♦ సాధ్య సిద్ధ
మనుజ మహోరగ ♦ దనుజ సరీసృప
పశు కీట మృగ పక్షి ♦ పరికరంబు
స్థావరజంగమా ♦ త్మక మగుభౌతికం
బెవ్వనిచేబుట్టు ♦ నెవ్వనికృప

గీ. నిలుచు నెవ్వనికినుక చే ♦ విలయమొందు
నమ్మహాశక్తి సంపన్ను డమ్మహాత్ము

డమ్మహానందుఁ డెచ్చోట ♦ నధివసించు
నట్టివాఁ డమ్మహావిష్ణు ♦ డింటిమకుట 213

క. గంగాది తీర్థమహిమ మ
హింగాదను తీర్థమెద్ది ♦ యిమ్మౌని సదా
సంగతి నెచ్చోనుండు న
నంగాహిత దీని నెఱిఁగి ♦ యానతియీవే 214

మ. అనిదాక్షాయణి వేడ నుత్తరమునే ♦ య్యంబోప్పనీనున్నయం
తనగస్త్యాదులు గొల్వవచ్చె శిఖమి ♦ దం బొల్చి సేనానియే
ననుపట్ స్కందపురాణమమ్మునులకున్ ♦ వ్యాఖ్యానమున్ జేయమున్
చనివారల్ శ్రుతితీర్థులైయదియకాం ♦ క్షన్ వేడ దాగానమున్

గీ. వచ్చి శ్రీక్షేత్ర తీర్థదై ♦ వతచరిత్ర
మన్ముఖంబున మౌనిస ♦ మన్వితముగ
నెఱిఁగి వారలు దానిప్పు ♦ డిట్లయరిగ
నంత నీవేగుడెంచితి ♦ వజతనూజ 216

ఉ. నావిని శంకరుంబలుకు ♦ నారదు డోమదనారి భూరికా
ర్యావహబుద్ధి బోలె భువ ♦ నాళిని హాళిజరించు భ్రాంతియన్
కావిరి వావిరిం గగిలి ♦ కాళులధావతియయ్యె క్షేత్రముల్
దేవుడుదీర్థమొక్కకడ ♦ దీవ్రతరప్రభ నిల్చు టెగనర్ 217

గీ. క్షేత్రదైవత తీర్థచా ♦ రిత్రమపుడు
గలళకంధర యొకచోట ♦ గలసియునికి
యానతియొసంగి నన్నుగ్ర ♦ తార్థుజేయు
మనుడు గలహాశిబలుకు న ♦ మ్మనసిజారి 218

చ. తనమది వల్చుభామినికి ♦ దక్కన నిక్కపుమోహి బోలెనే
మనుజుడు బుద్ధినిల్పు మురా ♦ మర్దను దివ్యకథానుబుద్ధియై

యనిశము మత్ప్రియుం డతఁడ ♦ యట్లగుటన్ వినుపింతు నీకు నే
గని విని యున్నగోప్యము న♦ గమ్యమునైన యథఃప్రపంచమున్

ఉ. ఈసముదగ్రతత్త్వపద ♦ మేనొకరుండ నెఱుంగుదుఁ సరో
జాసను డొక్కరుండెఱుఁగు ♦ నర్థితనూజ యొకర్తెఱుంగు న
వ్వాసవు డొక్కరుండెఱుఁగు ♦ వాఙ్మనుభోగిపతార్క్ష్యు లాత్మబ్రా
గ్వాసనమై నెఱుఁగుదురు ♦ గాని తదన్యు లెఱుంగ రెవ్వరున్ 220

గీ. డాపదగువాని మిక్కిలి ♦ డాపఁగలిగి
క్షేత్రమునకెల్ల బరమమై ♦ కీర్తివడయు
నిమ్మహాక్షేత్రరాజంబు ♦ నెఱుఁగఁజాలు
ప్రాజ్ఞుఁడగువాఁడు మునుగఁడు ♦ పాపజలధి 221

క. పుడమికి నితస్తు మాతృపు
బొడవున నాక్షేత్రరాజ ♦ మువిరాజిల్లున్
నడుమన జ్యోతిర్ధ్యానము
వడువున దేజోమయూఖ ♦ వర్ణిత మూర్తిన్ 322

క. ఆక్షేత్రమునకు సురస
ద్మక్షిత పాతాళముల స ♦ మంబై బుధలో
కక్షేమంకర మగునది
యేక్షేత్రముఁ గాకయుండు ♦ నిష్ఠవిఘాతిని

క. ఏవంవిధ బహుమహిమై
కావాసంబైన యమ్మ ♦ హాక్షేత్రమునం
దేవసియింపుదు నేను వసు
దేవసుత ర్చావిధేయ ♦ ధీయోగములన్ 224

సీ. సహ్యపాదోద్భూత ♦ సరిదన్వయమునకు
నేను ధాతయును ల ♦ క్ష్మీశ్వరుండు
నధిమానులము గాన ♦ నందుగృష్ణుడు కృష్ణ
బ్రహ్మగౌతమి నేను ♦ భైమిగాఁచి

యః ధవసింతుము దండ ♦ కాటవి మొదలు పం
ప తుదగాఁగలక్షేత్ర ♦ పటలమెల్ల
నజునకు హరికి నా ♦ కాయత్తమై హత్తు
క్షైమి విష్ణుక్షేత్ర ♦ భూమి బఱచి

గీ. వైష్ణవి యనంగదగునందు ♦ వలన నాదు
క్షేత్రమున నిల్చి శైవి నా ♦ ధాత్రి వెలయు
దామరససంభవక్షేత్ర ♦ తలమునందు
బ్రాహ్మియై యొప్పు నిప్పాట ♦ బ్రహ్మపుత్ర 225

గీ. పుణ్యగుణగణ్య పాతకా ♦ రణ్య హేతి
బాహుళేయపుణ్యద్విజవ్రజ ♦ నిహంతకూల
దీపితాకృతి బుధబోధ ♦ దీపకళిక
యఖిలలోక విపచ్ఛాంతి ♦ యాస్రవంతి 226

గీ. నహచిభగవంతు క్షేత్రంబు ♦ నడుమవచ్చి
విరజ యను సింధువెచ్చోట ♦ విడిసియుండు
స్త్రహరి ప్రత్యక్షమై యుండు ♦ నెట్టిచోట
నట్టిచోటను వైష్ణవి ♦ యొసగబరగు 227

గీ. కృష్ణవేణి ప్రకాశించు ♦ నెంత మేర
నంతమేర మదీయమై ♦ యతిశయిల్లు
క్షేమియటమున్న జలజసం ♦ భవుని యడియ
జ్ఞానమూర్తిత్రయమయా ♦ కారయయ్యె 228

సీ. చలిది చిక్కపుజీల్గు ♦ సాలుములాక్కుసుపై
నొయ్యారముగ బెంచె ♦ మొయ్య జెరిపి
భాస్కరాంసులు దూఱె ♦ పాటువేప్పినుల
వెలలేని మకరంకు ♦ డెందములునిబి

మోచేతివంపుగా ♦ ముడిచిపట్టిన కేల
వరదాభయంబు లా ♦ వటము చేసి
పొరలేనియరఁటుల ♦ నిరసించు మృదులోరు
యమళమధ్యమున గో ♦ యష్టి నిలిపి

గీ. నిగమనూపురములు మ్రోయ ♦ నిరుకుళముగ
సిగ్గువాసినకటి ప్రకా ♦ శింప నురము
కెంపు లేయెండఁ గ్రిక్కఁజె ♦ క్కిళ్ళనగవ్రు
మొలవ నత్తీర్థమున నిల్చి ♦ పొల్చుఁ జక్రి. 229

తే. తీర్థహారంబునకు వాసు ♦ దేవమూర్తి
నీలతరఘాకృతిస్ఫూర్తి ♦ నెలవుకొనఁగ
నత్త్రోడవునకు సంగమా ♦ ఖ్యాకతీర్థ
తలము దళుకొత్తు హత్తిన కొలికి వోలె. 230

చ. ఖరనఖరాగ్రి నిర్దళిత ♦ కర్బురరాజ భుజాంతరుండు శ్రీ
నరహరి యుండు సంగమము ♦ నం జలమాడి నృసింహునంఘ్రిపం
కరుహయుసంబు గాంచి తన ♦ కల్గినమాత్రము దానమిచ్చు నే
నరుఁడొ శోకపూఁట వాఁడునుఁ గ ♦ నంగలఁ డాదిమవిష్ణుధిష్ణ్యముక్

క. కలుషవనప్లోషదవా
నలకీలావలయమైన ♦ నరహరిక్షేత్ర
స్థలపుణ్యమహిమ లెన్నినఁ
గలుగుఁ బుక్షేత్రముఖ్య ♦ గమనఫలంబుల్ 232

తే. అపునరావృత్తి శాశ్వత ♦ విపులసౌఖ్య
సిద్ధి ప్రహ్లాదునికి దయ ♦ చేసినట్టి
యానృహర్యక్షవిభుక్షేత్ర ♦ మధిగమించు
జనుఁడు పాపంబువలన మో ♦ చనము గాంచు. 233

శా. ఆక్షేత్రస్థలి క్రోశపంచమితమై ♦ యుండుం దత్రత్యలన్
వీక్షించుం దివినుండి వేల్పుగమి ది ♦ గ్వేదండతుండాకృతా
రక్షుద్రేతరదోశ్చతుష్టయులుగా ♦ రాజీవరాజీవస
చ్చక్షూరమ్యులగా హిరణ్మయపటీ ♦ సక్తోరులంగా మహిన్.

ఉ. వంచనయింత లేక బహు ♦ వారము లెంతయుం గ్రూరచిత్తుఁడై
పంచజనుండు పంచవిధ ♦ పాతకముల్ మునుచేసె నేనియుం
బంచక శ్రీనృసింహుకుడి ♦ భాగమునం గనుంబుణ్యమొక్కఁడుం
గాంచినఁ జాలు విష్ణుపద ♦ గామియగున్ గులకోటితోడుతన్.

ఉ. దేవునివామభాగమున ♦ దేహము నూడ్చిన సార్వభౌముఁడౌ
దేవునివెన్క మేల్కనిన ♦ శ్రీనుపుగైకొని నాకవాసియౌ
దేవునిమ్రోల దక్షిణపు ♦ దిక్కున నిల్గినయోని ముక్తుఁడౌఁ
గావున మానవుం డెపుడు ♦ గాపుర మాయెడఁ జేయఁగాఁదగున్.

క. యతిపతి యేతత్క్షేత్రో
ద్గతచరితంబు ప్రకటనంబుచే ♦ చేయఁగఁ దగు స
య్యతిహాస మొకటిగల దది
సుప్రతివేయము చేయుమనుచు ♦ రుద్రుఁడు పల్కెన్, 237

శా. అంభోరాశిగభీర! భీరహితచి ♦ త్తా! భోగభోగావళీ
సంభారామరరాజ! రాజకృతపూ ♦ జాయోగయోగ్యర్ధిమ్యా!
తాంభోకాహిమధామ! ధామహితని ♦ త్యావాస లక్ష్మీసము
జ్జృంభాలంకృత వక్త్ర! వక్త్రభీముఖరవా! ♦ శ్రీమద్గుణప్రభవా!

క. శరమరన వంశవర్ధన!
కఠినకుఠారాగ్రదళిత ♦ గర్వితవిద్వి
ద్ఘరరమునితుల్యవితరణ !

వరనకళాభ్యాసవిభవ ♦ పారీణమతీ. 923

మాలిని — కవిశుకసహకారా! ♦ కల్పవృక్షావతారా!
సవినయనిజమూర్తీ! ♦ సర్వదిగ్గామికీర్తీ!
భువనహితచరిత్రా! ♦ పుణ్యదాక్షిణ్యమిత్రా!
నవరసికవతంసా ♦ నవ్యసూక్తిప్రశంసా. 240

గద్య

ఇది శ్రీపరమపదనాథ నిరవధిక కృపాపరిపాక పరిచిత సరసకవితాసనాథ రామకృష్ణ కవినాథ ప్రణీతంబైన పాండురంగ మాహాత్మ్యంబను మహాభాగవత చరిత్రంబునందు

ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్రీరస్తు

పాండురంగమహాత్మ్యము

తృతీయాశ్వాసము.

శ్రీరమ్య చరణతలలా
క్షారసరాగాభిరమ్య ♦ శంకావహదు
ర్వారసమారాతిరఘు
వీరా! రామానుజయ్య ♦ వేదాద్రీశా. 1

వ. ఆకర్ణింపు మాయజ్ఞవసూశీరుండు శౌనకమునిం గనుంగొని యిట్లనియె. 2

ఉ. ప్రాసంగువిత్తువంటి నెఱ ♦ పాఱు కొలంబునఁబుట్టి వేదముల్
వ్రాసినగాదె శాస్త్రములు ♦ పుట్టినయిల్లు కళాకలాపముల్
డాసిన రచ్చ యంచు నఖి ♦ లంబు గనుంగొనియాడ నొప్పు ను
ద్భాసితభాసితద్యుతి సభాపతి నానొకఁ డాహితాగ్నియై. 3

వ. అతఁడు కళింగదేశాభరణంబగు పీఠికాపురం బధిష్ఠించి సకలమహీసుపర్వశ్రేష్ఠుండై నెలయునంత. 4

తే. ఆమహీసురులేమకు ♦ నతులనిష్ఠ
నింగివేల్పులనేలకు ♦ నేలవేల్పు
కొలము నింగికిఁ దెచ్చుచుఁ ♦ గొలువఁ బుత్రుఁ
డొకఁ డుదయించెఁ దత్కృపా ♦ భ్యుదయమహిమ. 5

మ. వనితామానసమానసాయకుఁడు జీ ♦ వత్తాతపాళుండు భూ
జనసన్మాన్యవిశుద్ధవర్తనుఁ డుదం ♦ చత్త్యాగశీలుండు చం
ద్రుని బెన్నుద్ది సమగ్రకాంతిమహిమన్ ♦ నూనూఁగుమీసాలలే
గొనబుం బ్రాయపుఁదేజుకూనయతఁడు ♦ తోడ్కొంచుండు వాచాలతన్.

వ. అజ్జగతీసుపర్వ సంభవునకుఁ బిత్ృదత్తంబగు నిగమశర్మాభి
ధానంబు ప్రసిద్ధం బైయుండు నెండియు.

తే. అతఁ డనూచానసంతతి ♦ ననతరిలియు
సకలనిగమశిఖారహ ♦ స్యములు గనియు
మనసుఁదార్త్రియ పురుషార్థ ♦ మున తాగ్రి
దైవఘటనావశంబున ♦ నోవ్వఁదాఁ. 8

చ. తలిగడు గంగమున్ననము ♦ శీతబాలవరంబు సాన్ద్రతో
జ్జ్వలకలమాన్నభోజనము ♦ చందనచర్చ ప్రసూనదామకం
బులు కపురంపువీడ్యములు ♦ భూషణపఙ్క్తులు కల్గి నిచ్చలున్
బులుకడుగంగ బద్ధనుచు ♦ ముత్యముఁబోలుచువారుచుంబురిన్. 9

సీ. కలదు లేదనువాద ♦ ముల కోర్చి మీనుమీ
సమువంటి యొంటుజం ♦ దెము మేలునఁగ
బహుళసంకుమదపంక ♦ పాణింధమం బైన
తాళిగోణపుఁజుంగు ♦ నేలజీర.
గడలేనిపీడ్యంపు ♦ గప్పుచందరుకావి
మోవిపల్లొత్తుల ♦ మునుగుదన్న
పానతాఁకులుగల్గు ♦ సూనాస్త్రశంఖంబు
గతి నఖరేఖాంక ♦ గళముదనర

గీ. సఖులు పరిహాసకులు వెంటఁ ♦ జనఁగ యువతి
భుక్తనిర్ముక్తపరిధాన ♦ కొమొక్తుఁడగుచు

నగరఘంటాపథంబున ♦ నగుచు దిరుగు
నారపుగలతీవి జాతిమా ♦ త్రోపజీవి 10

తే. భార్యపాలిండ్లు రిక్తకుం ♦ భములు రోయి
వెలది చనుదోయి నిండుకుం ♦ డలు కులంబు
తరుణిఫాలంబు చవితి చం ♦ దురుఁడు వేశ్య
నుదురు వానికి బ్రతిపదిం ♦ దుండు నయ్యె 11

సీ. ఉష్ణాన హోమాగ్ని ♦ యూఁదనొల్లదుగాని
విరహజ్వరార్తుఁడై ♦ వెచ్చనూర్చు
సంధ్యకు బార్ధనాం ♦ జలి ఘటింపదుగాని
మొరగు నీర్ష్యాకషా ♦ యితఅకర్థి
నాగమవాదంబు ♦ సాగాదనదుగాని
విటవాదములు తీర్చు ♦ వేగిలేచి
కంబు ధ్వని త్పాదోద ♦ కంబుగోలదుగాని
సూనవత్తాధరసీధు ♦ వాని చొక్కు

గీ. బుణ్యచిహ్నంబు లఘునం ♦ బున ఘటింప
సిగ్గుపడుగాని ఖరనఖ ♦ శిఖరలిఖిత
జాతనూత్నక్షతాంకముల్ ♦ సమ్మతించు
నారజముమీఁరి యూఁదుర్వ ♦ హారహారః 12

తే. నిగమశాస్త్రబిధానంబు ♦ నేతిబీర
కాయయును బోలె నయదార్థ ♦ గాథ దాల్చు
వైదికాచారదూరప్ర ♦ వర్తనముల
నీటు విహరించుచుండు న వ్వీటిప్రోగు 13

క. వెడవెడ దుర్వ్యవహారపు
నడవడి గడిదేటి గురుజ ♦ జనము శిక్షింపన్

గడుసుపడి విప్రతనయుడు
సడికోరిచి వంకపరక ♦ చాటున్ మానెన్ 14

తే. తాతముత్తాతతండ్రులు ♦ తరతరంబు
చీమవలె గూడబెట్టి యూ ♦ ర్జితము సేయు
విత్తముడివోయె దత్కరా ♦ యత్తమగుచు
నురగదష్టుని మేని న ♦ త్తురును బోలె 15

సీ. దినవెచ్చమునకునై ♦ తనమేన గలసొమ్ము
కొదుకక బచ్చింట గుదువవైచు
సిందుగీసినరీతి ♦ నించుకించుక చేరి
గిలుబాడుదల్లిపై ♦ గిలపసింగి
సంత్రికిసిద్ధప ♦ త్రిములు దొంగిలిపోయి
పోయునంతకు నిచ్చి ♦ పోరయువిత్త
బుద్ధవడ్డికి నోర్చి ♦ మృత్యురూపములైన
సాహులచే బుణ ♦ గ్రాహియగుచు

గీ. గుద్ధవృత్తులు వృత్తులు ♦ గొలుచు గుత్త
చేలు గ్రామాంతములునా ది ♦ నేలలెల్ల
జనవరుల కమ్మజూపు నీ ♦ చ్చావిహార
వర్త వాడేమిగానున్న ♦ వాడొమీద 16

క. అతడు కళింగోద్భవుడగు
కతమునవో వేశ్యల జూప ♦ గనుగండక యా
గ్యతమస్వీకారమునకు
నితరుండై యుండె మునికు ♦ లేశ్వర వింటే

తే. పొందుబట్టుల నప్పులు ♦ పొడిచి పొడిచి
దొరతనంబున జుట్టాల ♦ దిరిసితిరిసి

నలఁగి శిశ్నోదరపరాయ ♦ ణత్వమునకు
బారమెఱుఁగక తిరుగు నా ♦ బ్రాహ్మణుండు 18

సీ. తనచెలులిండ్లయం దదన ♦ దాఁగివుడు తాఁగివుచు నింటి కన్నడుఁగు
జనక దురోదరార్జితము ♦ చౌర్యహృతం బన్యపతోఁ పపన్నమునఁ
జనటపిసాళివెచ్చముల ♦ జేర్చుచు గొల్లిటివైభవంబు దె
ల్లనడఁగ నవ్వేడంగు కడు ♦ లాఘవవృత్తికి జొచ్చినిచ్చలున

క. మితిగడచిన ఋణదాతలు
వెతపెట్టఁగ నూరుఁ జొరక ♦ వెలివెలి దిరుగున్
వతిగూడు లేక యాఁకట
గుతిలపడు నతండు దువ్వ ♦ గుత్తుకతోఁ జేఁ 20

క. పలువకు కూటికి నైనసి
ములు వేడం బోడ వోరవ ♦ జొచ్చినతఁడు పూ
వులు ముడిచినయంగళ్లై నె
కలకల వీ వెల్ల నవ్వ ♦ గట్టులుమోనెక 21

తే. పదను దివిసినకస్తూరి ♦ పాచియలను
పాయబాఱిన గూడు నీ ♦ ర్వట్లు మడుగు
గళితమణియగుసొమ్ములై ♦ కాన బడిరొ
దుర్విదగ్ధుండు గాంచి ♦ దూఱుచుగుచు 22

క. ఆలో నొకనాఁడాదు
శ్శీలరతుఁ డ యక్క యోగ్తు ♦ శిష్యుంచెడ సి
బాలిశు వని తనమగనిన్
గాలుర గొనివచ్చె మాత్రు ♦ భవనంబునకున్ 23

వ. ఇట్లు పంచయోజనమాత్రదూరంబగు తననూరనుండి వచ్చిపితృభవనంబుసొచ్చి యచ్చోటం గొన్నిప్రొద్దులుగడసి కొడుకు చెడునడవడికి నడలుకడలిం బడిసుడవడియొకపల్లిదండుద్రిల దీండ్రి

గలవచనరచనా చమత్కారంబుల నుదారముదారోపణకరణోపచా
రంబులఁ గొంతకొంతవంతకుం దొలంగించుచు మందిరముకుందారాధ
నాతిథిసంతర్పణంబులు నేర్పునం బచరింపించుచు జనయిత్రీదర్శితం
బగు మూలవిత్తంబగు నష్టావశిష్టంబగునది గుప్తము సేయుచు
బలు, శిశు, దాస, దాసీజనంబుల దన వారింగా మెలంగించి
నలంకువలకుం దొలగించుచు బుస్తకభాండగారంబు నిజభర్తృ
హస్తాంతరంబున నాశుశుష్కశిథిలబంధన యాచకపరిముఖోపద్ర
వంబులవలనం బాచి బ్రోచుచు విగళితసన్నాహంబగు గేహంబు
యథాపూర్వనిర్వహణ మనోహారంబుగా ననుసంధింపించి చదు
వుసంతసాగించి నడపించుచు నిజానుజ సర్వస్వసనంబునఁ దనగాసిం
బొందసి రాజానుగ్రహాలబ్ధంబులగు నకభోగగ్రామంబు లాత్మాగ్ర
సంబులుగా నొనరించుచు దప్పి దాటినమడి, మట్రి చేను చెట్లు
న్నపట్లరసి తనపట్టులం గాపు పెట్టుచు గుట్టికి నలంగియు సత్తమా
మలచిత్తంబు వచ్చునట్లు భక్తిశక్తులు మెఱసి పాటులంబడుమరం
దలిసౌందర్యంబు నని వాగ్వ్యజృంభణంబగు యౌవ నారంభంబును
ననచంద్రికావైభవంబును, వన కేళీపలాశదోహదంబునగుటకు నగి
చి నగచి తెగచి కడుపు చుమ్ములుచుట్టి కప్పురుట్టిపడం బొట్టు పొరల
గుచుండు నంతం జుక్క తెగిపడినవడుపున నెక్కడినుండియో యాశ
స్మికంటుగ నింటికిం జలిదివంటకంబు గుడువం జనుదెంచి తన్నుం
గాంచి డెందంబునం గొంచియుం బోరాక చేరిన నమస్కరించి తల
వంచికొని యున్న తమ్ముని గని కడిసి కౌదమనెలవంకలు నంక
లొత్తుచు నెత్తురులు చిలుకుచుం గుకవపదబంధంబునుంబోలె ససకల
పరివృత్తంబులై మదోన్మత్తమత్తకాశిని దత్తంబులగు నఖాంకంబులు
కతన గర్కశంబగునతని శరీరంబు కౌగిలింప నంగలించి శంకించి
యాసీమంతిని యొక్కింత బుజుస్వాంతయై యామర్వదగ్గు విదగ్ధా

షంబులోలయు సీమంతపుంబెండ్లి కొడుకన్నుగమ్మని హేతుగర్భితంబుగా న్వక్కర్ణవదించి యతండు తనకుంబుగ మకంబున బోన నుంకించినవాని సోకోర్వమి యెఱింగి తరంగితవిగయు సౌహార్దమార్దవ మధురంబులగు మాటల తేటలం బాదిరిపెట్టి యిందుబింబాబుముం బోని నిజనందనుం జెఱుతవాని మేనల్లుని నిందనుని చంకకిచ్చి యెచ్చటి కేగెదవు మీబా వబూతి నారగింతువు గాక నాక పాకంబులు నిమిషంబులోనం గావింతు నని నిలిపి వెరుకదెస నడగలసియున్న తత్కాలత్రింబునకు నేత్రసంజ్ఞ గావింగుటయును. 24

క. ఆపైదలి పాత్రిశ్వరు
త్రిపాదద్వయము గడిగె ♦ [illegible]తలవారిన్
[illegible]నిజని[illegible]సజ
తాపంబున [illegible] ♦ [illegible]ము [illegible]. 25

క. నిను వేల్పునకును [illegible]
యనిబలుపింపనకుం బోలె ♦ [illegible]
కనుగీటెనంతలోన నె
యను[illegible]నకుం దదగ్రజాత ♦ యమరించితిగన్. 26

వ. తలగడిగించి దాతపరి ♦ ధానము గట్టగ నిచ్చి లెస్సగా
[illegible]లకలయందుం గల్గుతడి ♦ యొత్తిచి కొత్రివ్వరు రావటించి మై
నులయుజచర్చ సేసి గృహ మాధవదత్తమనోజ్ఞభోజనం
[illegible] లోనంగ దల్లి తండ్రి ని[illegible]♦ పుత్రులు భర్తయుం దోభుజంపగ

ఉ. ఇష్టములైన వంటకము ♦ లిట్లు భుజించి యతండు వార్చి సం
తుష్టమనస్కుండై తనదు ♦ దొయ్యలి వీడ్యముచుట్టియీయం మహా
శిష్టుండువోలె దిన్నెపయి ♦ జిర్నగ వొప్పగ గూరుచున్నచోం
బుష్టి [illegible] స్తనముంగడపి ♦ ఘుచ్ఛి [illegible] పూర్ణచిత్తయై 28

క. ఇంతలు సంతలు నగుతన
సంతానము చంటపెంట ♦ సందడి సేయన్
బ్రాంతమున నిలిచి తమ్ముని
కుంతలబంధంబు విడిచి ♦ కుశలాశయ్యై. 29

తే. ఎలయుసీతాకారములతోడ ♦ నీప్సగుప్రిక్క
యాటుసంటులుపరికించి ♦ యాట్ల బోడిచె
గోరుముక్కుల దిగదువ్వి ♦ తూరు పెట్టి
నెఱుల గలిగినపేల న ♦ న్నింటి దిగిచె. 30

క. మెడమన్ను నలఁచి యలకలు
ముడిగొని నిజపాణిపద్మ ♦ ములు గసగసగాఁ
గడుగుకొని తనకు మరదలు
విడెమొసఁగుచు బసిమిపసిఁడి ♦ పెవలు గొనన్. 31

తే. చేటికానీతసీత ♦ సీన యగుచుఁ
బద్మకర్ణికఁ గొలువున్న ♦ పద్మవోలె
గుడిపలన నింతయొగగా ♦ గోమరు మీఱసి
బిడ్డచనుదాప్రవ నిట్లను ♦ బీఁ రు... 32

శా. ప్రారంభించినవేదపాఠమునకుం ♦ బ్రత్యూహమానంచునో
యేరా తమ్ముడ నన్ను జూడ జనుదే ♦ వెన్నాళ్ళనోయుండి చ
క్షూరాజీవయుగంబు వాచె నినుగ ♦ న్గో కున్కి నిరాశానయు
సీరాకల్ మది గోరు చంద్రపాడుపున్ ♦ నీరాకరంబుంబలెన్.

శా. శ్రీలాలిత్యము నిత్యశుద్ధియు గుణో ♦ త్సేకంబునుం గల్గి యు
ద్వేలస్ఫూర్తి దలిర్చుతండ్రియును న ♦ ద్భంజంపు ద్రైఁ ♦ తోచినన్
బోలుంగాక భవాదృశుం డితరుడై ♦ పుణ్యంబులుఁ బాసినన్
సాలగ్రామఖనిం జనించు నెకదా ♦ జాత్యల్పపాషాణముల్

క. ఏనమ్ముఁడు గడవగ ద
త్తానులు కసుగందు లగ్రి ♦ జుండవు నీవి
ట్లైనతటి నెంతదుఃఖమొ
యీ నీపోర్రి పాసపడెదు ♦ ♦ నిరుగురువులకున్. 35

సీ. పరమేష్ఠినుండి నీ ♦ తరముదాక విశుద్ధ
తరమైనవంశంబు ♦ దలచవైతి
తఁకిదార్క్రిక్కయున్న యీ ♦ తల్లిదండ్రుల జాల
పలుచనై సంతోష ♦ పఱచవైతి
వహ్నిసాక్షిగఁ బెండ్లి ♦ యాడినయిల్లాలి
నిల్లాలితాకార ♦ నోల్లవైతి
ధర్మశాస్త్రార్థవి ♦ త్తముల విత్తములచే
నలరించి విఖ్యాతి ♦ నందవైతి
గీ. శీలసుఖలాభ నిది పిల్లి ♦ శీలమనుచుఁ
జనువులి యెల్లఁ జిల్కుల ♦ చనువులనుచుఁ
గోడివారలు నవ్వ నా ♦ తోడ యేల
చేలవైతివి యీగుణం ♦ బేల నీకు. 36

వ. అది తదీయ దురాచరణస్మరణ సంతప్తస్వాంతయై యక్కాం
తారవమధ్య యమర్త్యోత్కంఠ కలకంఠకులకంఠ కాకలీలాపమాంబగు నె
లుంగు చెలఁగం గుంతితప్రబోధుండగు నాశునునిం గరలి పలికియు
నలుక మగిడించి యుదంచితప్రయోజన ఘటనాపారవశ్యంబున సామక
స్యంబుమీఱ నిట్లనియె

చ. పడఁబడఁ బాలుచుక్ వడఁకు ♦ పట్టినతల్లిని దండ్రి నేలలో
వెడలనితమ్ముగురిలన ♦ వీనకులాంగన నోరులేనియీ
తోడుకుల బంటుఁ బైద విడఁ ద్రోవకపోవగ నెందు నీకపా
ల్పడినది కర్ణనాదలనె ♦ భారతసంహిత సెప్పుచాడ్పునన్. 38

ఉ. నాదుసహోదరుండు సుజ ♦ నస్తవనీయనయప్రసక్తి బ్ర
హ్మాదుల మెచ్చఁ దేవతని ♦ యజ్ఞమునం గడుఁబూజ్యరాలనై
వేది యలంకరింతునని వేవురిలోపల నాడుకొందు నీ
వేదియు లేక సర్వగుణ ♦ హీనుఁడవౌట యెఱుంగదమ్ముఁడా 39

శా. వేశావేశముదాల్చి సర్వధనము ♦ న్వెచ్చింతుగా కేమి ము
క్కారుంబండునఖండ సేతువృతముల్ ♦ కాశ్మీరఖండంపుఁగే
దారంబుల్ తెగనమ్మఁగా జనుఁనె ని ♦ ర్ధారుండవే నెక్కనె
వారుఁ లేరె సహోదరాదులు కుల ♦ ధ్వంసంబునీకర్హమే? 40

ఉ. కామవికార మాత్మ నవ ♦ గాఢత దాల్చినయేని నిర్భర
శ్రీమెఱయఁగ రూపగుణ ♦ శీలకులోన్నతి గల్గువిప్రక
న్యామణులన్ సహస్రమయి ♦ నన్ వరియించి రమించరాదె యే
మీ మును తైగృహస్థులు ర ♦ మించుటెయొగ్గె కులాంగనాతతిన్.

శా. లోలత్వంబున మత్తకాశినులకి ♦ ల్లుం బొల్లునుం జెల్లగాఁ
నేలా వెచ్చము సేయ నెవ్వలన ను ♦ న్నీలాభ్యులుం జాలరే
క్రోలంబో జనియించువేశ్యనను నీ ♦ డ్యోల్లాభ మోతండ్రి దు
శ్శీలాగారము వారయావతము ని ♦ న్నీ నేటి పాటించునే. 42

సీ. నర్మగర్భోక్తులు ♦ నక్కటక్కులు వింత
నయగారములు బహు ♦ నాటకములు
పిలుపిచ్చువిద్యలు ♦ పీకవన్నియలును
బెలుచఁదనంబులు ♦ ప్రేలడములు
నక్రిభావంబులు ♦ వలకారిబాగులు
వలసియొల్లములును ♦ వట్టిపసలు
కేరడంబులు సాళ ♦ గింపులు కిల్బిషా
క్రీడనంబులు నడ ♦ కించుపగలు

గీ. బాసపోసనములు విడం ♦ బములు బ్రిములు
తేనిమచ్చిక లివియాది ♦ యైన వివిధ
దుగుణంబులప్రోవులు ♦ ద్రోహమతులు
వారకాంతల దడవిన ♦ వచ్చుగీడు. 43

చ. విడు మికనైననిట్టియవి ♦ వేకము మామకబుద్ధిపద్ధతిన్
నడువుము నీకుఁ గావలసె ♦ నా హరికొస్తుభమైన దెచ్చెదన్
గడుసరియచ్చకూళపలు ♦ గాకుల నిడుము చేయిమీఁదుగా
నడచినపూర్ణకాముడవు ♦ నాయనుజన్ముడవిట్లుసేయుదే. 44

తే. అక్కయీరీతి నయము బ్రి ♦ యంబుగలుగ
నానతిచ్చిన సద్బుద్ధి ♦ నాదరించె
జాలదినములనుండియు ♦ మైలపడిన
బడుగుగావున వా డన్న ♦ పానకాంక్ష 45

సీ. రాజాలయమునకు ♦ రాంపోకలు సేయు
మాసిన చదువులు ♦ మరల జదువు
నిన్నాళ్లు నెచ్చెలు ♦ లెదురైనఁ దలవంచు
కులవధూరత్నంబు, ♦ గుస్తరించు
నాచార్యజనము ప్రి ♦ త్యహాముసంభావించు
నర్థావళికి నుప ♦ హారమిచ్చి
యర్పించు కుతపవే ♦ ళాగ తాధికోటిఁ
బసి నేమ దర్శించుఁ ♦ బైరుఁబచ్చ

గీ. దండిప్రియుద్గమనీయంబు ♦ తాన యుదుకు
నత్రికాభర్తతో నవ్వ ♦ నల్పసరణి
గ్రామకార్యంబు దీర్చు నం ♦ గడికివచ్చి
తేనెపూసినకత్తి ధా ♦ త్రీసుతుండు, 46

వ, అతఁడొక్కనాఁడు. 47

సీ. గోమేధికోపలాం ♦ కురమానితంబులు
పుష్యరాగచ్ఛటా ♦ పుంఖితములు
వైడూర్యసంధాన ♦ వర్ణనీయంబులు
హరినీలకీలనా ♦ భ్యంచితములు
కురువిందసందర్భ ♦ గురుతరంబులు చతు
ర్విధవజ్రదళ సమా ♦ వేల్లితములు
మహనీయతరహారి ♦ న్మణిపరీతంబులు
సకలుషస్థూలమౌ ♦ క్తికయుతములు

గీ. పద్మరాగపరీరంభ ♦ భాస్వరములు
దంతవిద్రుమకృతసము ♦ ద్గకభృతములు
మాతృభూషలు సత్త్రికా ♦ మండనములు
నిజయువతిదార్చుసొమ్ము ల ♦ న్నియుహరించి, 48

క. ఒకనాటిరాత్రి పడుపడు
కకుఁ జెప్పక యిల్లువెడలి ♦ గాఢతరతమో
నికరము తనదగుతోడుగ
నొకరుఁడుఁ బేరడవిత్రోవ ♦ నూహనిఁ బోడెఁ. 49

సీ. సోకించు వృద్ధఘా ♦ సురుఁడాత్మపితృదత్త
దర్భను ద్రికముఁ జిత్తంబుగనగ
సత్త్రగా రిచ్చిన ♦ హరిసుదర్శనపుఁబె
రునకు ముత్తైమువ ♦ వనటఁ బొందుఁ
గోత్రగాఁజేయుంచు ♦ కొన్నముక్కరకునై
యడలుదుర్వారరై ♦ యాఁడుబిడ్డ
జామాత వెతఁబొందు ♦ వ్యామోహిన్యై నవ
గ్రహకర్ణవేష్టన ♦ భ్రంశమునకు

గీ. నెంతదుర్బుద్ధి యెంతదు ♦ ర్భ్రాంతి యహహా
సర్వధనములునద్దురా ♦ చారశీలు
మూచమట్టుగ నిలుదోఁచి ♦ యుడికిచనుట
యెఱుగరోగాక యవ్వేళ ♦ యెఱుకగలదె? 50

ఉ. మోవ దరంబుగానిధన ♦ మున్ బెనుమోపుగా వా డమర్చియే
తోఁవయుగాని పేరడవి ♦ దూతిహుటాహుటినొక్కరుండులో
జావున కంగలించి పెలు ♦ చం జనుచుండగ నొక్కనాటిసం
ధ్యావసరంబునం దొకపు ♦ ణ్యాంతిక ఘోరవనాంతరస్థలిన్ 51

మ. కరుణాదూరులు చోరు లంధతమసా ♦ కారుల్ పర ద్రవ్యహృ
త్స్వరతాంతఃకరణుల్ దురాసదులు వి♦శ్వద్రోహులుద్బాహులై
తిరు వాక్కుమ్మడి గ్రిమ్మ ఁమ్మగల సందీప్తాశుగ శ్రేణినే
సిరి ధాత్రీసురసూను గార్మకరవా♦శ్లిష్టాసులై యాసునన్ 52

క. కాయంబున బెదపెదపలు
గాయంబులుచేసెగాని ♦ కడువాడిమిన్
నాయమ్ము లమ్మహీసురు
నాయమ్ములు దాకవయ్యె ♦ నాయుర్మహిమన్ 53

క. ఒక నెత్తురుబొట్టునకుం
రక యసురులు వేఁపురోడియు ♦ గ్రామమున దొంగల
ఒకనిభు లాపతితుని దో
చికొని రయంబడర జనిరి ♦ చెట్టు కొకరుడై 54

క. కాపుకొడు కొక్కరుండా
కాపురుషుం దెచ్చెనింటి ♦ కడకనుకంపా
టోపోద్దీపితబుద్ధి ద
దాపద్వినివారణకై ♦ యాభిముఖుండై 55

సీ. పితృపరిత్యాగవ♦ర్ధితకిల్బిషము వోవ
నెత్తుకై వడి వ్రేళ్ల ♦ నెత్తురొత్తి
కూర్కుప్రాణముల మే ♦ లొక్కలుపుచాడ్పున గంట్ల
శాకినీకాండంబు ♦ సణిపిచూచి
సమయంబు గాదని ♦ శమనుదూతల ద్రోయు
జాడ మైనాటుశ ♦ స్త్రములు పెరికి
పతయాళువగుబొంది ♦ పడకుండుటకు గండ్ర
పురులిచ్చుగతి జాల ♦ బొత్తులునిచి

గీ. పట్టికూడును వేనీళ్లు ♦ పెట్టియొత్తి
గలుగువీడ్యంబులిప్పించె ♦ వలతియైన
వెజ్జు నెచరించి యరయించె ♦ విప్రసుతుని
కంటవత్తిదుకొని సైరి ♦ క్రిపభుండు 56

క. నిరనిలసంచారస్థల
మరయిక సుస్నేహపూర ♦ మాయుస్థితి యూం
యిరుదెఱగు బలిమి దుర్దశ
బొరయక దీపమ్ముపగిది ♦ భూసురు డెసగన్ 57

ఉ. తాన ప్రసంగముల్ దిగిచి ♦ తత్సరణిన్ దసపెంపుపెద్దగాం
బూనివచించు నక్కపట♦పూరుషు నిక్కమ్మునమ్మె నెమ్మదిన్
జానపదాగ్రగామి తన జాతియునాతియు గూడిదేవునిం
గా నిజదేశికోత్తముని♦గా, బరమాప్తునిగా, దలంచుచున్ 58

క. తలలోదల నాలుక పూ
సలలో దారంబు పోల ♦ జల్లినసీరుం
బలె వెలిమొఱుగక మనసులు
గలసి యభేదమున గాపు♦కడ నత డుండెన్. 59

క. కల దాశూద్రవసతి శశి
కల దా ననఁ జాలు నొకవి ♦ కారపుఁగోఁతల్
చలదాలోలకటాక్షాం
చలదామనిబద్ధతరుణ♦ జనకంజనమై. 60

ఉ. ఇంటికి నడ్డమాఁక యొక ♦ యింతయు లేక చరించువాని చే
నంటినఁ గందు గెందళుకు ♦ లంగమునం గలవాని మిక్కిలిం
గంటికి నించువానిఁ దెలి ♦ కన్నులవానిఁ బిసాళిబాఁపనిం
బంటది గోరుచారుకుచ ♦ పంజరకీరము గాఁ రమింపఁగన్ 61

సీ. పలువికారంబులఁ ♦ గలగల్పుఁజూపుల
తాకపోకల బయల్ ♦ పాఱఁ జేయుఁ
దమకంబు గమకంబు ♦ దత్త[illegible]బు రుహాత్తి
మానసుసాఁగినపజ్జఁ ♦ బోనుపుఁగోర్కి
కునుకుపాలిండ్ల పైఁ గొంగుజాఱఁగఁ గొప్పు
వీడ నూరక నవ్వు ♦ వెఱ్ఱినవ్వు
నేరాలిపట్టి బి ♦ ట్టొత్తి చెక్కిలినొవ్వ
గఱచి వా డేడ్చిన ♦ గౌఁగలించు

గీ. దంపసకి మోడు బుంజాల ♦ దండబెట్టు
దిట్టుమొట్టెలు బిగువంచు ♦ దెగికళాదు
వనిత చిన్నారిపొన్నారి ♦ వయసువాని
విప్రనందను గన్నంత ♦ వెకలియగుచు 62

క. దుర్లలితాతనువిలసన
నిర్లజ్జస్వాంత కాంతకో నేరుపు మెరయన్
జెల్లాటమాడు మోహము
[illegible]యి నరిల్ల సమ్మోహ సుగతోడన్ 63

తే. దృష్టిపాతంబు నొవిడి మై ✦ దెరలఁ బట్టు
ఫాలపట్టిక గనుపట్ట ✦ బాల చేల
నిటలయుఁ దలఁగట్టి యొకమూల ✦ నెఱుఁగు నేల
గుబ్లి సీరుట్టఁ బరచిన ✦ కొంగుమీఁదఁ. 64

ఉ. తేలెడు కన్నుదోయి నడ ♦ దేరెడు ముద్దుమొగంబు సారెకై
వ్రాలెడు గొప్పకొప్పు వసి ✦ వాడెడు నన్నువ కౌను తాఁకలం
దూలెడు లేఁతమేను నయి ✦ తొట్రిలుఁ నమ్మగ నాలి నాలి బా
గాలఘు వర్తనుండ రసికేయుఁగ జబాధితఁగాఁ దలంచుచున్ 65

క, యెవ్వనికి వలచెనో కో? యీ
జవ్వని యని యవ్వమీరు ✦ నరసోక్తులు తే
నవ్వులు ముడివిన పువ్వుల
రువ్వులఁ దనయుం దె సమధి ✦ రూపములగుటన్.

మ బళిరా దేరకు దేరదక్కె నిటులే ✦ బంగారుకుండంచు జం
కలు దాటించుచు గెంపుమోవి దొడుకంగా గుబ్బపాలిండ్లు వి
ట్టలనుంగా ముఖగంధపారణము సేయంగా గటిసీమను
త్పలపత్రాళి ఘటింపగా దివురుమిత్రద్రోహి మోహాంధతన్ 67

సీ. తలపువ్వు గడిగించి ✦ తను బ్రోకించెగా
యడవిజోరాహుతుం ✦ డైనదెచ్చి
కన్నబిడ్డలకన్న ✦ గారవంబున జన
విచ్చెగా నిచ్చలు ✦ నింటిలోన
గాసివాసక్లేశ ♦ కశ్మలత్వమడంచి
యనురక్తి బెనిచెగా ♦ యనుదినంబు
గురువుగా వేల్పుగా ✦ గూర్చుచుట్టంబుగా
భావించి కొలిచెగా ✦ భక్తియుక్తి

గీ. నెవ్వఁ డా రెడ్డియింటికి ♦ నెగ్గుచాలఁ
జేయు గుడినుండి గుడిత్రాళ్లు ♦ దీయుకరణిఁ
గపటనటనా నటుఁడు త్రాటఁ ♦ గట్టుబోయ
కాయజామేయసాయకా ♦ ఘాతభీతి. 86

చ. కరఁగిన డెందమున్ విడుపు ♦ గానని కోర్కులు పారవశ్యమున్
బొరసిననిట్టచూపులు గు ♦ ముర్కొను ముత్పులకాంకు రావళుల్
చిఱఁగినసిగ్గులుం గలిగి ♦ చీకటివేఁకటి రేలఁ జాల వా
లిరి తలిరాకుఁబోఁడియు న ♦ ళీకవిశిష్టుఁడు దుష్టచేష్టలన్. 69

క. మతిఁబాపమనక ప్రాణ
చ్యుతికరమగు తెగువ కతఁడు ♦ చొరఁబడనరకే
సతి కో దోషో మరణే
సతి కింభయ మన్న చదువు ♦ చదువంబోలున్, 70

ఉ. అద్దమరేయి దాఁక పొల ♦ మారసి మారసి లీముఖాహతికిన్
నిద్దురఁగాచి యున్నమగ ♦ నిన్ జగనీలిపిసాళిజంత య
మ్మొద్దియ సేవసేయ దొరక ♦ ముచ్చట యూడను మూఁగబోలె నే
సుద్దియు లేక కన్మొగిచి ♦ చూచుమనోగతిఁదోఁచు చెల్వనిన్. 71

సీ. పొన్నాకుపైతేనె ♦ సన్నచంద్రికమోవి
మాధుర్య మనక వే ♦ మాటుఁబొగడి
యామనిబుగబుగ ♦ లంగచంపకదామ
గంధంబనక పెక్కు ♦ గతులనెన్ని
పడనున్న పండ్లసం పద పెంపు పాలిండ్ల
బీరం బనక సారె ♦ సారెఁదలఁచి
తెలియ నబ్రిచ్చాయ ♦ వలమానికచభర
పత్రికటనం బనక మా ♦ టికిని మెచ్చి

గీ. దినదినంబును గసికాటు ♦ చెనకువలన
దప్పిదీరని తమకంబు ♦ దెప్పరంబుఁ
జూప సమకట్టి జారుఁ డ ♦ ప్పాఱుఁ డసతి
వెత్తుకొనిపోవనిందందు ♦ నెడరు వేచె, 27

క. ఆతఱిఁ దన్నగరీపతి
జాతరసాటించె డిసువి ♦ సర మనినతరసా
ఖ్యాతతవాతామయుని
ర్ఘాతాహతిఁ దూల గాలి ♦ గంగలకెల్లన్. 37

సీ. గోర్వెచ్చచమురంటు ♦ కొనిరి మస్తకముల
జలక మాడిరి నిశా ♦ మిళితవారి
కట్టిరి చిఱుతచౌ ♦ కములక్రొంబుట్టముల్
కాటుకదీర్చిరి ♦ కన్నుఁగవల
దిద్దిరి సిందూర ♦ తిలకంబు బటువుగాఁ
నక్కుఁగొప్పులవిరుల్ ♦ గ్రుక్కిరగ్ఘి
నింబప్రవాళమా ♦ ల్యంబులు వైచిరి
చిట్టిపట్టిధరించి ♦ రిట్టునట్టు

గీ. తరుణధావనధగధగ ♦ ద్దసనమణుల
హత్తుకొలిపిరి లేఁతపీ ♦ ద్యములడాలు
పర్వదినములఁ బామర ♦ ప్రమదలుదిత
నియమసంభావనారంభ ♦ నిభృతబుద్ధి. 74

క. ఎడ్డైతనపుఁగయిసేఁతల
రడ్డులు నడచిరి పురస్స ♦ రద్భార్యముగా
గుడ్డంబుచక్క గట్టిం
బడ్డమహాశక్తి దివ్య ♦ భవనంబునకున్. 75

వ. అమ్మహోత్సవం బజపరిథానంబగుటవిబుధసభయుంబోలియు మ
హాసురోదారంబును, తమోవికృతివిధేయంబగుట విధుబింబంబు
నుంబోలియు దారావియోగముదితంబును, బహుళధ్వని పరీ
తంబగుట సత్కవిత్వంబునుబోలియు నసాధువర్ణసంభాధబంధు
రంబయ్యెనయ్యెడ. 76

సీ. అంభోధరముక్రింద ♦ నసిఖూడు నై రావ
తియుబోలెసిడి వ్రేలె ♦ దెలివయోర్తు
చెందమ్మికొలన రం ♦ జిల్లునంచయుబోలె
నిప్పుటేట జరించె ♦ నెలతయోర్తు
తొలుసంజయుండవ ♦ ర్తిలునంచయును బోలె
నీగెబందిరిగుండ ♦ మింతియోర్తు
జలనీలిపై నెక్కు ♦ కలువమొగ్గయుబోలె
నసటూకునర్తించె ♦ నతివయోర్తు

గీ. కాంతయొక్కర్తు మూపున ♦ గండలిచ్చె
మారుగాలిచ్చె నొకసుధా ♦ మధువాణి
లలనయొక్కర్తు నోరితా ♦ ళంబులిచ్చె
శక్తిజాతరసద్భక్తి ♦ శర్తులెసగ 77

క. బత్తులు నునువాకత్తుల
మొత్తిరి పశుసమజముండ ♦ ములు చంపములొ
నెత్తురుధారలు ఘోరవి
పత్తిమిరనవారుణపరి ♦ భలు ప్రబలంగన్ 78

తే. పెలుచ గలుచొక్కు చెలువల ♦ తలకునెక్క
దోన దిక్కులతలకెక్క ♦ దొడగెదమము
దేవిగుడిలోన నొక్కొక్క ♦ దివియదోప
దోన నొక్కక్కచుక్కయు ♦ దోచె మింట 7

క. ఎడరగుట దెలిసిపాఱుం
బొడువడు గొనిచనియె మాఱు ♦ భూమికి నట సం
దడి బొమ్మ్మను పెండ్లాడెడు
వడువున గసుగాపుబూప ♦ వయసుమిటారిన్ 80

తే. కాపుగోడలు కంచంత ♦ కాపురంబు
బాలవంటికులంబుగా ♦ ద్వటెచియుటికె
మగని నటువెట్టి రెండవ ♦ మగని వెంట
సువిదలకు బుద్ధిపెడతల ♦ నుండుగాదె 81

ఉ. ఆకుమఱుంగుపిందెయను ♦ యంతిపురంబుచుబోలెనున్న రా
కాకుముదప్రియాస్య భయ ♦ గాఢతరత్వర నేగుగాని లో
నాకలి దప్పియున్ రవిక ♦ రార్తియు నెన్నదు మన్మథాస్త్రకీ
లాకులతప్తచిత్తలకు ♦ లక్ష్యమె తక్కినవొప్పులెవ్వియున్ 82

సీ. కరిసకంఠీరవా ♦ క్షతనఖక్షతజర
త్కరిశిరస్సుక్తశా ♦ ర్కరిలతలము
లంశాంతజంతుకం ♦ తాసృగు వ్యాఘ్రి
ముఖగుహాభాంకార ♦ ము ఖరితంబు
లశ్వద్విషద్విపా ♦ ణాగ్రినిగ్రిహావహా
త్ప్రస్త్రరప్రసవసా ♦ రభమయంబు
లజ్ఞాతరవికర ♦ వ్యాపారభూరుహా
చ్ఛాయానపాయాతి ♦ శైత్యఖనులు

గీ. గహనఘంటాపథంబులు ♦ గడచి నడచి
యొక్కపక్కణ మీక్షించి ♦ యూరడిల్లి
యవరవర్ణస్నుషయు బ్రాహ్మ ♦ ణాధముండు
భోయకులమున గలసిరి ♦ పొలుపుదక్క 83

తే. ఎన్నిజన్మంబులైనియు ♦ జన్నపిదప
గాని ప్రాపింపరానిధ ♦ రాసిలింప
జాతిగడెలోన నప్పాప ♦ జాతి తొలఁగ
కల్లు పెల్లాని వేటాడు ♦ గరుసుఁడొరసె 84

క. స్వఘ్రాణానిలసౌరభ
మాఘ్రాణింపగ మదాళు ♦ లాక్షటరతిన్
వ్యాఘ్రాదికభయదాటవి
శీఘ్రగతిన్ మెలఁగు నసతి ♦ చెలువ్రుఁడు దానున్ 85

మ. గతిమధ్యస్తన కుంతలస్తబక వీ ♦ క్షాగర్వదుర్వార యీ
సతిచేమానమె యూనమయ్యెనిక ని ♦ స్సారసంబుప్రాణంబు దా
ల్చుతగుల్ గాదనిరోసి యావృషలివాఁడెలుందూపుగ్రమ్మంటకా
హుతియాబ్రహ్మగెంద్రకుంభిచమరీ ♦ యూథంబునేఁబులున్

సీ. జళుకులువారలె ♦ నృగదంచివెదురుబి
య్యమును బువ్వ్యలవలె ♦ నలతిలోవి
పార్చిడించినకొత్త ♦ నంటకంబతిమాత్ర
ఘాతశరావపా ♦ త్రమునజాల
పట్టించి పలువన్నె ♦ వన్యమిషంబులు
గుట్టువాలఁగనుంచి ♦ వొక్కటముగ
గాచినగురునెయ్యి ♦ చేచాచజాలినం
తయుగుమ్మరించి త ♦ త్తక్రపూర

గీ. మొకయలాబుశలాటుఖం ♦ డోదరమున
బూన్చియటుడించి తానును ♦ బొత్తుగలసి
సామిదప్పాన్నకబళముల్ ♦ సామికొసగు
నగుచు జవులెచ్చరించుచు ♦ నిగురుబోడి 87

శా. కాపుం గెంజిఱుఁదాఁకుబోఁడి పరశో కబంతప్రాపింపుడుర్
వ్యాపాదంబున నాతఁడొందుఁగడ రూ ♦ పాజీవరాజాననం
దాపింఛచ్ఛదగుచ్ఛసచ్ఛవి మదాం ♦ ధన్ బంధురశ్రోణిపీ
ణాపాణింధమపాణి నొక్కప్లవక న్యంగూడి క్రీడింపగన్ 88

వ. అపవిత్రంబగుపుత్రలాభంబు దత్కళత్రంబునందు సంభవించె నిట్లానష్టపూర్వద్విజన్ముండు కష్టమార్గంబున నెలసి నెలతయుం దానును బ్రాలుమాలిమృణాళనాళపేశలంబగు ఫణాధరపరివృఢ ఫణాఫలకతలిమతలంబున నంటసిలంబడ నెడనెడం బెక్కుపాత కంబులుపార్జించుచువర్తించివర్తించి యొక్కనాఁ డొక్కరుండు నుం గుఱ్ఱకుమారయుగళంబు గుపితశరభనిభంబగు దానిగళ గళాయమాన గళసిగళనియమితంబుగ గేలఁగీలించి యొంటిపా టున వేటపైఁగలతివుట మాటాడుచు సమీపాపవీమధ్యంబు జొచ్చి యాస్ఫోటించి పిక్కచెదరక దిక్కులుపరిభ్రమించియదద భ్రమదవిభ్రమ భూయిష్ఠంబులగు మృగంబులం దెగఁజూచి యేచి కన్నిచ్చకువచ్చు పెక్కనంజుడులు చేవడించక కావడించి ప్రొద్దస్తమించునంతకు నిజనిశాంతంబునకుం బఱ తెంచునపుడు.

మాలిని. కుపితశమనచక్షుః కూ్రరమర్వారకీలా
స్ఫుటితమగువహ్నిన్ దగ్ధవాకీర్తియిల్ మ్రి
గ్గిపడియె మధుపానక్షీబజాయాతనూజా
తపరిజనయుతంబై దైవదుర్భావదృష్టిన్ 90

చ. తనగృహ మిట్లపత్యపశు దారధనాదులతోడ మ్రిగ్గఁగాఁ
గని వెఱఁగంది కందికను గ్రింతలముంతలఁబోసినట్లుబో
రనగడు బాష్పపూరములు ♦ గ్రమ్మఁగ నేడ్చుచుమూర్ఛఁబోయియు
ల్లస దెలిసెన్ వినిందితకు లవ్యవహార్తమనోబలంబునన్ 91

క. ఇలజడికిలఁబడి పలుమఱుఁ
దలదొర్చుచు వికృతమగువ ♦ దనమున లాలా
జలములు తీగెలుసాఁగఁగ
బలుకు నతండాలిగుఱిచి ♦ పరిచితరక్తిన్. 92

ఉ. ఎల్లరు నెల్లచోధనము ♦ లిచ్చి మృగాక్షులగొందుఱిగాని యో
పల్లవపాణి! యేఁ బరమ ♦ పావనవంశమునిల్చి కొంటి నీ
నల్లనిరూపు నిక్కమని ♦ నమ్మి ప్రియంబందిగాక నేఁడు వి
ద్యుల్లతికాధికాభినయ ♦ పూర్వహావమాటమెఱుంగనింతయున్.

ఉ. సన్నపుసిబ్బెముల్ గలుగు ♦ చన్నులఁబయ్యెదకొంగువాలఁగాఁ
గిన్నరవీణమోపి శ్రుతి ♦ గీల్కొన సారెలు చక్కనొత్తియు
ద్యన్నఖరప్రహారణములఁ ♦ దంత్రులు మీటుమనాలపించునీ
తిన్ననియొల్లు నాచెవులఁ ♦ దేనియలొల్కుచప్పుడ దలంచెదన్.

ఉ. ఈడఁజాతినాతికి హి ♦ హీ మహిదేవుడు చిక్కెనంచు నక్
రాకకుఁ బోకకున్ జనప ♦ రంపర కెంపగుచూడ్కిఁ జూచి యం
బూకృతమాచరించుటకు ♦ బుద్ధిదలంక కలంకముక్తచం
ద్రాకృతిఁబోల్చునీముఖమునం ♦ దమృతస్థితిగాంచిమించుటన్.

ఉ. పుత్రులు లేరె యెవ్వరికి ♦ భూమి మదన్వయవర్ధనుల్ భవ
త్పుత్రులవంటివారు మును ♦ పుట్టరుగాక తదాస్యకాంతి, త
ద్గాత్రవివృద్ధి, తద్భుజయు ♦ గస్ఫురణంబు, తదుక్తిలక్ష్మి, త
న్నేత్రసరోజపత్రరమ ♦ ణీయత, చూపఱఁజొక్కఁజేయవే.

క. అని తన యాలిని దనయా
లినిగని మఱికాని కుడువవ ♦ లె గూడ జలం
బునుద్రావవలె ననుచునన
శనమున నతఁడేఁగఁజొచ్చె ♦ జనగహనమహిన్. 97

క. కాఁగలపుణ్యుఁడు దుఃఖపు
వేఁగు వహించుటనెపోలె ♦ విషమాటవిలోఁ
దూఁగుచుఁదూలుచు నీరము
లీగుచుఁ దలవాంచి యురక ♦ యేగుచునుండెన్. 98

తే. నీచమగుమేను పొలుంగ ♦ వైచుకరణిఁ
బడి సరోరుహనేత్రుని ♦ పారకరణిఁ
నధమలోకంబువిడిచి య ♦ య్యమరపథముఁ
జూచుటకుఁబోలెఁ దనుతాన ♦ లేచు నతఁడు. 99

వ. ఇట్లనుద్దిష్టప్రయోజనుండై బహుయోజనంబులును నిర్వ్యాజనుండు నిరంబుభజనుండునై యాకుజరుండు పెక్కుదినంబులాక్రాంతమహాగహనవిహారుండై యద్భుత నిశాటపతిసక్షః కవాటపుటవిఘటనపటుచటులనఖరముఖరత్నాభలణాయమాన త్రిభువన భర ...ండగు నృసింహాండుకసంహృత వైకుంఠనగరనివాసుండైనిజయుం చేసియుండు నపుణ్యప్రదేశంబుం బ్రవేశించి. 100

ఉ. చేరువచేరువై కడుబ ♦ చేళిమమై తనుడాయుపూర్వసం
స్కారతపఃఫలంబునభ ♦ జద్వ్రజినావలినాశకృన్మృకం
కీరవదేవనిత్యసద ♦ నీకృతసంగమతీర్థరాజవా
ర్థారల నాడి తత్పరమ ♦ధామపతిన్ బలుమారు జూచుచున్ 105

సీ. ఒకయింత తప్పవే ♦ యక చూచుఁ బెఱవారిఁ
దలగొట్టుకొనిదుఃఖ ♦ జలధిమునుగు
బిలము తెలపుమంచుఁ ♦ బృథివిలోఁ జొరఁవాఱు
సమధికస్తంభోద్భ ♦ వము గమించుఁ
దిరియువాఁడును బోలె ♦ దెసలకుఁ జెయిచాఁచు
వొరగు నసాంబుః ♦ చొప్పదోగు

హా! పోయితే! యని ♦ యఱచు భార్యగుఱించి
బహువిధాసక్తి ♦ బ్రాంతిఁ బొందుఁ

గీ. జేరఁగారానిదర్శన ♦ స్థితి వహించు
బాడబస్ఫూర్తి లోఁగొన్న ♦ పగిదినుండు
దానవారాతి కాఁబూని ♦ తనవతార
ఫలకమును మున్నె తాల్చె నా ♦ ధరణిసురుఁడు, 102

క. ఉడుగనిపస్తులఁ జెవులను
గడియలునడ మేను వడఁకఁ ♦ గాలము గడవం
బడమిఁ బుడమి వేలుపు వడి
చెడి పుడమిం బడియె విగత ♦ జీవుఁడనయ్యెన్. 103

ఉ. ఈవిధమైన యయ్యధము ♦ హీనపు మేనపుడెక్కఁగాక ఘూ
కావలిదావకీలలగు ♦ నల్కలుముంగల మొల్కలెత్త దం
తావళజాలనీలమగు ♦ దండధరానుచరాగ్రణిబలం
బావలఁద్రోవలాఁచి వెస ♦ యాతనవుందనువాఁగి రేగఁగన్. 104

సీ. లలనాధరోష్టలా ♦ లాజలాన్వితమగఁ
గ్రోలెమధ్యము పేరి ♦ కులము నెల్ల
వావివర్తనలతా ♦ వావంత దలఁపక
కన్నిచ్చువడ దేఁచెఁ ♦ గామవికృతి
జనులు ప్రవ్వఁగఁ దిట్టె ♦ సడికోర్చి యార్జించె
బశ్యతోహరవృత్తిఁ ♦ బసిఁడిపోగు
కన్నపెట్టియుఁ ద్రోవ ♦ గాచికొట్టియుఁజంపె
లెక్కకుమిగులు భూ ♦ లేఖవరుల

గీ. మఱియు నీరీతికూరుల ♦ మైత్రివడసె
నితరపాతకములుచేసె ♦ నెన్నియేని

వీనిఁబోదుపుఁడు కట్టుఁడు ♦ వ్రేయుఁడనుచు
జమునిదూతలు బాధింప ♦ జడిసి యతఁడు. 105

క. ఆక్రోశంబొనరించె డి
శాక్రమన్నాదముగ వి ♦ శంకటగతి నూ
త్నక్రమమగు నా మొఱవిని
సక్రోధాక్రమణనిపుణ ♦ సంభ్రమ మడరన్. 106

మ. అమరద్రోహివిరోధి ము న్నచ్చట ర క్షార్థంబుగా నిడ్డచ
క్రము విక్రాంతివహించి భాస్కరసహ ♦ స్రాకారమై వచ్చి య
య్యమదూతావళి హావళిం దెరల వి ♦ ప్రాధీన బంధప్రతా
నము ఖండించె సఖండశీతారసిఖస ♦ న్నాహంబు దిగ్రాహింగన్.

క. శీకులును గాంధిశీకులు
నై కాలానుగులు గునుక ♦ నపుడరుదెంచెన్
శ్రీకాముక పారిషదా
నీకములు సుదర్శనాది ♦ నీరజములతోన్. 108

క. అరుదెంచి జముపురికిఁ జను
తెరువున మరలించి తెల్ల ♦ దీవి తెరువునన్
హరిభృత్యులు నడపించిరి
గరుడాంచితయానమున ని ♦ గమశర్మాఖ్యున్. 109

సీ. ఉత్తాలఫణిభుగ్గ ♦ రుత్తాలవృంతాని
లాశాంతఘర్మాంబు ♦ నయ్యె మేను
ప్రత్యగ్రముక్తాత ♦ పత్రిభవచ్ఛేష
వారితాతపమయ్యె, ♦ జాగుమాళి
సూత్రవతీశదో ♦ శ్వేతదత్తావకా

భృగు భరద్వాజ ప్ర ♦ భృతికృతస్వస్తివా
గ్భరముఖరములయ్యె ♦ బార్శ్వతలము

గీ. లరుణకిణసహస్రాభ ♦ మభ్రగంబు
నగువిమానంబు పైనెక్కి ♦ నిగమశర్మ
తీండ్రబుండేత్రుకోదండు ♦ తండ్రిబోలి
పరమధామంబునకుబోవు ♦ పథమునందు 110

సీ. ఆజానుదీర్ఘంబు ♦ లైహారిన్మణిమయ
స్తంభంబులకు గుల ♦ స్వాములగుచు
దివ్యగంధములను ♦ దేకించి విద్యుదం
కురరేఖలకు జోడు ♦ కోడెలగుచు
దలచుట్టుదిరిగిరా ♦ గలిగి పాండురపద
పత్రంబులకు బ్రాణ ♦ బంధులగుచు
సకలంబు వెలిగింప ♦ జాలి బాలార్కబిం
బములకు ననుబింబ ♦ పఙ్క్తులగుచు

గీ. నాల్గుచేతులు గాంచన ♦ నలినమాలి
కలు నెడదకన్ను లాస్యప్ర ♦ భలుచెలంగ
గుముదుడనువేర బరమేశు ♦ గొలిచినిచిలి
యున్నవాడాత డిప్పుడు ♦ నోముసీంద్ర 111

తే. పుండరీకుండు శంఖక ♦ ర్ణుండు వామ
నుండు కుముదాక్షుడును విజ ♦ యుండు జయుండు
సర్పనేత్రుడు ననుపార్శ్వ ♦ చరులలోన
హరికిగుముదుండు మానసీ ♦ యతవహించు 112

క. అమృతమయమూర్తి బుధహిత
విమలవిభోద్భాసి మసృణ ♦ విలసనశుభల

క్ష్మానుహితవత్సుఁడు విధుఁడట
కుముదానందప్రదాన ♦ కుశలుఁడుగాఁడే 113

శా. ఏవంభూతమహాప్రభావనిధిలో ♦ కేశుం జితక్లేశుమం
దావిర్భావహసైకమాత్రదళితో § ద్యద్దైత్యగర్వాంధకా
రావేశుఁ నరకేసరిన్ గొలిచి ని § త్యప్రీతినున్నారువా
గ్దేవీవల్లభ ముఖ్యనిర్జరులు త ♦ త్క్షేత్రాధిరాజంబునన్. 114

క. ఆనెలవున నర్ధనిశల
వీనులకుందోఁచు నేచి § విధినందనపై
మానికనాయకకృతఘం
టానాదము నృహరిబిగువు ♦ నగవుంబోలెఁ 115

క. ఆక్షేత్రంబున నృహరికి
దక్షిణదిశ నే వసించు § రత్పరమతినీ
యక్షులతో నీప్రమథా
ధ్యక్షులతో నినగేశ్వ ♦ రాత్మజతోడఁ

క. మాతృవధము పితృవధమును
భ్రాతృవధము గురువధంబు § ప్రకటించియునో
ధాతృసుత యలిగి సురపుర
నేతృత దెలివొందు నెట్టి § నీచుఁడు నచటన్ 117

క. కావున నరులకు దత్క్షే
త్రావాసమొనర్ప నైహి § కాముష్మికముల్
చేవలతులగుచుదలకొను
నావుఁడు నామృడుఁగటెంచి § నారదుఁడనియెన్

క. దేవ భవత్కృప నరమృగ
దేవమహాక్షేత్రమహిమ ♦ దెలిసితి నస్మ

ద్భావము ప్రమోద మేమఁ
భావము గైకొనియె జనియె । భ్రమమఁ దమనుఁ 119

క. దైవము తీర్థము క్షేత్రము
నావాచయములు గుహులకు । నడిగిన మీరల్
భావించి తెలుపుతత్త్వము
నావీనుల జ్ఞానపు మనుపు । ననుబుర వైరీ 120

తే. అనుడు నుడురాజమకుటు డి ♦ ట్లను నృసింహ
తీర్థమునకు భిదేళిమ । దిక్కునందు
సిద్ధమానవవినుతప్ర । సిద్ధి వెలయు
నాద్యమై ఘర్మవిరామ । హాసవంతి 121

తే. తీర్థసార్ధావతంస మ । త్తీర మభిమ
తార్థదశ్రీల జంద్రభా । గాఖ్య నంకు
నంను దపమాచరించి ము । న్నందె నిందుఁ
డమరతతిలోన రుంద్రభో । గాతిశయము 122

ఉ. తైర్థికు లర్థిగొల్వదగు । దానికి యోజనమాత్రభూస్థలిఁ
దీర్ఘపదాస్పదం బఖిల । దివ్యనుతివ్యవహారయోగ్యమి
ష్టార్థసమర్థనక్షమము । నైతమమున్ విరియించు బాతకా
నర్థము పౌండరీకమను । నర్థము దూషితరోషభూషణా 128

శా. నక్షత్రంబులకుఁ క్షపాధిపతికిన్ । నాకుఁ ద్రికియామాచరా
ధ్యక్షద్వేషికి భానుపుత్రికి । మరుత్కల్లోలినీవేణికిఁ
బక్షిశ్రేణికి బక్షివల్లభునకుఁ । భాసిల్లు దానఁ సమ
సత్క్షేత్రంబులలో ననూనమగు నే । తత్క్షేత్రమీక్షింపగన్

క. "ఇదమిత్థ"మ్మని యేనును
మది మితిసేయంగనేర । మాసీశ్వర త

ప్వదితపరిభావ మోపిన
విధమున వినిపింతు నీకు ♦ విను దృఢబుద్ధిఁ

తే. జమునిచెలియలు నిర్జర ♦ శైవలినియు
బెరసి మెఱసిన నడుచక్కి ♦ బేరుగ్రుచ్చి
ఋసులు తెప్పినతీర్థము ♦ లెల్లపాండ
రీకషోడశకళ బోల ♦ లేక జడియు 126

సీ. పాతక వ్రాతభూ ♦ జాతజాతానలం
బాశ్రితాభీష్టపా ♦ కాశసరము
విషధితాట్పర్యంక ♦ విహారణస్థానంబు
నిఖిలపుణ్యక్షేత్ర ♦ ముఖముగురుము
సముదస్మదాదినా ♦ నామరున్నాధంబు
వర్ణితాఖిలపుణ్య ♦ వైజనసము
దైత్యభిన్నగరయా ♦ త్రావరస్థానంబు
వాఙ్మనసామేయ ♦ వైభవంబు

ఆ. వె. వంకు వామదేవ ♦ వాల్మీకి వరతంతు
గర్గ గాధిపుత్ర ♦ గౌత మాత్రి
జహ్నుజామదగ్ని ♦ జాబాలి జైమిని
ప్రికరంబుపొండ ♦ రీకమనఘు 227

మహాస్రగ్ధర

కనసి గోడాళ్ళిలుబిడ్డన్ ♦ గగనకుసుమమున్ ♦ గల్గసి రాయిమాటల్
వినసీ ముక్తుండు వెండిఁ ♦ విపులబాడమసీ ♦ వింటివా పాండురంగా
వనిజానఃపుణ్యజన్య ♦ వ్యవహృతి గనవే ♦ వంకదుష్పంకశంకల్
పనరాశింజొచ్చునేర్లై ♦ వడివడియుడగున్ ♦ వారిజభూత్రిణనూతి

తే. క్షితి గురుక్షేత్రముఖమహా ♦ క్షేత్రతలము
లందు జేయన నశ్వరం ♦ బగుచు నిగుడు

దురితతతి గిట్టి నిజశక్తి ♦ దునుముఁగాన
మేటియాక్షేత్రమొకపరి ♦ పాటిగాదు. 129

క. దాన స్నాన నిధనఁ వాః
పానాదులఁ జేయనెట్టి ♦ ఫలములు పెఱవో
నానవి సకలముజేకుఱు
మానవులకు నందు నిమిష ♦ మాత్రమునందున్. 130

శా. భర్మస్తేయము బ్రహ్మహత్యయు సురా ♦ పనం బగమ్యారహః
కర్మంబుల్గృహదాహ ధేనువధవా ♦ క్పారుష్యముల్ మున్నుగా
దుర్మార్గుల్పచరించుదుష్కృతతుల్ ♦ దూలుఁ మృగేంద్రధ్వనిఁ
మార్గోర్మముల్ వను లేటిమూకలన ద ♦ న్నామంబువాకుచ్చినన్

సీ. ఉరసిజాద్రుతిపీఠ ♦ సరసిజాసనురాణి
పూర్వకోటిగ మహా ♦ పృతవదిత
గజవైరి వాహను ♦ గ్గాదేవి పశ్చిమ
కోటిగ లస్తక ♦ కోండసీమ
భువననాయకి గాఁగఁ బొగడొంది యోజనా
ర్ధము విస్తృతీయుదద ♦ ర్ధంబునిమఫ
గలిగిన తక్షేత్ర ♦ కార్ముకంబుధరించి
జగదేకధన్వి శ్రీ శార్ఙ్గపాణి

గీ. తీర్థశరములు దొడివి యు ♦ దీర్ణకలుష
విషమలక్ష్యపరంపరల్ ♦ విఱుగ జేయుఁ
గాన నదియు శరణ్యమై ♦ దీనుమిగులు
నైహికాముష్మికాకాంక్షు ♦ లగునరులకు, 132

తే. ఆత్మనామవసచ్చతు ♦ రక్షరముల
యుగదఁ బురుషార్థములు నాల్గు ♦ నసగి పెసగి

తలలుముదిరినదురితదం ♦ తావళములఁ
బౌండరీకంబు హరిలీలఁ ♦ జెండివైచు. 133

శా. ఆక్షేత్రంబుననుండు నట్టనడుమన్ ♦ యక్షాక్షకేళీ రతుం
డక్షోభ్యుం డజరుం డనాదినిధనుం ♦ డక్షామరక్షామయుం
డీక్షామాత్రకృతాఖిలుండు సనక ♦ క్లేశుండు కృష్ణుండు ప్ర
త్యక్షుండై యనుఘుఁ డనున్నవి యుమా ♦ ప్రాణేశుదోనిట్లనున్

క. అద్భుతమయ్యెడు నిఖిలజ
గద్భరితుఁడు యోగిహృదయ ♦ గమ్యుం డచ్చో
నుద్భవమొందుట కీకధ
సద్భద్రానోకము సుప్ర ♦ సన్నత ననుడున్, 135

ఉ. ఆ పురవైరి పల్కు గల ♦ హాళి గుశేశయపాత్రి విన్న మున్
ద్వాపరముజ్జగింపుతఱి ♦ దాంతుఁడు శాంతుఁడు హ్యాద్రిపక్షశి
క్షాపటునేత్రవిష్ణుపద ♦ సాధ్వతభక్తియుతుండు జవించె ని
ష్పాపుఁడు పుండరీకుఁ డనుఁ బ్రాహ్మణుఁ డొక్కరుఁ డక్కజంబుగన్

సీ. పాతకంబులఁ బాచ ♦ బాగాళ్ళముగ జేయుఁ
గనుగొన్నమాత్రమే ♦ క్షంబునొసఁగు
మిన్నగ్గు పుష్కరం ♦ బునకు నల్లగ్గు పం
పకు నిది యగుఁదగుఁ ♦ బ్రకటమహిమ
హింసాసరఃప్రతి ♦ బింబమై పర్వ స్వ
ర్గద్వారమునకంటు గరము మీఱి
యగుఁజంద్రభాగ మ ♦ హాపుష్కరిణితటం
బునఁ జూత ఖర్జూర ♦ పనస జంబు

గీ. కాంచనయుతంబు నృత్యచ్చి ♦ ఖండికూప
దిష్టబరపుష్ట గాయద ♦ కేందవిజుష్ట

మలస కల్హార పవన స ♦ మాగ్రిగ్రిదట్టము
నైన యాశ్రమమరించి ♦ యందునతఁడు. 137

సీ. నిండుమనంబున ♦ నుండునారాయణుం
డెఱింగించెనో నీట ♦ వఱలునునికి
నొసలిలోపలిచక్కి ♦ నెసగు చంద్రుఁడుదిద్దె
నో మింటవ్రేలెడు ♦ దీపసంబు
మూలాలవాల స్థలి ♦ లేలిహాసంబు
గొలిపెనో పవనంబు ♦ గ్రోలునేర్పు
కమలంబు లిరుమూరు ♦ గఱపెనోసూర్యావ
లోకనంబునకాత్మ ♦ లోగను ధృతి
గీ. యనఁగ దత్త్రిక్రియలయందు ♦ నలతలేక
భూరికైవల్య సామ్రాజ్య ♦ భోగకాంక్ష
గాఢవిస్ఫారరక్తిఁ ద ♦ పంబొనర్చు
కుఱిచి ముల్లోకములును గ ♦ గ్గోలుపడఁగ. 138

గీ. భక్తిసంయుక్తి యను పోత ♦ పాలనొయ్యఁ
బెట్టుకట్టుచు మునిశాఖి ♦ నిట్టచూప
నిజమనోమార్గసంపన ♦ న్నీలవర్ణ
కైతవంబున లోఁ జేగ ♦ గలయ నూరె.

గీ. పుండరీకాఖ్యుఁడగుటనో ♦ పుండరీక
నేత్రభృంగంబు తనలోన ♦ నెలవుకొనగ
క్షితిసురేంద్రుఁడు తపమిట్లు ♦ చేయుచున్న
కాలమున నేగె ధర విష్ణు ♦ గనుగొనంగ.

గీ. డెందమునఁ బుట్టునలత ము ♦ కుందు వలనఁ
దీర్చునూహించి చనుమహీ ♦ దేవికొనఁగె

కలశపాథోనిధానంబుఁ ♦ గన్నుఁగవల
దెలివి బలితంపునమృతవ ♦ ర్తియునుబోలె. 141

సీ. నీరజోదరయోగ ♦ నిద్రావరణసీమ
చతురంబు సితసామ ♦ జప్రభువునకు
ప్రౌఢబాఢప్ర ♦ పాకల్పనము సూతి
కాని కేతనము పు ♦ ష్కరసదనకుఁ
గామధుక్సంధాన ♦ నీమధ్యదేశంబు
రసవతీ దేవతా ♦ నిసరమునకు
గోత్రభిల్లోకచ ♦ కోరదృగ్గోత్రంబు
మాకురాస్థాన మ ♦ మర్త్యహారికి
గీ. కాయమానంబు బలిగృహం ♦ గణనసునకు
సకలవాహనలకు ఁ నా ♦ ళీకపదంబు
సారలోహారగము భూధ్ర ♦ వైరిబద్ధ
బుద్ధి రఁగొంచియున్న దం ♦ భోళికద్ధి 142

చ. అమితపిశాచ భర్తృత్రిపు ♦ రాంతకుఁ బొందిన రాజశేఖర
త్వముఁ బెనుగొల్లఁడచ్యుతుఁడు ♦ దాలుచు శ్రీపతిభావముఁ మరు
త్కమనులు కూటిపేదలటు ♦ గాక సదా యమృతాన్నభోజులౌ
క్రమము సుధాబ్ధిపుణ్యమునఁ ♦ గల్గినదంచు నుతించులోకముల్.

ఉ. ధేను గజాశ్వగత్న సుద ♦ తీ ప్రముఖాఖిలవస్తుకోటివై
మానికభర్త ముగ్గనియు ♦ మచ్చరమారఁ బయోధిలోఁతుగా
కోసనెసకొల్పెనో బలు ♦ మొగుళ్ళవిప్లుమకరీమపిండి రే
ఖానిభవృత్తి నత్తెఱగు ♦ గాకలనీరవిద్రాన నేటికిన్. 144

శా. అంతర్మగ్నదిగంతదంతికటని ♦ ర్యద్దానధారార్ఘురా
క్రాంతంబుల్ నిజవేగభగ్నవపురుగ్రగ్రాహముల్ మేఘఘో

పాంతేవాసివిశంకటధ్వనులు నా ♦ గావాసగాహుల్ పయ
స్సంతానంబులు గ్రాలుపాలకడలిన్ ♦ జాగ్రత్ప్రచారంబులై

శా. మాణిక్యంబులు మున్నగానిగుడుభ్రా ♦ మ్యద్భంగసత్వంబు ల
క్షీణశ్రీగరలన్ జలద్విపకర ♦ చ్ఛిన్నప్రవాళద్రుమ
శ్రేణిం గర్వముడిగ్గి యౌర్వదవసం ♦ శీర్ణంబులై కానన
క్షోణుల్ వోలె దలిర్చునిచ్చలుసుధా♦కూపారపారస్థలుల్ 146

క. తరుణప్రవాళశోణో
దరతలమై శంఖచక్ర ♦ ధరమైవరపు
ష్కరపుష్కలమై హరికర
సరసీరుహ మనగ గలశ ♦ జలనిధిచెలగున్ 147

తే. నూత్నవీచుల సముత్పోష ♦ రత్నపుష్ప
నికరనిబిడసమగునీరు ♦ నించి నెచ్చి
యబ్ధివేలాసమాభ్యాగ ♦ తాతురాచ
తార్థులకు నర్థిబావార్ఘ్య ♦ మాచరించు

తే. వార్ధి నానర్తగర్తవ ♦ ర్తులగుచు
నుపరరత్నాంశువులు గ్రమ్మ ♦ త్రిదశులమరి
తరులు నాకంగ దన్మూల ♦ తలము లమృత
సేకమున వెండి చిగిరించు ♦ చిగురులనగ 149

వ. ఇట్లగణితగుణాభిరామంబగు సముద్రసమయంబున సంగ్రామభీమం
డునుం బోలె బెనువాలుగంటులం గనుపట్టి కుశలభటవిముక్తం
బగు విశిఖంబునుంబోలె నెల్లకంనాపులను మీనాళిపాటలస్ఫురితంబై
జరఠవిలోచనంబునుంబోలె నీరుపాపలం బొడువుటగలిగి పేదవడి
నపుడమివేలుపుంబోలె బలియింటివాకిటనడంగి వీరభద్రగదా
విదారితంబగు పూషార్కువదనగహ్వరంబునుంబోలె బలువరుస
బిగి దెరల నొరలి మతంగకులకన్యకయుంబోలె బలుకందగు

నిలుకడ దాల్చి విభావరీవిరామసమయంబునుంబోలె వెల్లదీవియ
లమించుటకు గుఱియై మఱియు నొక్కొక్కచోట గుముదో
దర విశదంబులు నొక్కొక్కయెడ నీలోత్పలమాలికామేచకం
బులు నొక్కొక్కకడ శుకచంచూపుటపాటలంబులు నొక్కొక
చక్కి శుక్తిశబరోదరంబులు నరుణోపల పట్టంబుగం బొట్ట
వెంచుచు నిట్టలంబుగ మిట్టించు వేలానిలసముద్ధూతనూతనశీకర
నికరంబులవలన నలినభవాండంబునకు గర్పూరకరండభావంబు
నుత్పాదించుచు నుత్తాలతాలస్కంధపలాశకులాసితద్యుతికూలం
కషంబులగు శైవాలవల్లీమతల్లికలనల్లిబిల్లిగొనునుల్లోపప్ర
వాళ శాఖాశిఖలవలన నుదవాసక్లేశంబున నుద్ధుకుడిచి వెలుపటి
కిం బుటమెగయుచును ద్వామఘూమఘోరణీవ్యాజంబునం దలలు
పీచ నీడాడంబొడచూపు నిబడబడబానలకీలాకలాపంబులశంక
నంకురితంబు సేయుచు సలిలకరటి చటులతరరదనశిఖరవిఘటిత
గర్భగిరిగైరికసంక్రమణారుణంబులగు మృదుసముదితరంగ కిశో
రంబుల చేతి బిహితావకాశంబై లక్ష్మీనారాయణశరీరారూఢవి
సృమరఘుసృణ రజోరంజితంబును తదీయవిలుంఠనాఃస్యాతత్ప్రీ
డాపీడనంబునగుతలిమతలింబువిలసనంబు వశీకరించుచు సాత్త్వి
కుగ్రియ విధుపిజృంభణముదితంబును బంటకారుపగిదింబ్రసన్న
శరీరంబును సత్యలోకంబు నాకృతింగమలభూయిష్ఠంబునువిలా
సిసీకరంబుకరణి వివిధమణికిరణపుంజరంజితోర్మికంబును బరబ్ర
హ్మంబువిధంబున సహార్యపదంబునై యొదవునాఅవకడలిపుడమి
ముద్దియకుఁ దద్దయు బ్రియంబు పుట్టించె నిత్తెఱంగున 150

ఉ. ఎన్నగ నింతరత్నచయ ♦ మింతగభీరిమ యింత దానసం
పన్నత యింతశుద్ధియని ♦ బ్రహ్మయునోరు మెదల్పలేనియ

త్యున్నతిగన్న పెన్గడలి ♦ నుత్థితమై వెలిదీవి చెన్నగుఁ
వెన్నెలమేటిలోన బ్రభ ♦ వించినకప్రపుగొండకైవడిన్ 151

శా. భూతాతంక మపేతపంకము బుధ ♦ స్తుత్యంబు నిత్యంబు వి
ఖ్యాతం బాతపశీతవాత సహ సాం ♦ ద్రానందయోగీంద్రసం
కేతం బాతతభూతిభూతిలకల♦ క్ష్మీకారితోరంబునై
శ్వేతద్వీపము దీపితంబగు జగ ♦ త్సేవ్యైకభవ్యోన్నతిన్ 152

ఆ. వె. వణకుగుబ్బలికిని ♦ వైడూర్యశృంగంబు
మొలచినట్లు మిన్ను ♦ మోచియున్న
తెల్లదీవియందు ♦ దీపించువైకుంఠ
పురము కనకవప్ర ♦ పరివృతంబు 153

ఉ. సారసువర్ణసారమయ ♦ సాలవిశాలము సీలవర్ణసం
చారచమత్క్రియాచరణ ♦ శాలియునై పుపిచెన్నగుని మహా
మేరుపుకౌఁగిటం గొలుపు ♦ మీఱ్ మహోత్కటకూటసంచర
ద్వారణరాజమై సొబగు ♦ దాల్చినరోహణశైలమో యనన్

సీ. త్రైవిక్రమాంఘ్రిమున్ ♦ తవిలి వీకినపద్మ
జాండఖండములీల ♦ నలరుగోట
పలుమాఱు గమదాధి ♦ పతిపూని డించుమం
దరములభాతి సౌ ♦ థములు వెలయు
నిజవిహారార్థంబు ♦ స్పృహారియై హరిచేయు
వసతులో యన గేళి ♦ వనము లెసగు
శాంబరీ మత్స్యసం ♦ చారోచితాపర
శరధులకిరియ బద్మ ♦ సరసులమరు

గీ. నఖిలభువనాంతరాళపు ♦ రాధిదేవ
త వితానంబుతత్సేవ ♦ కైవసించు

సరణిఁ జూపట్టునురు నగర ♦ త్నమయపూర్ణ
రాజవదనలు వైకుంఠ ♦ రాజధాని 155

సీ. జలధిపుత్రీవాత్స్యఁ ♦ జలిదాఁకెఁగా యని
యక్కునఁ గుదంద ♦ యలమి మలమి
పాఁపమ్రుక్కుమూఁకొత్తి ♦ తాఁయిడి బాంచెగా
యని నెన్నఁపొత్తుల ♦ నునిచి యుఁకఁచి
వావో యిఁవాపోయి ♦ పసినాఁడి యూఁకట
బెగడెఁగా ననియుగ్గు ♦ వెట్టివెట్టి
పెనుజీకటులఁగ్రమ్మ ♦ వెక్కలైటవసిఁయించి
వెలుఁచెగా యనిపుల్లఁ ♦ విఱిచివిఱిచి

గీ. మంచిలక్షణములఁ బుట్టు ♦ మచ్చవాఁడు
నేత్రములువిచ్చపట్టియూఁ ♦ నెత్తుగొంగు
నటులనేతెంచి నెవ్వరి ♦ కాదొసఁగునుము
విలయహరి దెచ్చి పెనుతుఁ ♦ ప్వాఁసతులు 156

వ. మఱియు నప్పురంబు పలుచెఱలుతిరిగినప్పుట నాకస్థలంబును సర్త్నపదేశంబును బోలె తెప్పవాఁరెంగలిసి గజగ్రహాణాసం విధానంబును సుమనుఃబోలె పెన్కుపట్టులఁగనుపట్టికురువింద మందిరంబును కిన్నరమానిస్వరుంబోలె హరికి నిగనుహాయును మాధవునకు నుపవనవిశేషంబును చక్రికి శ్రీఖండతరుకోటరంబును నై యపరం బుహమినిపుణాలుగంటి తపపుమెచ్చుచుం జొచ్చి వియచ్చరసంబాధబంధురంబు నిసర్గశృంగారతరంగితంబు నగు రాజమార్గంబున జనిచనిముందట నేత్రసన్నిహితజగత్త్రయంబునుంబోలె బహువిధజనాకీర్ణంబై యుదీర్ణవైభవంబున వర్ణింపందగి బృందారక ద్విరదంబు చందంబున వలభిదాదూర్ధోపరిభాగంబును జాంగలక్షేత్రంబు వైచిత్రియవనికామహి

తంబు నాటకసంధానంబునకై వడి శుద్ధమిశ్ర విష్కంభ సంభృ
తంబునదధీచి శరీరంబుకరణి సురభిగోముఖావిద్ధంబునై యొప్పు
గూఢపదతల్పు దివ్యభవనంబు దలఁచి విరసజనహృదయంబులం
దగులువదనిబ్రహ్మవిద్యయుంబోలె నచాహ్వప్రకారంబున సప్త
కక్ష్యాంతరంబులతిక్రమించి ముందట. 157

సీ, నవసుధా పరిభారంబు ♦ నివహా ముబ్బెడు చోట్ల
మోఁగుఁబుత్తడికోట ♦ మొఱయు చోట్ల
నిగిడి యూఁగుల రొప్పు ♦ నెలకట్టుగల చోటఁ
గల్వ కావిరి కాగు ♦ క్రమ్ము చోట్ల
పలుకుబొమ్మలక ♦ ట్టాపు లూగెడు చోటఁ
గొలకులకొలకులు ♦ గొలుకుకు చోట్ల
గంధర్వగాంధర్వ ♦ గంధము వసు చోట్ల
నగన శీతనములు ♦ గాఁపు చోట్ల

గీ. పనము యోగిన శేల్యాని ♦ ప్రాగసమాధ
సౌఖ్యసాపదనిగ పాయ ♦ స మహానాయ
సిద్ధి మలకించు చోట న ♦ సేమభువన
వివిధధర్మంబు లావిర్భ ♦ వించు చోట్ల 258

క. బహుయోజనవిస్తీర్ణము
బహునారీజనయుతంబు ♦ బహువిధమహిమా
వహము నగునొక్క కేళీ
గృహమున నానందకేళి ♦ కితమానసుఁడై 159

మ కలదోఃకంకణఝుంకృతంబుల మరు ♦ త్కన్యల్ సుధాబిందుపి
చ్ఛిలనీహారమయూఖబింబసదృశ ♦ స్వచ్ఛాననశ్రేణి వ
ర్తిలనొయ్యుయ్యెలనూపనూపురఘణాభ్ర ♦ ప్రేంఖోళికల్ లచ్చిని
ట్టలపుంజస్సవ బోలు మున్నొనగుమం ♦ డాచేసియుల్లాసియై 160

క. దీపించువానిఁ ద్రిభువన
దీపకుఁడగువానిఁ జంద్ర ♦ దినకరమయపీ
ఠా పాతదళితనిజభ
క్తాపద్ధ్వాంతప్రవాహుఁ ♦ డనదగువానిన్. 161

తే. నగవు నురువులు మణిపూర ♦ నలినహంసి
కుంతలగ్రాహములు నేత్ర ♦ కుముదరుచియుఁ
గలుగు తనుకాంతికాళిందిఁ ♦ గన్నతరుణ
తరణియనుబోని యురమురఁ ♦ ద్నంబువాని. 162

తే. పుండరీకతపోజాత ♦ భువనపీఠ
విన్నపముసేయు నజునాస ♦ వీథిఁ గేలు
సాచి హేమాద్రికంధరా ♦ సక్తమేఘ
మాలికంబగుగగనంబుఁ ♦ బోలువాని. 163

తే. లలితలక్ష్మీనఖాంకుర ♦ లాలనమున
గమ్రకల్హారదళగంధి ♦ గౌరవమున
నతులమై పద్మరత్నచం ♦ చాత్రిపమున
నొప్పుమీఱిననునుసేస ♦ కొప్పువాని 164

తే. ఊరుయుగళంబుమీఁద జై ♦ ల్వారునడిమి
దానవంబునెపంబున ♦ దనుజసదన
నిర్మిత స్తంభసంభవ ♦ నిజపురాణ
పురుషహరిలీల దెలిపెడు ♦ పొలుపువాని 165

తే. అభినవాయాతు దనపుత్రి ♦ నజునిగాంచి
నంతసంబున నాభివే ♦ శంతజలజ
ముబ్బి వెలిగ్రాయు పుష్పాడి ♦ యొఱపునెఱపు
హాళదిపుట్టంబు కటిసీమ ♦ నమరువాని 166

తే. అడుగునడుగుల బొడముచు ♦ హ్నాంపుమీల
మేనిచిప్పలువోలెనా ♦ నా నిలింప
కనకకోటీరహీరాగ్రి ♦ ఘర్షణమున
మెఱుగువచ్చిననఖపఙ్క్తి ♦ మించువాని

తే. ఆద్యు బ్రణవస్వరూపు వే ♦ దాంతవేద్యు
మోక్షవిద్యోపదేష్ట ని ♦ ర్ముక్తజనను
విష్ణు బ్రభవిష్ణు నిత్యవ ♦ ర్ధిష్ణు గాంచి
మ్రొక్కె నారీజనోచితం ♦బుగ ధరిత్రి 168

క. మ్రొక్కి వినుతించె దనమది
నెక్కొనునెగులెల్ల నేల ♦ నెలతుకకన్నీ
రొక్కొక్కబొట్టు మెఱుగుం
జెక్కుల దిగజాఱ గోర ♦ జిమ్ముచు హరికిన్ 169

క. బలువేగునొప్పి నిమ్మో
నిల పలికినపలుకుకతన ♦ హృదయము గలగెన్
నలినోదరునకు నిలయా
నిలయాతాయాతచలిత ♦ నీరధివోలెన్ 170

వ. ఇవ్విధంబున నమ్మధుమథనుండు వసుంధరమీఁదంగల కనికరం
బునం దరంగితంబగునంతరంగంబు తదభిరక్షణంబున కభిముఖం
బుగావించి యటనున్న యకాండప్రళయంబగుపుండరీకుతపోద
హనంబు దురవగాహంబును ద్రిభువనదాహ దోహదోహళంబు
నగునని విన్నపంబుచేసి డాసియున్నవిరించిం గించిత్ప్రహసితాన
నుండై కనుంగొనుచు 171

సీ. శాంభరీకచ్ఛపే ♦ శ్వరకంఠసందీప్త
తాపింఛవల్లిమ ♦ తల్లియనగ
బవనపారణపతి ♦ స్ఫాటిక స్తంభజం
భద్విషన్మణిసాల ♦ భంగి యనగ

సహసవరాహదం ♦ ష్ట్రాఖనిత్రప్రోత
కనకాక్షఘనశాల ♦ ఖండమనగ
గకుబంతకరివర ♦ స్కంధసింధుద్వీప
సాంసారికాసిత ♦ హంసియనగ

గీ. భూరిభూభృచ్ఛిఖోద్యన్మ ♦ యూరియనగ
నృగు భగీరథ భరతాది ♦ నృపభుజాగ్ర
ఘటితకాలాగరుస్థాన ♦ కంబనంగ
దగువసుంధర గృప బల్కు ♦ దైత్యభేది 172

శా. ఓయంభోరుహపత్రనేత్ర మది నీ ♦ యుద్వేగముం బూను నై
తేయప్రియనృపాన్వవాయముల మ ♦ ర్థింతున్ భవద్భారముం
బాయంద్రోయుదు జేయుదున్ సుఖులగా ♦ మద్భక్తి యుక్తాత్ములన్
మా మామానుషమూర్తినై ప్రోడమి నా ♦ నాపక్రిమక్రీడలన్.

సీ. కూర్చి సింహారాతి ♦ దారితద్విపకుంభ
కూటముక్తాశుక్తి ♦ గోస్తనములు
బటువుగ దాపాతని ♦ ర్భగ్నసైంధవశిర
స్స్రవదస్రకుంకుమ ♦ స్థాసకములు
శరయూనరస్కేతు ♦ సౌవర్ణకింకిణీ
కుసుమగుచ్ఛచ్ఛటా ♦ గుంభనములు
ముసలమర్దితపదా ♦ తిసహస్రభూషాస
వీణరజఃపటీ ♦ వేల్లనములు

గీ. విజయలక్ష్మికి నైపథ్య ♦ విభద మొసగి
చటులరోషకషాయితా ♦ శయవిరోధి
యూథమథనక్రియాహేతు ♦ యుద్ధకేళి
నేలి సీకిత్తునానంద ♦ మోలలాంగి 174

వ. మత్కృతంబులు మదీయరచితంబులు నగు నగణితాహవక్రీడ
నంబుల సక్రోధవిరోధివధం బొనరించి తదీయకంఠనాళక రాళ
రుధిరధారాసారంబుల నీకుం దాపోపశమం బాపాదించెదపాప
కారినిరసనంబు నాకు నవశ్యకృత్యంబగుట యెఱుంగువే యు
త్తరంబగుభవద్వారంబు తొలంగించుటయకాదు. సముత్పాదిత
త్రిభువనోపప్లవంబగు పుండరీకతపోదహన విహారంబువారించు
తలంపునున్నయది. యిన్నలువ యిప్పు డీటమున్న తన్నిమిత్తం
బని పనివిన్ననాఁడు ఎన్నికదినంబులన్నియు శుభోదర్కంబు
లయ్యె నని పుడమిపడతి యెడ లుడిపి సగౌరవంబుగా వీడుకొ
లిపి పరమపురుషుం డంతర్ధానంబునొందెశతానందుండునుపాసం
దంబుగ యథాస్థానంబునకుం జనియె నిట్లు 175

ఆ. వె. పుండరీకుతపము ♦ భూదేవిభారంబు
ఫలమునందజేయ ♦ దొలగద్రోయ
గోరి మర్త్యుడయ్యె ♦ క్షీరపదార్థమై
పురుషవరులు విక్రృతి ♦ పొరయుటొప్ప 176

సీ. వసుమతీభార ని ♦ ర్వాపణోద్యుక్తుండు
వర్ధిత యాదవా ♦ న్వయపయోధి
దేవకీవసుదేవ ♦ శేవధి నందమా
దిరరసాగావాస ♦ వనభృతంబు
పూతనా ప్రాణసం ♦ ఘాతవాత్యాలాంహి
శకటాంగవిఘటన ♦ చటులబుద్ధి
సమదతృణావర్త ♦ సంవర్తసమవర్తి
పాతితార్జునపాద ♦ పద్వయుండు

గీ. వత్సహృత్సాయకం బధి ♦ వ్యధితబకుడు
మర్దితాఘుండు కాళియ ♦ మానభేది

నిష్ఠురాసలపారణ ♦ నైష్ఠికుండు
కృష్ణుఁడాశ్రితలోక వ ♦ రిష్ఠుఁడలరు. 177

సీ. కనుగట్టి గాంగేయ ✱ గర్భ డాఁ గురుమూఁత
లాడించె వత్సాప ♦ హారణవేళ
నాలమొదలఁబ్రోవ ✱ శైలమెత్తెనిపూన్కిఁ
గేలిమై కందుక ✱ క్రీడసలిపెఁ
బాటించెఁ గంబాల ♦ యాట రాసక్రీడ
నాభీరభీరుమ ✱ ధ్యాంకపాళి
నెలయించె యక్షాక్షు ✱ విహరణం బలకాధి
రాజకింకరశిరో ♦ రత్నరాజిఁ

గీ. దన్నుబిల్లండె సంగుష్ఠ ♦ దళితసర్ప
తనుసుదర్శనన మపి ♦ ద్వ్యాధరేంద్ర
కళసజఠరచ్ఛలమున న ♦ గ్రజుఁడు దాను
నందసూనుండుబృందావ ♦ నంబునందు. 178

వ. ఇవ్విధంబున నమ్మధుకైటభవిరోధి మాయామానుషవిగ్రహంబు నంగీకరించియు నమానుషంబులగు విక్రమవిశేషంబులం బ్రవర్తించుచుండె. అంతనట మున్న యవ్వెన్ననకు మనఃప్రీణనంబు గావింపందలంచి విరించి నిఖిలభువనమోహినియగునొక్కశక్తిఁ బుట్టించుటయు నమ్మత్తకాశిని తనాదేశంబునసందుమఱందియగు శతగోపుండను గోపాలునకుం గూరిమిపుత్రియై పెరుగుచుండె. అంత దంతావళ మరాళ శిఖావళ గమనంబులగమకంబు దమకుం దోడవగుచు నిగుడునడవడుల బెడంగారి బంగారంపుమెట్టె కెందమ్ములకు నెత్తురుంబొత్తుచుట్టంబులసం జూపట్టు చిగురుటడుగులును, దారలగౌరవంబును ముత్తియంబుల క్రొందళుకును జంద్రమండలంబునఖండలావణ్యంబును సేవగించు చరణనఖము

కురంబులును, మకరధ్వజ శరధి శాలిగర్భ గోపుచ్ఛ కాహళా
సందర్భంబుల సౌభాగ్యంబు ననుసరించు చిఱుతొడలును, వలుద
తనంబులు సలపందనంబులు నిద్దంపుఁదనంబులు తద్దయుం గలిగి
కదళికాకారంబులై కరభనిభంబులై కనకకదళీమృదులంబులునైన
పెందొడలును, కరటిశిరః కఠినంబును రథాంగరమాధురంధరం
బును పులినఘనంబునగు జఘనంబును ఆవర్తవర్తులంబును ని
తాంతపున్నాగ లతాంతకాంతంబును నతిగంభీరంబునగు నాభీ
సరోవరంబును, అసితబిలేశయ బాలికంబునకు నేకలియై చలిచీ
మచాలునకుం బాలికయై శైలావల్లికిం దల్లియై చెలువారు నూగా
రును, ఆగడపలం గదియనైచి వీచీరేఖలం బోఁదోఁచి కుసుమనా
రాచు కేశాంకురంబులంగల జాళువా సోబనంబులఁ బ్రతిఘటించు త్రి
వళీవిభాగంబులును, కమలకోరక కనకకలశ కరికుంభ ప్రముఖం
బులగు నుపమాద్రవ్యంబులఁ గ్రొవ్వడంచి పచారించి పిక్కటిల్లి పెరిగి
నిక్కి క్రిక్కిసించి చక్రవజక్కవలఁ జెక్కువలలం బెట్టుచుఁ జూపట్టుదో
ర్మూలకూలంకషంబులగు కుచలికుచంబులును, ప్లక్షపల్లవవల్ల
భంబును చపేటపుటపరిస్ఫుటంబును నగు వేదీమధ్యనిభ మధ్యం
బును ఫణిశ్రేణీఫలక భాసురంబులును తాంబూలీదళ తరుణంబులు
నునై నిగనిగనిపసిండితగడుం దెగడు కలుములాలంబులును, కందర్పక
ళలచెన్నునం బూవుగుత్తుల మెత్తునసోగఁదీఁగల బాగునంబుజగలిగి
నభుజంబులును, కలువఱేకుల చెలువున సోకమీఱు వాలారుకొ
నగోరులును, పవడంపుం జిగురుల పగిదిఁ గలరక్తాంగుళిప్రవాళం
బులునుం గలిగి నెత్తురుట్టిపడు కరతలంబులును, కంబుబిబ్బోకావ
హంబును క్రముకతరు కమనీయంబును కోమలాంసులాతమము
కుళ మోహనంబునగు కంధరాభాగంబును, సమ్మిశ్రవటీఫలద్వ
యశోభాద్వైత నిబిడంబగు చుబుకంబును, చెక్కుల ధిక్కరించి

తేనెలంబోనాడి చెఱకురసంబుల నిరసించి మధురిమ నమరుసధర బాంధుజీవ ప్రసూనంబును, మొల్లల నుల్లసంబాడి యాణిముత్తియంబుల నుత్తరించి సుధాబిందువులఁ బలువరుసలసరసంబాడు పలువరుసయు. సంధ్యారాగరంజితంబగు కళా - జరేఖపొత్తు వడయు నుత్తరోష్ఠపుటంబును, పరిస్ఫుటనాసికాసుగంధనిశ్వాసధారాధోరణీ నిశిత మార్గంబుచుంబోని యయ్యూర్ధ్వోష్ఠబింబఫలంబుమీఁది నిమ్నభావంబును, సూనసాయకుదోనివిల్లును పల్లవకరవాలులాంగలాయుధంబును సామివికసితచంపకకోరకంబును నువ్వుంబువ్వును నవ్వుచు నివ్వటిల్లు నుల్లక్షితనాసికాశిఖరంబును, చితమయూఖరేఖా సఖంబగునొసలును నింబకిసలయంలకపనయాంబొందించుముక్కును, నరంటిమొక్క మొదలియాకుటాకుల నెక్కసక్కెంబు సేయుచుగాయుజుసింగిణులవంగడంబగు నెలవంకకన్నుబొమల కొమలును, చకోరంబులప్రాకారంబును జేరలతిరుచు సారసంబుల దారసంబును మీలమేలును మెఱపులయొఱపును మరునూపులకొవును నుత్పలంబులయొప్పును కైరవంబులగౌరవంబును నేణనేత్రంబుల వైచిత్రియు విసూత్రితంబులుగా వించి మించుశ్రవణపుటకూప పతయూఖవులగు విలోలవిలోచనంబులును, దర్పణంబులదర్పంబును సరోజంబులమోజయు సుధాకలశంబుల విలసనంబును సంబురుహాబింబంబుల మదంబునుంబోషించి యశేషకళాకలాప పాణింధమస్వరభాస్వరంబగు వదనవలయంబును, శ్రీకారంబుల జోకయుఁదొమ్మిదింటి లెక్కలయొమ్మికయు మోదుగు విరులసిరులును బోసరించి వాసివడయశుక్తిసృక్కలికలును, నిష్కలంకంబులైనిబిడంబులై నిద్ధంబులై నీరంధ్రంబులై నీలంపుగుంపులసొంపు లామతించు మంచి నెఱికురులునుం, గలిగి

వలరాజు నెత్తపలకతళుకు సంగసుపట్టువిపున సేపారియాపారిజా
తామోదమే మురవిలాసంబుల భాసిల్లి వెండియు 179

ఆ, వె. వివిధయువతికోటి ♦ వేమఱుసృజియించి
యవ్వధూటి జేయ ♦ సహజుఁడు తలఁచి
కేలుదోయిఁ గడుగ ♦ వ్రేళ్ళల తుదసంట
జలకణంబులేమొ ♦ సతినఖాళి 180

తే. అంబుజాననపెందొడ ♦ లరఁటులఁగుట
దానఁగలిగిన లావణ్య ♦ నూనభరము
వలని పైఁజేకు లోఁకరెండు ♦ నాఁగ్రిలిబోక
గిలబడినరీతి మీఁగాళ్ళు ♦ లలరుసతికి 181

క. మదిరాక్షిజంఘ లాగఁగ
గడలగు సుమహాపగాంపు ♦ కాహళులు మైన
స్మరుఁడుకునడక గీపెట్టక
పదనుదిపిసి రాఁగదేటి ♦ పలుకకయున్నే 182

తే. కరికరంబులు త్వగ్దోష ♦ కల్మషంబు
సహనయింపంగ సతియూరు ♦ లై పొసఁగియు
బుష్కరంబులతగులంబు ♦ బూనె చరణా
దంభమున బూర్వవాసన ♦ తలఁగు టెట్లు 183

తే. బిసరుహాసనకటిసీమ ♦ పృథుః యగుట
నిక్కమటుగాకయున్న బై ♦ నెలవుకొను నె.
కాంచియును మధ్య మాయయు ♦ గగనాభ
లక్ష్మియు న్వాగనతియు సరి లక్షణముగ. 184

తే. సకియునాభియమునసుండి ♦ జవ్వనంపు
బాలకృష్ణుఁడు వెడలింప ♦ బయలుపడిన

కాళియఫణీంద్రు డేమొ రో ♦ మాళి మధ్య
విష్ణుపదమున నణగిన ♦ విధముగలిగె 185

ఉ. మానవతీలలామతను ♦ మధ్యమమర్థ గజవైరి కుల్కెత
ద్యానమరున్న దావళము ♦ యౌవనపుంబొదరిల్లుదూఱగా
గానగవచ్చు కుంభములు ♦ గావుగథా కుచకుంభయుగ్మకం
బౌనటులైనవల్లభన ♦ ఖాంకుశరేఖలు గల్గియుండఁగన్ 186

తే. వళులులావణ్యవారిధి ♦ వలన నిగుడు
వీచిలతికలు కాబోలు ♦ వెలదికేలు
విపులకంకణ మంగుళీ ♦ విద్రుమంబు
మత్స్యరేఖాంకితమునగు ♦ మహిమకలిమి 187

తే. ముదితకరమూలములయొప్పు ♦ ముచ్చిలించి
యాకయుండినసోకొ నా ♦ నీకభవుడు
ఫణికన్యకల దక్కెగ ♦ సన్మరాగ
యోగమున వాలు మోహించు ♦ చున్నవాడు 188

ఆ. వె. కంబుపాణి తనకు ♦ గాంతుండు గాగల్గు
టెఱిగి కంఠకంబు ♦ నిండె దాల్చె
నోకొ యొప్పుగాదె ♦ యుత్తమసతులకు
బతులు పూనినట్టి ♦ వ్రతముదాల్ప 189

తే. సోమబింబాస్యదశనవా ♦ సోమతల్లి
యొప్పుచంద్రిక నెఱడాలు ♦ గుప్పళించి
జిలుగు బలుచనివాసోవి ♦ శేషములకు
జెన్నొసగు గాదె యోటువంటి ♦ కన్నెకలిమి 190

తే. అలరుదేనియ నానిచి ♦ మొలకగట్టి
శర్కరాబీజములు సుధా ♦ శాధభూమి

భావజుఁడు విత్త మొలచిన ♦ పైరుపేర
వెడవిలాసంబు పూఁబోఁడి ♦ పెదవిపదవి 191

తే. దాడిమీబీజరాజి కెం ♦ దళుకు మొల్ల
మొఁగ్గలపిసాళమును ముత్య ♦ ములసుపాణి
తమ్మిపువ్వింట గొలువున్న ♦ నెమ్మివడయు
దంతురాలక సుస్నిగ్ధ ♦ దంతపఙ్క్తి 112

తే. క్షీరకంఠంబులని బ్రహ్మ ♦ వారువముల
గెంటసం బాడు నడగల్గు ♦ కిసలయోష్ఠి
సుస్వరము లెక్కఁగనునోటు ♦ సూపి నిత్య
పల్లవగ్రాహిపాండిత్య ♦ పరభృతములు. 193

క. వదనారవిందదళమున
మృదుగతిజనుమందహాస ♦ మిష చంద్రికల
మ్మదదంతావళగమనకు
నుదధిశయనదృక్చకోర ♦ యుగహర్షదముల్ 194

తే. యువమనోజాంగలక్ష్మిశ్రీ ♦ ముత్తరించి
గరుసువడనున్న మదనలాం ♦ గలికుహాలము
కామినీమణిమ కట్టు ♦ గాకయున్న
నాసికాభరణపుగట్టు ♦ నాటునోటు 195

క. బిసరుహరజమున బైకం
దుసిమిన దగదగ వెలుంగు ♦ నుడురాజుక్రియన్
బిసరుహపాణిముఖాంబుజ
మసమాయుధసాధకుంభ ♦ మైజృంభించున్ 196

క. ఆవృత్తోర్మిలులితరా
జీవములకు మరుపతాక ♦ జీవంబునకున్

జీవంజీవంబులకా
జీవంబులు చెలువకన్ను ♦ సిరులమెఱుంగుల్ 197

తే. వాసుదేవాదినవశక్తి ♦ వైభవంబు
రుక్మిణీసత్యభామల ♦ రూపరేఖ
యిదియె వహియించు నన నల్వ ♦ యిడినపదునొ
కొంటిలెక్కన గను బొమ్మ ♦ లువిదకమరు 198

చ. పడతిముఖాంశుసిద్ధములు ♦ భాసురవర్ణ లలాటపత్రికం
బిడి బుణలీల గైకొనియె ♦ నిందుడు నద్దము సాక్షిగాగ నెం
న్నడొ జలజాత మప్పుజత ♦ నంబుగ దీర్పనిబల్మినోర్కకపే
రకుసున నీట నెండ నిల ♦ గిరిదూగిననోర్చుచుండుటల్ 199

తే. సితకరశ్రీ బయోరుహశ్రీని జేయు
కాంతమొగ మని స్రుతిపుటీ ♦ కైతవమున
లులువవ్రాసినశ్రీకా ♦ ములయుగంబు
వర్ణనాతీతరుచిమించు ♦ కర్ణయుగళి 200

సీ. ముఖమంబురుహమని ♦ ముమ్మరంబుగనప్ప
ళించుశ్వేసియదిండి ♦ లెంకలనగ
నాననచంద్రుని ♦ యంకకర్దమ మొక
కడకోసరించిన ♦ పొడవనంగ
నధరసుధాపూరి ♦ తాస్యహేమకలశి
మూసినసీలంపు ♦ మూకుడనగ
వదనపద్మనిధిపై ♦ వ్రాలినయువమనో
మోహాండకారస ♦ మూహమనగ

ఆ. వె. గఱుకుదనము జాల ♦ దఱుచుదనంబును
నెఱులసిరులు గలిగి ♦ విఱులవేవి

కీర్తిబుగులుకొనఁగఁ ♦ గిసలయాధరగొప్ప
కొప్పుకప్పుమీఱి ♦ యొప్పుఁగొప్పు. 201

క. వలరాజ కేళివాలుం
బలకయుబలెనలరు వేణి ♦ పాణింధమమై
నలితాంగి వెన్నుపట్టెయు
ధళధళమనుకుంకుసంపుఁ ♦ ధగడున్ దెగడున్. 202

శా. ఈధారన్ భువనైకమోహనకళా ♦ హేలావిలాసంబులన్
రాధాకన్యక ధన్యకాంతిఁ దనరా ♦ రన్ దద్వశాశారతిన్
గోధుగ్బాలకదివ్యమూర్తియగు శ్రీ ♦ గోవిందుఁ డంభోజినీ
మాధుర్యంబునకగ్గలించు నళిన ♦ మాత్రాకృతిం గైకొనున్. 203

క. ఆరాధామాధవులకుఁ
గోరిక లన్యోన్యహృదయ ♦ కోటరముల నం
కూరితములయ్యెదినముఖ
వారిజగర్భములనుబ్బు ♦ వాసనలక్రియన్. 204

శా. చాళుక్యప్రథిత ప్రభావ! సుషమా ♦ సర్వస్వపుష్పాస్త్ర! శ్రీ
వాణీనిత్యనివాసనేత్రముఖ సే ♦ నాసావధానాఖిల
క్షోణీనాథ చమూపనందన భుజా ♦ కోదండలంకారి య
క్షీణోదర్క జితార్క సూనృతలతా ♦ శృంగార చైత్రాగమా.

క. సకలస్థానసరోవర
నికరమరాళాయమాన ♦ నిజకీర్తివిభా
ముకురప్రతిఫలితదయా
సుకృతవితరణ ప్రతాప ♦ శుభముఖ్యగుణా. 206

మాలిని.

వితరణరణదక్షా! ♦ వేదవేద్యాసపక్షా!
చతురమతివిశేషా. ♦ సారసంగీతపోషా!
క్రతుభుగధిపభోగా! ♦ కావ్యదత్తానురాగా!
హ్రితభయభుజగర్వా! ♦ భక్తికాభ్యాసశర్వా. 207

గద్యము.

ఇది శ్రీ పరమ పదనాథ నిరవధికకృపాపరిపాక పరిచిత
సరసకవితాసనాథ రామకృష్ణ కవినాథ ప్రణీ
తంబైన పాండురంగమాహాత్మ్యంబను
పరమభాగవతచరిత్రంబునందుఁ
దృతీయాశ్వాసము.

శ్రీరస్తు.

శుభమస్తు.

పాండురంగమహాత్మ్యము

చతుర్థాశ్వాసము.

క. శ్రీద్యుతిసువర్ణరేఖా
విద్యోతితసదననికష ♦ విద్వదనీక
ప్రద్యోతన నుతగుణాశ్రిత
వేద్యారామానుజేంద్ర ♦ వేదాద్రీశా! 1

వ. ఆకర్ణింపు మానిలింపనదీకిరీటుండు హాటకగర్భసంభవునితో నిట్లని
యె అట్లు దినదినప్రవర్ధమానంబగు ననురాగంబు చిగురుగొమ్మ
నుంజేగయై కొనసాగుచునికిం దనికి రాధ మాధవుం దనకు నధి
నాథుగాఁ గోరి గోవర్ధనాచల సమీపవర్తియగు ఋణవిమోచన
తీర్థంబునం దపంబు సేయం గడంగి. 2

సీ. సనలక్రొందొడిమ యొ ♦ త్తిగగంటగిలుమస్త
కం బెట్టు లర్చెనో ♦ కలికిజడలు
కస్తూరితిలకంబు ♦ గాలివాటున నేర్చు
నోసలెట్లు సనిచెనో ♦ భసితమునకు
వజ్రాలనూలు నో ♦ ర్వని కటీతటి యెట్లు
తాళెనో పటుదర్భ ♦ దామకాంచి
జిలుగుమవ్వలు వింత ♦ బెళకిన గరుదాల్చు
తను వెట్టు లోర్చెనో ♦ ధాతువస్త్ర

గీ. భరణమున కంచుజనముల । చ్చెరువుపొంద
గొమ్మగావించె దప మట్టి । కూర్మిరనిష్ఠ
గడలి కంపించుక్రియ జగం । బడలివణక
దత్నమయజాతహేమంత । తరుణి చ త్వ. 3

శా. తత్తాదృగ్జన్మదజృంభమాణతరుణీ ♦ తారుణ్యసంపద్దశా
పోత్తుంగ స్తనసిస్తులోష్ణకవచంబుల్ । పూనగానోచుటం
జిత్తానందము గల్గు భోగునకు నిర్ । స్త్రీరాత్రోగ్రసంపాతమై
యుత్తాలంబగు సీతుకందవ కరం । బుద్వేగ మొందింపగన్ 4

తే. చంద్రబింబాస్య కుచశైల । జన్మభూమి
గన రాయాపుబోలెన । క్కడిదిచలికి
నించుకంతయు గంపింప । దినముకొనుచు
ముజ్జగంబులు పచరింప । మూటిలెక్క- 5

తే. పారదంబునం బోంచిన ♦ పసిండితీగ
పగిది రాజిల్లె రాధ చం ♦ పకసువర్ణ
వర్ణమగుమేను కుమదధ ♦ వళితుషార
పటలకంచుకవేల్లన ? ఘుటనకలిమి 6

తే. సర్వకాలాగరూద్వర్త । నముల సతుల
చన్నుగొండల నుష్ణాగ్ని ♦ సంభవించె
మతిసమగుర్లు ధూమాను । మానకలస
నగ్నిసాధింతు రచలంబు । లందు నెపుడు 78

తే. సురలు కళలెల్లగోరిలిన । సోముతనువు
కప్పురముగుమ్మరించిన । గనకకోవి
పువ్వుదేనియచనినయం । భోరుహాంబో
యనగ మం చింకి బ్రహ్మాండ । మగలె జలిపి

క. అగలుం గుంకుమపువ్వును
దొగరుంజేలలును సీతుఁ ♦ ద్రోపం గలవే
పొగలేనిముర్మురంబులు
మగువలపాలిండ్లు బోఁగ ♦ మహనీయంబుల్. 9

క. పైనిగుడుమంచుతువ్వర
వానలచేఁ దడిసి కమల ♦ వనలక్ష్మి హరి
ధ్యాననిమీలితలోచన
యానలరాధావధూటి ♦ కనుగలమయ్యెన్. 10

తే. కాలుఁ గాలును గేలును ♦ గేలు మోవి
మోవియును దార్చి కౌఁగిస ♦ మోహ మమరె
మోహసేయంగఁ గౌఁగిస ♦ మోహమునకుఁ
బొసఁగ మనసొంపుఁ జెలఁగువ ♦ తెఁసగుఁగాదె. 11

క. శ్యామలకాలు గురుసవ
ఘామ మెదకు సుఖమొసఁగ్పుఁ ♦ దోరపుఁగన్నుల్
వే మొగుచుకగణి సౌధ
స్తోమ మమరెఁ గప్పుఁబడిన ♦ సోరణగండ్లన్. 12

క. అంతవసంతము జితహే
మంతము దీపించి మత్త ♦ మధుకరకలభా
కాంత మురుపుష్పగస వే
శంతము సకలద్రుములంబ ♦ సాళము చెలఁగన్. 13

ఉ. కెంజిగురాకుడాలు వల ♦ కించిన ధాతుపటంబుచాయఁ జే
యం జనుకెంపుపుప్పొడుల ♦ నంటిన తేఁటులు భూతిభృజ్జటా
పుంజముఁబోలఁగా విపిన ♦ భూములలో మధులక్ష్మిపొల్చె నీ
లాంజనవర్ణుఁగోరి తప ♦ మన్లనరించునప్పు గాక్షికై వడిన్. 14

క. ఆవిర్భవించె నీల
గ్రీవాలికకేలికేల ♦ కేవలసఖమై
పూవులకారుడివోవం
గా వేసవి హాసవిపుల ♦ ఖరకరమగుచున్. 15

వ. అప్పు డప్పటుగభస్తి హస్తియుం బోలెఁ బద్మినీప్రమోదావహకర
ప్రచారుండై, దవదహనంబు కురుమహీవిభుండునుం బోలె స్వ
గోత్రనిర్భేదనిపుణంబై, మల్లియలపెల్లు కన్నడ కవితావితానం
బునుం బోలె షట్పదవృత్తవిలాసభాసురంబై, సరసులు సరసు
లుం బోలె వనితావిహారమహనీయంబులై రహి వహించె. అంచ
లంచలం జంచలాచపలంబులును విపులంబులగు పడమటి పవ
నంబులు పొరుగులయుపవనంబులం బెరుగు కరువలివారువంబు
లకు గమనాధ్యయన గురువులుం బోలె వడిమెఱసి సుడిసెయసిత
యగు వసుధం గాడి నెఱియలు నాటినం దదుగ రవిస్ఫురితాంత్రి
లతామతల్లికలపెల్లునం బాతాళవ్యాపాంబులు గానవచ్చె. పెచ్చు
వెరుగు ఖరకరకనిపాతంబుల నాతప్తంబులగు నెలప్రులం దోరఁ
గి పరగువెలదివెన్నెల నీరవోట్టువెన్నెలపిట్టలు పొట్టలు నిండ నా
స్వాదించె. రక్కసజవ్వనులు మవ్వంపుమచ్చికలనిచ్చలు గ్రీడిం
ప నాప్రీడావతుల యతులనాభీవివరంబుల నింకినవియుంబోలె
నదులయుదకంబులింకె. విచికిలమాలికాలంకృతమౌళిభాగులును
నారంజితధాతుపటల పదభాగులు నగుభోగులబాగున గుడ్డ
మోచు నెఱచీమలచాలు చెమ్మయిమ్ముల గుమ్మరం దోడం
గె. వ్యావహారికసత్యత్వంబు ప్రకటించు ప్రపంచంబుచేత వం
చితులగు నెఱుకలేనికరటులకరణి హరిణంబులు మరీచికాపీచి
కాపానవివశంబులై దిశలఁ బరిభ్రమించె, ముంచుకొనుసంపెఁ
గల సౌరభంబునకుం దాళని రోలంబబంబులలీల ప్రమోగిలోకం

బులుపిన యవిముఖంబులయ్యె ఇసుక మెదువు నెలవులంబన్నిన పసుపుటాకుంజప్పరంబుల గోనం గుప్పళించిన కప్పురంబుతోడ కురువేరుపరిమళంబులును బాజివిసులవలపుల పట్టివేళ్ళవాసనలు గల ప్రపాపాలికాపఘన వర్జితంబులగుకలశోదకంబులు గ్రోలి సేదదేఱి తెరువరులు తాలవృంతానిలంబుల బలుపుకోలిపి మున్నుపరిక్షీణంబులగు ప్రాణపవనంబులం బోసరింపం జేసిరి. తత్కాలంబున. 16

క. ఆపద్మిని దినకరకర
తాపమునకు నోర్వ ఘోర ♦ తపమొనరించెం
శ్రీపతియడుగుల గొడుగుల
ప్రాపొదవిన వారి దాకు ♦ భరమేలంటుక్ 17

తే. ఇట్టులత్యుగ్రమగుగ్రీష్మ ♦ మేసరేగి
కాలవశమున దనుదాన ♦ దీలుపడియె
"బెచ్చునెరుగెట్టిదియు హెచ్చు ♦ పేర్చుటెల్ల
స్రగ్గుటకె" యని లోకోక్తి ♦ చాటుగాగాదె 18

క. దీపమణగ జీకటియును
గోపముడుగ శాంతిగుణము ♦ గోల్కొనుక్రియ నా
టోపోద్భటమగు వేసవి
వైపుసడిల దోచె గారు ♦ కాలము దళమై 19

క. ఆకాశతత్వతను డగు
కాకోలగ్రీవుకంఠ ♦ కాళిమయనగా
గోకిలనీలము జలధర
పాకము పర్యాయవృద్ధి ♦ బ్రబలదొడంగెన్ 80

సీ. ధళుధళుక్కన నింగి ♦ దాటించె బరుమారు
సీరాళ్ళగొందిగ ♦ న్నియమెఱుగు

పౌలస్త్యపవనసం ఽ పాతజాతప్రీతి
నివిరినమాత్రికుల ఽ కెలమివచ్చె
బ్రిధమోదబిందుసం ఽ భారంబు మందునూ
నియ యమ్యొ బగిలిన ♦ నేలమేని
కుట్టము మంతురసాని ఽ యనుబోలె గనిపించె
దోరంపుమణుల వి ఽ దూరభూమి

గీ. గెరలి సకిలించె షణ్ముఖు ఽ మఱువమావు
పరిమళము చూచె గరి శుల్క ఽ పల్వలంబు
గడిమి చిగిరించె గాజివం ♦ గడము ననిచె
నఖిలహితమైనమేఘోద ఽ యంబునందు 21

తే. కారుచిచ్చను భృగురాము ఽ కారణమున
బెటిలి నిర్వంశమైనభూ ఽ భృత్కులంబు
క్షేత్రముల వంశవృద్ధి గా ఽ జెల్లమఱియు
జలధరోదయవిప్రప్ర ఽ సాదలబ్ధి 22

తే. ప్రబలువడగండ్లు నింద్రగో ఽ పములు జంబు
ఫలములును బోల్చె బచ్చిక ఽ పట్టులందు
ననధినీరాన దెరలు న ♦ మ్మణులనెల్ల
నంబుదంబులు వెలిగ్రాసె ఽ నలుగకనగ 23

తే. మోవిచెలువంబు గేదంగి ఽ పూవుతేకు
సోయగముసూపుకన్నుల ఽ సొబగు జికుర
బర్హి బర్హ ప్రభయు జూపి ఽ ప్రతిఘటించె
నంబుధరకాలసౌభాగ్య ♦ మంబుజాక్షి

క. సలిలంపువృద్ధజలధర
ముఖఘనినయూతకోల ♦ మొత్తములకిర్యఱ

దొలువానకాల్వ లెసగెన్
గలహంసకులంబులెల్ల ♦ గలగంబడగన్ 25

శా. అద్రిగ్రామము లుర్వరాల బలఘో ♦ షాడంబరంబుల్ విమో
గిద్రోహం బావరింప వారినిధికెం ♦ గేలంటగా వాహినుల్
భద్రేభప్రతిమానమూర్తియగుచుం ♦ బాథోధరశ్రేణి కుం
భద్రోణంబులు గుమ్మరించె విమలాం ♦ భఃపూరధారావళిన్ 26

క. పాపట తెల్లువు నడిగి నా
సాపుటముక్తాఫలప్ర ♦ చారంబై రా
ధాపృథువక్షోరుహముల
పైపై బ్రిధమోదబిందు ♦ పటలము నిగిడెన్ 27

సీ. పెరిగి సూచీముఖా ♦ భేద్యంబులగు నంధ
కారధారాచ్ఛటల్ ♦ గాలుకొనిన
గర్జజ్వరాపాద ♦ కంబులై దంభోళి
గంభీరరవములు ♦ గడలుకొనిన
ముజ్జగంబుల మూర్ఛ ♦ ముడిగింపగా జాలు
సిడగాడుపులు బి ♦ ట్టెగురుకొనిన
దుర్గమకర్దమ ♦ స్తోమసంఛన్న భూ
ముల సోనవానలు ♦ ముంచుకొనిన

గీ. జెదరకలికాల గన్నువ ♦ చ్చిసవిధాన
నాభిసంకేతముల కేగు ♦ నడికిరేలు
తాయసంభవభాధాస ♦ హాయమగుచు
స్వైరిణీకోటి నిర్భయ ♦ స్వైరధాటి 27

క. త్రిదశగురుప్రతిసూనులు
నిది పగ లిది రాత్రి యనుచు ♦ నేఱుపఱుపలే

రు దళితహారినీలమణి
చ్ఛదనీలము మొగులు సూర్య । చంద్రుల మ్రింగన్

క. తరణిలయానంతరమున
గరమమరు దిగంతములను ‡ ఖద్యోతంబుల్
మరలగ ద్విజసంసృష్టికి
బరమాణుచయంబు గూడ । బడుచందమునన్ 30

సీ. ఇంద్రచాపంబుగా । దిది మౌళితలమున
సవరించుబర్హిపిం । ఛంబుగాని
భిదురఘోషంబుగా । దిది పాంచజన్యసం
జాతగంభీరఘో । షంబుగాని
యాశ్రయించినబలా । కావళిగా దిది
హారిముక్తాహార । యష్టిగాని
యిదికోలమెఱుగుగా । దుదిరి బంగారంపు
బసిమిగ్రమ్మెడుపచ్చ । పట్టుగాని

గీ. వృష్టిగా దిది కరుణాంబు ‡ వృష్టిగాని
నీలమేఘంబుగా దిది । నీలవర్ణు
డౌర నామ్రోల బ్రత్యక్ష । మయ్యెననుచు
హర్షపులకితతనువయ్యె । నవ్యభూమి 31

వ. ఇట్లిన వరతధ్యానధారాప్రవాహమగ్నహృదయయగునా గగ
నావలగ్నకు నిఖలజగద్వలయంబును విష్ణుమయంబై తోచె
నంతభక్తవత్సలుండగు శ్రీవత్సవక్షుండు 32

సీ. అరచంద్రులోనిది । హర్నంశంబునుంబోలె
నుదుట గస్తురిబొట్టు । పదనుకొనగ
గగనంబునందలి । ఖరమరీచియుబోలె
నురమున గౌస్తుభం । బొలపుమీఱ

సురభూజశాఖలఁ ♦ జుట్టుతేటులుఁ బోలె
గేలఁబచ్చలకడి ♦ యాలు మెఱయఁ
గోదమసంపెఁగ మొగ్గ ♦ తుదఁ బొద్నవిలిబోలె
మక్కున ముంగఱ ♦ ముత్యమమర

గీ. నీలగిరిఁగప్పువెన్నెల ♦ నిగ్గుఁబోలె
నవకమగుమేన హరిచంద ♦ నంబువొదువ
వివిధమణిభూషణప్రభల్ ♦ వెలయఫలిత
కల్పతరులీల రాధాయ ♦ గ్రమున నిలిచి. 33

ఉ. శ్రీదనరన్ గృపారసము ♦ చిల్కఁదపోనలజాయమానహృ
త్ఖేదము మానిపించి తన ♦ కేలను గే ల్ద్రెమలించి నిర్భరా
హ్లాద మెలర్ప నయ్యువతి ♦ నర్ధశరీరము నట్లు పొ్రచెన
య్యాదవరాజవంశమణి ♦ యద్రిజ నేతినశూలిపోలికన్. 34

క. రాధాసంగమముదితుని
మాధవుఁగని యోటువడిన ♦ మాడ్కిఁ దెరలె శం
పాధరము తనదువర్ణము
బాధితమగు నేని వెలుకఁ ♦ బొఱుఘనుండుఁ. 35

క. నీలాంజనవర్ణుడు రా
ధాలీలావతిని బెనగి ♦ తన రెడుకరణిన్
గాలము శరత్సమాగమ
హేలాసౌభాగ్యమహిమ ♦ నేపువహించెన్. 36

సీ. కలఁకనీరెంతయు ♦ గతకల్మషముఁ జేసెఁ
గతకాఫలమురీతిఁ ♦ గలశసూతి
పాపటదీర్చె భూ ♦ భాగంబు నాస్యాన
శాదంబుశకటాఘ ♦ చక్రధార

శిఖి తాండవము కళా ♦ సిక చేసి నడలించె
గలకుటీకలపేరి ♦ కానెబిగువు
లుడిగినజడివాన ♦ లుదయుంచె వెండియుఁ
గరిఘటామదవృష్టి ♦ కైతవమున

గీ. తెల్లు శోభిల్లె మంకెన ♦ లుల్లసిల్లెఁ
గాలకంధర వాహంబు ♦ గజ్జురేఁగె
ముదితశతగోపకన్యకా ♦ వదనతులిత
లలితరుచిఁ బొల్చె రాకాక ♦ ళాధరుండు. 37

క. చనుమొలకలుగల కన్యా
జనముల బుకుడించె బద్మ ♦ సరశీ రేఖల్
సనవిలుతుమిట్టకోలలు
వనరుహముకుళములు గాన ♦ వచ్చుటకతనన్. 38

క, అల రాధికాకి రాధర
దళములయదుభర్త నిలుచు ♦ దంతక్షతరే
ఖలువోలెఁ గ్రొత్తమంకెన
యలరులప్పైఁ దేఁటులమరె ♦ నాసమయమునన్. 39

తే. పాంచజన్యంబు రాధికా ♦ చంచలాక్షి
కంధరకు నోడి యెగిటనో ♦ కాగిగిపోవఁ
దద్గతధ్వని తద్భర్త ♦ దాయయనియొ
చేరె వృషభంబుకంఠకు ♦ టీరవాటి. 40

తే. పుండరీకుని రక్షింప ♦ భూమిభార
మణఁప నవనీతలంబున ♦ ననతరిలిన
యల్లునిగుఱించి వచ్చు దు ♦ గ్ధాబ్ధి యనఁగఁ
జంద్రికాపాండుజలధర ♦ చ్ఛాయ వొదలె. 41

సీ. కలుగకుండిన నేమి ♦ కడిమిపువ్వులతావి
సవిచినమరువమొం ♦ తటికి నోప
దొడవకుండిన నేమి ♦ మదకేకినటనంబు
చాలదె యంచలు? ♦ సంభ్రమంబు
మెఱుపకుండిన నేమి ♦ మెఱుఁగులపొలప మే
తన్మాత్రమేలె? శాలి ♦ ధనధనములు
సుడియకుండిన నేమి? ♦ సోనవానలవెల్లు
గజదానవృష్టికిఁ ♦ గడమ కలదె?

గీ. కారుకాలానఁ గలిగిన ♦ గౌరవంబు
చౌకమై తోఁచె శరదృతు ♦ సౌష్టవమున
నురలి వొల్లింటి మధికారి ♦ యొసరిలిన
వెనుకయధికారియవి కావె? ♦ సభపకటలు. 42

ఉ. పాడియుఁ బాటయుంగలిగి ♦ పంకవిహీన మనోహరాంబువుల్
వేఁడినవెల్లచోటఁ బ్రభ ♦ వ్యాపగఁ భానుఁడు శీతభానుఁడున్
గాఁడినమేఘకాళిమవి ♦ కారము దూరము సేయ నెంతయున్
నాఁడెముచూపె శారదది ♦ నంబులు నిర్మలవాక్తి కాకృతిన్.

సీ. రక్షగట్టిరి ♦ మహీరమణు లశ్వములకు
భూరినీరాజన ♦ పూర్వకముగ
ఫలకగ్రహణముఁ జే ♦ పదములగరిమంబుఁ
బరఁగె బాలకులకు ♦ గురువులిండ్ల
దుమికి చిచ్చరతోర ♦ ణములు దూరినవారు
దూఱగైరి కృతాంతు ♦ తోరణములు
భుజియించెఁ బ్రజభోజ్య ♦ భోజనంబులు సిగ
బంటుగాఁ దొలికొత్త్ర ♦ వంటకములు

గీ. నఖిలదిగ్జయకాంక్ష బు ♦ ష్పాయుధుండు
వెలిగుడారంబులో వచ్చి ♦ విడిది చేసె
మురళిమ్రోయించె ద్రిభువన ♦ మోహనముగ
రాధకింపుగ నాగ్నా ♦ రాయణుండు 44

వ. ఇట్లు నిజజలనిమజ్జజ్జంతుజాలంబులకు ఋణత్రయవిమోచనహేతువగు నాఋణవిమోచన తీర్థనబునం దపంబు చేసి రాధకృతార్థయయ్యె నయ్యాదవకిశోరంబును గృశోదరీసహాయుండై మాయాశబలితుండగు జీవపురుషుని పరసునవివిధభోగపరాయణుండై పరగుచుండె నయ్యెడబుండరీకుని ప్రకారం బాకర్ణింపుము

క. ఉపమింపగారానితప
స్తపమున గడువాడి మీరు ♦ ధర్మసుమన
స్తపనుడు కమలవికాస
బెప్పుడును నుడివోనితావి ♦ నింపువహింపన్ 46

క. ఆద్యశివాధిష్ఠితమై
యుద్యజ్జ్యోతిర్విలాస ♦ యుతమైస్వశిరః
పద్యోద్భవమై కడునన
వద్యము సౌరశశితార ♦ వనజనముదుఁ 47

చ. జోటజోట ధారగావడియు ♦ చుంగడలెత్తసుధారసంబు గ్రుం
గుటగుట నప్పడప్పటికిఁ ♦ గ్రోలుచు నాలుగు రెండుమూలలఁ
గుటిలతదాల్చుభోగినిగ ♦ గుర్వొడ మించుచు దక్షిణశ్రవ
స్తటవిసరత్ప్రమోదనిన ♦ దంబునఁ జొక్కుచుమబ్బుగ్రక్కుచుఁ

ఉ. విచ్చినకమ్మదమ్ములకు ♦ విందులుపెట్టు వెడందకన్నులున్
బచ్చనిపట్టుఁ బేరురముఁ ♦ బ్రాకినమచ్చయుఁ బీలినెట్టమున్
బచ్చికచాయయుం జిరుత ♦ పాయము గల్గువెలుంగు నిచ్చలో
రచ్చయొనర్ప నాదలిప ♦ రాముఁడు దేలుమ వేళ్కనేలుమఁ 46

చ. గురుజనభక్తియుం గపట ♦ గోపకుమారపదాబ్జభక్తియున్
దరలఁగ బాపభూలుహావి ♦ తానము లీనముగా జెలంగుభా
స్వరతరయోగసీధువున ♦ సౌఖ్యమునొందుచు జిద్విసాంకురా
హరణ మొనర్చి భూమిసుర ♦ హంసముచాలబ్రశంసనొందగన్

సీ. తనమొగంబులు ప్రీత ♦ మినుకుమానికముల
గము లుద్భవిల్లెడు ♦ గనులు గాఁగ
దనకమండలువారి ♦ దనుజారిపాదార్ఘ్య
మలవరించుట కూట ♦ చెలమగాఁగ
దనమది నెద్దిదో ♦ చిన నదియొకొక్క
రూపాంతరంబున ♦ బ్రోదివడయ
దనకట్టునజినర ♦ త్నము సృష్టిదీక్షకై
కప్పినయదివోలె ♦ గప్పుదేర

గీ. వీచువీవన చేబూని ♦ వెనుక దనకు
జెలుత చనుదోయి యొరగుగా ♦ జేసిపలుకు
జెలువ గొలువంగ దొలుకారు ♦ కలకపులుగు
మావురాహుత్తు నిలిచె బ్రా ♦ హ్మణుని మ్రోల 41

చ. నిలిచి నిలింపలోకతటి ♦ నీతటినీరజహేమనీరజో
జ్జ్వలబిసనాళఖాదనము ♦ వంకన పొంకముమీఱుక్రొవ్వునన్
గళముగదల్పలేని తుర ♦ గంబు దటాలున డిగ్గి నమ్రతా
కలితశరీరునిం దిగిచి ♦ కౌగిటజేరిచె బుండరీకునిన్ 5

ఉ. చేరిచి సేమమే సితకు ♦ శేశయలోచనగోచరాత్మ నీ
వారికి నీకు నన్నవిని ♦ వారిరుహాసను బల్కు నమ్మహో
దారుడమేయభద్రసము ♦ దాయ నిదానము నీవువచ్చుటన్
పారసగర్భ యింకగొవ ♦ పాగుజమీ కుశలంబు మాదెసన్

క. అని పరమానసమిడిత
స్వనిమిషులర్చించునట్టు ♦ లర్చించె జగ
జ్జననస్థితిలయకారణ
జననజనిర్ణ సుజనమతి ర ♦ జనిరజనీశున్ 54

క. అర్చించి నిలిచి చేతులు
మోడ్చి పురస్థలికి జూచి ♦ గోవిందాపదా
బ్జార్చారసపానవిధుం
డర్పితతదితరుడు క్షితిసు ♦ రాగ్రణి పల్కెన్ 55

సీ. విజ్ఞానవంద్యుడ ♦ విశ్వవిఖ్యాత యా
త్మారాము డీవె లో ♦ కాధికారి
సాధ్యజనితుడ ♦ దుర్గుడీమహామతి
యజ్ఞానకర్తవు నీ ♦ వా ప్రజ్ఞతముడవు
సర్వావయవజప్రి ♦ జావప్రజు డీవేల్పు
ముఖ్యాత్ముడీవె యీ ♦ మూలభూతి
దక్షాదికప్రజో ♦ ద్భవహేతు వీయయ్య
కర్మైకసాక్షి యీ ♦ నిర్మలుండు
గీ. శాంతుడీతండు వాఙ్మనః ♦ కాంతు డితడు
వంద్యుడీతండు సజ్జనా ♦ వళుల కెపుడు
ననగ వెలుగొందునీవు నా ♦ కతిథివైతి
వేను తొలుమేన జేసిన ♦ దెట్టినోము 56

మ. అరుణావిష్కృతిభాస్కరోదయము బ ♦ ద్ధామోదమంభోరుహా
కరముల్ వేలుపువిల్ ప్రవర్షణమునోం ♦ కారంబు మంత్రాక్షర
స్ఫురణంబున్ బ్రకటింపగా మొదల ను ♦ ద్భూతంబులైనట్టులీ
శ్వరు డేతెంచుటకున్ ద్విదాగమమహా ♦ సంసూచకంబయ్యెడన్

ఉ. త్వాదృశులందు నందకము ♦ దాలుచువేల్పువసించునట్టిల
ర్భాదుల నూది యుండ డని ♦ యాడుదు రట్లగుటన్ సమస్తవ
స్తూదయహేతుభూతి వెలుఁ ♦ గొందెడుమీరిట కిట్టువచ్చుటన్
శ్రీదయితాగమంబు కడు ♦ జేరువయౌననినిశ్చయించితిన్. 58

క. నావిని నగుమొగమున న
ద్దేవజ్యేష్ఠుండు వాసు ♦ దేవప్రియుసం
భావించి సజలజలధర
రావ నిభ గభీరకంధ ♦ రధ్వని బలుకున్ 59

చ. ఒసగెద నీకు వేడుసర ♦ మో పరమవ్రత యెద్దియేనియున్
మసలక యన్న నన్నయన ♦ మన్వితు డిట్లను నట్టిదేనియున్
బిసరుహగర్భ దుర్గ్భవవి ♦ భేదనుపై దలపుం దదీయసం
గసుఖ మఖండధర్మపరి ♦ కర్మము గూర్మినొసంగు నాకొగిన్ 60

చ. అనవుడు నట్లయిచ్చి కమ ♦ లాసను డ శమశాలి బల్కునో
మునివర నీవుసేయుతప ♦ మున్ జపమున్ జెర చేప నెల్లినే
టనభవదగ్రవీధికి గ ♦ డారపటుం డీటవచ్చుచున్నె యా
యన నినునేలినాడు పరి ♦ తార్థుడనీవు చతుర్థసంపదన్ 61

క. నీయాక్షేత్రము నో ముని
నాయక దేవర్షి నరగ ♦ ణప్రార్థితని
శ్రేయసవదాన్య మగునని
పోయె బయోజాతసూతి ♦ పోయిన నతడుని 62

ఉ. ధాతదలంచి మొక్కియువ ♦ దాతసరోజదళాక్షు గాంచిలో
బ్రీతిపెనంచి యన్నలువ ♦ పల్కులు సత్యములోకొ వాక్యధా
ప్రోతముకుందు డెంద ను ♦ బోటికి దక్కునె దక్కకేమి భ
క్తాతురతాపహారి దనుజారియ ♦ నావినమే బుధోక్తులన్

సీ. అవచూడబ్రాబ - ర్భామున నొండొంటి సి
క్కుమలంటి చల్దిచి - క్కుమఁదలిర్ప
బంటకార్వాలిదమ్మి - దంట కొంటసమాడు
వెడదకన్నులకాంతి - వెల్లివోడువ
మెఱుఁగుబెక్కులమీద - వెట్టించి మొసలివా
గడమద్దికాయల - తళుకు లమర
వక్షస్స్థలమున శ్రీ - వత్సకౌస్తుభమై జ
యంతు లిందిరతోడి - వంతువడయ

గీ. నిమ్ననాభియు ద్రివళిప - ర్ణ తజఠరము
కరకలితచిత్రభస్త్రాశం - ఖములు నమర
మన్మనంబున నేప్రొద్దు - మలయుచున్న
ధూర్త బాలుడు నామ్రోల - దోచునొక్క 64

క. అనియోగతి మీమాంసా
వసిమానసమృగము ద్రిప్ప - వైష్ణవరత్నం
బునకు నిజదక్షిణేక్షణ
వనజచ్ఛద మదరె శుభని ♦ వహాపిశునంబై 65

తే. నాఁడు మఱునాఁడు నశ్వపరి - నందనుండు
ధాతమాటల చందఁబు - దానవారి
తనకడకు వచ్చురాములు - తలచితలచి
మచ్చటలయేటితరగల - మునిగితేనిగి

వ. మూఁడవనాఁడు యథాకాలపరిబుద్ధుండై పూర్వాశ్రిత సిద్ధా
శ్రమంబున బద్ధపద్మాసనాసీనుండై 67

క. కరివదనదేవతామిళ
దరుణాభచతుర్దళాఢ్య ? వాదిమసాంతా

షుగయుతసుగు నాధారాం
బుసుహాబునఁ గలుగువలపు ♦ బుగులుకొనంగన్. ౬౮

క. ఘ్రాణఁ దటిత్ప్రభ షడ్దళ
మై నలువ వసింపఁ బాది ♦ లాంతక్షరసం
ధానస్ఫుటమగుస్వాధి
ష్ఠానాబ్జమువంకు వెడల ♦ సత్సౌరభముల్. 69

క. డాద్యము సాంతమమునునీ
లద్యుతియుఁ బురాణపురుష ♦ లాలితము సుధీ
వేద్యము నగుదశపత్రిస
ముద్యన్మణిపూరకమున ♦ ములవాఁడాఘ్రుల్. 70

క. శైవము ద్వాదశదళ
భావళితకంఠంబు కమ్రి ♦ కనకచ్ఛాయా
శ్రీవహము నా సనాహత
మేవేళం జెడనిగంధ ♦ మిగుర్కొత్తింపన్. 71

క. పదియారులు రేకులు గాను
బది యారులు నాగంబులును పఁ ♦ ... సుకోత్పత్తి
ష్పదమై సురమునినుతన్
బొదలువిశుద్ధముసఁ బొలిక ♦ ముగఁ బరిమళముల్, 72

క. దళయుగమున హాకంబులు
పొలుపొందఁ జిదంశమగుచు ♦ భూరిమణిప్రభా
వళిఁ దగునాజ్ఞాపురమునఁ
గలవాసన లేసరేఁగి ♦ కడలుకొనంగన్. 73

ఉ. ఇంతకు నూర్ధ్వమై పరసు♦నిక్క సహస్రముఖమూర్తిఁ బోల్చి య
త్యంతవికాసశాలియయి ♦ యాద్యశివాశ్రియమై సహస్రప

తాంత్రింశరచిత్సుధారసము ♦ హారఘురకుర్దిన మాచరించు న
ద్ధ్వాంతరపుష్పవం గలుగు ♦ తోరవ్రంగంపులు పెంపుమీఱఁగన్.

చ. కనదరుణప్రభావిభవ ♦ గర్వ మఖర్వముగా నొనర్చుచుం
దనువు తళుక్కనన్ మెఱుఁగ ♦ దత్సరసీరుహహస్తి పేరిని
చ్చిన వడి నెక్కి యెక్కి నిజ ♦ జిహ్వకఁ జాబిలిలొటమధ్యసం
జనితసుధామయూఖసుధ ♦ సప్రపురంధ్రిక కోరెడి పోలఁగన్.

క. హృన్మణిసూత్రాకృతియగు
చిన్మూర్తిఁ బురాణపురుషు ♦ శేషావాసుం
గన్గొనిచి లోనిచూపున
సన్మునివ్రతములు చూచు ♦ సమయమున నగన్. 76

దండకము.

కడిఁదియసురు ధేనుకున్ నేరుకుత్తుకలఁ ద్రొక్కి సంస్తంభిదోస్తంభసం భూతశౌర్యాప్తిచేఁ గ్రుంచి గోలోకముం గాచి గోవర్ధనక్షోణిభృ త్కందరక్షోణిఁ గ్రీడించు పిన్నాఁటిపెన్నాటకం బైన కాఁగిన్నులన్ గల్గు పెందమ్ములన్ సల్పఁ దన్ జల్లు నెమ్మోముఁ జాబిల్లి శోభిల్ల నుత్ఫు ల్ల గల్లద్వయిన్ హాస్తి ముత్తి సద్ర్తముమున్ సూకరాకార రేఖా భిరామంబు నౌ కుండలంబుల్ సముగ్రప్రభా మండలంబుల్ చలిం పన్ నిలింపాళిగా సాకృతిన్ మానసం బైన మాయూరపింఛంబుతో నైక్యముం బొందు నిక్కంబు వే నిజ్జియై కొప్పుగప్పట్టఁ గప్పట్టఁగా గోరి వెంటన్ మహాఘాల పట్టంబుపై నెట్టుకో, నిగమకమల గంధము ల్సంధిలం జేయు నానాసాపుటన్ బ్రస్ఫుటస్ఫూర్తి నర్తింప దృప్యద్ధను స్సంపదల్ పెంపుమీఱంగ రంకెమ్రోచిన శౌక్వరస్కంధబంధుత్వ గంధంబు రూపించుమూపుల్ పుఱాయింప నింపౌను రేఖాత్రయీ మైత్రి నేత్రప్రియంబిచ్చు మున్ గంబుపాకంబుసం బంధురంబై వల త్కంధరంబొప్పఁ గప్పెక్కునీలంపురంగంబుంబులంబోలు బల్గేలు లీలా

నిభూషావళిం జాలభాసిల్ల నుల్లోకసౌందర్యధుర్యస్థితిన్ విస్తృతం
బౌనురస్సీమజీమూతమై హారనక్షోపలశ్రేణి రాణించుమించుంబు
రాణింపగాజేయు నచ్ఛోన యుచ్ఛానజానుచ్ఛవిన్ దుచ్ఛముం
జేసి కంజాతవాసాంఘ్రికంజాతలాక్షాంకశంకావహంబైన పుంకేజ
నాగం బిగుర్పంగ శ్రీచరణయుగళహాటకంబైకనద్ధాటికోద్వృత్త
లాకోటిబాలార్కటాడుచున్ జాటునా చాటుతంజాటిముప్పొటగాజుట్టి
నన్ దీగచుట్టుల్ గటిన్ సంఘటిల్లన్ దటిల్లేఖ లేఖర్షభుం జేరి
రంజిల్లునా నుల్లలత్కాంచికాగోపుష్టి యుత్కృష్టమై హెచ్చుగాని
చ్చకున్ వచ్చుచున్ గచ్చకాంతుల్ కరాగ్రస్థితాజాండషండంబు
లోనా గడన్ జిత్రభద్రంబునన్ నిల్పనందొల్పుగా గల్పకస్వ
చ్ఛగుచ్ఛంబు సత్తాక్షమై నిత్యమున్ గ్రొత్తగానైనియున్నాడనన్
భవ్యరూపంబు సవ్యాగ్రహస్తంబునం బొప్పగా దివ్యభూషావిశే
షాద్భుతుల్ గన్నపట్టన్ దేవత్పనల్ గన్నగాఁదమ్మిదిక్పాలకస్తోమ
స్తుత్యుల్ స్వస్తిలాభంబు శ్రీగానగాంగారాకారాకాసుధాభానుభానూ
జ్వలజ్జ్వాల లోకుల ... తుహినాత్కృదాహాహినగాహిత్వప్రాఘుంబుమో
ఘంబుగా మేఘనీనీరధారం ... దోరణుల్ గట్ట యాదవరమ
... నాభిసంజాతకంజాతజాతుండు ... దాంఘ్రి ... భవద్విశ్వవిశ్వం
రంభాగుండై ... సనుండై సవామోదమాధుర్యధు
ర్యసురస్త్రీ ... యాకూర చక్రాం
కుశాంకారసర్వస్వనిర్వాహకుం డుర్వి చేకర్వ హుంగ ప్రభాగుర్వచే
నోషధుల్ గన్న ... ండుపుండరీకాక్షకోదండ
లక్షాభుండింద్రరత్నేంద్రసారూఢదారుండు పానోత్తమన్ నీలయన్
బాలయున్ లక్ష్మియున్ బక్ష్మలాక్షి శిరోరత్నమున్ భూమియున్ భా
మయున్ జేరమేఁగ మించి వెన్నాడఁగా మించి పంచాబ్జుఁడయ్యున్
గడున్ బొల్చుఁ గానిపోఁడలుం జూడఁగా లేని సెన్నికన్ నిక్కంబ యా
నివ్వెఱం దింపి దీపించియుండన్. 77

క. కనుదెఱచి తనదులోనం
గనదేజము మ్రోలఁగాంచి కమలాసను డా
డినయట్ల నిక్కమయ్యెనె
విన గననిది క్రొత్త యనుచు వెసనుత్థితుఁడై 78

సీ. చామర ధ్వజ శంఖ చాప ప్రముఖచిహ్న
లలితపదార్పణాలంకృతమహీ
దళితోపరిత్వగు జ్వలదంశుమత్ఫలా
స్తంభాభిరామోరు దండయుగళు
వరదానముద్రాబ్జ ధరణభూషితకటి
న్యస్తకుంచితసము న్నతభుజాఢ్యు
సింహావలగ్నుల క్ష్మీపరిహాసితో
యజగర్భగర్భన్య స్తానలగ్ను

గీ. జలదసంకాశు నిర్వ్యాజ జఘనదేశుఁ
గోటికందర్పలావణ్యు గుణశరణ్యు
విష్ణు నిజభక్తవరిష్ణుఁ గృష్ణుఁ గాంచి
పఱచె సాక్రోశుఁడగుచు నా బ్రాహ్మణుఁడు. 79

చ. పఱచిన దేవకీసుతుఁడు పక్కననవ్వెనఁ గ్రమ్మఱిల్లెమోఁ
దఱచుగ రోమహర్షణము దంచితభక్తిభరాకులత్వమే
ర్పఱచుచుఁ గేల్మొగిడ్చిపలు పల్కులతక్కులసన్న వెన్నెలన్
బఱపుచుఁ బ్రస్తుతించె ముని బాధవిభంజను భక్తరంజనున్ 80

మాలిని. విధి శివసనకాదుల్ వేదముల్ కూడి నిన్నో
మధుమథన! యితం డీమ్మాడికా వాడంచు నెన్నన్
విధురులయినచోటన్ నేర్తునే? గాఢమోహాం
బుధి వడిఁ బడుచున్నా బోఁటి నీ పాట మెన్నన్ 81

తరల. హరిహయోపలభూధరాకృతి నందముం దినయట్టిసీ
యురుభృగుస్తుతిపాత్రమున్ గట కోజ్జ్వలంబు నఖాంకుర
త్స్వరుచిమిత్రమునైనపాదము నందునించె నంగని
త్యరతిబూని తలంతు దాపని దాఘవృత్తినివృత్తికిన్ 82

భుజంగప్రయాతము

స్ఫురన్నాభిగర్తప్ర భూతాంబుజాతో
దరక్ష్మోణిలో వేల్పు తాతన్ విధాతన్
నిరాతంకసర్గైక నిర్ణేత గంటే
హరీ తాతకుం దాత వై యుంట మెప్పున్ 83

స్రగ్విణి. నీతిమైవెన్నయా నేతవై రత్నసం
ఘాతదివ్యౌషధీ గ్రామముల్ భూతహృ
త్ప్రీతిగన్పట్టవే స్ఫీతహర్షోత్కటన్
భూతధాత్రీగవిన్ బూతన ఘాతనా 84

లయగ్రాహి

ఆగమసముద్ధరణ రాగరసలంపట సు భాగమనియామక సాగరి
మకారీ
భోగపదపీనిహిత భాగవత భూగగన భాగపరిపూర్ణపర భాగవరపు
రగ్రా
త్యాగగుణధుర్య ముని యాగపరిరక్షక హాలాగతసమిద్విజయ సా
గతమతాగ్రో
ద్యోగకలిరాలకలు సాగకులిశాంక కొన సాగినకృపణమనుపుయో
గిహిత మమ్మున్

మ. రవిధామంబులు సిద్ధమంత్రములు చంద్రజ్యోత్స్నికల్ సన్మణి
ప్రవరశ్రేణులు భవ్యభేషజతతుల్ పాథోధరంబుల్ సుధీ
భవనిస్తారక సేమమిచ్చు జగముల్ బాలించు మర్యాదనీ
యవతారంబు లశేషలోకహితచర్యాధుర్యసంచారముల్ 86

ఉ. అంజన పుంజనవ్యతర మైతగునీతిరుమేనికప్పుక
ల్మింజాలుకంగ జేకుఱు జొ మీ కమలేక్షణ సూక్ష్మదృక్కులా
గంజభవాదివృద్ధులకు గాఢతరాక్షరలక్ష్మి యొదుగా
నంజనుగాదె కప్పుకత ♦ సత్యమనుదోషనియక్షరస్థితుల్

క. కమిచి యణురేణుతృణకా
ష్ఠముల బరిపూర్ణవృత్తి ♦ సమకూరెను నీ
యమితమహామహిమాబ్ధికి
గమలభవప్రముఖులెన్న గాబున్నదముల్ 88

పృథ్వి. జగత్పతి భవత్పదాబ్జయుగభక్తిసంయుక్తితో
గగుర్పొడువ నన్యథా ♦ గతియెఱుంగ కెవ్వాడునీ
యగణ్యగుణకీర్తనం బధిగమించుటన్ మించెనే
నగాధభవసాగరం ♦ బతడు దాటునో క్కత్తునన్. 89

క. భవదంఘ్రిదూరులకు బు
ణ్యావసతి సులభంబె వెఱతు నన్యభవంబుల్
నవరింప యుష్మదర్చా
ప్రవణమతిం జేయునన్ను ♦ బరధామపతీ 90

క. జయవిజయపూర్ణపార్శ్వ వి
జయ జయ కల్పవధుకీణ సముదదనుజరా
డ్జయసంరక్షితభువనా
జయ జయ సగుణాగుణాత్మ ♦ జయ శార్ఙ్గధరా 91

సీ. నడతునీక్షేత్రంబు కనకు జెయిచాచియ
ర్చింతునీనమ్మిన ♦ సేవకులను
మొక్కుదునీపాద ♦ ములకు జిహ్వావీధి
నీనామములు వక్కాణింతునెప్పుడు

నర్పింతు నీసేవకై సర్వదేహంబు
జొతింతు నీలీల ♦ జిత్తసరణి
దనివోక నీచక్ర ♦ దనము సంవీక్షింతు
నీయవధానంబు ♦ నెమ్మినింతు

గీ. బ్రహ్మరుద్రాదికులగు గాన ♦ బడసినీవు
నేమనామోలి నిలిచితి ♦ నీలవర్ణ
వర్ణనాతీతమత్ప్రాగ్భ ♦ వప్రవృత్త
పుణ్యపరిపాక మేరికి ♦ బొగడదరమె 92

శా. నిత్యస్ఫూర్తిసనాథులైరి విధికం ♦ టికాలముఖ్యుల్ కృత
క్షిత్యానంద యనాదిమూర్తి వగునీ ♦ చేదత్సనాథత్వసం
పత్త్యావిష్కృతి నాకుఁ గంగలుగు దత్ప్రాయుండనే కాననే
మృత్యుక్రూరభయంబు బాసితిని యోగిమ్మానీద యాసంపదన్ 93

మ. అనిలోకత్రయమోహనుండగురమా ♦ ప్రాణేశు నెమ్మోముసం
దనమూడ్కుల్ నిగుడంగ భూమిసురర ♦ త్నం బూరకున్నంత నే
మనుగా ధాతృసమన్వితాఖిలమరు ♦ న్ముఖ్యుల్ తగన్ మ్రొక్కిమా
డ్పున కేలింపగ నమ్మ నీశ్వరుగుణం ♦ బులు సంకీర్తించినన్

క. విని ముగ్ధహాసరుచి రా
ననుడై తనచుట్టునున్న ♦ న నాకులరా
జనితాయముతో బలుకున్
దనుజారి మహీసురాస్య ♦ దత్తేక్షణుడై 95

సీ. దాంతుండు సత్యసం ♦ ధాధురంధరుడు స
ద్భక్తుండు పితృహితో ♦ ద్యముడునైన
యుద్ధరామరసూతి ♦ కీప్సితంబొసగ నే
వచ్చుచో మీరెల్ల ♦ వారునిలని

కర్మిలిసాహాయ్యా । మాచరించుటకునై
యేతెంచినారు నా । కెవ్వరేని
హితులు వారలపను । లెల్ల మీాయవిశాన
పరతాపతప్తులు ♦ పరము దేశ

గీ. ముదితు లస్మత్ప్రశంసాభి । ముఖులునైన
వారు నాభక్తులగువారి । వారియందు
బ్రీతిగలవారి నే నుద్ధ । రింతు గీడు
వలన వారలకంటె న ♦ వశ్యమగుట 96

క. సద్భక్తసేవచేతఁ
మద్భావము తుష్టిగన్న । మాంత్రిక పెరుఁగలా
న్యద్భూతప్రతిమార్చల
ముద్ధరితముగాదు నిక్క । ముగ దలపోయన్ 97

మ. వలనా యేటికినాశ్రయించిమనగా । వాసీరమునఁ సీరమున్
దలవెట్టి పచరింపనేటికి సమి । ద్ధానంబు దానంబున
చ్ఛలమా యేటికి నెత్తిగొట్టకొనగా । సన్న్యాసము న్న్యాసమున్
గలి దేవ లుమగియభక్తిరుచిభ ♦ జ్ఞశ్రేణి కశాంతమున్ 98

తే. సర్వధర్మవిహీనప ♦ చారుడైన
నాత్మ మద్భక్తిగలదేని । యతడు చూపె
వాడు నత్యంతహితుడు సు । శ్లోకరతుడు
నిఖలధర్మప్రవర్తన । నిశ్చితుండు 99

ఆ. వె. అస్మదంకధారి । యగుభక్తవరుమేను
నాకు గూర్చినట్లు । నాకులార
వదలకేవసించు । వైకుంఠనగరంబు
నందుగోలుపదంత । రంగమునకు 100

క. నా కంటెను భక్తుఁడుండుఁ
బాపుక యేఁ దధివసింతు ♦ భక్తునియందుఁ
మాయిరువురకుం గలుగున్
గాయప్రాణానుకూల్య ♦ కౌసల్యంబుల్. 101

ఆ. వె. మహితపుణ్యులైన ♦ మద్భక్తవరులకు
గానివాఁడు నాకుఁ ♦ గానివాఁడు
భాగవతుల నన్ను ♦ భావించి యొకటిగాఁ
గన్నవాఁడు నన్నుఁ ♦ గన్నవాఁడు. 102

క. మీరొకట మద్భక్తిఁ గల
చ్ఛ్రోత్రియము గను [illegible] ♦ సత్యంబు [illegible]
పాయంబులు మద్భక్తుని
కై యిట కేఁతెంచుట నవ్వ ♦ యచ్చెరులారా. 103

మ. సురకర్మాది హరిత్కృష్ణాత్మసుతు వ్యాస్ సునన్ శౌనకుల్ శ్రీపరా
శరు రుక్మాంగద సంబరీష సుమహా ♦ జానీక పసిష్ఠునన్ బురం
దరపుత్రున్ సురుదాల్భ్య [illegible] నెఱుఁగరు ♦ దం జేయుమద్భక్తిత
త్పరుఁ డీపుణ్యుఁడు పుండరీకుఁడటసన్ ♦ భావింతు మేనొప్పులన్

ఆ. వె. వినుఁడు మీరు నేను ♦ గనరాని యోహితు
బీతపస్విపరుని ♦ కత్తు నేఁడు
యెద్ది వేఁడె భక్తుఁ ♦ బత్తియు యొసఁగంగ
గట్టి నాఁడఁ గేలఁ ♦ గంకణంబు. 105

క. అని దేవకీ కుమారుఁడు
మునివదనముఁ జూచి పలుకు ♦ మోదాంబుదగ
ర్జనమునఁ బ్రసాదసాగర
జనితధ్వని యనఁగ నిగుడ ♦ సంసారభటిన్. 106

ఉ. నీపితృభక్తి నీతపము ♦ నీవనిశంబునొనర్చునర్చయు
ద్రీపితహృష్టిఁ జేసె జగ ♦ దీసురనందన నన్ను నీకు నా
రూపము భక్తి మన్నదన ♦ రోహణశైలము చాలదక్కఁ గాం
క్షాపరిపూర్తిగా వరము ♦ సంగద వేఁడు యథారుచిప్రభన్. 107

క. భాగ్యము లైన యిహపరపరి
భోగ్యార్థము లైన యగణ్య ♦ పుణ్యము లైన వై
రాగ్యజ్ఞానోన్నతులగు
యోగ్యతములపాల వాలి ♦ యుండుదుజుమ్మా 108

వ. విశేషించి నీయెడం బ్రసన్నుండనై యున్నవాఁడ నభీష్టదృష్టిఘ
నాఘనంబగు మదీయఘృణాగుణంబునకు భాజనంబవైతివి. జగ
జ్జాలంబున వస్తుజాలంబు నీకుసులభంబులే దనిపలుకుయదువల్ల
భుపలసం ప్రబోధితుండై. 109

సీ. పుండరీకుఁడు పల్కు ♦ బుద్ధ్యదాభములైన
సిరులు నీకోఁ గామింపఁ ♦ జేరి కల్గు
విడిచి గుల్మాషముల్ ♦ వేఁడువెట్టి గలాఁడ
నిఖిలకర్త్రభుఁడగు ♦ నీవు నన్నుఁ
గరుణించితు పరమిత్త్రుఁ ♦ గాతు నీ చేరుతు
ననియున్కి భయము మేది యమ్మతాగ్ర
మగ్గుంతు నిపుడన్న ♦ యట్ల యస్మన్నమ
చిహ్నమై తన్మహా ♦ క్షేత్రతీర్థ

గీ. ముఖ్యతలమున నిలువు నా ♦ మనవిఁ జేసి
సకలజనులకు మోక్షరా ♦ జ్యమునొసఁగుచు
నిదియ నాకోర్కె జగదేక ♦ హితము నిదియు
దీని మీఁటెన సిరి యొల్ల ♦ దేవదేవ. 110

వ. అని వెండియు నతండు చాపలాతిశయంబునఁ జర్వితచర్వణంబు
గా సర్వసుపర్వసుప్రాప్యంబగు నీమహిమంబు కృపాపరతంత్రం
బగుచు నాకుసగపడుటకు భూతవ్రాతంబులు ప్రభూతాద్భుత
రసమసృణ మానసంబులగుచు నున్నయవి. భవదీయంబగున కా
రణ సుకృతత్వంబునకు నియంతయుం గలఁడె యుత్తరంగంబగు
సంసారతరంగమాలి మునుంగుచుఁ బొనుంగుపడి యనంగీకృత
విజ్ఞానజ్ఞానవిలాసులై దోషంబులఁ జేసిన కరువులనందగు నలసు
లకు నెలసులభంబు నధికఫలంబును నగు యుష్మద్దర్శనంబు భవ
భయదర్శనంబు నుపసర్గజలధి వర్గస్పర్శనంబు నపవర్గ దర్శనంబుం
మనగుఁగాక. ఏతత్క్షేత్రంబు నీయాజ్ఞ నశేష క్షేత్రవిశేషోత్తం
సంబగుంగాక. ఈతీర్థంబు నస్మన్నామాంకిత సముద్రంబున నుత్త
మంబగుంగాతమని. 111

ఉ. ఆనతసాక్షినైన యామినులు భార్గవజేయమునీంద్రు శాంభవీ
మానుషవేషధారి దయ ♦ మానసమునస్థితి బిగ్గనవ్వమున్
పీఠులఁ దాఁకుగ్రహంబు వేమఱు నూచుచుఁ బల్కుఁజిల్కుఁబూ
దేనియసోన నల్లునలఁ జెప్పెలఁ దేలెడు మేలిపల్కులన్. 112

సీ. అతిదుర్లభంబు వేఁడితి దుర్లభుఁడనైన
నేనికుదక్కుట మానిపర్య
త్వత్ప్రార్థమగ నీ స్థలమున పరివారగ
యుక్తుఁడనై నిల్చి యున్న నన్ను
సేవించువారెల్లఁ ♦ జిరపుణ్యవంతులు
నిహపరసుఖలాభ హృష్టమతులు
కలికాలకల్మష గణఫణాభోగాటోప
దాకోలకంకాలు గళితభవ్యంబు

గీ. నయ్యెనను సర్వదివ్యక్షేత్ర ◊ మాస్పదాఖ్య
బూని యీక్షేత్రమును దీర్థ ◊ మును సమస్త
భువనవర్ణితవిఖ్యాతిఁ ◊ బొదలుగాత
నెల్లపుణ్యస్థలములకు ◊ నెక్కుడగుచు 113

క. త్వన్నామచిహ్నితంబగు
నిన్నెలయె తెల్లదీవి ◊ యనునంటకుఁ దా
మన్నించి భక్తవాంఛా
భ్యున్నతులొసఁగుచుండుమె నాకు ◊ యుక్తవ్రతమున్

సీ. వినుధాతృసుత యప్పు ◊ డనిమిషు లసురారి
కృపకునచ్చెరువొంది ◊ కేలుమొగిచి
పరమేశ యోభక్త ◊ పరతంత్ర
భావానువర్తి సనద్భ్రహ్మ ◊ సనప నిన్ను
నరచేతివానిఁ జేసి ◊ యునవిచారిలకెల్ల
నపవర్గమొసఁగు ◊ నయ్య నీవట్లు
వారెలు విశ్రాణన ◊ సాలంబు చూపిన
కాంక్షితమాతాస్తి ◊ కారణంబు

గీ. నీకె తగు నీతనికె తగు ◊ నిట్లుగమ్య
పూజవడయుంగఁ బూజించ ◊ పొగడువడయు
నని మురద్వేషిఁ బుండరీ ◊ కునిఁ బొగడుచుఁ
జనిరి సమ్మోదముగ నిజ ◊ స్థానములకు.

ఆ. వె. పొగడి రఖిలమునులు ◊ జగము లానందించె
నాటపాటచూపి ◊ రమరరమణు
లాదినంబు సుదిన ◊ మయ్యె సార్థకము మ్యై
విబుధతరుల తాంత ◊ వృష్టి కురిసె 116

సీ. శిఖిపింఛధారియై ♦ చేకోలు కటినిల్పి
హరితీర్థమున బశ్చి ♦ మాభిముఖుడు
క్షేత్రంబునందు బ్రా ♦ గ్దిగభిముఖుండునై
రెండుమూర్తులు దాల్చి ♦ చుండునతని
వరపీఠమైయొప్పు ♦ ఫణిభర్త రమ గొల్చు
హ్రీయన శ్రీ యన ♦ రెండుగడల
చామరహస్తయై ♦ ఛందోమయాకృతి
ఖగలోకనాథుడ ♦ గ్రమున వెలయు

గీ. దక్షిణంబున సనకప్ర ♦ ధానమునులు
దాను బొగడుచు సేవించు ♦ దమ్మిచూలి
మేను రుద్రులు సేవింతు ♦ మెడమవలన
వెనుకనుండు మరింద్రాది ♦ విబుధవరులు 117

వ. వత్సా శ్రీవత్సలాంఛను భక్తవత్సలంబు నీవు నెఱింగినయదియ కదా వినుము త్రెటింగున మెఱుగుటొల్లియగొల్లదొర కరకలిత చిత్రభస్త్రజలజశుక్తియు విరచితవిసతముక్తియు గుటిలకోమలనీలకుంతలనికరుండును నపరిమిత కరుణాకరుండును గటితటఘటితతోస్త్రంభ యుగళుండును జటులనిశాటగళ నిగళుండును మకరకుండల మండితకపోలఫలకుండును యదుకుల తిలకుండును తుల్లకాశకన్యసఖ్యాభిరామమృదులోరుద్వయుండును నద్వయుండును బుండరీక ప్రభృతిమునిజన సేవ్యమానుండునునమానుండును నఖండజ్ఞానానందైక విగ్రహుండును విదళితగన్నగ్రహుండునై పంచాబ్దంబును పంచశరసహస్రాతిశాయివిలపనసరంబును నిచ్ఛాదిగంబరంబును నైన ప్రాయంబును నవరత్నసానుప్రాయంబును బాహ్యాభ్యంతరిక ద్వారాష్టకవిస్పృష్టంబు నదభ్రంబు నభ్రంకషంబును శరదభ్రశుభ్రంబును నగుమన్ష

ప్రాసాదంబునందు వాసవ వైశ్రవణ వైవస్వత ప్రముఖ మఖ
భుగలఘుకిరీటమణిగణ ఘృణిమంజరీపింజరీకృతంబగు శేషపీఠం
బు నధిష్ఠించి చరణద్వయాంతరాళోపలాలిత గోయష్టి లతామ
తల్లియై భువనత్రితయ కామిత కల్పవల్లియు నైన తన యా
కృతి యవికృతభావంబునం బ్రభవింప దక్షోత్తరతీర్థమధ్యంబుల
నంగీకృతాధ్యాసీనుండై వాసుదేవాదివ్యూహంబులు జ్ఞానక్రియ
యాదిశక్తులు వసురుద్రాదిత్యాది మరుద్విశేషంబులు నశేష
నిగమంబులు నఖిలసిద్ధాంతంబులు సమస్తతీర్థసార్థంబులు సకల
మంత్రరహస్యంబులు సర్వగంధర్వ స్వరసారస్యంబులు విశ్వవి
శ్వాధికైశ్వర్యంబులు ననశ్వరసంపదలం బాదలి సేవింప బెంపు
మెఱసియుండె నని నొడివియు గుండలికుండలుం డిట్లనియె 118

క. నారద ధృతహేమరసా
సారచ్ఛురితంబు విష్ణుసదనం బది వే
దీరచితాంతర త్రికతతి
భూరమణీమణికిరీటకముం బురుడించున్ 119

క. అలతీర్థస్థలిక్షేత్ర
స్థలిలీలావిగ్రహద్వితయయుతుండై భా
సిలు పౌండరీకవల్లభు
దలచిన గనుగొన్న గరగ కతను లిహపరముల్ 120

క. వినబడదు చెవులగన్నుల
గనబడదత్యగ్రనారకవ్యథ చేతఁ
బొలుగుపడి జడియువైష్ణవు
దనవధిచరితప్రవర్తి యయ్యు గుమారా 121

చ. ఇరుగడలన్ ద్విరూపముల ♦ గృష్ణుడు దైత్యుని గాకరిష్ణు డ
ప్పురుసుననుండ నన్నడిమి♦భాగమునందు వసింతు రెవ్వరా
నరులు మనుష్యరూపభర ♦ణంబున గ్రీడయొనర్చుయక్షకి
న్నరగరుడోరగద్యుచర♦నాథులుగాగొని మ్రొక్కగా దగున్

ఉ. ఎయ్యది ధివ్యసేవ్యతర ♦మెయ్యది మౌనిమనోభిగమ్యమా
నెయ్యది నీవునేను భజియింపగ ♦నింపగు నెల్లనాడు నా
దయ్యపువెల్గుసుమ్మ సత ♦ తస్థితి వెల్గెడుపుండరీకవా
గ్ధాయ్యల బ్రిజ్వరిల్లుచు జ ♦గత్త్రయదుష్కృతి దాహదక్షమై

మ. అలసంబుల్ మునిగాఢవ్రతములు ప్రాయశ్చిత్తముల్ పాతకం
బుల నిర్జింపగ విష్ణుభక్తియ తగున్ ♦ బో దానికిం బూన బా
ములపల్గాటులు చీరలం దుడిచినం♦బో నేర్చునే మాంత్రికా
కలితాహిప్రతివీరమంత్రపదరే ♦ఖాశ్లాఘచేతంబలెన్ 124

సీ. జగదధిష్ఠానంబు♦సచ్చిదానందాత్మ
కము సందనందనా ♦ఖ్యమ్ముశేత్ర
తీర్థస్థితము పృథ♦గ్ధపితంబు నృసింహ
రామ మత్స్యాదివి ♦ గ్రము లెట్టి
యవి యసదగియుండు ♦నట్టిదయగుదాని
హేతికు లఘుతమః ♦ప్రోతమతులు
గాంచి యర్చలయందు ♦ కటిగాగ దలచి వి
కత్థనంబొనరించి సిగరుసులేని

గీ. శౌరవంబులడింది పా♦రంబులేక
వనరుమరుగాని విజ్ఞాన ♦ వంతులైన
వారు శిలగాగదలచ రె ♦వ్వారు దృష్టి
గోచరబ్రహ్మమనిచూచి ♦ కొలినియుచికి 125

శా. ఆవాణీరమణుండు ప్రార్థనము సే♦యన్ దేవకీదేవియం
దావిర్భావమునొంది యేరికి నల♦భ్యంబైన లేవన్ జగ
జ్జీవాతుస్థితి నుండునిండుదొర పి స్మేరాననున్ నిత్యసం
సేవందెల్పుజితేంద్రియుండు తమనుంకించుచుఁగనుండ తత్త్వముఁ

తే. భక్తిగద్గదరీతి వా♦గ్భరము లొలయ
నటనమునగూడి గోపికానాథుమ్రోల
నిలిచి కీర్తించుపుణ్యుండు ♦ నలిన బంధు
దళనమొనరించి తత్త్వపదమునకరుగు 127

క. హరి సోపహార లక్ష్మీ
శ్వరు నెవ్వరుచూచు రట్టి ♦వారలు సకలా
మరపూజ్యులు వారందున
బొరసినపుణ్యము లగణ్య ♦ములు గుణజలధీ 128

క. ఇతిహాస పురాణ కథా
శ్రుతిస్మృతులు నందగోప ♦సుతుకట్టెదురన్
సతతము పఠియించుమహా
మతి పరమపదంబు నందు ♦ మతిమన్మఖ్యా 129

క. తీర్థమునవాడి బ్రహ్మ
భ్యర్థితలీలావతారు ♦భక్తాధారున్
బార్థసఖు గొల్వగలమా
ర్తార్థులకున్ గలవు సచ్చి ♦ దానందంబుల్ 180

సీ. భ్రూణహుండును సురా♦పుడు బ్రహ్మఘ్నూతియు
గురుతల్పగ స్తేయ♦గోవధోప
జీవి పితృద్రోహి ♦శిశుహంత పరదార
రతుడు నిందకుడు స♦ర్వస్వభోక్త

సత్యేతరోక్తుండు ♦ సర్వాభిమర్శి నే
తికుండు సర్వాపలా ♦ పకుఁ డశుచియు
నిజధర్మవిద్వేషి ♦ నీచుండు పాషండ
పరివర్ణుండు స్వేచ్ఛాచారి ♦ హారహార
గీ. కృతమెఱుంగనివాఁడు నా ♦ నృతము లేని
వాఁడు నమ్మినఁ జెడఁజూచు ♦ వాఁడు మొదలు
పాపకారుల కేనియుఁ ♦ బౌండరీక
తీర్థహారిమూర్తియుగ మిచ్చు ♦ దివ్యపదము. 181

చ. అలఁతపిసాళినవ్వు మధు ♦ రాధరబింబఫలంబు తమ్మిరే
కుల నగుసోగకన్నులు ప్రి ♦ కుంచితకుంతలచారుఫాలమున్
బలుచనిచెక్కులం గలయఁ ♦ బర్వినకుండలరత్నకాంతులున్
గలశిఖిపింఛలాంఛను మొ ♦ గంబు గనందగు భూపవేళలన్

క. క్షణము క్షణార్ధమైన దిరి
క్షణలలితంబగుపయోధి ♦ శయనునదనమీ
క్షణ మొనరించుకృతికి నా
క్షణమున గల వఖిలసుకృత ♦ జాతఫలంబుల్. 133

సీ. మఱవ్వంకమఱుపుతో ♦ మురళి యొక్కొకవేళ
మోదించు భువనైక ♦ మోహనముగ
క్రీడించునొకవేళఁ ♦ దోడిబాలురఁ గూడి
యక్షీణగతిఁ గుబే ♦ రాక్షకేళి
నవరించునొకవేళ ♦ జలవిహారముచాలఁ
జేరిమభీమరథీగ ♦ భీరవారిఁ
గొలువుండునొకవేళ ♦ నలినసంభవ పుండ
రీకాస్మదాదులు ♦ ప్రీతి గొలువ

గీ. సురగరివృవాహనమున నో ♦ కొక్కవేళ
వేడ్క వేంచేసి మెఱయుఁ ది ♦ ర్వేఘులందు
నెన్నికల్పంబు లరిగిన ♦ యేనయేండ్ల
వెలయుపాత్రియంబుగలకొయ్య ♦ విట్టలయ్య. 134

శా. శ్రీరంగంబున ద్వారకన్ గయఁ గురు ♦ క్షేత్రంబునన్ నైమిశా
ఖ్యారణ్యాంజనశైల పుష్కర మహేం ♦ ద్రాద్రి సంతతయమ్యాహరి
ద్వారశ్రీపురుషోత్తమంబుల నయో ♦ ధ్యన్ సేతు గంగాభిసం
గారూపస్థలిఁ బాండరీకమున ♦ పైత్యారాతి యుండు గడన్

క. హరియుత్తర భాగంబునఁ
బురుషుఁడు దాఁ బాపమైన ♦ బుణ్యంబైనన్
సురశాని యెత్తు చేసినఁ
బరిణతమై మేరుకు ధర ♦ భారముఁ జూపున్

సీ. సమ్మార్జనమున ధ్వాం ♦ షము నుపలేపనం
బున మహా ఫలము రంగ ♦ మున విచిత్ర
సుకము దీపాంకుర ♦ ప్రకటనంబునఁ బాము
పదపద్మతీర్థాను ♦ భవనముకతన
సంఘయు నూదన్య ♦ పరిషన్దనంబున
ధేనువు మోక్షంబు ♦ తెరుపుగనిన
గాన నేతత్పరి ♦ కల్పనంబునఁ బాండు
రంగాధిప ధుఁ జే ♦ రంగనలయు

గీ. ననిన నారదు డిట్లను ♦ నభవ జ్ఞాన
విరహితంబులు జడములు ♦ వీని కట్టు
మనుజకృత్యంబు చేకూరె ♦ మధువిరోధి
యెట్లు వరమిచ్చె నని వేడ ♦ నీసుడనియె. 137

ఉ. మూర్తిమదిక్షుకార్ముక రస ♦ ముజ్జ్వలకీర్తిఁ యుఁబోని చంద్రికా
స్ఫూర్తి వెలుంగఁ జేయుచు న ♦ భోవనకేసరి చంద్రుఁ డుబ్బగాఁ
గార్తికపూర్ణిమన్ యమున ♦ ఖామణి మున్నొకనాఁడుచూళికా
నతిన్ తపింఛగుచ్ఛాంస ♦ నంబున భీమరథీతటంబునన్. 138

మ. సురలీలాహతులుఁ నరాంగనలుచన్ను ♦ శ్రోత్రిత్రికన్యల్ స్మర
జ్వరపీడాశయమై తనుంగొలువ రా ♦ సక్రీడఁ బెన్మోద్రిడమై
కరలీనోర్మిక లంగుళీచలన రం ♦ ఖత్వాంతులై క్రాలఁగా
మురళీనాదవినోదకేళిఁ దవిలెన్ ♦ మోదంబుసాదంబుగన్. 139

క. ఆనాదము దవ్వున జగ
తీనివసనమ్మునహారము ♦ ధేనువొకటి నాం
దాగ్రినంద మొదన విని తన
మేనమ్మించి కురిసె నహరి ♦ మించిన స్తంబుల్ 140

ఉ. కాననగంధవాహుఁడు ♦ గంబుగనుంక్ వెస నొందుతత్పయః
ఫేనకణంబు వచ్చి మురి ♦ భేదను నల్గి నలంకరించె శ్రీ
జానియుఁ బాంతమానినిజ ♦ సౌధమునందు సుఖించుచుండె నా
ధేనువు లెస్సగా మురిసి ♦ దేహమునూర్జ్జ్విభవాంతరంబునన్ 141

క. హరినవాంఘ్రిపతితనిజకు
గ్ధరసోత్కర ఫేనకణకృ ♦ తపరమసుకృత
స్ఫురణంబున నొకవైష్ణవ
నరునకు దనుజాతయానుచు ♦ వసుధం బుట్టెన్. 142

వ. సుశీలాభిధానయగు నబ్బాల గుణభాస్వరయై యన్నోచిత
కాలంబున, 143

ఉ. తాళి విభుండుగట్టినమొ ♦ దల్ పతిదేవత యాసుశీల పెం
గోలతనంబునన్ మగను ♦ కొట్టిన దిట్టిన రట్టుచేసినం

దాళి దినంబు రచ్చరణ ♦ తామరసంబులు గొల్చు నేలయున్
బోలునె యీపెకంచు గృత ♦ బుద్ధులు వృద్ధులు ప్రస్తుతింపఁగన్

సీ. రూపహీనుఁడు మహా ♦ క్రోధను డతిలోభి
బద్ధమత్సరుఁడన్య ♦ బుద్ధి మాయి
చంచలస్వాంతుండు ♦ సకలబంధువిరోధి
బహుళశపథోక్తిలం ♦ పటుఁడు శఠుఁడు
సంతతావిశ్వాస ♦ సస్యప్రరోహుండు
గర్వపర్వతమస్త ♦ కస్థితుండు
కలహాశనుండు త ♦ ర్కక్రియాకుశలుండు
సంగతోన్మాదోత్త ♦ మాంగకుండు

గీ. నగునయేనియు నటువంటి ♦ మగనితోడఁ
గాపురముసేయుసతి దొడ్డ ♦ గరితయగుచు
గసిడికోఁతకు నోర్చి లో ♦ విసిగికొనక
ధాత దూరక, తండ్రి సే ♦ తకు నగవక, 145

శా. ఆతీవ్రాంశుని వేఁడికోర్చి మను ఛా ♦ యాదేవియుం బోలె, స
త్ప్రాతివ్రత్యగుణాభిరామయగు నా ♦ భామాలలామంబు సం
ప్రీతిం జేయు ననహ్యదర్శనములన్ ♦ బిర్వోకులం బెట్టుదు
ర్జాతుల్ వీతదయానయుల్ దనుచితా ♦ చారంబులన్ నిచ్చలుల్

ఉ. కొన్ని గణించి కొన్ని గనిసి ♦ కొన్నితుటారములాడి మానరా
కెన్నక నిన్ని నాళ్ళకిపు ♦ డిన్నని కూటికి బిచ్చపాటిగా
మ్మన్న 'మహాప్రసాద'మని ♦ హర్షరసోల్లసదాననాబ్జయై
యన్నలినాక్షిభర్తయిడు ♦ నన్నియగైకొనుముక్కుధాన్యముల్

సీ. చతురసమ్మార్జనా ♦ చరణంబు తొలిగాటి
పాఁచివన్నియతోఁపు ♦ వసుటగాఁగ

గోమయగోముఖ ♦ శ్రీముంగిటఘటించు
టలు ముఖమజ్జన ♦ కలనగాఁగ
గమనీయపూర్ణకుం ♦ భముల పూజాప్తి
కుచలికుచాకల్ప ♦ రచనగాఁగ
సన్నసంపాదనా ♦ గ్న్యాగ్ని బుట్టినధూమ
పటలిసంస్కారధూ ♦ పంబుగాఁగ

గీ. విఘటితకవాటకద్వార ♦ విశదనయన
యర్చితాధరగేహాళి ♦ కాధరోష్ఠ
భాండగోపనయవనికాం ♦ బరపరీత
యింతి గృహలక్ష్మినత్యంత ♦ కాంతిదనరు 148

సీ. ప్రస్తుతంబని పదా ♦ ర్థములు రజులవేడి
కొని తెచ్చి యమ్మించు ♦ కోమటిండ్ల
మూసిముల్లడిచి గు ♦ మ్ములకొల్చుపై మెత్తు
బూడ్వమ్ము పస్తైన ♦ నుండుగాని
మెట్టిచుట్టంబేని ♦ యింటికే తేర రెం
డవసూతకము దెల్పి ♦ యవలజోనుపు
మునుపతిశిక్షతముచే ♦ సినపైడి రాకున్న
ముచ్చిచ్చునను వేగు ♦ వచ్చుదనుక

గీ. "వనరు శాకాయ లవణాయ ♦ వా" యటంచు |
బెనగు ధూళిః పరగృహే ద ♦ పి యనున స
|ముంచి యాగకు గాటు, పా ♦ మునకు బలియు
నొసగడని భర్తకె పొక్కు ♦ నువిద మదిని 149

వ. ఇవ్విధంబున నవ్విధుబింబవదన వివిధ కుటిలాచార చతురుండగు జీవితేశ్వరు నీశ్వరుంగాదలంచుచు దనుపాసనంబు తనకు నిఘా

పర సిద్ధిసంసూచకంబుగ నిండుడెందంబునం గోచరింపం జేయుచు
గీర్తితచరిత్రంబునం బ్రవర్తిల్లుచుండ్రు నంత 150

క. అటనొకనాఁ డాభూసుర
కుటుంబినీసదనమునకు ♦ గుహనావటువున్
బటువగుమైజిగి దెగడుఁ
బుటువగు నొకవటుఁడు వచ్చె ♦ భుక్త్యాపేక్షన్ 151

వ. వచ్చిన నమ్మెచ్చొకంటి గెంటనినెయ్యంబు లియ్యంబగు నంతఃక
రణంబున నడలు గడలుకొనఁగాఁ బ్రేమాంతరాసక్తుండగు ప్రాణనా
థుండు తనుంబిలిచినయట్లన లోనింటిబోనమానితొంగి చూ
చుతఱిం బొడకట్టి బొట్టునకు మేధావి మేదునలవాటునం గందిన
యంగుళీద్వితయంబు దేటిగుట్టినఁ బృథగ్వర్ణమూర్తులగు సంవ
ర్తికలుగల జలరుహాంబక బ్రశస్తంబగుహస్తం బెత్తి స్వస్త్య
స్తుతే యని యాశీర్వదించుటయు గృతనమస్కారయై యాసా
రసామోద మృదులస్వరంబుననిట్లనియె 152

సీ. ఎచటనుండి రాక యిం ♦ దేతేర గతమేమి
గ్రాసార్థిభావంబు ♦ గానవచ్చె
నగునన్న నట్లని ♦ మొగసాలనుండు
డాయన యూక్తలేదు యా ♦ మార్థమునకె
కావింతు నన్నసం ♦ స్కారంబు మీ రార
గింతురుగాని వే ♦ గిరమె యనుడు
మాణవకుఁడు పల్కె ♦ మగువ! నేఁడెన్నాళ్ళ
నుండియు గుడువ గూ ♦ డోదవకునికి

గీ. వేఁడియగుదాక నోరువ ♦ మాడ్డుగలిగె
బులిసినది గర్దెనన్నంబు ♦ పోకయంత
యొసగి క్షుత్తార్పు వెసచర్ధి ♦ మొసవనైన
పాపముడిపించుకొంను ద ♦ పంబుకలిమి 153

తే. అనుడు నెలనాగ యిట్లను § ననఘ నీకు
జలిది యే నెట్టు లిడనేర్తు ♦ క్షణములోన
వంటగావింతు భుజియించి § వలయునెడకు
నేగు నా విని సతి బల్కు ♦ ఆగపడఁగు

తే. త్రోవ గమియించుచోట నో ♦ పూవుబోఁడి
యవరవర్ణ సమాచార ♦ మైన జెడదు
బ్రాహ్మణ్య మీాతడ వేటికి ♦ బ్రాణరక్ష
నెఱపు మొకయింత మెదు కిన్ని ♦ నీళ్ళు నోసగి

తే. వాఙ్మనఃకాయకర్మప్ర § వర్తనముల
సంభవించినపాపంబు ♦ సంహరించి
యతిథి గృహమేధికిచ్చు శా § శ్వతసుఖములు
వినవె యభ్యాగత స్స్వయం ♦ విష్ణు వనగ

తే. అతివ తీర్థదరత్వర § నరుగుదెంచి
త్రోవ నాకటివేళకు ♦ దొరకకునికి
కాంచ నీయూన యే గూటి ♦ కలన జఠర
వహ్నినోక యేన కా దెట్టి ♦ వాఁడునెరియు 157

వ. నాతోడంగూడి యీామువవడుగులు బడుగులయ్యును పడి చనక కడకమెఱసి యేము సంకల్పించి మున్నే తేరసముక్కట్టినపుండరీకం బునకు బాండురంగ సేవా సావధానులై చనిరి. నేను కూటిబీద తోడుదప్పిన తెలుంగున నిచ్చటం దడసితి వెండియు వినుము

క. తరుణి క్షుధాతురాణాం
నరుచిర్న చకాల మనుచు § నరు లాడుట లో
నరసి వివేకింపగ దగు
తెరువరులకు బాయసంబు ♦ తిరసిన గలద 158

ఆ. వె. ఎంతభాండశుద్ధి ♦ యెటువంటిగృహశుద్ధి
యెట్టిచిత్తశుద్ధి ♦ యిచటఁ జలిది
కూడు చిక్కెనేడ బు ♦ రోడాశమునకు నో
యమ్మ సాటివచ్చు ♦ సదియుఁ గాక

క. అనుచితకర్మము లొనర్చియు
దనువులు దక్షించు కొనరె ♦ దమశమతేజో
ధనులగు గాధిసుతాదులు
తనప్రాణము నిలుపుకన్న ♦ ధర్మము గలదే

తే. తొలుత నేవేడినప్పుడు ♦ చలిది నీకు
ననఘ పెట్టుదు లిడుదాన ♦ నంటిగాన
యశనశేషస్థితికి సంది ♦ యంబువలదు
చాలుజాలదొ యను వృథాశంకవిడువు 162

క. సతి యాత్మస్తుతి యతిగ
హతిమని నాపెంపు దెలుప ♦ నే నొకఁడ మనో
గతి దృష్టిగనిన భువన
త్రితయమ్మునకు బరితుష్టి ♦ తిలకించు జుమీ

వ. అని యంతనిలువక. 164

క. పెట్టకపోనని యాకట
దొట్టిగిలంబడుచు ♦ మారొసరి జసివే
నట్టింట గూరుచుండిన
నెట్టు ననం జాల కమ్మల ♦ గేడుణా భీతిని

సీ. పరిహరించుట కీడు ♦ తెరువరి బసిబిడ్డ
నర్థి నాకటిచేత ♦ నలయువాని
బర్యుషితమును సమర్పణసేయ జాల బా
పము రాదె యుపచార ♦ పరత మెలగి

మిను కొక్కెటిచ్చి పో ♦ మ్మనినఁ బోవునో పోవ
దక్షప్రియాసవి ♦ హ్వలుఁడితండు
చాలునో చాలగో ♦ చలిదియు మన్భత్రు
పాథేయ శేష ♦ మల్పంబె యగుట

గీ. జాలకుండిన నగు, జెట్ట ♦ బాలుఁడితఁడు
కొనరి గొంతెమకోరికల్ ♦ కోరె నేని
యిడక పోఁబోల, దిడఁ బోల ♦ దీరు డివియ
బేరు రాకున్న వైద్యునకు ♦ ల్పగుచుఁ... 166

తే. వంటయగు దాక నుండ ♦ డు వడుగు బండి
మీఁదఁ బోవుచున్నాఁడు ♦ మేటిధాటి
నైన దయ్యెడుఁ గాకేమి ♦ యప్పటికిని
మీఁదు గడగట్ట నేలంచు ♦ మించుబోఁడి. 167

శా. రార య్యా యని పుష్పమచ్చలము గో ♦ త్రాదేవతాపుత్త్రి వి
స్మేరాంగ్ని ప్రభు గూరుచుండ నిడి మో ♦ ల్చే పట్టుగా వించి నీ
రారం బండిన పాత్ర తరాజ పుది ♦ వ్యాస్యంబు నొక్కింత వా
స్తారా తముగుండ యూష్పి యొసగన్ ♦ రంభాపలాశంబునన్.

తే. ఒసఁగి యువ్యంజనంబు ద ♦ ధ్యోదనంబు
నారగింపు క్షమింపుము ♦ డనుచు బలికి
ముదిత ముదితాత్మభావసం ♦ పదయు బోసి
సలిలపరిపూర్ణ మగు గిండి ♦ నిలిపి చనిన. 169

క. చేనాపోసన మున్నుచు
భ్యానంబొనరించి యతఁడు ♦ తగు ననుమతి బం
దారినచే గొని మెసగున్
బ్రాణాహుతి విరచితముగ ♦ బర్యుషితంబుఁ. 170

తే. తిరిగి చూచినయంత నా । ద్రిమ్మరీఁడు
సిక్థ మొక్కటియేనియు ♦ జిక్కనీక
మ్రింగి మీఁదులుచూచుచు ♦ మృదులఫణితిఁ
బిలిచి యిట్లను శరదిందు ♦ బింబముఖిని. 171

తే. చూడు మీసారిభాండి మో ♦ శోభనాంగి
భిన్నటంబొందె దాఁటెద ♦ ప్పినదియొండెఁ
గలుగు లేకుండ నూడ్చి తె ♦ మ్మలఘుజఠర
జాతవేదంబు హెచ్చె నీ ♦ స్వల్పభుక్తి 172

చ, అనుటయు సంభ్రమంబడర ♦ నంగన తొల్తటినాటియామినిం
దనకని వండి డించికొని ♦ నాధుడు పల్లియ కేగు నెంజిలిం
దనికి భుజింపకున్కి భరి ♦ తంబయి యట్టుక నట్టుకట్టె యొ
ప్పునభినవోదనంబొనఁగ ♦ బూని తదాజ్ఞానుశ్రావమూఁకుటన్

తే. ఒసగి యెడపేర్పులోఁ గాఁగు ♦ చున్నయాల
పాలు వడ్డించుటయు మాని । పాల వేళ
మవలి వారలచేతికి ♦ నందియిచ్చు
వడువున భుజియించె వడు విపు ♦ ర్వంటకంబు. 174

క. భుజియించి మఱియుఁ దెమ్మని
గజిబిజిసేయుటయు సతియు ♦ గలఁగక వికస
న్నిజవదనయగుచు హస్తాం
బుజములు మొగిడించి పల్కె ♦ భూసురసూతిన్. 175

శా. అన్నం బొండొకలేదు చల్దియది ♦ విన్మధ్వశ్రమారూఢ తె
మ్మన్నం దెచ్చెద సాధుగుప్తములు స ♦ వ్యంబుల్ కషాయంబు లిం
దెన్నే నున్నవి క్రొత్తయట్టికల గా ♦ దే లేచి వార్వంపు వే
గన్నిర్మించెదఁ గూడుఁ గూర మఱియుం ♦ గైకోలుమేల్భుక్తికిన్

ఉ. నావిని నాతి బల్కు గుహ ♦ నావటు వోవనితామతల్లి యో
పావనశీల తైలపరి ♦ పక్వము లెన్నియు దెమ్ముగా దనన్
లేవడియైనభుక్తిగొని ♦ లేవదిగంబడ దాక లింతయున్
థావనమాచరించుకత ♦ నన్ దడవున్ నిల్వంగలదిచ్చటన్. 177

మహాస్రగ్ధర,

అనినన్ వక్షోరుహజోచ్చ్రా ♦ హరిణనయననిం ♦ డారుడెందంబుతో వే
గన భావిప్రాణనాథా ♦ గ్రహసహమతితోఁ ♦ గమ్మనైతారమై నే
తన పండంబొల్చి చే ♦ తం దడవిన దుమ్మురై ♦ తాఱుటల్ లేక
సద్యో
జనితంబుల్ వోలె జాలం ♦ జప్రభావపుసమ ♦ చ్ఛాండి కాపూప
పఙ్క్తుల్. 178

వ. ఇట్లుమగ్రాహాణప్రసాపుగుప్తఘృతాధికృతంబులు ప్రాణవల్లభసమ్య
గభిరక్షితంబులు తనుపహితగంధానహంబులు సచ్ఛిద్రముద్రా
ముద్రితంబులు నై స్నిగ్ధవితరణంబులగతి మహితభాజననిహి
తంబులు, ననురక్త వధూహృదయంబులపగిది నతిస్నేహపిచ్ఛ
లంబులు, నుపవనంబులయుపమ సురభిష్ఠంబులు నైన పిష్టవికా
రంబులు నిర్వికారుండై భూసురకుమారుండు నిరవశేషంబుగా
నాహరించియు, వెండియు నవనితాననంబగు మిథ్యాలజ్జాభినయ
నంబున దనబహుభోక్తృత్వంబునపశ్లోకకలుషితంబగునని విశం
కమానమానసుండునుం బోలె గానందగు నాపొట్టినెట్టిక సీల
దిట్టబడుచు కడుపునిండమి యెఱింగితరంగితాన్యతాంతరంగయై
యాకురంగనయన యిట్లని వితర్కించు, 179

,క ఇసుమంతగాని లేడీ
పసికొలువు కూడుకూటి ♦ పాళియను నాకీ

క్లైసరి బహుభక్ష్యరాసులు
మెసగెడి విసువడు ప్రితుష్టి ♦ మేకొనఁడుగదే 180

ఉ, మాయఁపుబిడ్డ యీనిసువు ♦ మానిసిపుట్టువుగాదు దేవతా
నాయకుఁడో చతుర్ముఖుఁడో ♦ నాభవబాధము లూడ్పనున్న నా
రాయణమూర్తియో? యెఱుఁగ ♦ రాదొకయుంమకయున్ బుభుక్షపై
జేయిదొఱంగఁ దప్పములు ♦ సైఁతె సమస్తమునంచు నివ్వెఱన్.

చ. తలఁచు మనంబులోన నను ♦ ధామరయాజకధర్మపత్ని ని
ర్మలకనకావదాతముఁగ ♦ బాళతరాలఘులీలమాలికో
జ్జలము జగత్కృతాచరణ సాక్షి ముదక్షిముదంగభాగతా
తిలకితవిభ్రమం బగు నను ♦ దీప్తమహాత్మ్యము దివ్యతత్వముఁ.

క. సతి యీగతి "శ్రీయనిచ్చె
స్వతాశనా" ర్తనుటయెంచి ♦ సంతసమున నఖిలే
ప్సితవితరణగుణశీలం
చతురం బార్థించఁ దత్ప్ర ♦ సాదముకలిమిన్. 183

సీ. ఒక కొన్ని నడియంబు ♦ లొకకొన్ని వరుగులు
నొకకొన్ని తేనెఁగుల ♦ మొలుపుఁబప్పు
లొకకొన్ని ద్రిజ్జుడ ♦ లొకకొన్ని తాలింపు
లొకకొన్ని విధముల ♦ యుక్కుచేరు
లొకకొన్ని కలకల్పు లొకకొన్ని బజ్జులు
నొకకొన్ని గీతుల ♦ యూర్పువగలు
నొకకొన్ని సిగరులు ♦ నొకకొన్ని యంబళ్ళు
నొకకొన్ని బహుల పూ ♦ పోత్కరములు
గీ. వివిధఫలకంద మూలంబు ♦ లవియుఁ గొన్ని
మూరుఁబిండులు నొకకొన్ని ♦ మొక్క కొన్ని

యూరుగాయలుపచ్చళ్ళు ♦ నొక్కకొన్ని
పెరుగు పాత్రైన నేతులు ♦ పెచ్చు పెరుగ. 184

చ. అమితములై మహాసనము ♦ నందపుడప్పుత మొందుచున్నయ
న్నములు సుపక్వగంధముల ♦ నందములై యటువోవుచోట స
య్యమరతరుప్రసూనతతు ♦ లంగనపైఁ గురియంగఁ బుట్టుగం
ధము లిటుజిగ్గుచోటఁదగుఁ ♦ దద్వ్రతయూరదితోపగూహముల్।

శా. ఆలీలావతినిత్యసత్వ శమథై ♦ ర్యౌదార్యసంశుద్ధులం
జాలన్ మెచ్చి మహత్వమందొలఁగి ♦ సాక్షాత్కారముం బొందెను
ద్వేంలాలోలకృపా జపాప్రసవకాం ♦ తిభ్రాంతికృల్లోచనా
బ్జాళిందాశ్రితరాధికాసురతరా ♦ గాంకూరుఁడా శౌరియుఁ 186

సీ. నీలంబు భక్తాను ♦ కూలంబు హరిదంత
చేలంబు నవనీత ♦ చోర మాది
మూలంబు గిరిధారి ♦ శూలంబు కృతజగ
జ్జాలంబు శ్రితలతా ♦ వాల మమర
మేలంబు భవనవనో ♦ త్కేలంబు తల్పిత
వ్యాళంబు శిక్యావ ♦ చూడ కైమమిత
లీలంబు హృతమరు ♦ త్పాలంబు గోపసఖ
ఫాలంబు వరదాన ♦ శీల మఖిల

గీ. కాలజంఘాల మసురకృష్ణ్యోళ మతిక
రాళ మాపత్పయోదవా ♦ తూలము నగ
యదుకులసరోమరాళంబు ♦ సతివగాంచి
నతియు నుతియు నొనర్ప న ♦ న్నగధరుండు. 187

ఉ. ఆసతిఁ బల్కె నీహృదయ ♦ మారయుఁగోరియ యిట్లొనర్చితిఁ
గాసి కుశేయూనసలు ♦ గద్దరయౌ ము గల్గవిన్నునీ

చేసినభాగ్య మేసతియు ♦ జేయుదు నీయెడల౯ మునీశ్వరా
భ్యాసదురాసదంబగు మ ♦ దాకృతియీఁగతి నుల్లసిల్లుటన్ 188

క. సుచరిత్రి నేడు నే చే
తి చలిదిభుజియింపఁ జాల ♦ దృష్టిఁ బొదవెడిం
బచరణగా దిమ్ముల మును
రుచియింపకు నొబరివిందు ♦ ద్రోవదివిందున్ 189

క. అతిమానుష మసిధారా
వ్రతమగు మనువంట నిప్పు ♦ వంటి దిది యనఁ
బతిదేవతవై మన నీ
గతి భావార్యాఘమయ్యె గా ♦ జగమున లకున్. 190

చ. తనుశతకోటులెత్తి బహు ♦ తపమ్ము విసిగ్మని బేర్మిగాం దినన్
గనఁగ నసాధ్యమైనదిలకు ♦ నీ యభాగ్యము భాగ్య మీావు పా్రి
గ్దనసముసం ద్రొసర్చితి వా ♦ కానొక యర్చన నన్నుగూర్చి దా
వన సమకూరెజాసుమ్మ సుజ ♦ సపౌజనందితచర్య నీదెసన్. 191

తే. అతివ తొల్లింటిపుట్టువు ♦ నందు నొక్క
పూని వేలిమిజన్నమై ♦ మున్న నాఁడు
నామధురవేణునాదంబు ♦ న మది గరఁగి
తొరఁగఁ జేసితి సుస్నిగ్ధ ♦ దుగ్ధరసము, 192

క. అపాలనురుపు పవన
వ్యాపారముచేత చెరలి ♦ వచ్చి సిలిచె నీ
లాపించచ్ఛవి భక్తినెత
తాపించమదీయవాళి ♦ తటి గుచలికుచా 193

క. దాన బయస్సంతానము
గానంబున నన్నుఁ దనుపు ♦ గానసమయతి చం

దాఁగిన తల్పలమున గా
దా నీకును దక్కితిఁ మః ♦ దసుము మదిఁబొదలన్. 194

ఆ. వె. ఒక్కఁ డకృత సత్క్రి ♦ యుండను విప్రుండు
గలఁడు ఘోరశకన ♦ కలుషబుద్ధి
వసుధనెల్ల దిరుగు ♦ వసుధానువను...
పట్టణమునసుండు ♦ బుట్టువడుగు. 195

సీ. ధనవంతుఁడయ్యును ♦ ద్రావిడాంబుదోఁగి మూ
తులుహాకు పెఁవితం ♦ తువ్వల దగిలి
కులవంతుఁడయ్యు బె ♦ ద్ధల బాసి విహరించు
శాంమండమండాను ♦ బంధియగుచు
మతిమంతుఁడయ్యు నా ♦ మ్నాయముల్ చెవిబెట్టఁ
డశ్లీలఘలన ♦ వ్యసన మొశగిఁ
స్థితిమంతుఁడయ్యు ల ♦ క్ష్మికేగాక త్రిమ్మరు
పలుగూఁడు మరిగి యూ ♦ ...లధ జంచి

గీ. తలచు బ్రహ్మస్వ దేవస్వ ♦ ములకు నెగ్గు
కుష్ఠ జిచ్చిడి పేలాలు ♦ కొ...క ది...రు
గ్రహణకాలంబులంను ము ♦ ...ము జలముల
నెబ్రిచెంచడ మూ బ్రాహ్మ ♦ ణబు... 196

వ, వాఁడొక్కకంనవ నొక్క నెలయాలికింజిక్కి మహాపుంపలకుండ లంబగు పౌండరీకంబునఁ గొండొక కాలంబుండి యొక్క పెనుఁ బండువునఁ గన్నులపండువగు మదీయనై వేద్యపరికల్పనంబు ధూపోత్సవానంతరంబున నెడముగాంచి చూచి తనవలయు తెఱం గునం జని బహువిధంబగు కాలంబుమని మదిని తనువువిడిచి యత్యుత్తమంబగు ధరామరనంశబునంబుట్టి పుట్టిన నాటనుండి

యుఁ జనవుచనువుననచతురుండై నిందుపాత్రియంబున నిన్నుం
జెట్టవట్టించి యిట్లున్నవాఁడు వినుము, 197

తే, తరుణి మద్భక్తదర్శనో ♦ త్సవసుకృతము
పాపవహ్నికి సలిలమై ♦ భద్రముసఁగెఁ
గాక లేకున్న నితఁడుఁ బ్రా ♦ గ్జనినొనర్చు
కల్మషములకు నిష్కృతి ♦ గలదె యెందు, 198

వ. అవ్విధంబుగ సోపహారంబగు మదీయరూపంబు నాకస్మికంబుగఁ
గనుంగొని భస్మసాత్కృత దుష్కృతనీరసయవనరాశియై భూ
సురకేసరికిశోరంబై వాసివహసియు నతండు కట్టిడియగుటకుఁ
గారణంబువినుము, 199

క, నీభావశుద్ధి యారయ
శోభనచారిత్రియేను ♦ ఇవ్వ యాతనికిన్
లోభక్రోధముల మనః
క్షోభము గావించి బాలి ♦ శుండనిపింతున్ 200

క. పతి కొట్టినఁ బతితిట్టినఁ
బతి నిర్దయుడగుచు నెట్ట ♦ పాటుపఱచినన్
మతినన్యథాత్వ మొందరు
పతిదేవత లతివ నీకుఁ ♦ బతియగువారల్, 201

తే, నిష్ఠురత్వంబు తొలగించి ♦ నేటనుండి
నీకు ననుకూలుడయ్యెడు ♦ నీవిభుండు
మత్పదద్వయభక్తిసక్తమగుస్త్రైన
సుతుల నేవురఁ గాంచె దా ♦ ర్జితవిభూతి 202

ఆ, వె, కండిఁబైడిద్రవ్య ♦ తండంబుగా మేలి
భూముఁ బాఁడి యింటఁ ♦ గొలదిమీర

నోములెల్ల నోచి ♦ నూతనంబుగ బ్రదికి నీ
భర్తతోడ బరము ♦ పదము గనుము. 203

ఉ. మన్నన చేసినాడు మును ♦ మదనుఁ నుడాచు నహంకరింపకో
కిన్నరకంఠ యట్లయిన ♦ గీతము వప్పున్ విను తొంటికన్న న
స్సన్నిహితాంతరంగమయు ♦ సత్యసమార్జవసుస్థిలక్ష్మికిన్
వన్నియ నొప్పెడున్ మహిత ♦ వర్తనకీర్తులు నిర్వహించుచున్ 204

క. తృష్ణారహితులు మాన్పద
నిష్ణాతులు నిత్యసత్య ♦ [illegible]
వైష్ణవుల గాంచి నడుగా
విష్ణుపదపదాగ్ని గాగ ♦ విడి కొలుపుమీ 205

క. అని మన్నించి మహాసుర
వనితన్ మన్నించి భర్త ♦ వన్నెలుడిగెం
దన నెలవునకు సుధారస
మున గురు విని చెప్పు యుగగ ♦ పూర్ణంగుడసన్ 206

ఆ. ఆ అటు సుశీలమగను ♦ నసుదెంచి నొకకొన్ని
దినసమూలను [illegible] ♦ దీయునాన
గోప తనసులను ♦ వాసియు వన్నెయు
దలచుకొనుచు [illegible] ♦ మొలకలెత్త 207

తే. అతని దమనమ్ము చేసి ము♦న్నాగియున్న
మోహముఖులైన సజ్జాతుల ♦ మూలనోచి
సంహృతాసురులైన ని ♦ర్జరులకరణి
మది వివేకాదివర్గము ♦ ఘ్యాదయము య్యో 208

క. కోపంబునాగి మిక్కిలి
పాపముసకులోగి గుప్త ♦ పశ్చాత్తాపా

టోపశిఖ గ్రాగి కరుణా
ద్వీపవతీలహరి దోగి క్రివిప్రుడు మఱియున్

సీ. కాలీచవడ నిండ్ల ♦ కడకేగి వసరుచుం
డెడువాడు వైరాగ్య ♦ నిష్ఠుడయ్యె
గయ్యాలకిచ్చియై ♦ కాలుద్రివ్వుచుసదా
మండువా డతిశాంతి ♦ మహితుడయ్యె
గసరి యెంగిలి చేత ♦ గాకివేయనివాడు
సతతాన్నదానప్రి ♦ శస్తుడయ్యె
బ్రహ్మకల్పముదాక ♦ బ్రతుకాస గడకట్టు
వా డస్థిరముగ వి ♦ శ్వము దలంచె

గీ. బాటిగాగొస కాపద్మ ♦ భవుని నైన
నీరసము సేయువాడు వి♦నీతుడయ్యె
నొరులలచ్చికి ముచ్చిరి ♦ యగుచువాడు
సర్వసముడయ్యె విష్ణుప్రి ♦ సాదమహిమ 210

ఉ. పాళముమీరు పెద్దపెద ♦ పాళములై బలితంపుగాగులన్
మూలుగుచున్నప్రాబసిడి ♦ ముంచి ధనార్థులకిచ్చు విష్ణుదే
వాలయసుప్రతిష్ఠలకు ♦ నై యొసగున్ సతి కేల నించు నా
నాలఘుకర్మనిర్మితి ♦ నగ్రకులేంద్రు డనుగ్రహంబునన్ 211

క. ఆ యాలుమగలు విష్ణుప
రాయణులై పెక్కుగతుల ♦ వ్రతములు తఱితో
జేయుచునుండగ నటని
శ్రేయసపదమైన పౌండ ♦ రీకక్షోణిన్ 212

మ. యమరాడ్భ్రాతశిఖావతంసము చిర ♦ ప్రాణంబు దూరప్రియా
గమశంసి స్ఫుటకాకలీకలన మే ♦ కప్రక్రియాపాతదీ

క్షమ శీతర్తుబలీయ మొక్కబలిభు ♦ గ్రాజంబు రాజిల్లు శ్రీ
రమణాగార పురోద్ధరోత్థచలప ♦ త్రిస్థూలశాఖాశిఖన్ 213

శా. తాత ల్పుత్రులు మామ లల్లురును మ ♦ త్తాతల్ సహాయుల్ సహా
శ్రోత్రల్ భార్యలు సేవకుల్ హితులు మి ♦ త్రుల్ పుత్రులోలిం దివా
భీతా భీతములై తనుంగొలువగా ♦ బెన్మ్రాకపై వాయస
వ్రాత శ్రేష్ఠము గ్రాలు రేలువగలున్ ♦ భ్రాంతాగ మాంతంబు లన్ 214

చ. అది యొకనాఁడు విట్ఠలగృ ♦ హాంగణభూబలిపీఠవర్తులా
మొకులు మేయ గన్గొడియు ♦ మేయుగతిన్ బలావర్ణదదాయత
చ్ఛదభవగ్రాంశిరోమణిత ♦ శోభన పర్యేడవహాళినోవన
భవ్యదిశామయంబయ్యె నాపసుకీ ♦ యూష్టినగర్భ నగణ్యపుణ్యముల్
వ ఇట్లుతద్విలోకనంబున పన్నగతయవనవనసమాగ్రజన సముది
తసుకృత పరిపాకంబున గాకంబు పరలోకంబయ్యె వినుము

క. కలహంస మొకటి యమునకు
కులహంసముగుడి జరించు ♦ గుసుమాయుధకీ
ర్తిలతాగుచ్ఛము కైవడి
జలరుహసంభవమరాళ ♦ సంతానగతిన్ 217

వ. ఇట్లువర్తించివర్తించి 218

మ. కుతుకంబింకక కొంకకవ్రవముఖ ♦ గ్రోగ్రోచనాపంకని
ర్మితపత్రాంకకలంకితాంబుధికుమా ♦ రీహారివక్షోరుహా
ద్వితకూస్ఫాలనలాలనోచితపయో ♦ విస్ఫార కాసారసం
గతి నానీకభవాబ్జ క్రీడసంఖపుక్ ♦ దద్దివ్యధామాంబునన్ 219

సీ. మొనరెండుగాగదెఱ్ఱి ♦ విన విద్రుమముక్రం
దము నేలుముక్కున ♦ దడవితడవి
మొగవిచ్చుపసిడిగే ♦ దగిఁజేకునగము మించు
విశదచ్ఛదములను ♦ విడిచివిడిచి
నగుమొగంబులదాన ♦ నపుగోప్రియులనవ్వ
చిగురాకునడుగుల ♦ జిమ్మచిమ్మి
నిద్దంపు బండువె ♦ న్నెలగుత్తికడకొత్తి
మలయుమైనమ్ముపులఁ ♦ గాంచి గాంచి

గీ. శార్ఙ్గిసౌధప్రఘాణకా ♦ సారసార
సారసామోదమేదుర ♦ వారిదేలి
వచ్చియాయంచ గుడిఁగోన ♦ [illegible]
నాడు పవలింటి [illegible] ♦ [illegible] 220

క. అది తన దేహం బచ్చట
విదలింపం బతుసలిల ♦ [illegible]
జొదు కొదవించుచు గాఢ్బులు
పొదవెట్టురజోవికార ♦ ములు దూరముగన్ 221

తే. సలిలఖగమున కేతదా ♦ [illegible]
కలిగె నాకస్మికంబుగ ♦ గంగపాణి
గర్భగేహోపలేపనం ♦ [illegible]
సుకృతపరిపాకనిరపాయ ♦ శోభనంబు 222

క. శుకమొకటి చంచుజితకిం
శుకమై హరిహయశరాస ♦ [illegible]
శుకమై కుసుమాకరకిం
శుక మానాదమున నంద ♦ [illegible] 223

చ. అలమి త్రిలోకముల్ గెలుచు ♦ నత్తఱితేరువహించుదోడిచి
ల్కలు దగగొట్టి ముందరికి ♦ లాగకయుండిన దాన తత్పురం
బెలమివహింప మెచ్చి మరు ♦ డిచ్చుమణీమయమాలికాత్రయిన్
గళమున దాల్చుచిత్రగుక ♦ నాథుడు రేఖలసేర నిచ్చలున్
క. కీర మదిమొక్కఁ హారిపరి
శారికచేరిక వసించు ♦ జదివింపగ సు
సారసి గొనుచు భవనమా
ర్జారాదులవలన దన్ను ♦ సారక్షింపన్ 225
క. దేవాలయమున గొన్ని ని
జావాసమునందు గొన్ని ♦ యమూవులు దగశై
చేవదలక పాటి చుచు
బూంఫుంబల బుప్పవోడి ♦ ఫలుగుంబ్రోమన్ 226
మ. వసుపార్శ్వం దడిరొత్తు నెండసోగం ♦ పంబాగిమైకప్పచున్
వసయు చెన్నయు మీపుమేపురోసగున్ ♦ వల్లించు శ్రీరామనా
మసుధామాధురి సాంపిత కుచకు ♦ భద్రాయిగాజేయుచున్
ఓసపుష్పప్రియవాసరాగములన్ ♦ బింగోష్టి కాచిల్కకున్ 227
తే. కనకమణిపంజరంబుల ♦ నునిచియునిచి
చక్కరయును క్కరయు సారె ♦ గుక్కిక్కుక్కి
యొలపు బలుకులు పలుమాటు ♦ గలుపికలుపి
కలికి చిలుకలకొలికి రా ♦ చిలుక బెనుచు 228
మ, కలహంసోపమయాన జక్రకుచప్రేం ♦ ఖత్ఖంజరీటాక్షి గో
కిలసారస్వర బర్హిబర్హచికురం ♦ గీరప్రియాలాపదో
ర్యాలిజాలన్ మరిగెన్ సుకంబదిమహా ♦ యప్రేమగావించుచున్
బులుగుంబోంకు ననందిపొందినగతిన్ ♦ ...త్తులన్ హత్తుచున్

తే. ఆశుకధ్వజరాజున • కంత గొంత
కాల మరుగంగ నొకనాడు గలిగె బంధ
మోక్ష మాకస్మికంబ • నిర్ముక్తికలిమి
యాశుకధ్వజరాజున • కద్భుతంబె 230

సీ. జనియించెనొక్కొ ప•చ్చనిమొల్క యనుబుద్ధి
గుఱిచ్చినపచ్చల •కొమరువలన
సనుకూరెనొక్కొ దా•డిమఫలోద్భవ బీజ
మతి పద్మరాగసా•మగ్రివలన
గాడకట్టెనొక్కొ జం•బూఫలం బనుమనో
భ్రమమిందునీలవి • భ్రమమువలన
వాసించెనొక్కొ మ•ల్లికాపుష్పములను
నాస వజ్రరాజిము •క్తములవలన

తే. దాడిమాదిక్రిమిపంక్తి • దలగి చనుచు
వరకీరమాకుల నెలకొన్న • బన్నసరము
గాంచికొనిపోవు నిల్క ప్రగల్భవిటపు
శాలికాసాంద్రసముగొను •పగిదినప్పుడు 231

క. శారదిసామ్ము లుండగ
హారమునే కొనుచుజనియె •నండజము ప్రియం
బారయ ఫలకాముకులగు
వారలు గుణవత్ప్రసక్తి • వదల విడుతురే 232

క. అథవళకిరణముఖకిన
సాధుశుకాచరణ మపుడ • సహ్యాంబుయ్యెన్
గోనుకర్ప్రతిసతికి మనో
హారకమగుకృష్ణమూర్తి • బాల్యముపోలెన్ 233

మ. కటి జేలార్ధము చుట్టిచిక్కనది మే ♦ గస్పష్ట బాలింద్లమీ
దట సంధించుచు నార్ద్రదేహలత మా ♦ ద్యద్వర్షధారావల
త్రుటిదాకారము జూపి దోర్లసికొనుచున్ ♦ ధమ్మిల్ల బంధంబుము
గిటికిన్ సుస్తని వచ్చెగోస్తనహార ♦ తీక్కరగ్రహావ్యగ్రయై 234

తే. వర్షధారావశేషాస్వ ♦ వాయయుక్తి
నా యువశమున దెరలు ము ♦ వ్వన్నెవిల్లు
వేడ్క వెన్నాసు శశివోలె ♦ వెలది చాప
లమున సరమాహరించుశు ♦ కముదవ్రులుచు 235

మ. గుహమాత్రస్ఫటికాక్ష సూత్రము సితే ♦ క్షుచ్ఛేదగుచ్ఛచ్ఛటా
స్పృహగైకొన్నశుకంబొయేమఱుతఱిన్ ♦ జేరాద పూవాగతో
బహిరుడ్డీనతనోద్ధ నిల్చురతిదా ♦ స్పష్టత్వమో నాగన
మ్మహిళావిభ్రమ కీర నొప్పు మఖసీ మాగామిముక్తాళిగా 236

వ. ఈచందంబునఁ గందర్పస్యందనంబు వినిందితుండగు మందమంద
ప్రచారంబును మలిమ్లుచుండగు దుర్గమప్రవేశనిపుణంబును నవి
వేకియగు శిథిలీకృత స్వపక్షంబును దనుజగృహీతజనకజయగు
రామానుసరణ సముచితంబును నై యున్మత్తుపోలికఁ జెంచు
మొసలితలలంతికా వ్యాజంబున లారఁ గ్రుక్కుచు బుష్పవద్బింబం
బు విధంబున శరీరపరిభావదంభంబున పయోధరంబులచేతఁ గప్పం
బడుచు యోగిబాగున విచ్ఛిన్నచరణశృంఖలాచ్ఛలసంబునపా
శచ్ఛేదంబు సేయుచు బరవధూపయోధరంబుపగిది పట్టరాక
సతివిదుహృదయంబుగతి దూరదర్శనయోగ్యంబై కరువలిమురు
పునం మోడమి యడంగుచు బర బ్రహ్మంబుచాడ్పున నగోచ
రంబయ్యును దదీయమాయావిలసితంబును నై సకలంబునునిజ
ప్రతిభాసంబున యాథార్థ్యభూమికి నభినయించుచు శశాంక

శిలాసౌధవిటంకంబుల నునుఁగునఁగొన్నతఁటి శరన్నీరదవశంవదం
బగుశునాసీరశిలాశకలంబున మెలంగుచు నంతరిక్ష మహాప్లక్షం
బునకు నక్షౌమచంచు పుట ప్రవాళఖండ ప్రభాహిండనంబునం
దొరలినఫలఃటపలక్ష్మి నావహించుచు బ్రమాదవిగళితంబగు
నగవిరోధికోలువుపువీవనయచ్చరల పచ్చలకడియంబునడువున ని
రాలంబన స్థలంబునం బలుమఱు చక్రచంక్రమణ చమత్కా
రంబుసూపుచు సమీపారామశ్యామలపలాశపటల గర్భంబునం
దుముఃకుంద విగ్రహంబునంనుభక్తి సముగ్రిండగు పురుషశ్రేష్ఠుం
డునుంబోలె నేర్పుఱుపరాక డిందుచు నందంద జాతిపులుఁగులు
మనుజగంధధురంధరంబగుటకు జగడంబుదిగిచినం గినిసి విస్ఫు
మరితనూరుహాదంతురకపోలాంతరంబును విఘూర్ణనవిక్రృతవీక్ష
ణంబు నైత్రకోణంబు మణివలయ వలయితంబగు రతియువతిము
ఖతి గీతిం బలునడరుమెడ నిగిడించి మగుడంబడి కాకుప్రకార
విహారస్వరంబుగ వ ని నిరాకరించుచు బలుచునప్పలుచుజిలుక
గరగినయదివోలె నయ్యును వెన్నాడం బెన్నాటకంబై బోటి
కత్తియ లుత్తుంగకుచోత్సంగ సంగతకురంగ లాంఛనకళావలో
కనంబున ముసిముసినగవులు నెఱయగోరువంక గాన పచ్చం
గానికిరంబు దూరంబయ్యెగదే యని గర్భోక్తి నవ దర్శింగుండి
యాడుచుం బాడుచు పంజరంబుగు జిలుకచాలు వెరయును చేరి
కచేసి యెలయింప నలయించుచు నడిపెక్కగిర్క్కిలించుచు నో
క్కయొండ గాలువోడిచి ముక్కున నక్కంఠహారతరళంబు
నొక్కుచు "చక్కంటి కెక్క నిక్కడనిక్క డనక్క యెక్క" యని
చేటికానికరంబు ప్రోలసిన పులు గెలింగి మెలుంగు మెలసి
తొలంగిన తెఱంగున డాయవచ్చినట్టుల మాయంబగు మాయ
చేటిపాటిం బోల్గంబోవ దూరంబగుచునుండు నెండమావులమా
ర్కి దివియ నచ్చటనటించి మువ్వగిలోనిరాయి సోయగంబున

నొక్కించితనని పట్టువడుట పచరించి ప్రచురరయంబున ఖచరపు
రిపాప్రాసాదంబులు మోవంబూఁపున నెగసి తిరిగి పెఱతెరువునం
బోఁ తెంచి పాండురంగాయతనంబు మధ్యరంగబునం వ్రచ్చి య
చ్చట నిచ్చం దనయిచ్చనుండుదంగియంబుపైవ్రాలనిచ్చట

సీ. మదఘూర్ణగురుసంకు ♦ మదలీమసకుచ
ద్విపమహోద్ధతిఁ గాను ♦ దీగ నులియు
ఘనసారపుంఢ్రిక ♦ గ్లోబింబకనిట ఘు
ర్మహిమాస్త్రీ పాయముదా ♦ మది దలింప
నాసికానూత్న గం ♦ ధఫలియూరుపుఁదావి
సధరదంతపదము ♦ త్రాళి విరియఁ
గిశిశీకోర్వనసరం ♦ కీశ గర్జితస్రస్త
కాంచి చంచలగతి ♦ నాచ జడియ

గీ. బంధసిద్ధ్మకృశుకసక ♦ భావ మొగుచు
సలప దాశరసుతు చంద ♦ మధిగమించు
మించుసనఁగోడి చందంబు ♦ మేలు కనిన
వాఁడు తలపోయు గలగోని ♦ వార్త యయ్యె. 238

తే. కక్కసపుసంక గోనులఁ ♦ ద్రొక్కి త్రొక్కి
కంకుముక్కున సందంద ♦ గఱచికఱచి
ప్రాసయుకటియుఁ బోగుఁన ♦ బొందనీక
చెరిపె నా త్యాలపేరు వి ♦ చ్చికపుఁబుంబుఁగు. 339

క. బహువిధరచనోజ్జ్వలమగు
మహిళామణిమణిసరంబు ♦ మఱి లన్నియు న
య్యహిశయానుసదన శరధికి
సహాసరత్నాకరత్వ ‡ మను సాధించెన్. 240

క. శుకముఖ కోదండ నయత్న
ప్రకటీకృతమణి రంగవల్లి ♦ పటికిల్పసకో
రకితసుకృతాను కృతి దా
నికి మెచ్చెన్ పౌండరీక ♦ నిలయుం డాత్మన్.

క. గిరికానుషక్తబుద్ధి ను
పరిచరునిం బోలునొక్క ♦ పన్నగ మొకనాఁ
డురవడి నెచ్చటనుండియొ
మురమర్దను దివ్యభవన ♦ ముసఁ గేతెంచెన్. 242

వ. ఆసమయంబున. 243

క. యమదండ చండమగు భుజ
గమునకు వెంచలించి యొగ్గి ♦ కన్యక లెమలా
రమణాంఘ్రిఁ జేరె గురుసం
తమతికి నాముక్తమాల్య ♦ దకు నగు యోగుమున. 244

క. హరిపదపీఠస్థితిఁగల
సరియను దిట్టలుక దాగ ♦ సాపర్ణ్యహాటకే
దెరలి మృకండుసుతాదృతుఁడా
తురతం దక్షకర పేటిఁ ♦ దూరెను భాతిన్. 245

ఆ. వె. పిడిపడినగాఁ ♦ వనకంగ నెవకింగిఁ
బద్మరాగ మొనవు ♦ పగిది నహికి
దొరక నెలుకె దూటి ♦ సొలగిసతికి వరా
కమనచరణకైత ♦ కప్రసవము. 946

చ. చరణసరోరుహ ప్రసవ ♦ శైవలినీ నివసద్విసాంకురా
సారిణ మసిషఁ జేరసబి ♦ సాగస శాబమొనాగఁ బొల్చు సా
గరశయపూజనాచరణ ♦ కైతకకోరకమున్ భజించె మ
త్కరవరకంకణంబు మిహి ♦ కాఘృణి రాహువు గప్పనొప్పునన్

తే. మధురమదిరారసామోద ♦ మైత్రి నలరు
పొలతి నెమ్మోము వలపాను ♦ భోగిభోగ
హరిపదాబ్జమధూళిమ ♦ యంబుఁ గోరె
జాతిగేదంగి తావి భ ♦ జంగభర్త. 248

క. అలరు నల రుచిరమత్కుం
డలముపయిన్ నిలిపె నవ్వ ♦ నఖరరపనముపై
నలరుని జకంటకక్షత
విలసనమును విటునినోన ♦ వేశ్యయుఁ గోరెఁ.

సీ. ననసిజాకల్యాణ ♦ ననుయూర్ధ్వజతుల క్ర
గలిగించుఁబదనఖా ♦ గ్రములఁ దవిలి
తను కౌస్తుభున్నేటి ♦ తెలినీటి దెమలున
ముసరు చెందొవచాలు ♦ మొలచ బెట్టు
సీమంత సీమాంత ♦ సిందూరరుచి జేయు
మున్కి కేనవినతు ♦ స్ఫురితసితులను
[illegible] పుంబునఁ ♦ జొట్టిన శేషుని
ఫణరత్న ఘృణులకుఁ ♦ జారిను వెట్టు

గీ. కైటభాంతకపూజనా ♦ కైతకప్ర
సవనవామోదపారణా ♦ సౌఖ్యముదిత
భుజగరాజస్ఫటాభోగ ♦ భూరిమణిన
మూజరాజత్ప్రభాపుంజ ♦ మంజిమములు. 250

క. వ్యాపించు తిమిరహరమై
దీపించు నిజోత్తమాంగ ♦ దివ్యమణిరుచిన్
దీపావళిహరికిచ్చు మ
హాపుణ్యఫలానుభవము ♦ నయ్యహి గాంచెన్. 251

క. ఆతటి నొకకందువ స
హ్వాతాశనశయను కేళి ♦ వనవసుమతి సుం
డేతెంచె సరఘాసం
ఘాతము తమ పెరకు గపుని ♦ ఘాతబుంగటున్ 252

క. కాయకృతి జిడ్డుకొనఁగ
నాయీఁగల నెుత్తె మాఁద్రి ♦ తాళ్లలదిశ్యు
ఘాయొడఁ దైలతటాక
న్యాయు బోనరించె జలధ ♦ రాధ్వంబునకుఁ 253

శా. ఆమందోద్భవ భిజమండనుచి స ♦ య్యాటించుచున్ మక్షికా
స్తోమం బాతతపక్షగుచ్ఛముగుచున్ ♦ దోతేరగా శ్మశ్రిలం
బైమం బిన్నొప్పు నదంగసంగతి మధు ♦ వ్యామోహముం జేయునో
... మర్త్యాళికి దవ్వహారకలిత ♦ సంస్యంధనీసచ్ఛిఖల్. 254

క. ఆమనుమక్షిక లరు జని
దామోదరమందరాగ్రి ♦ తలగనవిరా
ల్యామోదామేయరమ్య
క్షేత్రమాకులబుద్ధి మెుజ ♦ రింపగ నంతన్. 255

క. అంగు నొకసరఘ గోత్రిలె ము
కుందపదార్ఘ్యాంబు బిగా ♦ గూఢితసుమనో
మందమకరందశీకర
ముం దీర్ఘస్వార్థముల్ స ♦ మున్నతి నెలఁదుఁ 256

క. కలిగ మధుమక్షిక మునకుఁ
దలపఁనతలఁ పస్మదాని ♦ ధాగ్యము గంగా
జలవలమానము యమునకుఁ
బినకాంఘ్రిసరోజ దివ్య ♦ తీర్థము గోత్రిలక్ 257

ఆ. వె. దాన సంభవించె ♦ దేనియయ్యాగకు
సోమపానరతుల । సుకృతఫలము
భాగ్యమొదవెనేని ♦ బ్రాపించు తనుదాన
పుణ్యలక్ష్మినిధియు । జోతె బురుషు 258

సీ. జనియించె నేసాధ్వి♦జాతిస్మరత్వసం
పదకల్మి నిజకులా ♦ భరణమగుచు
వర్తించె నేసతి ♦ వ్రత తాటిమీఁదటి
తపమైనతనుపున ♦ దాల్మిమిగిలి
సొంకోర్చె నేయుపాం ♦ సుల మానసమునందు
బరమవైష్ణవధర్మ ♦ పాలనంబు
సల్పించె నేసతి ♦ యుప్పొండకీకతీ
ర్థవిభు నిష్టాన్నవి ♦ శా గానమున

గీ. న సుశీలకు సత్యాక ♦ హంస చిత్ర
శుక భుజంగమ సరఘులు ♦ సురభ సులభ
సుముఖ సువ్రత సుకృతి నా ♦ మములువరుస
దాల్చి జనియించె సుక్షేము♦తాల్చెలుపొరె 259

క. భూ లేఖకులుల కేయే
కాలంబున నెట్టియెట్టి ♦ కర్మ మొనర్పం
బోలుం దత్తత్కృత్యము
బోలిం పితృకృత్యములయి గు ♦ ప్రస్నతి బెనుపన్ 260

శా. శ్రీవైతరత్నలక్ష్మి కురుశి ♦ క్షావత్కృశో రాకృతిః
రేణుక్షాళనశారిమూర్తి కలభ ♦ శ్రీదోర్హారోద్యన్నవ
శ్రేణీ జపత్రిభముక్తకంచుకఫణి♦స్ఫూర్తిః సుధీశాగవ
శ్రేణిశ్రీణనకారహోజ్జ్వలకళో♦త్సేకా స్వ్యాల శ్రీఖుగున్ 261

చ. ఒకడు నిరూఢకృష్ణరుచి ♦ యొక్కఁడు నిర్మలమానసప్రియుం
డొకడు ప్రియత్నయోగ్యఫలు ♦ డొక్కఁ డనాదృతబంధకంచుకుం
డొకడు రసానుకూలమతి ♦ యుక్తుఁడునై విలసిల్లి రంతపు
త్రికులటు యెట్టివారలకు ♦ దక్కని తొల్లిటిజన్మవాసనన్ 262

ఉ. లౌకిక వైదికాచరణ ♦ లోలసుతుల్ హరిభక్తి నుత్తమ
శ్లోకులు వీ రసందసిరి ♦ సూనృతశీలస్మృతి బట్టుగ నమ్రులై
యేకడ సర్వభూతదయ ♦ నేక తమంగ మ్రొగ దీనమానస
వ్యాకులతాపనోదనధ ♦ నాఢ్యులనన్ విలసిల్లి రీపురిన్ 263

క. అత్తోలుగోల మలరులసర
ముత్తనకిరియు బాలుపొంగు ♦ నెస వికసితనా
నెత్తమ్మికోలని నలుగన్న
దత్తిగోత్రభాగ్యముల ను ♦ దాత్తబుధాళిక 264

ఉ. కేసరదాసుతక్షితిపు ♦ కీర్తియు భానుపదంబు దాసున్
ద్వాసరలక్ష్మివిభవము ♦ వారిధులగ్గసమగ్రవేలయు
ల్లాసము దాల్చి యొప్పు మహి ♦ నంతకుఁ గంబు పతిప్రసిద్ధవి
న్యాసము దోప జేసుకొని ♦ నందను లేక్కరు నంతమాదగన్ 265

తే. అఖిలకల్యాణగుణశీల ♦ యైనచాల
పెట్టు జేమినా గానెల్ల ♦ చుట్టములకు
భర్తతోఁగూడ ముత్తాటి ♦ మందుదిసియొ
నెత్తె మున్నున్నగుట్టల ♦ నెందరోని 266

ఉ. ఆనలినాయతాక్షి ప్రస ♦ వాహగమంబున బొడ బాలుడు మన్
బ్రాణవిభూపలాలనము ♦ ప్రాకుడుగా యొగ్య నిల్చి మన్మనం
తాన మొనర్చుపోది జర ♦ దైన్యముగాగ నతీతవర్షను
ద్యానతనౌషధిప్రియహ ♦ దంబునమిరాపనిమూఁకలోలదే 267

క. సకలాగమజ్ఞుఁ డగువి
ప్రకులాంగన యొక్కనాఁడు పలుకు నిజకుమా
రకులఁ గని యేను మదాలస
శుకతుల్యుల నూర్మి యాత్మజుల బల్కు క్రియన్ 268

మ. అనుభూతాఖిలభోగ సోదిత సమస్తార్యం గృతానేక కాం
తసముద్యోగ్యచితదానదృప్తిగతయుష్మత్క్షేమజీవత్పతిన్
జనతామాన్య నశీతివృద్ధ నను నీసంసారదుర్వారబం
ధననిర్బంధమునందు బాపుటకు యత్నంబింక జేయందగున్

క. సభవజ్జనకంబుగ జని
ప్రభవజ్జగదండమండ పరిపూర్ణతనున్
శుభదాయి నొండగీక
ప్రభు నారాధించి కాంతు బరమపదంబున్ 270

క. ఒకబుద్ధి వినుం డొండొ
నక సకలాగమమతంబులు పెక్కు దలసి మీ
రకుటిలమతి నూగింపుడు
నా సనక శుకాంగిరలతిసి నీ తెరువు దలిగాను 271

సీ. అమితభోగాయతి నమరు దేహమును సర్వ
ముగ నిత్యములు తేల యుడిగియును
నాతుమ యాంబుగా తత్త్వమనుభావశరీర
బడియుల భోగంబు నవలగోత్రయు
నుచితనానాగుణప్రచుర మీతనువను
ఫల మేలచిరుగక పదిల మొందు
సూర్మిపరంపరా యుతమంగమును వార్ధ
మేజీవనభ్రాంతి యేలయుడుగు

ఆ. వె నార్జవంబు చాల ♦ దతికఠినాశయ
మెపుడు మైలవిడువ ♦ దెందు జవురు
బటికిడొక్క లీని ♦ బాటింప రెప్పాట
లక్షయేనియును ము ♦ ముక్షుజనులు 272

ఉ. మాయయు జీవుడుం బెరసి ♦ మైత్రియొకానొక డాచరించుచుం
బాయక యొండు బాయు మగ ♦ పాటువడన్ వివిధత్వమొందిప
ల్పాయుల బాంచభౌతికపు ♦ బైరుదయించి తలిద్ప్ర మోద్రిడుగా
మేయు జరామయవ్యసన ♦ మృత్యునియుక్తకడంగరీయముల్

శా. అంతర్వాణికి శేశయద్వ్యమణి బ్రద్మాక్షున్ మదిన్ నిల్పి దు
ర్దాంతానంతభవాంధకూపతరణ ♦ ప్రౌఢిన్ దృఢస్నేమ బా
టింతు ర్వృద్ధులు తద్దనమ్మ నయిదా ♦ శివానికిన్ జంతయా
కం త్రైనంగడమేనియుం గడముగా ♦ దాయంచుసూహించుచున్

క. తల ముచ్చుట్లులు దిరిగిన
తలపోయుగ నోరిలోని ♦ దయకడి యున్న
ట్లిల నే తెఱగుల దిరిగిన
గలుగదు గతి విష్ణుసేవ ♦ గావింపకయున్ 275

మ. పురుశ్రేష్ఠులు గొందఱాత్మచరితం ♦ బుల్ జ్ఞానవైరాగ్య భా
స్వరముల్ గా విహరించుచున్ గురుకృపా ♦ సంపన్నులై సాధనాం
తరమున్ బ్రాంతర దేవతాంతరములం ♦ దర్శించి క్షీరోదక
స్ఫురణంబొప్ప ముకుందలీనతనులై ♦ పొందర్పునర్జన్మముల్ 276

సీ. విషయాంకురము గిల్లి ♦ వేయునివారికి
నినుపకచ్ఛదమున ♦ కెంతదవ్వ
తొగగానికి సటుగ ♦ దుగనివారికిని ద్రి
షవణంబునకు నెన్ని ♦ చాళ్ళపట్టు

చింతలన్నియు మోహిదు ♦ సేయనివారికి
బోడ ముక్కోదలలకు ♦ నేడ కేడ
యేమతత్వంబులు ♦ నెఱుఁగనివారికి
నెఱుకకు నేయూరి ♦ కేది తెరువు
ఆ. వె, తమ మొగంబు జూడ ♦ తమకుఁజూడ మేనుఁగు
మీఁదనున్నవాని ♦ మేరమీఱి
నున్న మడుఁగఁజూచు ♦ చున్నారు హరిభక్తి
గమ్యధామకాంక్ష ♦ గన్నవారు 277
సీ. పరదారపరధనా ♦ పహరణాన్యముఖ్యంబు
పరివర్తిగావించు ♦ వారుదక్క
సంగనాశకరమౌ ♦ పర్వతికరణాంబు
వర్తముగా బాటించు ♦ వారుదక్క
సద్గుణసంగతమౌ ♦ మఱియోంద చెడసమ
త్వమున సంపొరయునట్టి ♦ వారుదక్క
బరిమసంపదల నా ♦ పద్వేళ సత్యంబు
పదలక భాషించు ♦ వారుదక్క
గీ. దూరముగ సకలోద్రేకగోరని ♦ వారుదక్క
సంప్రోక్షణ లుడిపోవు ♦ వారుదక్క
బూరుషార్థపరతఁ గాంతు ♦ వారుదక్క
దక్కువారెల్ల భవనహ్ని ♦ దక్కువారు. 278
క. పలువేల్పులబడి నడవక
యిలు వేలుపుగా భజింపు ♦ డీ! మీరలు పి
ప్పలు శిక్యగతధనిసగం
ధిల కేశుం జాలిక ♦ తీర్థాఘసున్. 279

ఉ. మస్తకిరీటహాటకస ♦ మంచితకుంభయుతంబు పీవరో
రస్తటిరత్నదీప్తిరుచి ♦ రంబు రమాసమసాలభంజికా
శస్త్రము నైనశార్ఙ్గినికేతను ♦ సౌధము నెక్కి సుఖంబుబుద్ధికిన్
నిస్తులభక్తిగౌరవము ♦ నిచ్చెనయై చననిచ్చు మీఁదికిన్. 280

క. మీరునుగృహస్థధర్మము
మేరకుఁ దలమీఱి చనక ♦ మిత్రామాత్యో
దారహిత దార దారక
వారకములతోడ తీర్థవాసపరులరై. 281

క. కోమలతులసీపల్లవ
దామాంచితవత్సలక్ష్మ ♦ ధాముఁ బయోద
శ్యాముఁ బదద్వయనుతసు
త్రాముఁ మనపౌండరీక ♦ ధాముఁ గొలువుఁడీ. 282

క. అనుచుండ నర్కనిభమగు
ననిమిషయానంబు దెచ్చి ♦ హరిపార్శ్వచరుల్
కొని చనిరి సభర్తృకముగ
ఘనశీల సుశీల విష్ణు ♦ గాథాలోలన్. 283

తే. ఆవు సవనీసునుండు వా ♦ యసము నంప
రాజసంగంబు పాము స ♦ రఘుయు నిట్లు
ముక్తికేగినకథ విను ♦ భక్తతతికిఁ
పర్వతాగ్రిశిలాబ్జసం ♦ భవముభవము. 284

వ. అని వెండియు నిందుధరుండు శతానందమునితో నిట్లనియె.

సీ. నీలమో కాలాభ్రి ♦ జాలమో బాలశై
వాలమో యాసిద్ధ ♦ వరునికాంతి
కెంపులో పవడంపు ♦ గుంపులో యారెండ
సొంపులో యామేటి ♦ జోగిజడలు

హారమో హారసీ ♦ హారమో భూరిక
ర్పూరమో యీయాది ♦ పురుషునగవు
మొలపులో వజ్రింపు ♦ కొలపులో శశిరేఖ
తలపులో యీవటూ ♦ త్త్రమునకొలు
గీ. లనఁగ శార్ఙ్గికి నాదిక్కు ♦ నందు నిలిచి
ప్రేతభూతనిశాచర ♦ పీడ లడఁచి
క్షేత్రరక్షణదక్షుఁడై ♦ క్షేత్రపాలుఁ
డుండు విభునాజ్ఞ తలమోచి ♦ యోమునీంద్ర!. 286

క. శిక్ష్యావచూడు నాజ్ఞా
వాక్యార్థము సేయుభోగి ♦ వలయు పవిభావా
ధిక్యంబు మీఱి యోరికి
శక్యమె! తన్నేత్రమునఁ ♦ చార మొనర్పన్. 287

క. నానుగుల విష్ణుభక్తినిర ♦ సిం మ సురాత్ముల మోక్షలక్ష్మిచే
పసుసంపుఁ గానిపించుఁ బ్రి ♦ భావతిర కృతలోకపాలుఁడా
బుడిబుడి తాల్పు పంప నొక ♦ బూటయు నుండఁగనీక త్రోచిపో
నడుచుఁ గలంచు పెందముల ♦ నారసి పెట్టు మహోగ్రమూర్తియై

ఉ. పుప్పను బూఁతపుట్టమును ♦ భూషయు దివ్యములై చెలంగ లే
జవ్వను లర్థిగొల్వనొక ♦ చక్కని ఖేచరుఁ డొక్కఁ డాడు ము
స్లవ్వస మాలి హాటక మ ♦ యావస ఫోపరిపీఠి దిమ్మరుల్
గోరివ్వసఁ గన్విమానరుచి ♦ కోకనదప్రియు రోచి హెచ్చగన్. 289

ఉ. పదితయావనోత్థమతి ♦ నెట్టియు మీఁదెఱుఁగంగలేక వి
ద్యాధరుఁ డాత్మరుచి ♦ నాకసమున్ గనకప్రసూనరా
జీధరణాభిరామముగఁ ♦ జేయుచుఁ దిమ్మరఁ క్షేత్రపాలుఁ డు
త్క్రోధరసోగ్రయూర్తియయి ♦ కో యన యార్చె నభంబుఁ జూ
చుచున్. 290

సీ. కనువిచ్చి చూచుటఁ ♦ గాక దిగ్గన లేచె
సమితసమాధిస్థి ♦ రమునికులము
గుల్ఫములఁ బొదిగొన్న ♦ కుక్కవలు దక్కుటగాక
పొదలాడెఁ జెట్లపై ♦ బులుఁగుమూఁక
పులిమేయుతమకంబు ♦ దొలఁగుటఁ గాక వి
హ్వలబుద్ధియై దాఁటె ♦ హరిణకులము
ప్రజ గేలఁ గర్ణరం ♦ ధ్రములు మూయుటఁ గాక
పవిశంక నరనుతి ♦ ప్రవణమయ్యెఁ

గీ. పద్మనాభగృహాంతరి ♦ భాగసంచ
రిష్ణు వైదరదర్శనో ♦ ద్దీప్తహ్లాద
కాలభైరవభైరవో ♦ ద్వేలకంఠ
కుహరనిష్ఠ్యూతఘోష ♦ ఘోషవిస్మృతి. 291

ఉ. మానసకోప మిట్లు మది ♦ మల్లడిగొల్పఁగ బుంటికిన్ మహా
శ్వేనముపోలె బిట్టెగసి ♦ యొక్కమునుక్కున ముగ్రవిగ్రహుం
డై తెనెత్తి నగ్గగన ♦ యానవిమానము ద్రొక్కి భగ్నమై
గా నొనరించుచుండి రిదె ♦ గాయకరాయకు మర్వ నూలుమున్

ఉ. కాలుమసంగి మోఁగి బలు ♦ గోలలు దీయుచు గుల్ఫముల్ ప్రచున్
శ్వేళ లొనర్చుచున్ మొగము ♦ కేవురుముద్దవిధంబునన్ మహా
కీలము గాగ వ్యాళవిభు ♦ జెన్నులు గీడ్చినమాడ్కి నీడ్చిన
ట్ఫాలిసు గాలభైరవుఁడు ♦ పైకుబుసం బొకపోరు నెత్తగన్ 293

క. ఈవడువున బులి వాఁడికిన
యావృషసిగనుసుజుగోవ ♦ నాసన్నుండై
నావిద్యాధరు భైరవ
సేవావృతుగాంచి వాసు ♦ దేవుఁడు పల్కున్ 294

శా. నాగాకల్ప! యహో! పురే! నిలువుమా ♦ నభ్రష్టుఁడై నేలపై
నీగంధర్వుఁడు కూలి దర్పముడివో ♦ యున్ జంపఁగాఁ గాదుగా
ధాగఃకర్మతుఁడేనియున్ జడువువాఁ ♦ డైయుండ నర్థిన్ మహా
భాగుల్ చంపమి నీవెఱుంగుదువు కో ♦ పం బాఁపు మీపట్టునన్

క. అని శ్రీపతి యానతియి
చ్చిన మందల విడిచె సతని ♦ సిద్ధవిభుఁడు వాఁ
డును గులగులలై లా వగ
లిస మై విదలించుకొనుచు ♦ లేచెఁ గిదుకుచున్. 296

ఉ. లేచి యతండుగాంచెఁ గద ♦ శ్రీమృగులోరుయుగున్ హసన్ముఖున్
మేచక మేఘమూర్తి దిన ♦ మిత్రసమానసమరత్నభూషితున్
లోచనధిక్కృతాంబుజద ♦ ళున్ సతకోటి సుధాకరాగ్నిరు
గ్వీచిహరాంహరో సముచ ♦ పీనతసుప్రభు యాదవప్రభున్. 297

వ. ఇట్లు సచ్చిదానందకందంబగు నచ్చిందంబు దాల్ప ననల్పాశ్చర్యభ
రస నిర్మగ్నుండై కనుంగొనుచు ననతిశ్లాఘగర్వవిద్యాధరుండై
యవ్విద్యాధరుండిట్లని వితర్కించు. 298

శా. ఈపుంగ్రామణి యెవ్వఁడో కొ ? హరియే ♦ యిట్లుండెనందేహమే
లం ? పద్మాక్షుఁడె యంచు లోఁదెలిసి యో ♦ లక్ష్మీసమేతద్వన్నివా
సోపర్యభ్రచరద్విమానగుఁడనై ♦ యుండుండి యిష్టాకృయు
తోత్కపోదగుఁడు గూల్పఁ గ్రొవ్వరిఁగి కన్ ♦ గొంటిన్ సురేశున్
వినున్. 229

క. నిర్మలులకుఁ దోఁచినక్రియ
దుర్మలులకుఁ దోఁప నీ వె ♦ దుట ననుచు మనో
మర్మరవాపిఁ బడి మనుజ
ధర్మభటుఁడు తత్పదద్వితయకృతమతియై 300

స్రగ్ధర.

"పాపోహం పాపకోప♦ప్రవణమతిరహం♦బ్రాలిశోహం సునిను
ప్రాప్తోహం దుష్టకష్ట♦ప్రకృతిరహమహం♦పాప గాత్మాస్మినానా
మాపద్రోహాపచారా ♦ర్బుదనిహితధియా♦క్రోధినం మామవత్వ
చ్ఛ్రీపాదసక్తియుక్త్యా♦శ్రీనకర"యనుచున్♦జిష్ణుఁ గృష్ణున్ నుతిం
చెన్. 301

వ. అతి మఱియును. 302

చ. యదుకులనాథ! యిప్పుడిత♦ డాగ్రహవృత్తి నొనర్చునిగ్రహం
బిదియు ననుగ్రహంబ యగు♦నింద్రుని రాజికి బంటుసేయుఁద్రి
మదమున నొంచి నీ మనుగు ♦ మానిసిగా నన్నుఁజేసెఁ గాన సం
పదగలగర్వ నిర్మథుని ♦ మాన్పి నిమగ్ననిక్రొల్పజాలు నే. 303

క. మానుఁడ నన్నుఁ బ్రోచు మహా
దీనకుల చక్రపాలక నామ ♦ తి వెలయుత వనూ
గాథత్వజ్ఞ విమానః
నా నమ్మడన్నై జగములందు ♦ తిరుగువాఁడ హరీ?. 304

చ. సురసదనంబునందయిన ♦ క్షోణితలంబున మనుజైక భీ
కరనిరయంబునందయినఁ ♦ గర్మవశంబున నుండునాము దిం
బౌరయునుగాతఁ గాతరస ♦ ముద్ధరణోచితకార్యధుర్య! త్వ
చ్చరణసరోరుహద్వితయ♦ సంతతసంస్మరణానుషంగముల్. 305

క. అని పలగొని యాయమునం
దనునిరుపమదివ్యరూప ♦ దర్శనమున లోఁ
దనియుచుఁ జొక్కుచుఁ మ్రొక్కుచుఁ
జనియెన్ విద్యాధరుండు ♦ శతధృతితనయా!. 306

క. మధుమథనునాజ్ఞ నేవం
బిధమునఁ దలిర్చు క్షేత్ర) ♦ విభు భైరవ దే

పుధరాధోభువనస్వ
ర్గధామనుతుఁ గాంచి పిదపఁ ♦ గనదగుఁ గృష్ణుఁ. 307

శా. సాహిత్యాపరకాళిదాస! హరిపూజాగౌరవవ్యాస! గం
గాహల్లోహలవాగ్విలాస! రిపువర్గత్రాసకృత్ప్రాస! కాం
తాహర్షావహదృగ్విలాస! శ్రుతిపద్యాయోజితాభ్యాస! హే
మాహార్యోపమధైర్యధుర్య! పదవిన్యాసా! విధేయోరసా!. 308

క. షడ్దర్శనపారగ! కవి
రాడ్దత్తానుగ్రహాభి ♦ రమ్యసుధాంధ
ద్విడ్దంతిసింహ! మహిత
త్విడ్దశశతకిరణ హృదయ ♦ ధృతహరిచరణా! 309

మాలిని. వినయనయసముద్రా! ♦ విశ్రుతోల్లాసముద్రా!
జననుతగుణజాలా! ♦ శత్రురాణ్మానజాలా!
ధనదనదసమానా! ♦ ధన్యసద్భాసమానా!
ఘనపపురిపురాగా! ♦ కావ్యదత్తానురాగా! 310

గద్యము

ఇది శ్రీ పంపాపురనాథనిరవధికకృపాపరిపాక
పరిచిత సరసకవితాసనాథ రామకృష్ణ
కవినాథ ప్రణీతంబైన పాండురం
గమాహాత్మ్యంబనుపరమ భా
గవతచరిత్రంబునందుఁ
జతుర్థాశ్వాసము.

శ్రీ

పాండురంగమహాత్మ్యము

పంచమాశ్వాసము.

క. శ్రీషణ్ముఖజననీమహి
భాషానిభనిజవధూసు ♦ భద్రదలీలా!
భూషితకల్యాణోజ్జ్వల
వేషా! రామానుజేంద్ర ♦ వేదాద్రీశా! 1

వ. ఆకర్ణింపుము. 2

క. అని యుక్తియు నానతి యి
చ్చిన హెచ్చిన సంతసంబు ♦ చిత్తముతోడం
జెవఁగొన ననిమిషముని యి
ట్లను సజ్జగదేకనిధికిఁ ♦ బ్రాంజలి యగుచున్. 3

తే. క్షేత్రమాహాత్మ్యమును విని ♦ క్షేత్రపాల
దివ్యచరితంబు నందుండు ♦ దేవదేవు
గుణకలాపంబుఁ బుండరీ ♦ కునిమహిమయు
వింటి భవబంధముల వీడు ♦ కొంటు దేవ! 4

తే. ఎన్నిద్వారంబు లయ్యాయి ♦ యెడవసించు
ద్వారదేవత లెంద ఱా ♦ స్థలమునందుఁ
బ్రబలు క్షేత్రాదిపుణ్యవై ♦ భవము పేర
నొందుగలదేని యానతి ♦ యిందు మఱియు. 5

క. అని నారదుండు ప్రార్థిం
చిన బద్మదళాయతాక్షుఁ ♦ డిత్తాంభోజం
బున నిల్పి యతని బలుకుఁ
మనసిజమర్దనుడు మధుర♦మధురారభటిన్ 227

క. సుఖమాలికాతరంగిణి
సఖిగ్రామై భీమరథిగూడి ♦ చను నెచ్చట స
త్సుఖకర మచ్చోటు చతు
ర్ముఖముఖసంగమాదితీర్థ♦మున నెలయున్

క. పూర్వద్వారంబగు నది
దర్వీకరపార్శ్వగ్రామ♦తల్పునగరికిన్
సర్వసుపర్వార్చితపద
గీర్వనిత వసించు నచట ♦ గృష్ణనియాజ్ఞన్ 8

క. శ్రీమహితము సిద్ధేశ్వర
నామాంక మహాంక జలస ♦ నాథము లక్ష్మీ
కాముకనిహితము ఖచరా
లీమాన్యము నైన శిఖము ♦ లింగముతోడన్ 9

క. తగు దక్షిణంపువాకిలి
నగధరునగరునకు భీమ ♦ నందనపొందుం
దగిలినయది యచ్చోటన
యగమ్యపుష్పావళి మ♦హానది యనఘా 10

క. దాన స్నానాదిహృతా
జ్ఞానానలదాహమైన ♦ సంగమతీర్థం
బానెలవున విఖ్యాతం
బైనది సురలుండుదురు ని♦రాకృతిసంపన్ 11

వ. అది భవదీయాశ్రమంబగుట నీ వెఱుంగుదు వదియునుం గాక. 12

చ. కలఁబోకబోయి తన్నికట ♦ కాననభూమి నతండు విల్లున
మ్ముల ధరియించి కల్మష స ♦ మూహము లెత్తినమేనుబోలె బే
రలుక సహించనేని హృద ♦ యంబుగలంగు ధరాధరస్థలీ
నిలయవసత్కిరీంద్రులను ♦ నిక్కముతొక్కనృగంబులోర్చునే

చ. అడవికి వేటమైనరిగి ♦ యాతఁ డొకానొకనాఁ డ[illegible]యున్
మొడ మలగింపలేక తన ♦ మేని[illegible]లోంపును [illegible]దు నేకమై
పోడమగ బీదకన్నుగవ ♦ [illegible]డిదప్పడునుబోలె [illegible]మువా
రెమనొకచుప్పికిం గవియ ♦ బ్రెలి భ[illegible]స్వగత [illegible]చిత్తమై 14

తే. ఆచమూరున్న య[illegible]ంబు ♦ దోంచి [illegible]
వింట నమ్మొగ్గి [illegible] ♦ న్వింత[illegible]
లోలజిహ్వకరాళవి [illegible]లముఖత
నోలి భీషణమమ్మృగశాబ ♦ మోయనంగ 15

ఉ. ఆరుచు [illegible]గతింబఱచి ♦ [illegible]నగ గ్రమహిం [illegible] లేచి నోడియున్
ఘోరరయంబు[illegible]ని న ♦ పుర్వ్యగ నగమత్రీర[illegible]
స్ఫారలతానికుంజములు ♦ బల్వడి దూఱునెడం గిరాతు[illegible] 16
గ్రోలితతేమ్మఖాంబు [illegible] ♦ గుండియ[illegible] గాడగ [illegible] నేసినన్ 16

సీ. ఆరెం ముఖసధం ♦ [illegible] పటుదాక
నబ[illegible]హాతి [illegible]లు ♦ [illegible]
[illegible] పుష్పల [illegible] గూలించుపిధమున
నపసపక్షితజ బం[illegible] దువులు [illegible]గ
[illegible]యుచు విస్మితాస్య [illegible] సీమ శా[illegible]నిల
[illegible]స్థానఘటసాలగ ♦ [illegible]గవ మనంగ
నార్తనాదముగ్రమ్ము ♦ నదియోటి తలినీటి
[illegible]మలున నుటికి దే ♦ దివ్యహూం

గీ. హాటకవిమానమెక్కి విద్యాధరేంద్రు
డగుచు లావణ్యపుష్పాస్త్రుఁ డగుచు జంద్రు
సాంద్రతను కాంతియగుచు న తీంద్రమహిమ
గగనమున కేగె నాలుమేను గానబడదు. 17

శా. చిత్తంబచ్యుతమందు సమ్యగవధానస్ఫూర్తి జీవుండు లోలోనద
ద్వృత్తంబుఁ బలుమారు మెచ్చి నిజకుక్షిస్ఫూర్తిన్ విసర్జించుచున్
దత్తీర్థంబు పునాడి కోరి విగలం సంకాత్ముఁడై శుద్ధిద
న్యొక్కాన్తన్ ముక్తిసమర్థుఁడై కనియె దివ్యశ్రీల [illegible] నుచ్ఛ్రిష్టిని

క. కావున దత్తీర్థంబున
సేవలన [illegible] సుగుణ [illegible] సమతుండగుచున్
[illegible] వల్యసిద్ధి [illegible]
నీవ [illegible] లిసిద్ధి మతుల నేటికి నెన్నన్ 19

సీ. స [illegible] లమూల సి [illegible] సివా [illegible] చ్చుచు
[illegible] కమూలి [illegible] సేయకోనుచు
లోమూపు [illegible] నా [illegible] కించి [illegible] కుచు
బుల [illegible] సు గ [illegible] ముల [illegible] రయుచు
సు [illegible] లెల్ల ల [illegible] సంస్తుతు లాచరించుచు
[illegible] నుల దత్కథావితతి వినుచు
గర [illegible] గతుల [illegible] కటముగా నాడుచు
నా వేద మూర్తుల నలత గనుచు

గీ. విష్ణుసేవింతు రచట న విష్ణుభక్తు
భాజనంబులు తత్కృపా భాజనంబు
లమ్మహాక్షేత్రమున నాచరించె
లంపునాక్షేత్రమున దొల్లి లచ్చిముగను 20

మ. విను మున్ శౌరికినోడి సంగమమరు ద్విద్వేషి యెచ్చోటికో
చని వెండిం జనుదెంచి యచ్చట శిలా సంఛన్న దేహంబుతో
డ నిలాగర్భమునందు దాగ గని గాఢక్రోధుడై దేవకీ
తనయుండాశిల గ్రొచ్చివైచిమెదిపెన్ దద్దైత్యు జూర్ణంబుగన్

క. పువ్విలుతుతండ్రి యచ్చట
మువ్వంకమురువున మురళి మ్రోయించె మనం
బువ్విళులూరగ శ్రుతులకు
నవ్విధము తదీయపదయుగాంకము దెలుపన్

క. మహి నేవంవిధచిత్ర
మహిమగునద్దక్షిణంపు వాకిట మహిమల్
బహుముఖముల వినుతింపగ
నహిపతియుంజాల డనిన నన్యులవశమే 23

సీ. తనకటాక్షములు సంతానచింతారత్న
నిర్మాణ పరమాణునికరమనగ
దనవిలాసంబు మహైశ్వరీశంబర నిష్పా
దనపాలితపురపతాకయనగ
దనమనస్సరసి సంతతచిదానందమై
భవమగాధమునకునిక్కపుట్టనగ
దనప్రసాదంబు భక్తవరేణ్యదుర్గతి
శోషణోచితచంద్రికోళి యనగ

గీ. వెలయు నేదేవి యాదేవివిద్రుమాద్రి
కద్రునిర్ణిద్రతనుకాంతి భద్రపరమ
మాయభువనేశ్వరి నసింప మధువిరోధి
ధామమున గల్గుపశ్చిమద్వారమమరు 24

ఉ. పోర్మహిషఘ్న నిజాంఘ్రిగల ♦ బొట్టనవ్రేల్తునమట్టిపట్టి మునే
పేర్మిఁ దదంగమున్ మొదిపి ♦ పెట్టిననెత్తురుబొట్టుఁబోలె జ్యో
తిర్మయవీక్షణాం బలిక ♦ దేహమునం గలమర్గ స్వర్గద
వార్మణధారి యుత్తరపు ♦ వాకిటసల్పినవాఁడు కాఫుగ 25

క. తరణియు భైమియును బర
స్పర మచ్చటఁగూడినిగుడఁ ♦ శాసనముగుత
త్సరిదంబువునం దాడిన
నరునికు నవ్వారి చరణ♦నఖముస వెడలున్ 26

క. ఎవ్వఁడు వ్యాధిగ్రస్తుం
డెవ్వఁ డుభయవిహ్వలాత్ముఁ ♦ డెవ్వాఁ డధముం
డవ్వాఁ డచ్చటిదుర్గం
బుప్పల బూజించి యిష్ట ♦ భోగములందున్ 27

వ. ఇద్దాలును నంతర్ద్వారంబులు ఇాక బహిర్ద్వారంబులవ, కావా
బాకర్ణిపునిని గోకర్ణనుండును హాకర్ణనపశంవదాశయుండగు
కుశేశ యాసనసూతి కిట్లనియె 28

సీ. కలికురక్కసుని నా♦క్కరుని జిక్కగఁదొక్కి
భద్రకాళికయొందు ♦ బ్రస్ఫురించు
నిం దుంమవిధముస ♦ నెందు నే నసియింతు
నటిలేక కోటీశ్వ♦రాహ్వయమున
బ్రపహించు నెందు న ♦ భ్రంకపోర్మల బుణ్య
జలయనుజలధి యో ♦ పామతల్లి
నతజగత్త్రితయ శ్రీ♦నారాయణీ దేవి
వర్తించునెందేని ♦ వార్తకెక్కి

గీ. యట్టి యట్టాలతోరణ ♦ హట్టకుట్టి
మస్ఫురద్గోపురైదూక ♦ మణిమయోగ

హర్మ్యరమ్యంబు కరవీర ♦ మనుపురంబు
పశ్చిమద్వారమగుజగ ♦ త్పతినగరికి 29

తే. క్షోణి కృష్ణానదీతీర ♦ పూర్వలాఖ్య
తీర్థరాజాధివాసినై ♦ తీర్థచరణ
ధామమణిసౌధదక్షిణ ♦ ద్వార మేను
జాగరూకత బాలింతు ♦ యోగివర్య 30

శా. గర్వోద్రిక్తతరంగసంఘములపై ♦ క్రన్నుబ్బు కాళిందియాపగా
వార్వేణుల్ దన యుత్తరంపుదెస బ ♦ ర్వంగా గదాపాణినై
సర్వాలంకృతశాలినై వెలయు గం ♦ సధ్వంసనాగారరా
ట్పూర్వద్వారమునందిప్రవిక్రమునఁ నై ♦ పొంగక బయోదవ్రవిన్

క. కనకఖచితరత్నః
పరిస్ఫుటసహస్రదళాంబు ♦ పరిచితదీ
ప్త్యురు కేసరరోహానుశగు
నగ కేసరి యుత్తరంబు ♦ నగవని గాంచున్ 32

క. లో నాలుగు వెలి నాలుగు
నైన మహాద్వారభూము ♦ లపవర్గశ్రీ
నీనగ నీ నగ రాడ్ధరు
శ్రీనగరగణిత విభూతి ♦ జెందు మునీంద్రా 30

వ. అని మఱియునక్కడిమువేల్పువనల్పగుణప్రకటనపరుండై హ
రుం డిట్లనియె 34

చ. అభిముఖతత్త్వశాలి సుకృ♦తాఢ్యుడునౌ చతురాస్యమానస
ప్రభవుడు శిష్యసంఘము ల ♦ పారముగొల్వగ దొల్లియొక్కనా
డిభపురనాథు గౌరవకు ♦ లేశ్వరు ధర్మజు గాన బోవ భూ
విభు డత డాతనిం దెలిచె ♦ వేయువిధంబుల సాధుపూజలన్ 35

క. అహితాహితకారణవి
గ్రహములును సదను గ్రహపు ♦ గల్భులు నగ నా
గహన గృహవాసచర్య
మహితతపోధనులనంగ ♦ మను పోఁగ డొందెన్ 36

ఉ. తమ్ములు దానునప్పుడుప్ప ♦ థాపధమాత్మజు డంతరంగమున్
గ్రమ్మినశోకవహ్నిహతి ♦ గందుచు గేలుమొగిడ్చి బ్రహ్మచి
త్తమ్మునగల్గుసంయమివ ♦ తంసము బల్కె ఖరాంశుతాపత
ప్తమ్మగుతేనియం జనుకు ♦ తమ్ముల బోల సభాష్పనేత్రముల్

క. ఏభీరువనై వేడెద
నోభద్రప్రద ప్రసాద ♦ మొసగుము నాకున్
మీభావంబున బోడమని
దీభువనత్రయమునందు ♦ నింతయు గలదే 38

శా. చింతాకాంతయు వెన్కదియ్యక కురు ♦ క్షేత్రంబునం బాపసం
క్రాంత స్వాంతుడనై సుహృత్సుతపితృ ♦ భ్రాత్రాదులం జంపి యా
త్యంతద్రోహము నొనర్చియుం దిరిగదన్ ♦ బ్రాణంబుతో మత్సముం
డంతర్వాణివతంస యెవ్వడు గలం ♦ డాహా వితర్కింపఁగన్

క. పంగడపు వెనురు గోపపు
టింగలమున నేర్చి కనిన ♦ యూసిరి కొండా
సంగతి బాగచూరెను ద
ద్భంగురమౌక్తికము దీడ ♦ బసిమియు గలదే 40

మ. అసిధారాపథితాత్మబంధుభుజమ ♦ ధ్యస్థైర్యరనిర్యద్వస్
మస్థైపుట్టినయమ్మహాదురితమున్ ♦ మన్నెట్టియున్ వాజిమే
ధసమిద్ధానలభూతిచే నుసిమియున్ ♦ దప్పింపలేనైతి సీ
కస జెప్పాటదోలంగు నెట్టులగునున్ ♦ గల్యాణకల్యాత్ముడన్

క. కర్మము కర్మాంతరహ్రా
త్కర్మరమగు దానిబూన ♦గానము సిరయాం
తర్మజ్ఞానాభిముఖునీ
దుర్మదు బడనీక నిలుపు♦ము శ్రీహిణసన్నిభవా 42

క. మావంటివారలకు బ్రా
పావిలదృక్కులకు ధర్మ♦మూరయుని యసన
ద్భావులకు భవ దృగులగు
శ్రీవైష్ణవవరులె దిక్కు ♦చిన్మూర్ణమతీ 43

సీ. అని యుధిష్ఠిరుడు ప♦ల్కిన సనందను డాత్మ
నలరి యిట్లనునమ్మ ♦హాత్మ్యతోడ
నీపాల శాంబరీ ♦ గోపాలుడు గలాడు
పరమవైష్ణవధర్మ ♦ పరత మెలగు
నీమోము గనుగొన్న ♦ నిఖిలాఘములు బోవు
నెకదాకి యుపగుహ♦ లికలలీల
హరిభక్తయమునగంగ ♦ కష్టమ్ము కలుషపు
టిసుకచే గట్టిన ♦ యానదు గట్ట

గీ. చరితరాశిచునింగి శ్రీ♦ నమసిభటుడు
తోయపద్మదళచ్ఛాయ ♦ బూయబడును
కేయుబగలు వృథాచింత ♦ సేయునీవు
పాకృతుండవె భూలోక ♦ పాలవినుత 44

ఉ. కర్తవుగావు హర్తవును♦గావభిరక్షివిగావు నీవు స
త్కీర్తిధురీణ యింతకును ♦ గృష్ణుడె మూలముగానపుణ్యవి (తన్న
స్ఫూర్తియు బాపవైకృతము♦బూరుషుబొందునె యస్వతంత్రి
వర్తిలుచున్కి దేహ్గునకు ♦వచ్చునె పాకగుణాగుణావలుల్ 45

క. పరులకతంబున నేనియు
హరి నొకమరి దలప భద్ర ♦ సుగుణులకుం ది
న్నిరతస్మరణాచరణ
స్ఫురణాఢ్యులు నిత్యపదవిఁ ♦ బొంద టయురుదే? 46

తే. ధారుణీవల్లభులకంటెఁ ♦ దక్కుచోట
సర్వమోధము నిష్ఫలం ♦ బగువిధమున
సర్థవంతంబుగాను సత్యాకథతు
నేవ చేలు బూనిసేయుమా ♦ చిద సతము. 47

క. భాతృవధపితృవధాదుల
పాతకములు రాపు విష్ణు ♦ పదభక్తులరున్
ప్రైతేచుసూను లిరువుర
యేతద్వ్యవహారసాక్షి ♦ లిభపురనాథా! 48

శా. ఆకంసాదిసుశ్రేష్ఠ నీవు వినుమీ ♦ జ్ఞానిష్ఠ ప్రీతిం దాల్పఁ బె
ల్లాకంపించి గోలుసుంగారి నినుడాయన్ నేర్చునే? పాతకా
నీకంబుల్ రవిఁ గప్పునీకటుల నెం♦దేఁగంటిమే? వింటిమే?
తస్కరాంతాదసు! నోకసంగ్రహాయుసీ♦సు సు తీవ్రోర్మ్యనూర్మీ.39

క. అంగులేనియుఁ నెప్పా నీ
ఘాటిపాటితలఁగోతలెల్ల ♦ బోవ సమప్ర వరా
రట ముడుగు నెమ్మనము నో
క్కటిగానొనరించి గట్టి ♦ గా విను మఘపా! 49

సీ. తలఁపించు నేదేవు ♦ తనువునం దఖిలాండ
ములు పయోనిధిభంగ ♦ విలసనముల
నేదేవుమహిమకు ♦ నింతయు దంతీంద్ర
పదమగ్నతదితర ♦ ఘనసమాస

మేదేవునిజమాయ ♦ నెవ్వాఁడు గడచిన
నేరఁడు తనమేని ♦ నీడపోలె
నేదేవుఁ డింతయు ♦ నింతెయై యంతకు
నంతయై గుటిలేక ♦ యతిశయిల్లు
గీ. నాజగత్కర్త దుష్టసం ♦ హారణబుద్ధి
విట్ఠలుండన ధరనుద్భ ♦ వించి క్షేత్రి
పాలుఁడును బుండరీకుండు ♦ బలసికొలువ
నుండు తీర్థంబునకు నేగు ♦ ముదయకాంక్ష 51

క. ఏగి మహానదివారిం
దోఁగి హరింగొలువు నిఖిల ♦ దురితశ్రేణుల్
కాఁగినయును మామిషమని
మూఁగికొనిన మక్షికాస ♦ మూహంబులగున్. 52

తే. బ్రాహ్మణునిఁ దల్లిఁ దండ్రిని ♦ భ్రాతదాత
గురుజనంబుల హింసించి ♦ క్రూరుఁడైన
శీధుపానాభిరతుఁడు డు ♦ శ్శీలుఁడైన
పాండురంగాధిపతిఁ గాంచి ♦ పరమునొందు. 53

క. నావిని ధౌమ్యాదిమహా
దైవతములుఁ దమ్ముగమియుఁ ♦ దనుఁ గొలువఁగ శౌ
కావహామతి భవదగ్రజు
దీవనగొని చనియె నయ్యు ♦ ధిష్ఠిరుఁ డెలమిన్. 54

ఉ. ఆకుముదాప్తవంశవిభుఁ ♦ డంతఁ గనుంగొనియెన్ వసుంధరా
నాకము నాకుపాకశుక ♦ నాస శుకాదికసన్మునిస్తుత
శ్లోకము శోకకర్దమవి ♦ శోషణకోకహితప్రభాస ము
త్సేకముఁ బుష్పవహ్నిజల ♦ శీకరసేకముఁ బౌండరీకమున్. 55

లయగ్రాహి

కంబువు నరాళచి ♦ కురంబులుఁ గటీకృతక ♦ రాంబురుహయుగ్మ
మళి ♦ కాంబకము నగ్న
త్వంబుఁ బసి రొప్పవెను ♦ రుం బెరుగురుద్ఘపాద ♦ లుం బదము
లం బలుకు ♦ చుంబోదలు మువ్వల్
జంబుఫలజిద్విభ ♦ రంబు మకరాకృతిం గ ♦ రం బమరుగుండల
ము ♦ లుం బరఁగఁ బంచా
బ్జాంబులఁదలిర్చు నిసు ♦ వుం బతి భజించెఁ ద్విజ ♦ గంబులకు నాహా
ణ న ♦ గంబగు నగణ్యా, 56

క. పుష్కరిణిఁ దీర్థమాశియుఁ
బుష్కరదళనయనుమూర్తిఁ ♦ బూజించియు నా
విష్కృతశుభోన్నతియు నతి
నిష్కల్మషమతియు నయ్యె ♦ నృపతి మునిపతీ! 57

క. దానంబునఁ బితృగురు సత్
దానంబునైన కీడు ♦ దలగి హరికృపా
దానంబు నందెఁ గురుపతి
దానం బునరుద్భవంబు ♦ దానికిఁ గలదే! 58

తే. ఆయతీంద్రుండు బుత్విజుం ♦ డయ్యె వేది
యయ్యె శ్రీపౌండరీకమ ♦ హాస్థలంబు
పాపపశువుల విశసించి ♦ భక్తిచరువుఁ
బాండురంగాగ్నిలో వేల్చె ♦ పాండవునకు. 59

వ. ఇవ్విధంబున నవ్విధువంశవతంసంబు కంసమర్దన సాక్షాత్కార దర్శనంబు నాపాదించుటఁ గృతార్థుండై పౌండరీకవాస్తవ్యులగు పుండరీకాది విద్వత్పుండరీకంబుల నొండొండఁ గీర్తించుచుం బ్రవర్తించి కతిపయదివసప్రాయుండై యచ్చోటనుండి నిజాను

జద్విజసనాథంబుగా గజపురంబునకుం జనుదెంచి సుఖంబుండె
నట్లగుటం జేసి 60

క. అదియె మహాఫలమని తన
హృదయంబునఁ బౌండరీక ♦ మెవ్వఁ డెఱుఁగఁడా
మొదుక చనునిదియు ముక్తి
ప్రదమని సెగతీర్థమునకు ♦ బహుళనిగమానినీ! 61

క॥ వాలినదక్షిణ పయోజ్జ్వల
కూలంబున నుయ్యప్రివ్వ ♦ కుముతి గలిసిఁ
శ్రీలల నా విభుఁడుండని
నేలయు క్షేత్రమని యుయుగఁ ♦ నీచాడు గలుగున్ 62

చ॥ మనవమువంకుదైనఁ బుర ♦ వూర్గమునంబడి మొన నింటనై
న సకలగస్తోస్తంబము ♦ సంబ్రమగేహమునంకనైన నా
కసముప నీట నెలపయిఁ ♦ గంకటిబింకనుదైఁ మానసప్రా
డసుప్రులఁ బాసి నిష్కలుషుడై ♦ హరిదాసుల సన్మోక్షస్థలిన్

క॥ విను పతితుడైనఁ గానీ
చని తత్క్షేత్రంబుఁ జొర ♦ జానొప్పి పుర
ర్జననంబు గనఁడు గావున
జనులకు నాస్థలమునందుఁ ♦ జనుదనుప్రాద్వన్. 64

ఉ॥ అదిభృదుత్తరాన శత ♦ హస్తమితావని నున్నవాఁడు బో
ధిమద్రిమమూర్తినై ప్రహరి ♦ తీర్థనివాసులఁ గాచుపూన్కి నో
భద్రవిచార! యాభువన ♦ భర్తకు నుత్తరభాగ మూఁదియ
త్సుదరిసుఖోన్నతిన్ వెలయుఁ ♦ గుండలతీర్థముతీర్థరాజమై. 65

క॥ వెండిఁ దనకొడుగుమణియయ
కుండలయుగ మచటఁ దాఁచెఁ ♦ గొండగొడుగుగా

సుండునత డవగ దద్గుణ
కుండలపరిపూర్ణకర్ణ ♦ కుమారుడు నగుచున్ 66

సీ. ఆకుండలాఖ్య తీ ♦ ర్థాంబుధారల నాడి
నరకేసరి భజించు ♦ నరుడు రాజ
సూయఫలంబొందు ♦ జూవె యావేలుపు
కేలిక జుట్టిరా ♦ నేను చేతు
లవెడల్పు నేల వా ♦ లాయంబుగాగస
వ్రుండ్చి యల్కి భుజించు♦ చున్న జనుల
చేత బూజలు గొను ♦ పూతనాభూతనా
రీహర్త బహుజన ♦ శ్రేణులందు

గీ. వారు ముక్తులు ధర జీవ ♦ న్ముక్తులయ్యు
వా రిపితరులు తృప్తులై ♦ వెలుగువారు
వారు చరియించు మన్ను యు♦ర్వరయ తెల్ల
దీవి వారలపలుకులు ♦ దేవకథలు. 67

తే. అన్నకేసరి భజియింతు ♦రమరకన్య
లెన్న బెక్కండ్రు హారతు ♦లిచ్చియిచ్చి
వారి గొల్వక గర్వించు ♦ వారు క్షేత్ర
మండలమున సుఖస్థితి ♦ నుండలేరు 68

ఉ. ఆనరసింహుమౌళి మృతు♦లై కులకోటిసమన్వితంబుగా
మానవు లూర్ధ్వలోకసుఖ ♦మగ్నత జొక్కుదు రెల్లకాలమున్
దానికి గర్వమైన యయు ♦తపిత్రియపుత్రుడె సాక్షి యచ్చటన్
గాని తెలుంగులన్ మెలగు ♦ కష్టమతుల్ నిరమైకసంగతుల్ 69

ఉ. పంకజపత్రనేత్రునకు ♦బశ్చిమదిక్కున నుండు నానమ
త్పంకమహాసనాద్యమర ♦ పాల మఠాలము పద్మతీర్థ మో

వంకవి దూర కేలగల ♦ పద్మము నచ్చట దాచినాడు చ
క్రాంకుడు ముఁత్రిదంష్ట్రమను ♦ జాశనవాశన హేతుకంబుగన్

క. ఆతీర్థతనువునకు ల
క్ష్మీతరుణీవల్లభుండు ♦ జీవము వృజినో
పేతుడు ననవధినవనో
ద్యోతఫలం బొసు నంసు ♦ బొంది విడిచినఁ 71

ఉ. పాపదురాపరూపమగు ♦ పద్మసమాహ్వయతీర్థమాళిసీ
రే పురుషుండు గ్రోలునొక ♦ యించుక యెన్నడునేని వానికిన్
బాపము లభ్రపుష్పములు ♦ బాధనముల్ శశశాబశృంగముల్
తాపవికారముల్ మనుజ♦ లంబులు పుట్టువు లశ్మతైలముల్ 72

క. ఒకమ సురాగ్రామఖ్యుండు ఘా
తుకుడు గలడు కల్లుద్రాగు ♦ దుడుకు ధరామ
ర్త్యకులుల నదలచుం గురు
నకు గనకము దొంగిలు దినది ♦ నము నజపుత్రా 73

క. ఆవృషలీపతి యూన
జీవంబుగ నంతనంత ♦ జేసిన నానాం
హోవిసరంబులు పటమున
గోవలు వడవ్రాసి చిత్ర ♦ గుప్తుడు దాచెఁ 74

శా. ఆనీచుం డొకనాడు వాడిమి జతు ♦ ర్వ్యాధాన్వితుండై పెనుం
గానం దెవ్వలుగట్టి యేరుప్రజలం ♦ గట్టిండియై దోచి నీ
రానన్ రోయుచునుండి దప్పిగొని మ♦ధ్యాహ్నత పాపాతజ
గ్లానిం దత్సమయార్తకాసరము బో♦ లంజూచి యాదిక్కునన్

ఆ. వె. అంతగొంత కాల ♦మరుగంగమృత్యుగో
చరతనున్నయాసు♦శర్మకడకు

లిఖితతత్కృతాఘలిపియైన పటము చె
ప్పించు చిత్రగుప్తు ♦ డెంచిచూచి 76

క. దురితశతకోటులం దొ
క్కరమొకటియు గానలేక ♦ కంపవిక్రుతిభం
గురుతాయుతుడై జముకడ
కరిగి తగం బలుక నతడు ♦ ప్రాంజలి యగుచున్ 77

ఉ. దక్కఁగవ్రాసితి న్మరుప ♦ టమ్మనయందు సుశర్మపాపముల్
లెక్కయెఱుంగరాదు లవ ♦ లేశము దానికి నట్టివ్రాతయం
దక్కజ మిప్పుడొక్కటియు ♦ నక్షరరూపము లేదు దేవ నే
దక్కడితంబు గట్టి యిడి ♦ నట్టులయున్నది కప్పుదేఱుచున్ 78

ఆ. వె. హతలతాంతమైన ♦ యారామమునుబోలె
విగతతారమైన ♦ విన్నుబోలె
గళితవర్ణమగుట ♦ గళితంబు దీనికి
మీరె తెలియవలయు ♦ గారణంబు 79

క. అని పల్కనమ్మహామతి
గని జము డిట్లనియె నీవు ♦ కవలియ నీవ్రా
సినలిపి యున్నదొ లేదో
కనుగొను మీసారి లెస్స ♦ గా గణకవరా

ఆ. వె. అనుడు నట్లకాక ♦ యని చిత్రగుప్తుండు
దండధరునియాజ్ఞ ♦ వెండినేగి
పటము పత్రిపుటంబు ♦ బరికించి యందుసీ
త్రించె జక్రపాణి ♦ చేతివ్రాత 81

ఉ. ఈతడుపద్మతీర్థమున ♦ కేగి యొకనొకనాడు తత్పయో
ధౌతనిజాంగుడై చ [illegible]

వ్రాతముదొంటిపుట్టువులఁ ♦ బ్రాప్తములైనయఘంబులున్ మరు
ద్ధూతఘనాఘనావలులఁ ♦ తోఁ సరియై సరిపోయె నన్నియున్ 82

క. అనునర్థంబులు గలలిపి
గని సని జముబల్కు నతఁడు ఽ గాన బడదు నే
మునువ్రాసినయది యన్యము
కనుపట్టెడు నేలిఖితమొ ఽ కాని వినదగున్ 83

సీ. అని యొప్పుకౌతుక ఽ జనకాక్షరశ్రేణి
వీక్షించి వచ్చితి ఽ విద్వదింద్ర
యిది మీరలెఱిగింపు ♦ డేనాట సకృదవ
గాహనంబున మహా ఽ కలుషరాశి
వలన బూరుషు జేర ♦ దలగు పుణ్యపుదీర్థ
మెన్నఁడు గన విన ఽ నీమదక్త
లిపిఁ బల్కె నేకవా ♦ రపయోభిమజ్జన
మాత్రచే నణచిన ఽ మహిమగలుగు

గీ. దివ్యతీర్థంబు వైభవ ఽ మవ్యయప్ర
సాదమేదురమానసో ఽ జ్జ్వల్యకల్య
వచనరచనల వివరింప ఽ వలయునప్ర
మన్నదైత్యలతాదాత్ర ఽ భానుపుత్ర

వ. అనిన నప్పద్మమిత్రపుత్రుండు చిత్రగుప్తునకిట్లనియె

శా. ప్రాశస్త్యంబువహించుదండక మహా ఽ రణ్యంబుపుణ్యార్థింపం
చాశత్క్రోశవిశాలభూమి ఖలదు ఽ ష్ప్రాపప్రభావోదయ
శ్రీశుద్ధుల్ గను గౌతమి గుణో ఽ త్సేకంబుకల్మిన్ హృషీ
కేశావాసము పౌండరీకనిలయం ఽ బిరెంటిగెల్చుం దుదిన్ 86

సీ. అర్కుండు మెలగుట ఽ యనిలుండు వీచుట
టల జలముల

మసఁగక తిరమాట ♦ యును నెసఁగను విష్ణు
నాజ్ఞాప్తిచే నెవ్వఁ ♦ డఖిలజగము
బ్రహ్మయై సృజియించుఁ ♦ బద్మాక్షుఁడై ప్రోచు
మదనారియై త్రుంచు ♦ మఘప్రభృతుల
లోకపాలకుల నే ♦ లోకేశుకరుణాక
టాక్షంబె యధికృతి ♦ యందునిలుపు

గీ. నావిభుం డెందునుండు మ ♦ ర్త్యమునఁబుట్టి
భూతకోటి ననుగ్రహిం ♦ బుసఁ బెనుపుచు
నెందుగ్రింకి సుశర్మయుఁ ♦ బెం దెముక్తి
దాని కెనవచ్చుతీర్థ మీ ♦ ధరణిఁగలదె? 87

వ. అని పద్మతీర్థంబు తీర్థచరణాభిహారణ చరితార్థంబగుదాని నానా
గుణంబులు నగణితప్రభావంబులని కొనిగూడి, 88

క. పెనుఁగృప సుశర్మఁ గనుఁగొని
తనువు నిమిరి యాదరించి ♦ దండధరుఁడు చం
దురినిలలఁ జల్లనగుచం
దన భూషన వసన మాల్య ♦ తర్పితుఁజేసెన్. 89

క. ఈగతిఁ గృతాంతుకృపగస
పాగి చనియె నతఁడుగగన ♦ చరయానమునన్
నాగ నర యక్ష సురవ
న్నాగానీకములుగొలువ ♦ నాకంబునకున్ 90

మ. అమరాధీశుడు గౌరవంబెసఁగఁ ద♦న్నర్ధాసనాసీనుఁజే
యమరుద్భోగములెల్లఁగాంచిధరయం♦దగ్రిన్వయోద్భూతుఁడై
కమలావల్లభుఁ బౌండ్రకపతి సా♦క్షాద్బ్రహ్మముంగొల్చి ని
త్యముఁ దన్మందిరాండలంకృతియె చే♦యం జాల నేలెన్ ధృతిన్

శా. ఆపంచత్వముగాఁగ నిట్లు హరిగే♦హక్షోణిసమ్మార్జనం
బాపాదింప ఘటిల్లు పుణ్యమునఁ జం♦ద్రావాసముంజొచ్చి హ
ర్షాపూర్ణస్థితిఁ బెక్కుభోగములఁ బె♦క్కబ్దావళుల్ గాంచి ధా
త్రీపాలోత్తముఁడై సుకీర్తియని ను♦ర్విం బెంపునం బుట్టుచున్.

క. అతఁ డధికభక్తితో నా
యతకీర్తి స్ఫూర్తి♦యై వెలసి జగ
త్పతి నుచితపూజనంబులఁ
బ్రతిఘస్రము దెలఁచు భక్త ♦ పరతంత్రుండై 93

ఆ. వె. అతఁడు సన్న్యసించె ♦ నఖిలభోగంబులు
నిండువయసునాఁడె ♦ యుండియుండి
నందనందనాంఘ్రి ♦ నాళీకసేవోప
యోగరాగభోగ ♦ మొకటిదక్క 94

సీ. నిలువున నొలిపించె ♦ విలువంగముడనెల్ల
శరములయాయంబుఁ ♦ బోరయు టుడిపె
దగశబ్దమాత్రపా ♦ త్రముచేసె గుణాలత
మార్కుస గట్టించె ♦ మాలబలము
గంచుకివశము గా ♦ వించె సేనానాథుఁ
గట్టించె సహచరుఁ ♦ గటికియొండఁ
బ్రతిపక్షభావసం ♦ గతుఁడనిహితుఁజూచె
వరకేతనముకీర్తి ♦ భరముడులిపె

గీ. ధర్మనిర్మలబుద్ధి సు ♦ శర్మ గదిసి
గెలువఁగాలేక చని కోప ♦ గించి మదనుఁ
డురక తనవారలతనికి ♦ నోడుమనిరె
పతికిఁగీడౌట బంట్లపా ♦ పంబు గాదె? 95

క. ఆ ... ండి
క్షీరోద ... వి ♦ చిత్రగతిఁ ల
క్ష్మీరమణుఁ గలసి యేకా
కారంబున నలరె ముజ్జ ♦ గంబులు వొగడన్ 96

క. విను మఖిలదురితకులభం
జనమజ్జన మమృతనిధివ ♦ శంబగుటకుఁ గా
వున సర్వజనోపాస్యం
బనూన మత్తీర్థరాజ ♦ మనుపమ మనఘా 97

ఉ. భూరిసుఖానుషంగములు ♦ పూరుషుఁ బొందవు సోమపానకై
దారజలోపయోగములు ♦ తత్కలనం బనరెక్కు నెత్తికిన్
బేరు శిలాకృతుల్ జఠర ♦ పేటిక కత్తెవు లేల? యొంను నె
వ్వారికిఁ బద్మతీర్థపతి ♦ వారికిఁ జేరినఁ గల్గుసౌఖ్యముల్ 98

చ. కృతమున నేకదంష్ట్రుఁడయి ♦ క్రీడయొనర్చుచుఁ ద్రేత దంష్ట్రికా
ద్వితయముచే వెలంగుచు మ ♦ దించి త్రిదంష్ట్రితోడ ద్వాపరం
బుతటి జరించునొక్కఁడితి ♦ పుత్రుఁడు వృత్రుఁడువానిఁబోలఁడ
ద్భుతజనకప్రతాపమున ♦ భూరిబలంబున మాయపెంపునన్ 89

క. "ఆ హరిహయారి పార్ష్ణి
గ్రాహి"యన హిరణ్యకశిపు ♦ గాదిలిసుతుఁడై
బాహాబలశిఖిఁ ద్రిజగ
ద్దాహంబొనరించె నేక ♦ దంష్ట్రియుఁ దానున్ 100

క. ఆయొంటిపంటివేలుపు
దాయం బొలియించె నృహరి ♦ దంభోళికటు
చ్ఛాయలనూయలలూఁపు న
ఖాయుధముల వటముఁజీరు ♦ వ్యాఘ్రముఁబోలెన్ 101

ఉ. వెండియు రావణాఖ్యఁ బ్రభవించెఁ ద్రి ... లాకృతిన్
మండుచు దంష్ట్రికాయుగము నం ... ను నామ మూ
తంబు ధరించి ... ద్రెవ్వఁ దమగ్రనిశాటుఁ బట్టి వి
ష్ణుం డని రాముఁడై విలయసూర్యకరోగ్రశరాగ్రధారలన్

ఉ. ఆపితబద్ధవైరమతి నంతటఁ బోవక వాఁడు వెండియున్
ద్వాపరవేళ నిద్ధర దిరదంష్ట్రుఁడు నా నుదయించి యాదిల
క్ష్మీపతిఁ బౌండరీకవిభు జేరి కనుంగొని పల్కు మిక్కిలిన్
గోపము పర్వఁటన్ గొలిమిగూఁడుల యాడునఁ గన్నులుబ్బఁగన్

ఉ. ఎక్కడ కేగుదెంచితి వహీనవిహార! చికిత్స నీకు నేఁ
జక్కనొనర్చెదన్ బెలుచఁ జంపితి దొంగిలి మున్ మదీయులన్
రక్కసులన్ నినుం బొదివి ప్రాణముఁ గొందుఁ గడంగి సాదవై
త్రిక్కడీ యున్నఁ బోవిడువఁ దొల్లిటి త్రిళ్లిక జెల్లదిచ్చటన్

మ. అని సింహంబునకట్లు కక్కిరియ నిట్లాక్షేపముల్ పల్కి య
ద్దనుజుం డంతకదండభీషణగదాదండంబునన్ వ్రేయ వం
చనఁ దూలించెఁ దదుగ్రసాధనముఁ గంసధ్వంసి తద్ఘోరతా
డనవేగంబున భగ్నమయ్యెఁ గటివేల్లత్తుల్లకాశిక్యమున్ 105

శా. అత్యార్త్యధ్వజుఁ డప్పు డాగ్రహసహావ్యగ్రాత్ముఁడై దానవున్
మొత్తెన్ మెత్తనివీక దక్షిణకరాంభోజంబునం దాన న
మ్మత్తుండున్ గడతేఱ నెత్తురులు గ్రమ్మన్ ముక్కునన్ వాతఁ బెన్
మొత్తంబుల్ గొని ప్రస్తుతించిర మరుల్ మోదించి దామోదరున్

క. ఆయెడమదిక్కుచిక్కం
బోయతివర! కాసవచ్చి యున్నది భగ్నం
బై యిపుడు మంత్రివర
శ్రీయుతవక్షస్స్థలుఁ బనకు జితదనుజునకున్ 107

ఉ. ఆకమలేక్షణుండు తన ♦ యక్కునఁ దాల్చినసిద్ధమంత్రమున్
నాకెఱిఁగించినాఁడు మును ♦ నాయెడఁగల్గినకూర్మి పేర్మి నే
లోకమునందు నెవ్వరికి ♦ లోఁబడనేరదు నాకె కాని త
ద్వ్యాకృతి నాపుడుం బలుకుఁ ♦ బ్రాంజలినైయుతఁ డిందుశేఖరున్

చ. పశుపతి! మమ్ముఁ బ్రోచెదవు ప్రస♦న్నులపైఁ గృపచాలియున్కిఁ ద్వా
దృశులకు నైజమాట వసు♦దేవతనూభవదత్తమంత్రమున్
విశదముగాఁగ నాకొసఁగ♦వే? నిను వేఁడెద దానఁ జేసి దుః
ఖశరధిఁ దెప్ప నీదయ సఖండ సుఖస్ఫురణంబు నొందెదన్

ఉ. నావిని శూలి పల్కు ముని♦నాయక! యీమను వెందుఁ గోప్యమై
తా విలసిల్లు దీని దుః♦త ప్రవణాత్ములకున్ మురారిసే
వావిముఖప్రచారులకు♦ వైష్ణవమార్గముగాని హీనపుం
ద్రోవఁ జరించు సజ్జనవి♦రోధులకుం దగ దింత దెల్పఁగన్ 110

క. నీవు హరిభక్తియుతుఁడవు
గావున నాకెపుడుఁ గూర్తు ♦ గావున విజ్ఞా
నావాసపూర్ణ బుద్ధివి
గావున వినిపింతు వినుము ♦ కలుషవిదూరా! 111

శ్లో॥ స్వర్ణాద్యం సత్యనామాద్యం। షష్ఠషష్ఠం సదీర్ఘకమ్
షష్ఠం షష్ఠాదిసత్యాంతం। సమారంతం విదు ర్బుధాః 112

క. కృష్ణుడు ఋషిగాఁగ మహా
విష్ణుఁడు దేవతగఁ బొల్చి ♦ వేమాఱులు త
న్నిష్ణాతబుద్ధిఁ బేర్కొను
వైష్ణవులకు నీమనువు ధు ♦ వస్థితి యొసగున్ 113

ఉ. ఎవ్వఁడు పౌండరీకమున ♦ కేఁగి మహానదిఁ దీర్థమాడి తా
నవ్విధులెల్లఁదీర్చి కమ ♦ లాక్షునకున్ బ్రణమిల్లినూఱుమా

ల్లివ్వరమంత్రి మర్థిఁ బఠియించు నతం డఖిలాఘపంకముల్
దవ్వుగనం గనంగలఁడు ♦ తత్త్వమహత్త్వము సత్వరంబుగన్.

క. వధివంతంబుగ విధున
న్నిధి నిచ్చలు నేఁబఠింతు ♦ నిఖిలభవతమో
వధవిధివిధువగు దీనిన్
విధినందన! తత్ప్రసాద ♦ విభవాపేక్షన్ 115

వ సిద్ధేశ్వరాహ్వయంబున సిద్ధలింగంబనై యొప్పేని నేనుండుదునా దక్షిణద్వారంబు నధిష్ఠించి యీమంత్రంబు ననుష్ఠించునిష్ఠాగరిష్ఠులకు నిష్టార్థసిద్ధి కరతలస్ఫటికఘుటికయగుట నిగమార్థంబు తొల్లి తీర్థయాత్రాచరణసఘృణుఁడగు నీలాంబరుండు నిఖిలతీర్థంబులను దర్శించుచుఁ బాండురంగంబు సొత్తెంచి యుత్తుంగతరంగడోలాపహ్నకలహంసకుల కలకలారావఘుమఘుమిత బ్రహ్మాండకుహరకోటరంబగు భీమరథీనీరంబునం గృతస్నానుండై యనూనమహిమాభిరామంబగు నాక్షేత్రంబునం గలవిచిత్రంబులు నేత్రపవిత్రంబుగా నాచరించుచు నచ్చోట సాక్షుండగు పుండరీకాక్షు నీక్షించి వెఱఁగంది తదక్షరలక్షణంబు నెఱుఁగ నేరక యూరకుండెనుండియు నియ్యేకకుండలుండు చపలకాలితనంబున నవ్వర్ణంబులు నిర్ణయింపనుద్యుక్తుండై, 116

మ. కరముల్ మీఁదికిసాఁచి యూరుపులుబి ♦ గ్గంబట్టి యంత న్రిపూ
త్కరముం బోవనదల్చి యట్టిటఁబెఁబ ♦ ద్మంబట్లు మో మొప్పగాఁ
జరణాంగుష్ఠనఖావలంబనముతోఁ ♦ జండాంశుఁ గన్గొంచు భా
స్వరనిష్ఠం దపమాచరించెనొకమా ♦ సం బన్ననర్ఘ్యంబుగన్. 117

తే. దానఁ బ్రియమంది దానవ ♦ ధ్వంసి యొసఁగెఁ
గూర్మి యన్నకు ధన్యైక ♦ నిర్మలునకు

నమ్మహామంత్ర మార్తాండు ♦ నంతనుండి
యదియ జపియింపఁదొణఁగె గా ♦ యతిప్రోలె. 118

క. భూరిగుణరత్నరాశిఁ గు
మారుఁగనుంగొనఁగఁ దివురు ♦ మమకారము లో
నారసి యొసంగె మున్నా
నీరజనాభుండు రుక్మి ♦ ణికి నీమనువున్ 119

క. జపియించె నేనుదివసము
లుపవాసపురస్సరముగ ♦ నుగ్మలి నిష్ఠా
నిపుణమతిం బతిచే నిటు
లుపదిష్టంబైన మంత్ర ♦ ముత్సుక మొదవన్ 129

ఉ. విన్ము మదీయనేత్రశిఖి ♦ వేగమునన్ జముఁగూడఁ జన్నయ
య్మన్మథుఁ డింపుబింబసుకు ♦ మారుఁడు భోజతనూజయందుఁ బు
ట్టె న్మధువైరిదెల్పినక ♦ డిందిజపంబు నెపంబునన్ బున
ర్జన్మమునొందె రాగరస ♦ సంపదపెంపుయుపద్వయీమతిన్ 121

సీ. "బలభిదారామసం ♦ భవలతాంతశ్రేణి
బన్నువు సాకొక్క ♦ చిన్నతేపు
తాళికెంగేని చి ♦ ల్కల రాజుఁ గొని తెచ్చి
నా వెంటఁబడివాగె ♦ నడవఁబనుపు
గగనచరదాశ్రి ♦ గణవర్తి మకరంబు
బిరుదుటెక్కెముగ వే ♦ గిరమొసగు
మదనగోపాలుండు ♦ మాతండ్రి చేనాకుఁ
జెఱకుచే మలిపించు ♦ కఱకువిల్లు

క. వనజహితు వేఁడి తమ్ముతు ♦ పునకుఁ దెమ్మ
దివ్యములగాని సాధింపఁ ♦ దీర దీసు

సంబ! నీ"యంచు రుక్మిణి ♦ నట్టునిట్టుఁ
దిరుగు శైశవచాపలా ♦ ద్రితుఁడు మురుఁడు 122

చ. పలుచని లేఁత కెంజిగురు ♦ బత్తళికం బెకలించి తేనియం
గొలిపిన బాసటంబుగల ♦ క్రొవ్విరితూఁపుల నిక్షుచాపుఁ డే
గెలుపొసఁగూర్చె నాగెలుపు ♦ కృష్ణునిపట్టపుదేవి రుక్మిణీ
లలన జపించుమంత్రము బ ♦ లంబున నైనదిగా నెఱుంగుమీ 123

క. సరసజభవ భవ వాయు
స్ఫురితములై త్రిపురదహన ♦ ములు త్రిజగములన్
బురికొని సిరసయవసాం
కురసఖముగ నేర్చెము న్న ♦ కుంఠితశక్తిన్ 124

సీ. పెనుఁగంపతోడుగులి ♦ ఢిస మొల్కసయయ్యె
గగనంబుతోరాయు ♦ కాననములు
కడులావుమానిసి ♦ కాళ్ళ రాచిన చీమ
చాలయ్యెఁ బళ్వాది ♦ జంతుపఙ్క్తి
బడెగండ్ల నొంటిమై ♦ బడినవిఘ్నశవా
హములయ్యె హరిదంత ♦ హస్తిశతులు
వనపాలు రడుసులోఁ ♦ జనగుర్కుతాంఘ
లాకృతులయ్యెఁ గు ♦ లాచలములు

గీ. మృదులగోమయపిండస ♦ మ్మిళితకార
వేల్లఫలబీజసమమైరి ♦ పీళ్ళప్రజలు
కమలసంభవ వరదాన ♦ గర్వితాసు
రవరపట్టణనిర్భరా ♦ క్రమణవికృతి 125

క. ఈరీతిఁ గొంతకాలము
క్రూరగతిన్ పోఁకుమూఁక ♦ కుడిదలయాఁఘుల్

గారింపగ నేనంతట
వారింపగ గణుతింతున్ భు ♦ వనహితబుద్ధిన్. 126

చ. అపుడు పినాకమున్ పవిని ♦ భాస్త్రములుం గొని యేయబూని త
త్త్రిపురములొక్కటన్ నిటల ♦ దృష్టికి లక్ష్యము చేయుచోటమ
ద్వపురుదితంబులై నశ్రిమ ♦ వారికరణంబులు డిగ్గజాళి యు
ర్విపయిగడున్ వడిన్ దొలగి ♦ వెల్లువమూపి నదీత్వమొందె చున్

క. మున్నను మేనసలదిన
పన్నిభసితంబు నణచి ♦ శ్రీపరాకన్
జెన్నెసగె మంచుమలసం
చున్నాచికొని ప్రవహించు ♦ సురసదిపగిదిన్ 128

క. భీమాహ్వయమున సత్తిలు
నామేనం బుట్టునంది ♦ సగిన్యై వెలసెన్
భూమిన్ భైమియనందగి
భీమరథియనంగ మాఱు ♦ పేరసగంగన్ 129

శా. ఆభైమీనది విశ్వమున్ నిజకృపీ ♦ ఙాప్రంబు గావించుచున్
శ్రీభామావిభుక్షేత్రమండలముగా ♦ సెన్ డాసిన పిదిసి
ఖాభీలంబగు దాని పెంపుగని ము ♦ న్నాకంబుపాత్రిఖుల్ మహా
క్షోభోద్విగ్నమనస్కులై పెలుచనా ♦ క్రోశింపుచున్ బొంపలన్

క. భూరిభయావృతులై చని
భైరవు మదరాగరుచిక్ర ♦ సాపూరితదృ
క్కైరవు బలుకుదు రమృతా
హారులు హరి బలుకుక్రియ గృ ♦ తాంజలులగుచున్ 131

ఉ. ఎక్కటమైనపంకమున ♦ మిన్నులగిర్భముగాగ బొంగినే
డొక్కమహాస్రపంతి యిదె ♦ యుత్తరదిక్కున క్షేత్రసీమపై

నిక్కలయాబ్ధిబోలె నిట ♦ నిల్వగ నోపను నాగ్రహాగ్రమే
మెక్కడికేగువార మిక ♦ నెద్దితెఱంగిట మీద నాపదుక్

సీ. కాళరాత్రిస్తనా ♦ గ్రకృతావకాశమై
యురము వెల్మికిపూత ♦ యొప్పు వెనుప
శిథిలత్వమొందిన ♦ చెంగావిజడముడి
చిలుకూడి నెలపువ్వు ♦ చెంపసంట
గంజాళమను బుద్ధి ♦ గరమున జందెంపు
జిలువ బట్టినసది ♦ జలదరింప
నెచ్చట బ్రభవించె ♦ నేపద్ది యనిపల్క-
రసభసోక్తుల జగ ♦ జ్జంతులలుక

గీ. భాణిపురి శిఖిపాత్రంబు ♦ కాంక్షనైచి
కుటుంపుపైనున్న కిన్నర ♦ నాలుకద్రోచి
యతిరహఃకేళినుండియు ♦ నరుగుదెంచె
భూరిజయగౌరవపుసు కాల ♦ భైరవుండు 133

ఆ. వె. అరుగుదెంచి యమ్మ ♦ హానదినీక్షించి
చేతులెత్తి బెట్టు ♦ చిట్టుమిటిచి
ఘోరకోపవేగ ♦ గీరోక్తులిట్లనంగ
బలుకు నిట్లు క్షేత్ర ♦ పాలకుండు 134

చ. నిలునిలు తుంగభంగవగ ♦ నిమ్నగనుంగొని సాధ్వనాతిపి
హ్వాలమతులైరి క్షేత్రితల ♦ వాసులు దానికి గోపగించెనిన్
వలమురితాల్పు డింకనిట ♦ వచ్చుటమానుము మచ్చకంటి నా
నిలిచి నుతించు నన్నది వి ♦ నిశ్చితకార్యగతిక్ జగత్పతిన్ 135

సీ. జగముద్భవస్థితి ♦ క్షయ హేతువెవ్వడా
దేవాది దేవుండు ♦ దిక్కునాకు

గ్రహనిగ్రహ మీఁగి ♦ కరిఁగాచె నెవ్వఁడా
త్రిభువనాధీశుండు ♦ దిక్కు నాకు
సుదిపదంబునొసంగి ♦ ధ్రువుఁగాచె నెవ్వఁడా
దృఢదయామయమూర్తి ♦ దిక్కు నాకు
ద్రౌపదిబన్నంబు ♦ దలఁగించె నెవ్వఁడా
దీనమందారుండు ♦ దిక్కు నాకు.

గీ. ఎవ్వనిపదాబ్జమునజని ♦ యించుజలము
మజ్జనము చేసెనశివుఁ డాత్మ ♦ మౌళి నిలిపె
నమ్మహావిష్ణుఁ డాకృష్ణుఁ ♦ డాగుణాఢ్యుఁ
డేనసేఁదను వేఁ డెదను ♦ దిక్కు నాకు 136

తే. శరణమున్న నిమ్మ నుద్భవము ♦ జ్వరము నడఁపు
భగ్నమతినైన కృష్ణుని ♦ భక్తికలన
నినె నెయ్యరిదిక్కను ♦ గాంక సన్ను
గ్రొవ్వుమని పల్కు గ్రహబలిఁక ♦ దేవుఁడేటి 137

ఉ. రమ్మని గనరమ్మ నోర్చి నుఘు ♦ రసప్రియభాషిణి సన్నుగన్నమీం
దమ్మతిశ్రీయున్ భయమున్మగల ♦ దా? నలదాతురవృత్తిమన్నియో
గమ్మున నీప్రదేశము ♦ గ్రమ్మ సమజ్జనజన్మజాడ్యపా
శమ్ముల ద్రెంపు నింపు మని ♦ శమ్ము శుభమ్ములుభూతకోటికిన్

క. అస్మత్పిత్రస్థితి భవ
భస్మాంగజ గంగకంటె ♦ పావనివగుచున్
భస్మీకరింపు లోకా
పస్మరపాపోయదురిత ♦ గాఢాశతమున్ 139

చ. అని వనజాక్షు డీకరణి ♦ నా సతిఁ దెచ్చిన దత్కృపారసం
బును సెనువాస నుత్రికి ♦ ... సమాగగ గత్త్రిదేశమున్

ధనువున నారియై నిగిడె ♦ దానిశరంబు గరంబు దాకినన్
దానుగు జినుంగు వ్రీలు గను ♦ దూలుజగజ్జనజన్మలక్ష్యముల్

క. ఎందు బ్రవహించెనస్మ
న్నందన యతీర్థవిభువు ♦ నరసింహాఖ్యుం
జెంది యనుసందనాత్మ
నందమగుఁ బద్మగర్భ ♦ నందన వింటే

క. అదిమొదలుగను సరస్వతి
తుదగాగలతీర్థములకు ♦ దొరయై నదుమఁ
బొదలు ఋషివృషభసేవిత
పదుడగుహరి మెచ్చు తీర్థ ♦ పతి మానిపతీ

క. సాక్షాత్కరించి పద్మద
ళాక్షుడు వేంచేసియునికి ♦ సత్తీర్థకులం
వ్యక్షను మసారతరశ్రా
లక్షితము త్రావ్యెల ♦ లంతిం బోలుఁ

క. వెన్నుడు ప్రత్యక్షుంబై
యున్నయెడకు దక్షిణాశ ♦ నొకపులినతలం
బున్నది మిన్నదికడగను
నున్నది గన్నది శుభంబు ♦ లొసగంబొసగన్ 144

ఆ. వె. ముందు నందగోపు ♦మందయందు జరించు
రూపధన్య యొర్తు ♦ గోపకన్య
విష్ణుభక్తముక్త ♦ కృష్ణుడచ్చట నుక్కి 144
యెఱిగి యేగుదెంచె ♦ నెఱుకమించి 515

క. విప్రవధూచితశుచివే
షప్రథితశరీరయయ్యె ♦ జక్రిస్మనిసా

భిప్రాయస్థితవికసిత
దీప్రనిజకపోలయగుచు ♦ దేవుసమ్రోలన్. 146

సీ. జలధరశ్యామకుం ♦ తలకలాపమునకుఁ
బాటింపమియె నవ ♦ ప్రసవకలన
దృతనీలోత్పల ♦ దళచంచదక్షుల
కామీలనంబె కా ♦ లాంజనంబు
కుంభికుంభస్థూల ♦ కుచమండలికి జ్ఞాన
ముద్రాకరమె ముత్య ♦ ములసరంబు
గగనసోదరవల ♦ గ్నప్రదేశమున కో
ద్యాణబంధంబె యో ♦ డ్డాణమిడుట

గీ. గాఁగఁ దపమాచరించున ♦ క్కలువకంటి
యంగలతిక నిరాకల్ప ♦ యయ్యె ననురె
శారదారంభవిమలాభ్ర ♦ సరణి కరణిఁ
బ్రకృతిమధురంబులకు వేష ♦ రచనలేల?

శా. లోకేశస్థితలోకవాసకృతిసా ♦ లోక్యంబుపర్చింపల
క్ష్మీకాంతాంఘ్రియుగంబుఁ జేరుతమి సా ♦ మీప్యంబు సద్భక్తిర
క్షాకారిందనరూపుగా నిలుపుటన్ ♦ సారూప్యమున్ బుద్ధినా
కౌకశ్శేఖరుఁగూర్చియున్కి సతి సా ♦ యుజ్యంబునొందుంతుదిన్

శా. స్నానాలుక్రమవాసితాచలఝరీ ♦ సాంద్రాంబువుల్ ధ్యానసం
ధానాధీనవపుర్విలోకననితాం ♦ తప్రీతసారంగసం
తానంబుల్ మృదుపాదపల్లవతలో ♦ ద్యత్కాంతిలాక్షారస
శ్రీనద్ధాచలతుంగశృంగములు మిం ♦ చెందత్తపస్సంగముల్. 149

ఉ. ఆభగవంతుఁ డంతఁ గరు ♦ ణార్ద్రమతిఁ సతిమ్రోల నిల్చెన
భ్రాభ్రమదభ్రమభ్య్రమ ♦ నఁతము శాంతము కాంతివంత మ

క్షోభ మలోభ మప్రతిమ ♦ శోభనశోభియునైనమేనునా
నాభరణంబులంగుసుమి ♦ తామరభూజమునోజరాజిలన్ 150

ఉ. ఆశరదిందుబింబసదృ ♦ శాసన సూనశరాసకోటిసం
కాశు రమేశు రాగరస ♦ కశ్మలగాత్రియు సప్తనేత్రియుం
బేశలబంధకైశికయు ♦ భీతిమదశ్రునిపాతముఖ్యచే
ష్టాశబలత్వసక్తతను ♦ శంపయు నై కనుమ్రింపు దాల్చుచున్.

తే. పృథులవిజ్ఞానరసపూర్ణ ♦ భృగుశుకాది
భావనాదీర్ఘికలయందుఁ ♦ బరిణమించు
జలజదళనేత్రుపాదాంబు ♦ జములు గేల
భీతమృగపోతలోచన ♦ బిగియఁబట్టె 152

క. కరకలితనిజపదాబ్జయు
విరళతరత్రపయునైన ♦ విధునింబముఖిన్
వరసంఛాదితఁ జేసెఁ
గరుణాగుణహారి శౌరి ♦ కన్నుల నగుచున్ 153

సీ. తనుఁ జూచి శిథిలబం ♦ ధశిరోజయగుటప
య్యతివకు ముక్తకే ♦ శాహ్వయంబు
దయచేసి తత్పార్థి ♦ తమునైనవరముల
నొసగెఁ యప్పునిగాపు ♦ టసరబుద్ధి
చిఱుగుబ్బలాని త ♦ త్క్షేత్రరాజమునకు
నీశానదిక్కున ♦ నిరవుపఱిచె
వెన్నుఁడు తను నది ♦ వేప్రపల్లెలో రాక
తర్కించు దార్ఢ్యంబు ♦ దలఁచి నగుచు

గీ. దానికరములచేఁబిడి ♦ తంబులైన
పాండురంగేశుశ్రీపాద ♦ పల్లవములు

నంగుళీమధ్యతలరేఖ ♦ లంటియుండు
గంగప్రవహించునీటిడాఁ ♦ కలునుబోలె 154

క. ఆముక్తకేశదర్శన
మోహమునికులసార్వభౌమ ♦ యొసఁగు న నేక
శ్రీమూర్తిగానఫల మా
భామిని శ్రీమూర్తిగాఁగ ♦ భాటింపఁదగున్ 155

తే. అనుడు వేలుపుదాపసి ♦ యాసుశీల
పుత్రిలేచందమునమోక్ష ♦ మునకుఁ జనిగి
ప్రియుతసందనుఁ డెవ్వఁ డే ♦ పగిదినతఁడు
నృహరికృపఁ గాంచె నన బల్కె ♦ నీలగళుఁడు 156

క. మునివర! విను మత్యద్భుత
జనకచరిత్రమైన జనని ♦ చనినపిదపఁ ద
త్తనయులు మురభిత్పదవ!
త్తనయులు గురువాక్యకరణ ♦ తత్పరబుద్ధిన్ 157

శా. భైమీతీర్థనివాసు రా సకుశలున్ ♦ బద్మేక్షణున్ యాదవ
స్వామిన్ సామజవత్సలుం గొలిచిరమ్మై ♦ శ్వర్యంబు నలబాల్చి వా
రామీఁదన్ సకళత్రపుత్రముగదీ ♦ వ్యస్మార్తులై తత్సమా
గ్రామం బెక్కిరినాపుడున్ మఱియునా ♦ బ్రహ్మర్షి పల్కెన్ శివున్

ఉ. హాళిమనంబునం బెరుగ ♦ నాలయి బిడ్డయి బంటుపైదయై
మూలధనార్జనంబు నిలు ♦ ముంగిలియై గళదశ్రుదర్పతన్
వాలినవారి కెట్టులపవర్గము ♦ భర్గ! ముకుందుఁడిచ్చె నిం
కేల? కలాస మేల? జడ ♦ లేల కమండలు వేల? దండమున్. 159

క. వారలటుగాక కారణ
పూరుషులై యట్టిసతికి ♦ బుట్టుటనొందిర్

చేరిరి గృహస్థులయ్యును
సారసదళనయనుమేని ♦ సాయుజ్యంబున్ 160

వ. అనిన నాజగదీశ్వరుండు సురమునితో వెండియు నిట్లనియె. 161

ఉ. హారివిచార! నీవనిన ♦ యట్ల పురాకృతపుణ్యసంపదన్
వారలకావహిల్లె మాని ♦ వల్లభ! దుర్లభమయ్యు నయ్యుమ
ర్త్యారివిదారిమేనఁ గల ♦ యంగలపూనిక వారయేల! యె
వ్వారు గృహస్థధర్మదశ ♦ వర్తులు వారలసామ్యముక్తియున్.

సీ. పరిణతయగునింతి ♦ ప్రతికూలగాదేని
తనయుండు తనయాజ్ఞ ♦ దాఁటఁడేని
నిజసహోదరులు వి ♦ నీతులైమనిరేని
కోడలోరుపుదక్క ♦ గొణఁగదేని
కూఁతు రీలువునందుఁ ♦ గొదవచూపదయేని
ఋణమనుపాతకం ♦ బెనయదేని
తేజోగరిమ పరా ♦ ధీనతఁ జెడదేని
నిందాంధకారంబు ♦ నెఱయదేని

గీ. న్యాయమున మొల్లములపెల్లుకోడాయునేని
యతిథిసంతర్పణంబింట ♦ నమరునేని
సముచితాచారమునుగొన ♦ సాగునేని
కలదె గృహమేధి ధర్మంబు♦కంటె మేలు 163

క. ఏనోహర మొక్కయుపా
ఖ్యానము గల దేతదర్థ ♦ మదియును వినినన్
మానివర! నీమనంబున
నూనినజడ నుడుగుననుచు ♦ నుగ్రుడు పలుకున్ 164

తే. వింధ్య నామరాద్రిపోటికి ♦ వివిధతార
కములు మొలపూసలుగఁ జెరు ♦ గమదిఁదలఁచె

. నెన్నఁ డటమున్న కాశిలో ♦ నన్నుఁగొలిచి
ఘటజమగు తేజ మింపొందు ♦ నటజమునను. 165

వ. అస్తంభతపోధన భావవిజృంభితుండగు నక్కుంభసంభవునకునజ
స్రశుశ్రూషా వికస్వరహృదయంబగు శిష్యసహస్రంబు గలదం
దుఁ బ్రియుతుం డనుమునితనయులయుతనియుతులనువారలప్రా
రికాంక్షితం బ్రేమాస్పదులయియుండి రంత నొక్కకాలంబున
నమ్మునిలోక పాకశాసనుండు నిజాతర్గతంబున నిట్లనివిత
ర్కించు. 166

శా॥ ఈనా శిష్యులలోన వీరిరువురుఁ ♦ హృద్యానవద్యోదయ
జ్ఞానానూనవిచారవాగ్విభవతే ♦ జఃక్షాంతి శాంతి ప్రధా
సానాధ్యంబునఁ గానిపించెదరు మ ♦ త్సత్కాశయుల్ వీరి స
న్మానింపందగుఁ బాణిపీడనవిధా ♦ నశ్రీల వాలాయమున్. 167

శా॥ వాసోనిగ్రహమెన్న రాఁకలియునీ ♦ రవ్వట్టుఁ గణింపర్తలల్
మూసెం గా యన రంగముల్ బడలినం ♦ బాటింప రట్లుండ నీ
యూసాయంబుగ వానిశాత్యయముగా ♦ నామ్నాయముల్ గ్రోల్చు
నాసీనుప్రచలాయితంబుయినలే ♦ దాహా! వితర్కింపఁగఁ [చోఁ

క. వీరలకుఁ దగిన మగువలు
ధారుణిఁ బారయుంగ లేర ♦ ధాతృతనయు లు
న్నారఁట సకరగ్రహన లు
గారఁట గోనివత్తు వారిఁ ♦ గమలజు చేతన్. 169

వ. అని నిశ్చయించి యాసత్యవ్రతుండు సత్యలోకంబున కరిగి, 170

సీ॥ శశిరేఖఁ గైకొన్న ♦ సౌవర్ణగిరిపోలె
మినుకుఁజేడెయుఁగూడి మెఱయువాని
నసురేజ్యుఁబాటించు ♦ హాటకాద్రియుఁబోలె
నంచచెంగటనుండ ♦ నలరువాని

శారదాభ్రములంటు ♦ భూరిశైలముఁబోలె
వెలుపుఁగై సేఁతల ♦ వెలయువానిఁ
గరుబిభంబులమీఁది ♦ కాంచనాగముఁబోలె
వెలితమ్మిగద్దియ ♦ వెలయువానిఁ

గీ. బొడవులన్నయుఁ దనయంద ♦ పొడమువానిఁ
గడయునడుమును మొదలు నే ♦ ర్పడనివాని
సచ్చిదానందకందమై ♦ హెచ్చువాని
నలువఁ జుళుకితపాథోధి ♦ తెలచెసుతుల. 171

క. తెలచిన మొలచినకృపకుం
గలఁచినమదితోడ సతని ౹ గమల...డఁగ)
స్థలిని నిలిపి పలుకులపస
ధళధళలు ముఖప్రఘూణ ♦ తలపులఁ బొలయఁగ. 172

సీ. హుంకారములు లేవె? యుపపురంపరహాత్రో
త్పాటనంబునకుఁ ♦ బొల్పుడవుగాక
భూరిభంగములు లేవె ♦ గోరాభీలవింధ్యగ
ర్వస్తంభనమునకు ♦ రావుగాక
చులుకాకృతులు లేవె? ♦ జలరాశి నిశ్శేష
శోషణక్రీడకు ♦ జోరవుగాక
జాఠరాగ్నులు లేవె? ♦ జటిలతాపి వాతాపి
తనుదాహమునకు నెడ ♦ రొక్కఁడవుగాక

గీ. నిష్ఠ నీమాడ్కి లోకపరి ♦ ష్ఠగుటెచి
దుష్టనిగ్రహ శిష్టసం ♦ తుష్టి హేతు
రోషభీషణరేఖాని ♦ రూఢగాఢ
లీలఁ గ్రీడించుప్రోడలు ♦ లేరుగాక. 173

తే. భువనశోభనమపసర్గ ♦ నిహావశాంతి
త్వన్ముఖంబునఁ జనఁ బెద్ద ♦ తనముతోడ
నిందుధరుఁడన హరియన ♦ నేననఁగఁ
బొల్పుగంటిమి మిత్రావ ♦ రుణకుమార! 174

సీ. అని యాదరించి యా ♦ మ్మౌని వచ్చుటకుఁ బ్రయో
జనఁము గద్వ్వరదోక్తి ♦ సరణిఁ దెలిసి
యీవర్థియగుటకు ♦ నిది యెంత యనిశతా
నందుండు మున్నొక్క ♦ నాఁడు నిఖిల
యువతిసృష్టికి నెక్క ♦ డవుగాక యని తన
యాత్మనిర్మించి గా ♦ యత్రి యనియు
సావిత్రి యనియుఁ బ్రశ ♦ స్తనామములిడ్డ
కూఁతుల నొసఁగఁ [illegible] ♦ కొని యతండు

గీ. వారి నటఁ దెచ్చి తనకూర్చు ♦ వారిఁ గూర్చి
యయుత నియుతుల కెఱఁగింప ♦ నంత నయుతుఁ
డొల్లఁ డయ్యె నిజోన్నోగ ♦ మొల్లకున్న
నియుతునకుఁ బెండ్లి చేసెఁ గ ♦ న్యలవదోయి. 175

క. తనయాజ్ఞ గూడ శతధృతి
తనయామణిఁ గైకొనని హ ♦ తనయానయునిన్
మునుచుట్టు వెడలనడిచెను
ముని కనలి కఠోరవర్ణముగ బలుకొలయుః 176

సీ. కుటిలాలకము లుచీఁ ♦ కటిపోగ్రులుగు నైన
జిచ్ఛాద్రికాస్యముల్ ♦ చిత్రగతులు
మధురోష్ఠములు రాగ ♦ మహితంబులగు నైన
భావముల్ నైరాగ్య ♦ శోభనములు

గురుకుచంబులుగర్వ ♦ భరితంబులగు నైన
హతదుర్వికారంబు ♦ లంచయుంబు
లలవోకనడలుమాం ♦ ద్యమయంబులగునైన
నంతరంగములుబో ♦ ధాస్పదములు

గీ. పొగరుజూపులు చపలంబు ♦ లగునయ్యైన
నిండుమనములు మిక్కిలి ♦ నిచ్చలంబు
లవుర! వీరలకన నొప్పు ♦ నతివలందు
నిలిపి సమబుద్ధి ప్రియమూని ♦ నియతమాని. 177

క. ఈతడిటులుండ మునుపటి
యాతఁడుహృల్లగ్నగురుకృ ♦ తానారదుడై
సీతనగసవిధవసుధకు
నేతెంచి మనోగతమున ♦ నిటులూహించెఁ 178

చ. చిలుకలు కమ్మఁదెమ్మెరలు ♦ శీతమయూఖుఁడు దేఁటులావిగా
గల ననవిల్తుసాధన్న ♦ కాయము వేలముపట్టు లంగనా
కుల మటుగాన దాన్నివిడి ♦ గొట్టక తృట్టెకదొట్ట వీతరా
గులమని విఱ్ఱవీఁగెదరు ♦ కొందరు బోడలునా సగండ్లై 179

క. జడలఁట చుట్టంగట్టం
గడవ సమఁట మేనఁగప్పఁ ♦ గా షాయమటే
యడవులనవయుతపస్వికి
గడుసౌఖ్యమె? కోరుసతికిఁ ♦ గలయికతగునే? 180

సీ, ఉర్వీధరములెక్కి ♦ యుఱుకనే? కుచకుంభ
యుగమెల్లఁగాకతా ♦ నుఱుకుమన్న
వాఁడికైదువులపై ♦ వ్రాలనే! న్డుచూపు
వాలొల్లఁగాక తా ♦ వ్రాలుమన్న

మున్నీటను శివుఁడి ♦ మునుఁగనే? నతనాభిఁ
గననొల్లఁగాక తా ♦ మునుఁగు మనిన
బెడఁగారు కాలహిఁ ♦ దొడుకనే? నూఁగారు
తోడుసొల్లఁగాక తాఁ ♦ దొడుగుమనినఁ

గీ. చెప్పి గురుఁడేమిపనిచినఁ ♦ జేయలేనె
కావె తనసొమ్ము మామక ♦ కాయకర్మ
గతులు మెట్ట్రోయనంగ లిం ♦ గంబుగట్టు
జంగమ నంగనలఁ గూర్పఁ ♦ జనదు గాక. 181

ఆ. వె. నెయ్యుఁడట్టిపనికి ♦ నియుతుఁడ తగుఁగాక
గృహితకంటె వేఱె ♦ కీడుగలదె
గురుహితంబునూఁది ♦ యుఁడిబడ నేనోప
ననుచు బ్రహ్మచర్య ♦ మయుతుఁడూంది 182

మ. సుముఖాంతఃకరణంబు మత్సరము సం ♦ తుష్టిచ్యుంబునుం బాసిధౌ
తమణీదర్పణరీతిఁ జెన్నుగఁ దదం ♦ తర్గగ్నమై యొందిత
త్త్వముదీపింపఁ దపంబొనర్చు జటిల ♦ వ్యాఘ్రం బనాఘ్రాతపు
ష్పసుచందంబగు మేన నూనినియమభ్రా ♦ ష్ట్రాగ్నిఁ దగ్గించుచున్

క. సర్వాతిరిక్తధృతియగు
నుర్వీసురసార్వభౌము ♦ నుగ్రతపమునం
బర్వె భయజ్వరదాహ మ
ఖర్వోద్ధతి నిఖిలభువన ♦ గర్భములందున్ 184

క. మినుమినుకు మినుకుమనియెన్
బెనుమినుకులబరణి ధరణి ♦ పెట్టూటాడెన్
వననిధులు విరిసె గురిసెన్
గనగనగనమనుచు నిప్పు ♦ [illegible] గుప్పలుగన్ 185

ఉ. అత్తఱి నిప్పుద్రొక్కినటు ♦ తొందరఁ దేల్గొనినట్లు లావయు
వ్వెత్తుగ ♦ దాఁగ్రివినట్లు విభు ♦ ధేనుడు మాణవకోగ్రనిష్ఠురుఁ
జిత్తమునం దపించి యతి ♦ శీఘ్రగతిన్ క్షితికేసు రెంచె ద
ద్వృత్తము పూనిపింతునని ♦ వృద్ధమహీసురవేషధారియై 186

సీ. జీర్ణజీర్ణకృత్తివే♦ష్టితశాస్త్రశకలికా
వారపేటికలొక్క ♦ వటువుపూనఁ
గంబళ కట బుగ్రసీ ♦ కాషాయకరకంబు
లొక్కయంతేవాసి ♦ యుద్వహింప
నాళికేరఫలసాగ ♦ యవసక్తుతండుల
సూపాదులొక్క శి ♦ ష్యుండుమోవ
సమిదాజ్యపూరకీ ♦ చరకుచసుగ్రన్నివ
చయము నొక్క ఛాత్రుండు ♦ సంగ్రహింపఁ

గీ. దలఁగు దామెనఁ బెనఁగిన ♦ గళముతోడ
జంటవెన్నాడు కేప్రుఁగోఁ ♦ జాలసలసి
నడుచు ధేనువునొక చిన్న ♦ వడుగు దొప్ప
నయుతు నాశ్రమవాట మ ♦ త్యతిథిదాసి 187

క. శిరసువడంకఁగఁ దెల్లఁగ
నరసినగృహమేధినియును ♦ నడచెఁ దదంగం
బిరువుకొని పట్టుచాలక
జరకొంత విగ్రహమించి ♦ చనుదెంచుకిగ్రయున్ 188

వ. ఇట్లు కుహనాహితాగ్నియుఁ ధేర్థికవేషాభినయనిపుణుండు నగు
నాఖండలుండు తపఃప్రభావతరంగితంబగు తదాశ్రమంబునఁబట
కుటికామండప మధ్యంబున నధ్యాసించి మధ్యాహ్నిక క్రియా
చరణానంతరంబున బాగ్రణాగ్నిహోత్రప్రీణనంబు ననుసంధించి
యతిస్నిగ్ధవర్ణముగ్ధాకృతియుఁ జతురపదవి ; న్యాసధన్యాసికయునై

కవి కవితయుంబోలె నున్నహోమధేనువునకుఁ బథశ్రమంబునొ
సరించుచు నుచితగతి నొక్కించుకతడవు విశ్రమించి సఘాతుఁ
డై మెత్తమెత్తన చని యెండకండ క్రొవ్వుదఱుఁగునత్తఱి సరి
త్తీరంబునకు సాయంసంధ్యాసముపాసనార్థంబు నిర్గమింపనుద్యు
క్తుండై ముక్తసమాధియగు నయుతునికడకుం జనుటయు నతం
డతనికి నాతిథేయంబు ప్రియంబున నాచరించి సుఖాసీనుఁ గావించి
యాగమనకారణంబడుగుటయుఁ గృతిమునిథాత్రీసురపుత్త్రు
నకిట్లనియె. 189

చ. అమృతభుగాస్పదంబు విశ ♦ దాప్సరమున్ నవపారిజాతము
ఖ్యమహిజరాజి రాజిత మ ♦ నంతఫలాయుతనంబు నిత్యర
మ్యము నగునొక్కయాశ్రమము ♦ హైమనగోపరిసీమ నుల్లసి
ల్లు మదధివాసమై మదమ ♦ లోభమ క్రోధము మొల్వ దచ్చటన్

క. శ్రీసఖులు సుగుణరత్నా
వాసులు సమవర్తన ♦ ప్రవర్తులు నయ్యున్
నాసరివారలు గనిమనఁ
గా సుఖనై యేనొసర్తుఁ ♦ గాపురము చటన్ 191

తే. అఖిలధర్మంబులందు గా ♦ ర్హస్థ్య మొప్పు
నుత్కటంబని తన్నిష్ఠ నొప్పుగలిగి
జగతిఁ దీర్థాచరణ బుద్ధి ♦ సంచరింతు
ధ్రువతపోగామి! యీ మేను ♦ ధ్రువముగ 192

ఉ. కంచి భజించి శేషగిరిఁ ♦ గన్గొని యాదినిరంగధాముఁ గీ
ర్తించి ప్రయాగమాధవును ♦ తించిగయాప్రియుశ్రీగదాధరున్
గాంచి కరిద్విపన్నగ ♦ శిఖామణికిన్ బ్రణమిల్లి వార్థినే
తెంచెన క్రొయ్యవేల్పుఁగని ♦ దక్కులతీర్థములెల్ల నాడుచున్ 193

ఉత్సాహ. వచ్చివచ్చికల్కికంబు ♦ వంటియొంటివానిఁగ
న్నిచ్చవచ్చు గ్రుచ్చుకాయ ♦ లెంచి యాదువాని మో
విచ్చునచ్చుగంటివాని ♦ వింటి వెన్నముచ్చు న
ప్పచ్చవిల్తుఁగన్నతండ్రిఁ గొ బాండురంగవిట్ఠలున్ 194

వ. విని యద్దేవాదిదేవు సేవింపంజనువాఁడనై పైబాడ సపరిచ్ఛదం
బుగా నేగుదెంచితి నీవెవ్వఁడ వెద్దియభిలషించి భువనభయానకం
బగు తపంబాచరించెదు వాచంయమవంశకంఠీరవంబ! యీశరీర
సాదంబునకు నాకారణంబగు నీహృదయం బనియుచ్చరించుట
న నోరుపొక్కుచున్నయది యున్నయట్లనోడుపుమనుడు నవ్వాఁడు
విట్లనియె 194

క. ప్రయుతుఁడనుమునికుమారుఁడ
నియతుండను వాఁడ నియుతు ళ్ళసగ్రజుఁడ గతి
స్మయవిస్మయావహతపో
నయతి వెలుఁగుకలశిజన్మ ♦ నికి శిష్యుండన్ 196

క. కులశిఖరినిభులు తనకుం
గలశిష్యులలోన నెల్లగారవమారం
గలశీసుతుండు కరుణా
కలశీతలదృష్టి బెరయఁ ♦ గామనుఁజూచున్ 197

ఉ. దాతయు దైవమున్గురుఁడుఁ ♦ దల్లియుఁ దండ్రియునై యభేద్యవి
ద్యాతిశయంబు రాఁజొనిపి ♦ యమ్మునిముఖ్యుఁడనాఁడుధాతృసం
జాతలసత్ప్రసన్నతాస్యజల ♦ జాతలజాతలతాంతసాయక
ద్యోతల నొక్కయిద్దరుత ♦ లోదరులన్ మముఁజూచియిట్లనున్. 198

క. మీ కనికొని తెచ్చితినాతియనల మీ
కాసను వేఁడి యున్న ♦ నలి

రోకుట్ర్పలార పాణి
స్వీకృతి జ్యేష్ఠానుపూర్విఁ ♦ జేకొనుఁడనుఁడున్. 199

క. అపగుణగణ శేవధులగు
ధవళాక్షుల కీడుదలఁచి ♦ వారాదరణ
వ్యవహృతికి మాఱుమొగమిడి
యవుగాదని కొన్నిమాట ♦ లాడితినతనిన్. 200

క. ఆడినఁ గూడినకినుకన్
వీడినజడముడియుఁ బాగలు ♦ వెడలెడుమాపుల్
పోఁడిమిగొనునిట్టూర్పులు
వాడిన చెందమ్మును మోము ♦ వడియుఁజెమటనై 201

క. శపియింపఁగఁదలఁచియు
త్తపసియుడిగెఁ గటువపలఁచి ♦ తానె యుడుగుపా
ముపగిది శిఖవిడినంతనె
విపులామరవిపులకోప ♦ విషమునుడిగెన్ . 202

క. నను వెడలనడిచి నాత
న్మునికి వివాహంబొనర్చె ♦ ముని కనకవిభా
జనకతనుచ్ఛవివిభవల
వనరుహభవమానసోద్భ ♦ వల నాకవలన్. 203

క. సలసలమనుకోపజావె
గ్గలపుంగినుకయును నపటఁ ♦ గలపనిపడి నే
దలఁచుంటిచూచుకొని యే
నిలువెడలితి సంక్షోభ ♦ యత్త్రినభీతిన్. 204

అ, వె. విషనిభంబులైన విషయాభిలాషంబు
లెల్ల జెల్లఁబెట్టి ♦ యేనుబ్రహ్మ

చర్యాధుర్యవృత్తి ♦ నవరించుచున్నాఁడ
నుగ్రతపము మోక్ష ♦ మొందుకోర్కెన్. 205

క. అనుడుఁ దరహాసరసమునఁ
దనవదనజరద్విధుండు ♦ తారుణ్యము పై
కొన మందాందోళనమే
ళనమున శిరము మఱి మాయ ♦ లాఁ డిట్లనియెన్. 206

చ. ప్రియుతుఁడు మత్సఖుం డతని ♦ ప్రాభవమున్ భవమున్ సుధీజన
ప్రియజనకంబు లాగుణ గ♦రిష్ఠుని జ్యేష్ఠతనూజుఁడౌట మ
న్నయనయుగంబు హర్షసుధ ♦ నానె నినుంగనుఁగొన్న సాధుబో
ధయుత భవద్విరుద్ధచరితంబు శ్రవఃపుటసూచి యయ్యెడున్.

శ. కులదర్మం బెడలించి శ్రీగురునకున్ ♦ గోపంబు పుట్టించి మి
త్రుల సౌభ్రాత్రనివాస దేశము నని ♦ తోఁ బుట్టులం బాసి ని
శ్చలతన్ వ్రేలెద పుట్టిగట్టుకుని మ♦ స్సాదంబుసుమ్మీ స్మర
జ్వలనజ్వాలిక సోఁకనీక నిలుపన్ ♦ జ్ఞానామృతస్యందమున్. 280

చ. చలనవిహీనవృత్తి నడ ♦ సన్న పరాశరుఁడాది యైనయ
య్యలయల రాయివంటిహృద ♦ యంబులు నీరుగఁ జేయు బోయపూ
విలుతున కెంతదొడ్డపని ♦ వెన్నెల బిల్లని కాసినంతలో
పలన కరంగి పొంగు పసి ♦ బాలుర చిత్తము మొత్త చేయుగన్. 209

మ. లలితాగారవిహారులై మణిమయా ♦ లంకారులై శీలవ
ల్లలనాలాలితులై యమూల్యమృదుచే ♦ లద్యోతితాకారులై
కలమాన్నప్రియులై సుగంధధరులై ♦ కందర్పనింబోనిభూ
తలనాదుల్ జనకాదు లొందిరి కడ ♦ తత్త్వాదృగానందముల్. 210

మ. కలలో వార్తలు విప్పిచెప్పెదు క్రియన్ ♦ గాథాపురాణార్థముల్
దెలుపన్ నేర్తురుగాని నేరరుసుమీ ♦ తీవ్రవ్రతాచారశ

ష్కులై యుండె పుండధారులుసుము ♦ క్కుల్ డాయగా.
యలకజ్జాయము తోయమింతచదరం ♦ బాతత్పరిష్వంగముల్

మ. వరసారస్వతపట్టభద్రులు కవుల్ ♦ వర్ణించి వర్ణించియున్
సరసావంతయుఁ గానలేరు తుద యో ♦ షావిభ్రమాంభోధికిన్
విరసాంతఃకరణుండవై యెటులుగా ♦ నిందించెదో యయ్యత
త్సరసాకార ముదారమన్మథకళా ♦ సర్వస్వశృంగారమున్. 212

సీ. కీలారముననుండి ♦ పాలెంటికేతేర
బహుధాన్యములుచేలఁ ♦ బండియొరగ
నెడనెడఁ బెండ్లిండ్లు ♦ పడుగులు వాడమఁ గ్రొ
త్తార్థులెయర్థించు ♦ నర్థులలరఁ
బరిచారకాకోటి ♦ పనిపాటుపాటింపఁ
జుట్టంపుసందడి ♦ నెట్టుకొనఁగ
గార్హముకాంతయు నిజ ♦ పార్శ్వభవంబున మహ
సత్యనిష్ఠుఁ దన్ను ♦ సాక్షిగోర

గీ. నిత్యనైమిత్తికములు ♦ నిర్దిదగ్ధబుద్ధి
నాచరించుచు పరిభుక్త ♦ పూత్మభార్య
భక్తినిడ భుక్తిగొనుచున్కి ♦ ముక్తిగాని
నిగురవంటిది కాలినం ♦ టిదియుఁ గాదు 213

క॥ అని తనునీక్షియు బోధిం
చినజరఠతపస్విపలుకు ♦ జిత్తాభోగం
బునఁ బెనఁగనీక ప్రియుతుని
తనయుండయుతుండుబిగిన ♦ దల కిట్లనియెన్. 214

ఉ॥ పుక్కిటియోవరింజనువు ♦ పుత్త్రిడిహత్తిన వెద్దనైనమీ
నొక్కొకవేళపాటవము ♦ నొందఁ బెందినఁజక్కఁబెట్టువా

రక్కట! యొక్కటిక్ బెడఁకి ♦ గూడిన గీడన నెవ్వఁడోపుఁజే
రుక్కున నేలఁ ద్రిప్ప జన ♦ నొక్కఁడు వంకలునొక్కశక్తుఁడే? 215

క॥ ఈ ప్రాకారముగఁ దన్ను బ
హిష్కారమునొందఁజేయు ♦ నిల్వలనైరిక్
శుష్కీభూతకరణప్రా
త్పుష్కరుఁడితఁడనఁగ నన్ను ♦ సూనందగునే? 216

క॥ మమకారదూరునకు మి
త్రములు కళత్రములు నన్న ♦ దమ్ములు ననుబం
ధములపరిష్వంగము ధ
ర్మమె మైకొన యణుఁగు నగము ♦ మ్రోలయు నగమే 217

తే॥ గాఢవిజ్ఞానమయుమనో ♦ గూఢమైన
నిర్మమునిధైర్య మతనుండు ♦ నేరఁడు గొన
దానధారాకరాళ్ళకాం ♦ తారదంతి
కుంభముక్తాహరణమొనఁగూడు నెట్లు. 218

క॥ అకుటిలగుణవాసన తో
నకలిగి మరువంపులేఁగొ ♦ నయుఁ బోలినశ్రీ
శుకు నెన్నఁగేమి? సారె జ
నకు నెంతురు పరముఖోప ♦ నతవిజ్ఞానున్. 219

చ॥ మునిజనభాగధేయముగు ♦ మోక్షమూపక్షము లేక పల్కెనీ
వనఘువిచార! సారె గొని ♦ యూడెగు బూడిదబొట్టువోని యీ
చెనటిగృహస్థధర్మమది ♦ చిమ్మెట సింగమె? గాజురత్నమే?
కనకశలాటుకాధమము ♦ కల్పఫలంబె? చలంబులేటికిన్. 220

ఉ॥ సంపద చేత,గాని కొన ♦ సాగవు సువ్వె గృహస్థధర్మముల్
సంపద పూర్వజన్మవిక ♦ సత్సుకృతంబునఁగాని చేర దా

సంపదచేఁ బ్రియున్ స్మరవశంవదుఁజేయు మహాత్మునేనియున్
జంపకు నన్నుఁ గన్నుసిమి ♦ చంపుడు ముంపుఁడు బోధగాథలన్

శా. కందర్పాస్త్రములంచు సంచితతటి ♦ త్కాండంబులంచున్ సుధా
మందసందములంచుఁ గాంచనలతా ♦ మత్తల్లులంచున్ సుధీ
బృందంబుల్ ధ్వనివిందలం దెగడునీ ♦ బింబోష్ఠులం దెల్లనా
నందాభాసమె గాక భాసితచిదా ♦ నందంబు వెంపొందునే? 222

చ. కురులసిరుల్ మెఱుంగుఁజను ♦ గుబ్బలనిబ్బరముల్ మొగంబువి
స్ఫురణము లింద్రనీలమణి ♦ భూధరశృంగ కురంగలాంఛనా
దరవశదృష్టిఁ జూచెదవు ♦ తాపసవంశవతంస తజ్జరా
భరమున వచ్చు తెల్పుఁబడు ♦ పాటు వళీవలనంబు నుండఁగన్. 223

క. కులమొల్ల గోత్రమొల్లన్
గలకంతులనొల్ల నొల్లఁ గలుములు బాధా
నలహుతగర్భవబాధా
సలమతినై కందునొక ధ ♦ నము చేసనుచున్. 224

క. ఒకటికిఁ దదియుఁ బదింటికి
నొకమాఱునఁ గాఁ గదనదు ♦ యుక్తులకుఁజలిం
పక నొడువువడవు దృఢసి
ష్ఠకు నలరియుఁబలుకుఁ గపట ♦ సంయమి కినుకన్. 225

సీ. పంకజుఁబోటులో ♦ భగ్నస్తనకు నీఁగి
బోయకుఁ గరుణాన ♦ పుంసకునకు
నంగనాసుఖము నె ♦ ఱిగించు తెఱఁగయ్యె
నాబుద్ధినీయందు ♦ నటకునికి
నెట్లైనఁగమ్మని ♦ విది వోలు నిదివోల
దని తెల్పఁ దెలియునే ♦ యసహాయశూర

నిమ్నాభిముఖమైన ♦ నీటి నెవ్వాఁడోపు
తిప్పి యొప్పుగుచోటఁ ♦ దిరుగఁజేయ
గీ. నెలమి గుడిమ్రింగువానికి ♦ దలుపులప్ప
డములు గాకుండునే? యగ ♦ స్త్యమునిపనుపు
మీఱి యూర కిగుర్పున ♦ మిన్నుముట్టు
నింతమేటికి నామాట ♦ యెంతపాటు? 226

ఉ. వ్యాససుతాదులందలఁచి ♦ వాసికి సంగలకత్తిమ్రింగె దా
సాసల నట్టుచాఁచె దదె ♦ యండనిపంటికి బొందితోన కై
లాసము జేరఁజూచెదు చ ♦ లంబది యేమి? ఫలంబటంచు నా
భూసురుడీసువొంచి ముని ♦ పుత్రకుఁ బాసితొలంగి వెండియున్ 227

తే॥ కామధేనుముఖంబునఁ ♦ గార్యసిద్ధిఁ
బడయ నూహించి మాయలు ♦ వన్నిచనియె
విను మునిశ్రేష్ఠ! తపముగా ♦ వించువారిఁ
గనినఁదలయెత్తుగాదె! యా ♦ ఖాడలునకు 228

సీ॥ ఉద్యదాస్థానస ♦ ముద్యోగమాత్రావ
శిష్టచేతస్సార ♦ దష్టదర్భ
క్షతికృద్గ్రహధ్వాంక్ష ♦ తతినివారణవిధా
త్వరమాణవాలాగ్ర ♦ దంశపిహిత
వాధృతాశ్వయ ♦ నారంభవిస్రంభ
గళకంబళాభోగఁ ♦ గాతరాక్షి
నేకపార్శ్వస్థితి ♦ స్వీకారటర్భగ్న
చరమోరుకరకల్య ♦ సాంద్రబాష్ప
గీ॥ దుగ్ధసేవాసమయభోధ ♦ ముగ్ధవత్స
పీడితాపీనపర్యంతఁ ♦ బ్రఘులదాను

వేష్టితగ్రీవ నట చూచె ♦ విప్రుఁడొక్క
యర్జు నినిజోటజప్రఘూ ♦ ణాంతరము న. 229

క॥ చూచి యది యల్ల మొన్నటి
వాంచయము వేల్మిగిడ్డి ♦ వడు వొందెడు నీ
నైచికికి నెట్లొకో యీ
నీచత వాటిల్లె నిన్న ♦ నేటనె యనుచున్. 230

చ॥ మతిఁ గృపగ్రమ్మ బాడబకు ♦ మారశిరోమణి యుద్ధరించె భూ
పతితఁ దపస్విరోహిణి న ♦ పాయపరంపరఁ బాచి సోఁకి యూ
ర్జితబలజేయఁగాఁ దలఁచి ♦ శిష్టహితన్ గలికాలజాతదు
స్థితఁబడుధర్మదేవత శ ♦ తచ్ఛదలోచనుఁడెత్తుకైవడిన్. 231

క॥ పడబడ బాఱుచు గడగడ
వడఁకుచు మొద వింతఁదలిచె ♦ వనజాక్షుడు మఱి
వెడిలింపఁగ జలనిధి నెలు
వడి యింపుక దెలియు పుడమి ♦ పడఁతియుఁబోలెన్. 232

చ॥ పదములకొంకు వోఁ బసికి ♦ ప్రక్కలసుక్కడలించి దంశవం
శదమసవృత్తి నింపొసగి ♦ సొన్న నఖంబుల ద్రవ్వి నెత్తురుల్
చిదికెడుగండ్ల భూరజము ♦ చిల్కుముఖస్థస్రగ్బాబుదోఁచి యు
మ్మొదవు మృగక్రియన్ నడిపి ♦ మంగిటఁబందిటిరాటఁగట్టుచున్

క. చేశోజహాయుచ్ఛాయా
పోతాసహానమైనమంచి ♦ పచ్చికయు విని
ధౌతకలధౌతదండవి
ధాతులితజలంబులం ద ♦ పసి ప్రియ మెసఁగన్ 234

సీ॥ పడఁబడ నెత్తఁబా ♦ ల్పడియున్కి నాసనా
ధ్యాసనైపుణశక్తిఁ ♦ బట్టువదలె
నులపొంకరము లేర్చి ♦ యులుపవ్వటెడుపూన్కి
గుళపల్లవాహృతి ♦ కుంటువడియె

సహలంగ మొరరజ్జు ♦ గడువడి నిడుతమి
నకుసూత్రవృత్తి ♦ యపులఁజనిమెఁ
బాలయూర్చి తినుటకుఁ ♦ బాలయుపుల్గుల బోవ
నదలించు హుంకృతిఁ ♦ జెదరె మంత్ర)
గీ॥ మాసలన్నియు మొదలంటఁ ♦ గోసి యున్న
గోఁచికట్టున కటువంటి ♦ గాడవ గడవ
రాక మొడ ట్టికొ నూ ? రకయకార్య
కరణశీలుర కెప్పాటఁ ♦ గలదె? సుఖము. 235
చ॥ విబుధతపోధ వేంద్ర! విను ♦ వేయువిధంబుల నాతఁ డేవ నే
చి బలవిభేదినై చిక వి ♦ శృంఖలమై ఖలమైతిఁ బోలె వే
గ బలవిహీగితార్తియుడు ♦ గం గడుఁగొవ్వి నివ్వటిల్లి బీ
డబలిసి బందికాడగువి ♦ ధంబున ద్రిమ్మరు నమ్మహాటవిన్ 236
ఉ॥ గుండువలెన్ బలీయమగు కోడియుతోడ జరింప నారఁగాఁ
బండిన బల్పునాటి పసి ♦ భాసిలు మైసిరిచూడ్కిన్ కెంతయున్
బండువొనర్ప నల్పగతి ♦ పాల జరింప నవరసమిానకున్
వేండియునిల్చె జాలు దధి ♦ పిచి మణిఘృణి చొచ్చుచాడ్పునన్
ఆ॥ వె॥ నత్సయుతయు గర్భ ♦ వతియునై మాహేయి
పతివ్రతంబు నణహఁ ♦ వార్చి యుండెఁ
గంజగర్భతర్ణ ♦ కియుజగద్గర్భయు
నైనయసురుఁ జెలుపు ♦ టాపుఁబోలె. 238
క॥ లోచనవికృతిముకురమున
గోచరమగుపగిదిఁగపట ♦ గోచరితము దన్
మోదినవాచంయమిసుతుఁ
డేచిన నెవ్వగలఁబొగిలి ♦ యిట్లూహించెన్. 239
సీ॥ వత్సనాభీగంధ ♦ వహామయ్యె నీ కూపు
పైగాలినీవార ♦ పాకములకుఁ

గతనకుద్దాల వ ♦ క్త్రములయ్యె నీజన్మ
మునుదెక్క లక్కొంద ♦ మూలములకుఁ
జటులదవానల ♦ చ్ఛటయయ్యె నీనిద్ర
కటుజిహ్వబర్హిర్శి ♦ కామములకు
పారణోచ్చారణో ♦ ద్ధతులయ్యె నీశోబు
కంఠపయుఃకృతులేని ♦ గర్భములకు

గీ. నాకుమొగమోడి యూంగాద ♦ నగుతపస్వి
తేల యీమైలపూయక ♦ దూలదీని
నత్సయుతముగ సేనసీ ♦ నాపుముసు
లాడిగా వింతుసంతఁదోఁకలంగుదూబు 240

ఉ. దండమెడీనివాలఘసు ♦ ధానిధవాఃకరకాంజె దీనియీ
కుండపాదంగు పనిమూకుఁ ♦ గోళ్ళులు భూమిబిలాంతరంబులే
గండపటంబె దీనిమెడ ♦ కంబళిమాచుఁద్యజించె రోసి యు
క్కొండొకబ్రహ్మచారి మది ♦ గూకులువత్తులునై యశక్తతిన్.

తే. క్రొప్పు నాపోవఁబట్టి లం ♦ కెయుకు దార్చ
తోలవియుగొట్టె మెడనొక్క ♦ తెమొడగట్టి
గడ్డి వెడలించెఁ దలత్రాడు ♦ చేలవొట్టి
మాని వెడలించువమవ్రుస ♦ మూఁడవకుంచు 242

క. ఆగ్నేను తత్కృతాబసాబ
బాధలసక్రోధయాగుచు ♦ బరితత్వసము
ద్భోదకజోకె కలితుండగు
వాధూలమునీంద్రుఁ డుండు ♦ వనమున బడియున్ 243

క. పులియున్నపొదగు మొసలిక
నెలవగుబలుమడుపు దార్చు ♦ సిల్చనవాల్మ
బిలమన నమ్మ నివనమొ
వ్వలనం జోర జనపు హాస ♦ వపరిభృతులకున్ 244

శా. ఆమాయాగవి మట్టి నట్టడవిలో ♦ నత్యుద్ధతిం జేసి మ
ధ్యేమార్గంబున నభ్రగర్భితసురా ♦ ద్రిం బోలి వల్మీకగే
ఖామగ్నాకృతినున్నయున్నతతపః ♦ కౌశల్యశల్యున్ గత
వ్యామోహున్ జిరజీవి దేవతులితున్ ♦ వాధూలవాచంయమున్.

ఉ. మట్టిన బిట్టు మిట్టిపడి ♦ మానిని సముత్థితుఁడయ్యె మేనిపై
పెట్టినపుట్ట నెట్టువిసి ♦ బీటలునాఁటి శ్రీవశ్యకుంతముల్
చట్టుపలెత్తి ముందటికి ♦ సాఁగఁ దలంప జటాచ్ఛటాచ్ఛవిన్
దుట్టెలు గట్టి నిద్రలుమ ♦ యుగ్భగధీశకులంబు మేల్కనన్ 246

మ. కనవుందీవలు దవపావకళ ♦ ఘనఘుంబుల్ ప్రకాశింప నె
క్కసమైతోఁచినకొండచందమున దీ ♦ ర్ఘశ్మశ్రుప్రచంచచ్ఛటా
విసరక్రోధరసోగ్రమూర్తి యగుచున్ ♦ వృద్ధప్రలోకేక్షుఁడా
త్మసమీపస్థితు హస్తముక్తసురశ్రేన్ ♦ దద్వర్ణి వీక్షించుచున్ 247

ఉ. ఓరిదురాత్మ యోరివిన ♦ యోక్షితి! యోరిమదాంధ! యెందునే
వారికిఁజేరరాదు మను ♦ వారికి నావస మీపుచొచ్చి జా
భారికృతోపఘాతశత ♦ హార్యముగాని నదీయఘోరదు
ర్వారసమాధిగౌరవము ♦ వమ్ముగ జేసితి నాసుర క్రియన్ 248

తే. వృద్ధు బ్రణిధాననిర్మగ్ను ♦ బుద్ధిబలవి
హీను సన్నిటుచేసితి ♦ హీన నీవు
నిట్టిపాపంబు నిరూప ♦ నివిధంబు
పదటునుడివోయి భేకంబు ♦ వగుమనఘ. 249

శా. ఆపృథ్వీసురసూతి తత్పదసరో ♦ జానమ్రుఁడై యిట్లనున్
గోపాటోపమడంపు డెరలిగినన్ ♦ గొండల్ నదుల్ వారిధుల్
రూపేదున్ ధరవ్రయ్యునీర్లెరగు మ ♦ ద్రూపంబునా నెంత? ని
ష్పాపద్మాసన లెస్సగా దెలిసినన్ ♦ శాపాగ్నిచేఁగ్రాఁచవే? 250

క. తెలుఁగనిలయశివని నిను
నెలుఁగుదు వాధూలమునికు ♦ లేశ నిజముగా

నెఱిఁగి యొక్కఁగి తనయూఁదల
కొఱవిం గొని గోఁక దివురు ♦ కుమతియుఁ గలఁడే? 251

ఉ. ఉద్ధతి దక్కి యొక్కయెడ ♦ నూరక యుండఁగ నీని కంధరా
బద్ధమహాహి నీక పిలఁ ♦ బాప దలంచితి నొందు లేదు దీ
నోద్ధరణాతిసాంద్ర కరు ♦ ణోదధివీచిసమృద్ధియైన నీ
బుద్ధికి నేర్పఁగాఁ దగునె ♦ భూరిశవాసలకేళిఖేలమున్ 252

వ. అని మునితనయుండు నిర్వేగమునాఁడి తనుచ్చాటనాంతంబుగాఁ
గల తనవృత్తాంతంబు విన్నవించుటయు నూహించి యత్తెఱంగు
చిత్రంబున యథార్థంబుగాఁ గనుంగొని 253

మ. భ్రుకుటీభీషణఫాలభాగుఁడు తాను ♦ ప్రోద్యద్ఘూర్ణంబునిం
దుఁడునై న బ్రస్ఫుటనోష్ఠపల్లవుఁడు చే ♦ తోభీతినృల్లోలతా
రసఘూర్ణన్నయనుండు గాక నను నా ♦ నస్వేగుఁడయ్యె న్దప
స్వికులాగ్రణి చిమ్ము నానశనై ♦ చన్ముందుచందంబునన్

క. సహింపఁ యుఁడగుచు నని పా
కహ్రిపరుఁ జూడ దంచె ♦ గనికనమున న
న్నాహ్రికుమారు దృగ్గాంచల
విప్రుషసులుగానె యనని ♦ విబుభాగ్రహముల్ 255

ఉ. ఆపసు పాపురస్త్రిభవు ♦ సన్ముని యిట్లను వత్స విన్మనా
భావము ధంబునన్ నిను న ♦ పాపునిగా గనుగొంటి నాగ్రహా
వ్యాపృతచిత్తవృత్తి నిటు ♦ లాడితి మీఁద రయుంగలేక నా
యూనవచనంబు గప్పుదన ♦ యుంబెద మూర్ఖతనన్ను మోఁచుటన్

చ. నగవకుమన్న! దైవగతి ♦ నచ్చినకీడు దలంచి నెమ్మదిన్
బొగులకుమన్న కర్మముల ♦ పోకను భోగము హేతువన్న వి
శ్వగురు గిరీంద్రవత్సలుది ♦ వాఙ్మయమున్ దలపోయుమన్న మే
లగు హరిభక్తియుక్తులకు ♦ నాపగ సగదన్న యెన్నఁడున్ 257

సీ. జలధరంబున నెక్కిపొలపంబు పుట్టించు
నిల్లాలిమెఱుగుల ♦ మొల్లములకు
మున్నీరనగ నెద్ది ♦ మొలచుట కావాల
మాణిపూసలువోని ♦ యాత్మజులకు
నీడమ్రాకన నెద్ది ♦ నిలువనిదై తోచు
నాకటనుండుద్వ ♦ జావళులకు
దాపన నెద్దియా ♦ ధారమోడివి ప్రాకు
పితృవర్యులకుగుంటి ♦ పిచ్చుకలకు
గీ. నట్టిగృహమేధిధర్మంబు ♦ సంపనీవు
గుత్పసేయుట నీరీతి ♦ గొడవ యొదవె
నొప్పుగతినొప్పగనగల్ల ♦ మూర్ధతులకు
గసరి పైవచ్చు పైపై ♦ గాలియైన
క. ఏనింతవాడ నేనయి
పూనుకొనట యెద్ది గాక ♦ గోయెమునిసు
నైనఫలమందదీరదు
మానవులకకామువినుము ♦ మర్త్యులకైనన్ 259
సీ. మునులనుష్టాభమునం ♦ దనుంగొల్వందగువాని
బ్రహ్మాదులకు ప్రివబా ♦ ల్పడినవాని
ద్వాత్రింశదారుభుజా ♦ స్తంభాఢ్యుడగువాని
సర్వోత్తమూర్తియై ♦ యలరువాని
చక్రంబుచేక్షేత్రి ♦ జనముబ్రోచెడు వాని
వివిధాయుధంబుల ♦ వెలయువాని
సలఘుదివ్యాకల్ప ♦ ములజూడగలవాని
భీమరథ్యాపగా ♦ సీమవాని
గీ. వివిధకథలవాని ♦ వివిధరూపంబుల
వాని నిలిచికొలుము ♦ వాని వాని

శ్రీనృసింహదేవు ♦ సేవింపు ♦ భీకంబ
వైతదంఘ్రిమూల ♦ మధివసించి. 260

తే. దర్దురాంగనయుండును ♦ తానసిద్ధి
నీకు నగుఁగొంతకాలంబు ♦ నిర్గమింప
దాన నీమపినూర్ణాంబుఁదలగి శాప
మోక్షసంప్రాప్తియును గల్గు ♦ నాక్షణంబ. 261

వ. అని యివ్విధంబున వాథూలుండు శాపావధినొడివి యవ్వటువు నాశ్వాసించి విశ్వాద్భుతజనకంబుగ నంబురుహప్రియమండలంబు భేదించికొనుచుం జని యపవర్గసామ్రాజ్యసింహాసనాసీనుండయ్యె నిచ్చటవిమచ్చరధీచుపు నేలినవాని పని సఫలంబు చేసి ఫలోదయంబు నలంకరించె. ప్రియుతసుతుండును విఫలప్రయత్నుండై యయత్నసంప్రాప్తంబగు నిజవ్యసనంబున నసురుసురయ్యును సాయంసమయంబు చందనంబునం గొంతకొంత తచ్ఛాంతివచనంబులవలన దేరినవాఁడై పవిత్రతమపవిత్రీకరణ పాండురంగ క్షేత్రంబునకుం జని, 262

క॥ భీమరథిదోర్ఘటితోత్థ
స్తోమంబుల నెల్లఁ దనుపు ♦ నోఁగించి ముని
గ్రామణి కుహనాభీరణి
ఖామణిమణిసౌధరాజ ♦ నిర్భాగతుఁడై 263

సీ॥ సురతరుబ్రినవరిం ♦ ధ్గోళి నూళివినీల
జలదంబులోని కొమ్మ ♦ దళుకులెసఁగ
మొగము వెన్నెల యేటి ♦ మొగ రేటిమగమీల
గతిపక్ష్మలంక్షియు ♦ గ్మకము మెఱవ
గఁదియు నమ్మనుచీఁ ♦ కటిమాంకు బ్రాఁదుబం
గనుతీఁగకెర్రియఁదూలఁ ♦ గన్రిశాటి

యుడిపథంబునజాఱు ♦ నురురత్నతతిభాతి
మెడవాఁరముల పెన ♦ వ్రుడముఁదాఁక

గీ॥ నచ్చరలుపీవనలుపీవ ♦ సంగరాగ
వాసనలు భూషణార్చుల ♦ సేసలెసఁగఁ
బితిఁదిచెనమున్నరమమీఁద ♦ నొరగి ధవళ
చలదళచ్ఛాయినుండువి ♦ ట్రలునుతించు. 264

ఉ॥ ఫాలము చుక్కవంకనెలపై ♦ వెలుఁగొందెడులోహితాంగునిన్
బోలఁగఁ గంబుగర్భమునఁ ♦ బొల్పగుసీలములీలఁగంధరా
కాళిమ యుల్లసిల్ల విధుఖండము కొంజడకెంపుఁదమ్మిలో
బాలమరాళమట్లర ♦ భాసిలు కోఁలిలలాటపట్టికన్ 265

మ॥ నలనాసన్నలినాసనాననవురా ♦ ...స్త్రాసముల్ డాయ ని
మ్మ్మలబల్నాయులబోరుతల్పులసరం ♦ బుల్ గొంపువాచూరులున్
గలవిద్వద్వదనాంత రాళ నవరం ♦ గశ్లోణిరాశింమను
జ్జ్వలవజ్రివ్రజశంఖసంఘునిభభా ♦ మామోహాబ్ధివాస్స్థలీ. 266

సీ॥ లలితకుంతలనైవ ♦ లము ముఖైందవబింబ
మధరాధరప్రవా ♦ ళాంకురంబు
చపలస్వభావలో ♦ చనమహామీనంబు
కమనీయకకంధరా ♦ కంబుకాంబు
గర్వితస్తనకన ♦ త్పర్వతాభోగంబు
విశదత్రివళిభంగ ♦ విలసనంబు
మధ్యవృంతావర్త ♦ మహితంబుకటితటి
ద్వీపంబుపృథులోరు ♦ దివిజకరటి

గీ॥ కరము పదకూర్మపృథుకంబు ♦ గ్రిమ్మనఖర
మణికలాపంబునగుచు నే ♦ మగువరూపు
భూరిసౌభాగ్యసంపద ♦ బోలుఁదండ్రి
జ్ఞానసుధాంభోధి పుత్రిబా ♦ హాంతరమున. 267

మ॥ సితకీరస్ఫటికాక్షమాలికలు గొం ♦ జేదోయి సంధించి భా
రతి వామాంకతలంబునన్ సతతమున్ ♦ రంజిల్లఁ గల్లోలసం
గతహంసోత్తమఫేనపఙ్క్తియగు గం ♦ గావాహినిం దాల్చు దై
వతశైలంబునఁ దేజరిల్లునల వి ♦ శ్వస్రష్ట నాభిందగన్, 268

తే॥ రత్నసందర్భగర్భయౌ ♦ రత్నగర్భ
చరణపీఠంబుగానున్న ♦ సకలభువన
మయుని నినుఁగంటి దేవ! నా ♦ భయములుడిగె
నని తపసి ప్రీతిఁ గంపాభి ♦ యాతిఁ బొగడి. 269

క॥ అటఁజని వటువృత్తరది
క్కటనమునఁ గనుఁగొనియెఁ దరళ ♦ తరతరుమూర్తిన్
బటునఖరశైత్యమున నా
రటముడిపి సురారినేలు ♦ రసికు నృసింహున్. 27

క॥ శాశ్వతకలుషాంబుధి న
విశ్వవిభుం గనుఁగొనె ♦ విప్రుని మది మా
నీశ్వర! శాపవికారమ
నశ్వరదుశ్చేష్టితాభ ♦ నయ మొనరింపన్ 271

శా॥ నీరసాంగ్రకర్కటీబిలములన్ ♦ నిద్రింపమృత్స్నామయా
హారంబున్ గబళింపఁ బల్లటిలవ ని ♦ ట్టట్టుం బ్లుతంబుల్ గొనన్
దూరాయాస్యదహింద్రభీతిహతిగొంకమాల్ దూఱఁగోరున్ మదిన్
సారాపేతమనోబలంబగుభవి ♦ ష్యద్భేకముత్సేకమై 272

క॥ ఈవడువున శాపవ్యస
నావేశము గదిరియును మ ♦ హాధైర్యముతో
నావిప్రుఁడు సుప్రతిభా
దేవేజ్యుఁడు ప్రస్తుతించు ♦ దితిసుతశత్రున్ 273

ఉ॥ ఆసభ నుక్కుఁగంబమున ♦ నాకిరియ నుద్భవమంది యాసురా
గ్రేసరహృద్విదారణము ♦ కించిదుదంచితహాసకృత్యమున్

గా సమకట్టియుం బెనుపఁ | గాఁగతమేమి? పునర్భవస్పృహన్
నీసటలెవ్వరేఁ దెలియ | నేర్తురె?మర్త్యమృగాధినాయకా!274

ఉ॥ విస్మితమైనవాఁడశివి | మిత్రములై వెలుఁగొందనీనఖా
గ్రిమ్ములకున్ మృదుప్రకృతిఁగల్గుట క్రొత్త రమాకుచాద్రిపా
ర్శ్వమ్ములయందునందఁగల | సారగతుల్ నఖరాభిపాతసా
ధ్యమ్ములుగామిఁగావలయునట్లగుటల్ దితిపుత్రశాత్రవా!275

ఉ॥ కోపవికారమంచు నొక | కొందఱు గొందఱు భక్తలోకర
క్షాపరతంత్రతాజనిత | సాంద్రకృపాగుణమంచుఁ గొందఱు
దీపితవీరసింధువిహృ | తిస్ఫుటఫేనవికారమంచు నీ
మాపులరక్తిమం బొగడః | చుఁ నుతియింపుదు రీశ్వరేశ్వరా!

చ॥ హరికిరిదంష్ట్రనా బెపడి | యైందవరేఖ దలిర్పఁ బూర్వభూ
ధరశిఖరంబసంగనుతిఁతిదొల్కుచుంబునఁ బొల్చుభూసతీ
బరిహాసనంబొసర్చురమ భావముసిగ్గున మొగ్గఁ జేయవే
నరమృగరాజ!నీనఖముఁనాటెనఁ బొల్చునురోజకుంభముల్.277

సీ॥ పరిపూర్ణచంద్రబింబ | బహునందచక్కిలోఁ
గొనసాగువిద్రుమాం | కురమసంగఁ
గన్నెగేదఁగిఱేకు | కత్తులబోనులోఁ
జికిచిసమార్ద్వగ్ని | శిఖయునంగ
నెండికంబములలో | వియ్యంపుఁబొత్తు
యమునాతరంగసం | ఘములసంగఁ
ప్రాలేయగిరివెన్క | భారంబువహించు
పవనపారణకుల | ప్రభువనంగ

గీ॥ మొగమునకుబిగి గావించు | మిగులుఁగన్ను
దంష్ట్రికాంతరజిహ్వయుఁ | దఱచుఁగేల
నలుగురుఁబిఱుందవాలమ్ము | గలుగు నిన్నుఁ
గొలుతు దితిపుత్రచేతఃకు | శూలదహన. 278

తే. అనిన నృహరిగ్యక్షుపత్న్యన శేర్యమున హాసప్రి
దివ్యతేజఃప్రకాశహరింగి ♦ కీర్తించియప్పుడుం
తత్పదద్వంద్వమునకు వం ♦ దన మొనర్చి
తపసి తిట్టుకన్నవను మొ్యఁ ♦ దక్షిణంబు. 270

క. ఆశనుము నావివేకం
బాశుద్ధియు నాతపంబు ♦ నాబహునిగమ
ప్రాశస్త్యము నటులయ్యెను
నీసునకును వైనఘటన ♦ లిట్టివి తలఁపన్ 280

ఆ. వె. అస్మదాశ్రమంబు ♦ సాధాలవలయ ప్రి
కాశభక్తియుక్తి ♦ కల్పలతకు
మూల మగుచు నొప్పు ♦ నాలోకవిభసంఘి
మూలమూర్తియింది ♦ జాలిమాలి 281

ఉ. ముక్తయమున్ల్పవాశిదళ ♦ ముల్ గన నాకృతిఁగూడినట్లుగా
కొత్తగు నీరపీనిఁపుపు ♦ రూపపురూపిదియంచు విస్మయో
దాత్తమనస్కులై సకల ♦ క్షేత్రకులున్ గనియాట ఫకలో కో
త్తమ మొప్పు నీత్రవపు ♦ రుజ్జ్వలమ్ము జలజాసనోద్భవా 282

సీ. కమలాప్తు జనియింప ♦ కయమున్న బుటునకు
మునుగు సంగమతీర్థ ♦ మునకు నేగి
పినుస్పైకత షష్ణ ♦ పుని వేదనినదంబు
తగు చోటనుండి లేఁ ♦ బగటిదాక
మధ్యాహ్నవేళ సం ♦ ప్రాశించుబ లిపీత
గతవులాకండులు ♦ మితముగాఁగఁ
సందెసాధ్వనినుండి ♦ సవరేయి గడసన
సుముఖమ్మునఁగొల్చి ♦ సంపసించు

గీ. శ్రీనృసింహుండు పెనుబాప ♦ సెజ్జమేను
గేర్ప దద్దవ్యచరితా ♦ జీపమూల

భూతిలంబున సద్భ్యాత్త ♦ పూర్ణబుద్ధి
జాగరము శేయు శౌలూర ♦ చక్రవర్తి 283

అ. వె. రత్నరంగవల్లి ♦ రచనకు దనమేను
పుష్పగుత్తికరణి ♦ పొలుపునిలుప
నంబుచరము పాత్రి ♦ రారంభ వేళల
నృహరియగ్రవీథినిలుచునసఘు

క. హరిదాసమనుచు దనునె
ల్లరుపేరిడి పిలువ గలిగి ♦ స్థలపతి గడపెన్
జిర ♦ లము పూర్వజనన
చరితజ్ఞంబగుచు మోక్ష ♦ సౌఖ్యాపేక్షన్ 285

ఆ. వె. ఇంటిలుకొన్ని యేండ్లు ♦ లేగింగ నొకనాడు
పౌండరీకనాథు ♦ పర్వమునకుఁ
గన్యకుబ్జవిభుని ♦ కన్యాశిరోమణి
పాత్రిణసఖులు గొల్వ ♦ నరుగుదెంచె 266

తే. ఆత్మవాహనములనుండి ♦ యవతరించి
నారసింహాఖ్యతీర్థంబు ♦నకుఁగుఱంగట
భూమిచెంగట నిడిసిరి ♦పద్మముఖులు
విరహిహృద్గామములగు మారు ♦ శరములనగ 287

ఆ. వె. మార్గఖేదశిథిల ♦ గాత్రులగనలుగొచ్చి
భీమరథిఁగలాచు కొనుచుకొని
వారి గోరువెచ్చ ♦నవ్వంబుజముల కాంతి
లవము మజ్జగములదవిలి కలప 288

శీ గంగవాహమున క♦ గారంబులివియంచు
పీజనంబులజూచి ♦ వెగడుగదరి
మరుబాణములసహో♦దరవర్గమిదియంచు
నలరుమొగ్గలజూచి ♦ యులతనొంది

కమలారినామంబు ♦ గైకొన్నవిధియంచు
బల్లగీగలజూచి ♦ పుల్లసిల్లి
శుకయు గంబులుదాము ♦ నొకచాయవివియంచు
నవశుకంబులజూచి ♦ ననముగదిరి

గీ. కన్యకుబ్జేశకన్యపై ♦ గలుగు చెలువు
భావముల బెంపు నొఱపులు ♦ మోవజేయు
బలిమి నిజధైర్యములు చిక్క ♦ బడియున్న
మును లొనర్పుదు నొకరీతి ♦ ముఖ్యవిధులు 28

తే. వనజనాభునియభిషేక ♦ మునకెగాని
కనకగర్భాదులకు బొందు ♦ కొనగారాని
తీర్థకుండంబునికరంబు ♦ [illegible]
గబ్బచనుజక్క వలచేత ♦ గప్పంబడియె 290

తే. జాలునలరులలేనియ ♦ గారయుష్ప
గాడ్పుసంధింపునయ [illegible] ♦ యూడ్పు వెలయ
నెందునయ్యాకవిటితోట ♦ [illegible]
నగపు సునుమంచుసొనలోని ♦ [illegible] 291

ఆ. వె. అవసరంబుగాచి ♦ యల్లంతదప్పలు
నుండి సురలు మునులు ♦ దండముని[illegible]
నొప్పముక్కునందు ♦ నూరువ్రగ వేళ్ళు
గొమలంటి రాట ♦ బొమ్మనోలె 292

మత్తకోకిల. జాలిదక్కి మహాంతరాళవి ♦ శాలవేహలయుందు నో
నాలగొంది దపంబునల్పజ ♦ నంబు తాల్మిలు మాలున
ద్భాలికాకులనీస్తులస్తన ♦ పాళికామృగనాభివా
సాలికావతిబక్వశాల్మలి ♦ మాలికాశకలాంకృతిన్ 293

శా. డోలారోహణసాహసోద్యమము ♦ టుప[illegible]నరోన్మత్తవి
ద్యాలాలిత్యము బుష్పసాయకసహ ర్యాచర్యయున్ మాగాన్ను

హాలాపానవిహారము న్నడపి రు ♦ ద్యత్ప్రీతిబద్ధైకబల్
పోలుంబోలము లింతయెన్నక మహా ♦ భోగిగరిమప్రాభవముల్

ఆ. వె. జవ్వనంబు మదము ♦ సౌందర్యమదమును
ధనమదంబు మఱియు ♦ బెనుగుదుళ్ళఁ
బాదలనంత శీధు ♦ మదము దోడ్తోఁ బ్రోది
యగుచు నిగిడె నమ్మస్త్రీ ♦ గాత్రులందు 295

సీ. దామోదరుఁడు యశో ♦ దాస్తన్యమానెడు
నని మొక్కఁ బిరిగుత్తి ♦ సలిభ్రమింప
బ్రిద్దులుచొచ్చెఁగ దూఱి జేవికిపుడని
ప్రియమునకు వేణుగ ♦ భృంగగులికించి
పావనిగద నొచ్చె ♦ ఫణికేతుతోడఁ బని
యనలు నేసగుచేత ♦ నరకుఁబోనగ
బడబాగ్ని జడధివె ♦ బ్బడిమొనయని చూపు
గానబూటి నకిరాసు ♦ కము చెలఁగు

గీ. శేషవృత మేరుశిఖరము ♦ సుషమగాఁగను
నంచకౌగిటనున్న హేర ♦ మాంబుజంబు
పూర్వమగువిన్కి మదిమెడ ♦ బోడము దేర
మధుమదక్షీబయగు నొక్క ♦ విసునిభాస్వ 296

సీ. సుధయొల్కు నెఱివేణి ॥ సోమార్థమును బ్రోలి
చెమరించె కర్గలే ♦ జెమరు నోసలు
కుర్కురభర్తృద్ర ♦ గ్గోళంబు శీధుసం
సేవనంబును బోనె ♦ జేవురించె
విష్ణునవ్యాసక్తు ♦ వీక్షించుటను బోరె
ముక్తకేశికి బొమముడి జనించె
ద్వారితనిశ్వాసవే♦దనపోలె గంపించె
విజయునివదనార ♦ విందదళము

గీ. పరమపావనమైన త♦ త్పౌండరీక
పుణ్యతీర్థావకాశము ♦ పూర్వసిద్ధి
బెనఁచునృపకన్యకాసఖీ ♦ జనులవివిధ
విలసనంబులజనియించు ♦ పలుకననఘ 297

క. పొడగనిరి పడతులయ్యెడ
బొడలపొడలయొడలితపసి♦పుట్టువు♦గప్పన్
జడభరతనిభము నరహరి
యుడుగుఁబుడమిసరియ వెతలి♦యట చనుదేరన్ 278

చ. కనకము పేరిరోహణన ♦ గంగొవసుధాంబునిధానగర్భమో
యనిమిషకార్ముకంబునయ ♦ మయ్యెడునొప్పగునొక్కొ దీనిపు
ట్టినకడ యంచు విస్మయము ♦డింపక చంపకపుష్పనాసికల్
చొనిపిరి నాలుఁజూపు నల♦ చుట్టును దత్పురపట్టభద్రునిన్ 299

తే. కందకము గాదు కేశము ♦ కంబు గాదు
పల్కు లీణియఁ గాదు ద ♦ ర్పణము గాదు
వర్షపిసునంబు బట్ట బ ♦ ల్వగున జనిరి
చంచలాక్షులు చపలప్రి ♦ చారలెంచు 300

తే. యువజనంబుల దనయురి ♦ దవులుపఱచు
కేలుగలిగినయొకనీల ♦ నీల వేణి
తురుము విరిదండయురివారి ♦ చరముఁజిక్క
పఱపనేరక మదిఁజిక్కు ♦ వడియె దాన 301

తే. చొచ్చిచనఁ బట్టుటకునొక్క ♦ మచ్చెకంటి
మోపిల బ్బచిన బేలద ♦ గ్గురము దాటె
దొంటివుట్టున దనయుంటు ♦ సంటువారి
మీఁది మమకారనది దెవ్వ ♦ నీదుకరణి 302

క. ఆవర్షాభూవిభునకు
హావళి దఱచయ్యె నిసుగు ♦హాస్యుల చేత

రావణునకు వైకుంఠ
రావాసస్త్రీలచేత ♦ యులజడివోలెన్ 303

ఆ. వె. పూర్వజన్మకుంభ ♦ భూతిమ్యముఖ్యాదు
ఫేకరూపకూప ♦ బింబితుండు
ప్రియుతసుతుడు దప్పులు ♦ పడదయ్యె భూపాల
తనయసఖులచేత ♦ ధార్మ్యతనయ 304

క. నరనాథపుత్రి యత్తఱి
నురుకుచకచజఘనభాగ ♦ యుత మయ్యెను శిఖా
ధరియించెగార్గ్యభరమున
గిరిగ నదీవహసహితా ♦ క్షితిభృత్ప్రబోధాక్ 205

ఉ. పన్నిద మొగ్గనో నిమువు ♦ పల్లెవ జూడుమండు గినిపం మునా
కన్నియ చిప్పునవ్వొంగుల ♦ నాశనికి ... నలం దమూర్ఖము
చ్ఛన్నమున పలుం ... ♦ ... ...
సన్నహనంబుసన్ సగిలు ♦ ... ... న్.

తే. సర్వతీర్థప్రదేశప్ర ♦ శస్త్రమహిమ
గాంచి దప్పుంగ దనన్న ♦ నుంమునొక్క-
తప్పులునశిగుంగజ పటుంపదం ♦ తావళించు
నడచి యుదిం...సె మొడమున్లు ♦ పసి కిరశేన 307

సీ. పులుంగునాశించు నో ♦ పృస నించున డించు
నించునసకినవా ♦ డించినట్లు
లారామచిత్రిశా ♦ లాగంబు మదహాస
కౌముదిపరిషిక్త ♦ గండస్థలక
యగుచు నించుకవడి ♦ యాడించి కప్పుకు
వెలిచినయొకవృద్ధ ♦ విప్రుమీంద
వైచి తచ్ఛాపంబు ♦ వలన సభిజనం
బులు దానుదద్బక ♦ ముసకు భార్గ

ఆ॥ వె॥ యయ్యోసిట్లుతనకు ♦ ననురూప తనురూప
శీలములఁ దలిర్చు ♦ నాలిపిండు
గలుగుటయును సయుతుఁ ♦ డలఘుసంసారాబ్ధి
నీఁదుతెప్పయంటి యింటఁ ♦ గుచుమడింప. 308

క॥ అధిప తనయుఁడు మురు బహు ♦ పాత్రములగు
చామ తెచ్చాగు హారల్లు ♦ సతికిదాయ
వైరి మండూకపార్శ్వగా ♦ మార్గతనుపు
లైనదినములు సాపత్న్య ♦ సంతకోపం. 309

చ॥ నున్ననిమోము మీసముల ♦ నూగునుసు జెన్నుటిగాక మున్నయా
యున్నపుఁగా గృహస్థులకు సగ్రణి ♦ యై మనుమంచు మున్నవే
గన్నుల నేల్పుదెల్ప సరి ♦ గాడని వానను సేయు ధైర్యసం
పన్నుఁడు దేర్పఁగాఁదొఁగె ♦ పాదసతిం గుపితప్రియాతతిన్ 310

గీ॥ విషమునేసుఁజేయు దూపుల ♦ వెట్లు నన్ను
వాఁడు వాఘూలమునిశాప ♦ వర్ణతతుల
రాతికోపకైన యిల్వేలా ♦ రాతిబట్టు
మనసుగరంగించి మామతోలఁ ♦ బెనఁగెనఁగ. 311

గీ॥ స్వాతిమేఘు బుచినుకులు ♦ వసగసుక్త
పతతిముఖ్యాదుక్తై సూక్తి ♦ కెతె సహింపు
కరణి సయుతునిప్రేమ శ ♦ త్యాగతలంగ
నిలిచెఁ బర్యాయపాత్రితా ♦ నియమసరణి 312

క॥ మునిపతికి రాజసుతకును
దనయుఁడు జన్మించ సంతఁ ♦ దచ్ఛాపపుటి
ల్లను పిరసె జ్ఞానచంద్రుఁడు
గనుపట్టెన్ విష్ణుపదము ♦ గానఁగవచ్చెన్. 313

వ. సలపితుండగుట మందపాల సమశీలుండగు ప్రియుతనందను చరి
త్రం బద్భుతరసైకపాత్రంబయ్యె నిట్లు. 314

క॥ గృహమేధిధర్మవర్మ
సహామతియగుకుమతి యయుతు ♦ చందమున సుదు
స్సహదుఃఖగ్రాహంన
గుహఁ బడునని వింటి మును ము ♦ కుందునిచేతన్ 315

ఆ॥ వె॥ విష్ణుభక్తులై వి ♦ వేకులై తృష్ణావి
దూరులై స్వకుక్షి ♦ పూరణంబు
సమయసభ్యతార్థి ♦ తృప్తిగాఁ గోరి
సలుపువారు భవము ♦ గడచువారు. 316

సీ॥ అని పార్వతీనాథుఁ ♦ డమరసంయమిఁ జూచి
పరమభాగవతప్రి ♦ పత్తిగలుగు
నీవిష్ణుప్రార్థింప ♦ సకలోన్నతములగు
దైవతక్షేత్రతీ ♦ ర్థములు మేళ
సంప్రశంసింపఁబడితి ♦ నానాకథా నిధా
నంబగుదాని నే ♦ న్నఁడునుడిసి
వైష్ణవధర్మప్ర ♦ వర్తనం బడలిన
యసమల కెఱుక సే ♦ యకుము నీవు

గీ॥ గుప్తముగఁ జేయు మనుడు భ ♦ ర్గునకు మ్రొక్కి
ముని మునిధ్యేయ! నీకతం ♦ బున దురాప
రూపతత్త్వతత్త్రిలాజస్వ ♦ రూప మెఱుఁగఁ
గంటి గరిగంటిగానిసౌ ♦ ఖ్యములు గంటి. 317

చ॥ భయము నదల్చి దుఃఖములఁ ♦ బాచి సుఖంబులఁబ్రోదిచేసి త
ద్దయుఁ దిలకించి నీయెడఁగఁ ♦ దమ్ములఁ నిమ్ములఁగోల్చి నిత్యసం

శ్రియ మొసఁగించునాకిక న । సాధ్యము లేదిది యట్లుగాను ని
ర్భయభవసాగరోత్తరణ ♦ వాదికులాదిమ వైష్ణవాశ్రితుల్ 318

క. అని పౌనఃపున్యంబుగ
వనజాసనసూతి మ్రొక్కి ♦ వలఁగొని హరుఁ డి
డ్కొని పౌండరీకమునకుఁ
జని భైమిం దీర్థమాడి ♦ చక్రి భజించెఁ 319

క. భజియించి తత్ప్రసాద
స్వ్యజనానిలశమితతాపుఁ ♦ డై యా పుష్కర స
ద్విజసూతి దక్షిణద్వా
రజగతి నున్నాఁడు సుస్థి ♦ రప్రముదయుఁడున్ 320

క. అనికథకుఁడు శౌనకముఖ
మునులకు హరిదివ్యచరిత ♦ ములు సారెకు మో
దనకరకిరణాయితములు
వినిపించె గళావతీశ ♦ వేదాద్రీశా 321

శా. దిగ్దంతావళికర్ణచాలన సము ♦ ద్వేల్లన్మరుత్ప్లుత స
స్త్రైప్తపటీకరప్రతతాపరిత్రాసం ♦ ఘన్నాకలోకాంత! స
మ్యగ్జ్ఞానాధరితామరద్రుమ సమా ♦ పాదైక భక్తప్రియా
ప్రాగ్రక్షోనరకీటకాధిప సఖా ♦ పద్మాక్ష రామాస్కరా 322

క. విద్వత్కుముద నిశాకర!
విద్వేషి వరూథనాథ ♦ వేదాంత సుధాం
ధద్విరదకీర్తి సంవృత
సద్వీప! దిలీపభూప ♦ సర్వశ్రీగోపా 323

మాలిని. సరసగుణరతీశా ♦ షట్సహస్రాబ్దదేశా
నిరవధికగుణాఢ్యా ♦ నిత్యసత్యోపలభ్యా

హరిహయసమభోగా ♦ యాచమానానురాగా
కరగతరంగమాళీ ♦ కావ్యకృత్పద్మకేళీ! 324

గద్య.

ఇది శ్రీమత్పరమపదనాథనిరవధికకృపాపరిపాక
పరిచిత సరసకవితానాథ రామకృష్ణ
కవిప్రణీతంబైనపాండురం
గమాహాత్మ్యంబనుపరమభా
గవతచరిత్రంబునందు బంచ
మాశ్వాసంబునుసర్వంబును
సంపూర్ణము.

శ్రీచింతామణి
ప్రెస్,
రాజమండ్రి.
వైగ్రాంరోడ్డు.

149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, పుటలు 249 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256 పుటలుగా తెలుసుకొనగోరెదము.

స్వరచింతామణి

(స్వరశాస్త్రము.)

గ్రంథకర్త:—యనమండ్ర కృష్ణారావుపంతులుగారు.

గార్గ్య గ్రంథరాజము! ఆంధ్రతాత్పర్యసహితము!!

[illegible]లారా!

అపూర్వమై, యతిరహస్యమై, యఖిలబుధ జనసమ్మతమై జనాహ్లాదకరమై, ఉమామహేశ్వరసంవాదమై, యమూల్యమై సంస్కృతభాషయందు వెలయు "స్వరశాస్త్ర" మనుటతోడనే గ్రంథమె [illegible]రుకుపా యని [illegible] గ్రంథరాజము. దివ్యదృష్టివలె గతములు నెరిగించు శాస్త్రరాజము. స్వరగతి నెరింగి సమస్తకార్యము నెర[illegible] [illegible]. మరియు సర్వశాస్త్రమిళితము, సమస్త శాస్త్రములకు[illegible] [illegible] [illegible]నియమము. [illegible] [illegible] తాత్పర్య సహితము [illegible] నైపుణ్యవిరాజి [illegible] [illegible] నేటికి వెలువడినం [illegible] [illegible] గలిగించును. కీర్తినహించును.

ఈ గ్రంథమునందు [illegible] [illegible]త్పత్తిక్రమము, స్వరోత్పత్తివిధము, సమూహము, [illegible], ఆదిపాలకులము, స్వరకర్మము, ఆకస్మికఫలము, వామస్వరము, దక్షిణస్వరము, అయనస్వరము, సంవత్సరస్వర ఫలితములు [illegible]విధానము, మూలస్వర విజ్ఞానము, ధాతుమూలజీవ జలక్రీడ, అభ్యంగనస్నానము, భోజనక్రమము, తాంబూల ప్రియ మొదలగు సమస్తవిషయములు [illegible] కాలము ననుసరించి స్వరములను [illegible]చుచున్నను. స్వరమనగా ముక్కురంధ్రములనుండి వచ్చు వాయువు.

వెల రు 1=0=0

గురుశిష్యసంవాదము.

ఆంధ్రభాషయం దింతవరకు నింతవిపులముగా వేదాంతవిషయములగూర్చిచర్చించి ఆబాలగోపాలమును తెలుసుకొనునటుల మృదుమధురశైలిని రచింపఁబడినటువంటిదీ "గురుశిష్యసంవాదమే" యని వచించుటలో నతిశయోక్తి యెంతమాత్రము లేదని ఘంటాపథముగా నొక్కి వక్కాణింపవచ్చును. అజ్ఞానాంధకారమును నీజనన మరణ ప్రవాహము నుండి, విడి వడి పరబ్రహ్మము నెఱుంగఁగోరినవారీ గురుశిష్యసంవాదమను సుజ్ఞానదీపికను పఠించినంతనే ధర్మాధర్మవివక్షులై, దైవభక్తిపూరితులై, సత్యవాక్యానురాగులై, కామక్రోధాది యరిషడ్వర్గ దుస్సంగరహితులై, అహింసాపరులై, శాంతియుతులై, ఆపదోద్ధారకుండను దాంకితుండగు శ్రీమన్నారాయణ పదసేవాభిలాషులై చిరకాలజీవులై తుదకా యఖండసచ్చిదానంద పరబ్రహ్మమునం దైక్యమై, యాచంద్రతారార్కమీ యవనిపై కీర్తిచంద్రికల ప్రసరింపఁజేయుట నిశ్చయము. మంచినుడి పట్టి సద్గ్రంథ మెవ్వనిహస్తములందు వెలయుచుండునో, ఆతడు సర్వపాపములనుండి విముక్తుండగుచున్నాడు. వెల రు **0-8-0**

వలయువారు:—

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య,

శ్రీ సత్యనారాయణ బుక్కుడిపో, రాజమండ్రి

ముహూర్తదర్పణము.

గ్రంథకర్త:— వద్దూరి శ్రీరామమూర్తిగారు.

ఈగ్రంథము కేవలము ముహూర్తములకు దర్పణమువంటిదె ఇందు నక్షత్రరాశి గ్రహస్థానమానకారకనిఘంటువులు, రాశి రాజ్యాధిపతులు, గ్రహమైత్రి, ఉచ్చనీచలు, గ్రహదృష్టి షడ్వర్గు, రాహుకాలము, నక్షత్రత్యాజ్యములు, పక్షచ్ఛిద్రాలు, జాతకర్మ నామకరణాన్నప్రాశన చౌలోపనయన వివాహములకు ముహూర్తము లుంచుటకు దగినచక్రవివిధులు, వీనికి లగ్నఫలములు, నిషేధింపవలసిన దినములు వ్రాయబడుటయేగాక నింకను నాగరికతత్వమునకె సంబంధించిన విషయములనేకములు వ్రాయబడినవి. స్వయముగా ప్రతిదానికి ముహూర్తము పెట్టుకొనవచ్చును.

వెల రు 0—8—0

జ్యోతిషప్రథమబోధిని

గ్రంథకర్త:— ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రిగారు.

ఈచిన్నపుస్తకమును ఒకవారమురోజులు చదివిన ప్రతివారును వారివారి జాతకచక్రములను చేసిపుచ్చుకొని అభ్యాసము చేసినయెడల జ్యోతిషమునకు కావలసిన విషయములన్నియు ఒక వారంరోజులతో పూర్తిగా తెలియును కేవలము జ్యోతిషమునందు ప్రవేశము లేనివారికే ఉపయోగించు నిమిత్తము యీపుస్తకము వ్రాయబడినది. కనుకఅట్టివా రీవి దీనియుపయోగములను తెలిసికొందురని నమ్ముచున్నాము. మందు ఏచక్రము వాడబడుచున్నదో ఆచక్రమును బట్టి అభ్యాస చేసినయెడల దీనియందు వ్రాయబడిన ప్రతివిషయము సరిగా తెలియును.

వెల రు 0—8—0

కలపకొలతపట్టీలు

కలపవర్తకుల కిదికల్పవృక్షము వంటిది. కల్పవర్తకులకు మాత్రమేగాక కలపకొనువారికిని, వడ్రంగులకును, కంట్రాక్టర్లకును, తదితరులకును మిగుల సహాయకారి. ఎట్లనగా ఈపుస్తకమునందలి పట్టీ జూచినంతమాత్రముననే సగటుపైవారములేక సరాసరి చుట్టుకొలత గట్టిన యెటువంటి కర్రకైనగల ఘనపరిమాణము లెక్కవేసి కూడి శ్రమపడి, కాలము వ్యర్థపుచ్చకనే చిటికెలో జెప్పవచ్చును. ఒక్కొక్కదూలమునకు లెక్కవేసి కూడినచో చాలఆలస్యమగును. కొంతకాలము వ్యర్థముగాపోవును ఒక్కొక్కప్పుడు కాలమువ్యర్థపుచ్చినను అంకెపొరబాటు వలన లెక్కతప్పవచ్చును కాలమే ధనము- ధనముపోయినను మరల సంపాదింపవచ్చునుగాని పోయినకాలము తిరిగిరాదు.

వెల రు 2—0—0

షట్చక్రవర్తుల యింద్రజాలపు కథలు

గ్రంథకర్త:—జొన్నలగడ్డ వేంకటరాధాకృష్ణయ్యగారు.

అత్యంతనిగూఢములును' పాపహరములును, మోక్షదాయకములును నగు వేదాంతరహస్యము లిమిడియున్నకథలు షట్చక్రవర్తుల యెదుటనైంద్రజాలికుఁడు చూపిన ఒక్కొక్కజాల మొక్కొక విచిత్రకథావిధానముగల నవలవలె పాఠకుల నానందసాగరతరంగముల నోలలాడించును. ఈకథలను శ్రీరామచంద్రునకు మున్ను వసిష్ఠమహర్షి యుపదేసించి, చిత్తమునకు శాంతిగలిగించెను. ఈయుచలగ్రంథము మోక్షమునకుఁ బ్రథమసోపానము- ప్రతిగృహస్థుఁడును జదివి, యిందలి పరమార్థమును గ్రహింపనగును. సులభమగుశైలి.

వలయువారు:— వెల రు 0—8—0

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య.

శ్రీసత్యనారాయణ బుక్కుడిపో రాజమండ్రి